TURAN DURSUN

TABU CAN ÇEKİŞİYOR

DİN BU3

12. BASIM

KAYNAK YAYINLARI

Bu kitabın yayın hakları
Analiz Basım Yayın Tasarım Uygulama Ltd. Şti.nindir.

Birinci Basım: Mart 1991
İkinci Basım: Nisan 1991
Üçüncü Basım: Mayıs 1991
Dördüncü Basım: Ağustos 1991
Beşinci Basım: Ağustos 1992
Altıncı Basım: Nisan 1993
Yedinci Basım: Aralık 1993
Sekizinci Basım: Nisan 1994
Dokuzuncu Basım: Aralık 1994
Onuncu Basım: Ağustos 1995
On Birinci Basım: Eylül 1996
Kapak Resmi: Siyer-i Nebî
Baskı: Sistem Ofset

ISBN: 975-343-012-4 (Tk. No.)
975-343-015-9 (3. cilt)

KAYNAK YAYINLARI: 86

ANALİZ BASIM YAYIN TASARIM UYGULAMA LTD. ŞTİ.
İstiklal Cad. 184/4 80070 Beyoğlu -İstanbul
Tel-Faks: 252 21 56-252 21 99

TURAN DURSUN

TABU CAN ÇEKİŞİYOR

DİN BU

III. KİTAP

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ

ZİNA

I- KUR'AN'DA "ZİNA" SÖZCÜĞÜ VE BU ANLAMDA GEÇEN SÖZCÜKLER 13

II- "ZİNA"NIN TANIMI 15

A- İslam hukukçularına göre tanımı 15
1 - Hanefi hukukçularınca benimsenen tanım
2 - Şafii hukukçularınca benimsenen tanım

B- Laik hukukçularına göre tanımı 17

III - ZİNA SAYILAN VE SAYILMAYAN 19

A - Zinanın koşulları ve bu koşullara uymayan durumlar 19
1 - Erkeğin cinsel organının giren kesiminin yetersizliği
2 - Delinin ve bunağın cinsel birleşimi
3 - Çocuğun cinsel birleşimi
4 - Deliyle ve çocukla cinsel birleşim
5 - Ölüyle cinsel birleşim
6 - Hayvanla cinsel birleşim
7 - "Livata" denen eşcinsellik ve ters ilişki
8 - Kuşku ve sanıya dayalı cinsel ilişki
9 - Zorla yaptırılan cinsel ilişki

B - Sonuç 37

IV , ZİNA CEZASI ("HADD) VE UYGULAMALARI 39

A - Ceza türleri 39
1 - Kadına: kınamayla birlikte evde ömür boyu haps; erkeğe: kınama
2 - Zina eden kadına da erkeğe de yüz değnek
3 - Zina eden evlilere "recm" (Taşlama Cezası)

B - Zina suçunun belirlenmesi 50
1 - Zina için şart olan tanık sayısı : 4
2 - Tanıklara sorulacak sorular
3 - "İkrar" (Suçu Boyuna Alma)

C - Cezanın uygulanması 54
1 - Zinada "değnek cezası"nın uygulanması
Değneğin nasıl vurulacağı
Zina cezasını, din ve devlet adına
yetkili kişi (imam) verebilir
2 - Zinada "recm (Taşlıyarak Öldürme)"
cezasının uygulanması

D - Özgür insan ve köye cariye ayrımı : 57

V - ZİNA EDENLE EVLENMEK 60

CİHAD KADIN DİNLEMEZ

I. TANIMI 63

A - Sözlük anlamı 63
1 - Tanrı uğruna silahlı savaş
2 - Tanrı ve din uğrunda manevi savaş

II - SÜRESİ, KİMLERE KARŞI OLACAĞI
VE "HÜKM"Ü 64

A- Süresi 64
1 - Genel olarak
2 - Özel durumlarda

B - "Cihad"ın kimlere karşı olacağı 64
1 - Genel olarak tüm kafirlere karşı
2 - Durumlarına göre putataparlara ve "kitap ehli"ne karşı

C - "Cihad"ın hükmü 66
1 - Düşmanın saldırısı sözkonusu değilken:
"Kifayeten farz"
2 - Kâfirlerin İslam ülkelerinden
herhangi bir kesime saldırmaları durumunda

III - CİHAD SIRASINDA NELER OLUR? 67

A - Öldürme 67
1 - Kimler öldürülür?
2 - Nasıl öldürülür?

B- Yakma-yıkma ve yağma 73
1- Evler, mahalleler, köyler, kasabalar yakılır, yıkılır, yağmalanır
2- Düşmanın bulunduğu yerdeki ağaçlar, ürünler yakılır, ya da kesilir

C- Yalan, hile, tuzak 74

IV-CİHAD'IN "FAZİLETİ" 75

İslam'ın Temelindeki Yalanlar (I) 77
İslam'ın Temelindeki Yalanlar (II) 80
İslam'ın Temelindeki Yalanlar (III) 83
İslam'ın Temelindeki Yalanlar (IV) 86
İslam'ın Temelindeki Yalanlar (V) 89
İslam'ın Temelindeki Yalanlar (VI) 92
İslam'ın Temelindeki Yalanlar (VII) 95

Kur'an'a ve Muhammed'e göre Türkler İsteseler de Müslüman olamazlar 98
İslamcıların Aksoy'u yargıladığına eminim 104
İslami kavramlar sözlüğü 112
Muhammed'in cin çıkarması 115
"Kur'an"lı bir skandal 119
Diyanet'in Yalanları ve Kadınları Aşağılamaları 122
Muhammed'in "Şeytanı Direğe Bağlamaktan Vazgeçmesi" 130
Şeytanın Eli, Muhammed'in Elinde 133
Muhammed'in "El Merhume Ümmet"ine 136
Deprem ve Ötekiler
Felaket İslam'da 139
Efendi "Tanrı"nın "Ev"ini Melekler mi
"Kâfir"lerin Uçakları mı Koruyacak? 142
"Deve Boyu" Din 145
Kur'an'ın "Tanrı"sı "İnsan İradesi" Tanımıyor 148
Sünnet 151
Köpek ve İnsan Hakları 154

Dinin Kadına Bakışı 162
Köle 167
ABD Uçakları Hangi Sınıf Meleklerden? 171
Âile 175
Bir Mektuba ve İmza Dergisi'ne Yanıt 179
Mektuplar ve Yanıtları 206
Mektuplar 218

SUNUŞ

Yazarımız Turan Dursun'un, *Tabu Can Çekişiyor-DİNBU* kitabının üçüncüsünü yayımlayarak bu diziyi tamamlamış olduk. Önümüzdeki aylarda *Allah* ve *Kur'an* adlı iki eserini daha yayımlayacağız.

TÜYAP kitap fuarının en çok satan kitabı oldu. Sadece satışıyla değil, bilimselliğiyle, okuyucu ile kurduğu diyalogla yayıncılıkta önemli bir çıkış yaptı bu kitaplar. Bugüne kadar binlerce satan ve okuyucular üzerinde iz bırakan bir kitap için "laik" yazarlarımızdan bir ses çıkmaması bizim için düşündürücü olmuştur.

Turan Dursun *Yüzyıl* dergisinde yayımlanan son söyleşisinde şöyle diyordu: "Bana en çok engel olan aydınlardır. O çok geri, ezer, keser dedikleri, ürktükleri halkla benim aramdan çekilseler. Bilimle imanı karıştırıyorlar, ikisinin de ırzına geçiyorlar." Belki de "laik"lerimiz bu çağrıya uydular. Laikliğe karşı gelişen tavırları durmadan Atatürk'e şikayet ediyorlar ya! Anlaşılan bu kadarını yeterli görüyorlar.

Felsefi ve teorik birikimleri olanlar toplumu dönüştürebilirler. Buna uygun pratikler, düşünsel hazırlıkları olan kuvvetler tarafından yönlendirilir. Genç cumhuriyetin önderleri, laikliği İslamcı kültürle kesin bir hesaplaşma olarak anladığı için felsefi, tarihi ve sosyolojik çalışmalara girişmişlerdi. Siyasi düzlemde halifeliği ve sultanlığı tasfiye eden bir kuvvet kaçınılmaz olarak ideolojik ve kültürel alanda hedef olarak İslamiyetin tasfiyesini önlerine koydular. İkinci kitapta yayınladığımız "Mayatepek Raporu" bu çalışmalara bir örnek teşkil ediyor. Gelinen bu noktada laiklik incelemeleri felsefi boyutuna uluştırılmamış ve gerçekler halktan gizlenmiştir.

İlk kaynaklara inilmemiş, tabulara boyun eğilerek arşivlerde bulunan bu bilgiler halktan gizlenmiştir. Bunları ortaya çıkaranlar ise yargı önüne çıkartılarak cezalandırılmak istenmiştir.

Laikliğin demokrasi ile çok yakın bir ilişkisi vardır. Bütün dünyada laiklik, demokratik devrimlerin ürünüdür. Düşünceleri hurafelerden kurtulmuş, aydınlanmış ve dinsel dogmalardan arınmış bir halk, özgür olabilir ve demokrasiyi yaşayabilir. Bugün de demokrasiye en çok ihtiyacı olan işçi sınıfı, Kürtler ve halk kesimleridir. Büyük burjuvazi, itaatı, rızayı ve kadere boyun eğmeyi güçlendirmek için İslamcılığa becburdur. Devletin kendisi "din birleştiricidir, lazımdır" kararını almış, Doğu bölgesinde cihat bildirileri dağıtmıştır. Bugün laikliğin Türkiye'de iki dinamiği vardır: İşçi hareketi ve Kürt hareketi. Mücadele eden işçi sınıfının ve halk kesimlerinin herkesten çok laikliğe ihtiyacı olduğu toplumsal bir gerçektir.

KAYNAK YAYINLARI

ZİNA

(İslam'a göre) Şeriatça geçerli akd (evlilik) olmaksızın kadınla cinsel birleşme.

I
KUR'AN'DA "ZİNA" SÖZCÜĞÜ VE BU ANLAMDA GEÇEN SÖZCÜKLER

"Zina": Bu sözcüğün türevleri yer alır: *"Yeznûne"*= Zina ederler. Kur'an'da bir kez geçer, Furkan suresi, ayet: 68. *"Yeznîne"*= Zina ederler (kadınlar). Kur'an'da bir kez geçer: Mümtahine suresi, ayet: 12. *"Zâni"*= Zina eden (erkek). Kur'an'da üç kez geçer: Nûr suresi, ayet: 2,3 (bu ayette iki kez yer alır). *"Zâniye"*= Zina eden (kadın). Kur'an'da üç kez geçer: Nûr suresi, aynı ayetler.

"*Biğâ*": Kendisi bir kez geçer: Nûr suresi, ayet: 33. "Zina" anlamındadır. "Biğa"nın türevlerinden *"bağiyye"*= Zina eden (kadın). Daha çok "orospu" anlamında. Kur'an'da iki kez geçer: Meryem suresi, ayet: 20, 28.

"Sifâh": Kendisi geçmez, türevleri yer alır: "Müsâfihîn"= Zina edenler (erkekler). İki yerde geçer: Nisâ suresi, ayet: 24; Mâide suresi, ayet: 5. "Müsâfihât"= Zina edenler (kadınlar). Bir yerde geçer: Nisâ, ayet: 25. "Sifâh" aslında "dökmek" anlamındadır. "Cinsel birleşim"de "meni" döküldüğü için "zina"ya bu ad da verilmiştir. (Bkz. Sâbûnî, Safvetu't-Tefâsîr, 1/270.)

"*Fâhişe*": Türkçeye "orospu" anlamında geçmiştir, ama Kur'an'da bu anlamda yer almaz. Temel anlamıyla "sınırı aşan" demektir. Kur'an ayetlerindeyse, yorumcuların belirtmelerine göre (Bkz. Abdurrahman İbnü'l-Cevzî, Nüzhetü'l-A'yün, s.466-467) 4 anlamda yer almıştır: "Günah", "zina", "eşcinsellik" ve "kadının kocasına başkaldırması". Ancak, sonuncu anlamda yer aldığı ileri sürülen yerlerde de, kimi yorumcu ve fıkıhçılarca "zina" anlamı verilir. Tüm anlamlarıyla, Kur'an'da 17 kez geçer.

7 yerde "zina" anlamındadır: Âlu İmrân, ayet: 135, Nisâ, ayet: 15, 19, 25; A'raf, ayet: 33; Ahzâb, ayet: 30, Talak, ayet: 1. Fıkıhta "livata" denen "eşcinsellik" anlamında da 2 yerde görülür: Neml, ayet: 54; Ankebût, ayet: 28.

II
"ZİNA"NIN TANIMI

"Zina"nın, İslam (Şeriat) hukukçularınca ayrı bir tanımı vardır ki, laik hukukçuların yaptıkları tanımdan çok değişiktir:

A - İslâm hukukçularına göre tanımı

Rağıb'ın benimsediği tanım:

"Şeriatça geçerli bir akd (nikah) olmaksızın kadınla cinsel birleşme." (Bkz. Râğıb, el Müfredât, "z-n-y".)

Bu tanım, genellikle benimsenen bir tanımdır. Ama yine de tüm mezheplerce benimsendiği söylenemez.

1 - Hanefî hukukçularınca benimsenen tanım

"Zina" : "Erkeğin, nikahla ya da kuşkulu da olsa nikah sayılacak bir yolla ya da efendi - cariye (dişi köle) ilişkisinden ötürü ya da böyle bir ilişki var sanısıyla sahip olmadığı bir kadının cinsel organına cinsel organını, sünnet yeri tümüyle girmiş olacak biçimde sokması." (Bkz. Muhammed Ali e't-Tehânevî, Keşşafu Istılahati'l-Fünûn. 1/ 623.)

Bu tanım, kısa anlatımıyla da olsa, Hanefî fıkıh kitaplarında benimsenmiş olarak yer alır. Yalnız "erkeğin..." yerine "mükellefin...", yani "erkek yükümlünün..." denir. Tanımın kapsamında yalnızca "akıllı (âkil)" ve "bâliğ (ergin)" erkek bulunsun ve "deli", "kısıtlı" ve "çocuk" gibi "mükellef" sayılmayanlar tanımın kapsamı dışında kal-

sın diye... Çünkü böyle "mükellef olmayan"ların cinsel birleşmeleri "zina" sayılmamaktadır. (Bkz. Hidâye, Arapça, 2/493-494; Mecmau'l-Enhür (Damad), Arapça, 1/458; Dürer, Arapça, 2/61.)

Ünlü düşünür İbn Rüşd (1126-1198) de tüm "İslam uleması"nın şu tanımda birleştiğini yazar:

"Zina: Geçerli (sahih) bir nikah ya da böyle bir nikah sanısı ya da efendilik-cariyelik ilişkisi olmaksızın gerçekleşen her tür cinsel birleşme." (Bkz. İbn Rüşd, Bidâyetü'l-Müctehid, 2/362.)

Yine de aşağıda görüleceği gibi, Şafiî fıkıhçılarının tanımı biraz daha değişiktir, "eşcinselliği" de içine alacak kapsamdadır:

2-Şafiî hukukçularınca benimsenen tanım

Şafiî mezhebince benimsenen tanımın, Fahruddin Râzî'nin yer verdiği şu tanımla dile geldiği söylenebilir:

"Zina: Kesinlikle haram ve doğal olarak da şehvet kaynağı olacak nitelikte, 'ferc'in 'ferc'e sokulması." (F. Râzî, e't-Tefsiru'l-Kebîr, 23/131.)

"Ferc" burada "cinsel organ" anlamındadır. Râzî, "dübür"ü, yani "arkadaki (kıçtaki) deliği (anüsü)" de "ferc" sayıyor. Bu nedenle, "livata"nın da (eşcinselliğin) "zina" sayılacağını belirtiyor. Bir de şu tanıma yer veriyor: "Zina: Tümüyle haram nitelikte, doğal olarak şehvet kaynağı olan bir yerden şehvetin doyurulup bitirilmesi." (Bkz. F. Râzî, aynı yer.) Râzî, bu tanımın kapsamında da "livata"nın (eşcinselliğin) bulunduğunu belirtip şöyle diyor: "Ön delik de, arka delik de şehveti çekerler..." (Bkz. Aynı yer.) Bununla birlikte şunları da yazıyor: "Zina adının kapsamı içinde livatanın da bulunduğunu savunanların kanıtları, savunmaları böyle. Ancak, bizim arkadaşlarımızın (Şafiî fakihlerin) çoğuna göre, livata, zina adının kapsamı içine girmemekte..." (Bkz. F. Râzî, aynı tefsir, 23/132.)

Fıkıh kitaplarındaysa, "Şafiî"nin, "livata"yı, "zina" ile bir tuttuğu belirtilir. (Bkz. Dürer, 2/66.) Dahası, Şafiî mezhebi gibi, Malikî ve Hanbelî mezheplerinin de, "livata" suçunu "zina" suçu sayıp aynı cezanın verilmesi gerektiğini savundukları açıklanır. (Bkz. Abdurrahman el Cezîrî, Kitabu'l-Fıkh Ale'l-Mezâhibi'l-Erbaa, 5/139.)

"Livata (eşcinsellik)" zina mıdır, değil midir; tartışmaları aşağıda ayrıca yer alacak.

B- Laik ceza hukukçularına göre tanımı

Hukuk sözlüklerinde şu tanım görülür:

"Zina: Evli bir kişinin, eşinden başkasıyla cinsel birleşimde bulunması."

Yaygın, ama çok yetersiz bir tanımdır bu. Medenî Kanun yönünden ele alınırsa böyle bir tanıma yer verilebilir. Senai Olgaç da. Medeni Kanun'un, zina ile ilgili olan 129. maddesinin açıklamasında, biraz değişik bir anlatımla bu tanıma yer veriyor: "Evli bir erkeğin karısından başka bir kadınla; evli bir kadının kocasından başka bir erkekle cinsel münasebette bulunmasına 'zina' denir." diyor. (Bkz. Senai Olgaç, Kazaî ve İlmî İçtihatlara Göre Türk Medenî Kanunu Şerhi, İstanbul, 1969, s. 121)

Ne var ki, Türk Ceza Kanunu'nun ilgili maddeleri (Bkz. Madde: 440, 441) gözönünde tutulduğunda, "kadının zinası"nın ayrı, "kocanın zinası"nın ayrı öğeler içermesi nedeniyle bu tanımın yeterli olamayacağı görülür.

Ceza Yasasındaki ilgili maddelere göre bir tanım yapılırsa, "kadının zinası" için başka, "erkeğin zinası" için başka tanım yapılması uygun olur. Ama ikisi şöyle bir tanımda birleştirilebilir de:

Zina: Evli bir kişinin, eğer kadınsa kocasından başka bir erkekle; erkekse karısından başka, karısıyla birlikte oturduğu ("evlilik ikametgâhı" sayılan) bir evde ya da herkesçe bilinen bir yerde karı koca gibi yaşadığı bir kadınla, hiçbir zor karşısında kalmadan ve bilerek cinsel ilişkide (birleşimde) bulunması.

Görülüyor ki, burada, "karının zinası" ile "kocanın zinası" arasında başkalıklar var. "Karının zinası"nın oluşması için, "kocasından başka bir erkekle, isteyerek ve bilerek cinsel birleşimde bulunması" yetiyor. Oysa "kocanın zinası"nın oluşması için başka öğeler de gerekli: Zina ettiği kadınla, "evlilik ikâmetgâhı"nda, ya da "herkesçe bilinen bir yer"de, "karı koca gibi yaşamaları". Bu koşullar yoksa, "koca" yönünden "zina" oluşmuş sayılmıyor. (Bkz. TCK mad. 440,

441 ve Abdullah Pulat Gözübüyük, Türk Ceza Kanunu Açıklaması, Ankara, IV/264 ve öt.) "Oluşan zina, 'kocanın zinası' sayılmıyor." demek daha doğru. Yani böyle bir durumda, adamın "karı"sı için "zinadan şikayet hakkı" doğmuyor. "Suçun maddî unsurları" tam bulunmadığı için... Ancak bir kez daha belirtilmeli ki, bu, "Türk ceza hukuku" yönünden böyle...

III
"ZİNA" SAYILAN VE SAYILMAYAN

İslam hukukçularının "zina"yı nasıl tanımladıkları daha önceki bölümde (bkz. II/A) görüldü. Tanımlardan da, neyin "zina" olduğu, nelerin zina sayılamayacağı anlaşılabilir. Burada biraz daha ayrıntılar ve kimine ilişkin tartışmalar sunulacak:

Tanımlardan da anlaşılacağı gibi, "zina"da temel olan, "evlilik dışı ilişki"dir. Ancak bu suçun oluşması, birtakım koşulların gerçekleşmesine bağlıdır:

A- "Zina"nın koşulları ve bu koşullara uymayan durumlar

1- "Erkeğin cinsel organının giren kesimi"nin yetersizliği

- "Cinsel ilişki"de bulunan erkeğin cinsel organının, hiç değilse, "sünnet yerine değin" olan kesimi, ilişkide bulunduğu kimsenin cinsel organına girmiş olmalıdır. Daha azı girmişse, "hadd (ceza)" gerektiren türden bir zina oluşmuş olmaz. Bu arada "meninin gelmesi (boşalma)" şart değildir. (Bkz. Dürer, 2/61.)

2- Delinin ve bunağın cinsel birleşimi

- Cinsel birleşimde bulunan kimsenin akıllı olması gerekir. Delinin, bunağın, geri zekâlının cinsel birleşimi "zina" kapsamına girmemekte. (Bkz. Fıkıh kitapları, örneğin: Hidâye, 2/498; Mecmau'l-Enhür, 1/458; Dürer, 2/61.)

3- Çocuğun cinsel birleşimi

- Cinsel birleşimde bulunan, ergin olmalıdır. (Ergin olma çağının, kız için 9, erkek için de 12 yaşla başlayacağı belirtilir.) Küçüğün cinsel birleşimi "zina" kapsamına girmemekte. (Bkz. aynı kaynaklar.)

4- Deliyle yada çocukla cinsel birleşim

- Cinsel birleşimde bulunan kimse kadınsa, bu birleşimin, "zina" suçunu oluşturması için birleşilenin, "deli" ya da "çocuk" olmaması gerekir. "Deli" ve "çocuk" için nasıl "zina" suçu olmazsa, bunlarla cinsel ilişkiye giren kadın için de o suç oluşmaz. Bu Ebu Hanife'nin ve mezhebinin görüşü. Şafiî'yse bu görüşe karşı çıkar. Karşı çıkanlar arasında, Hanefî mezhebinin ileri gelenlerinden Züfer de var. Dahası: Ebu Yusuf'un da karşı çıkanlara katıldığı söylenir. Bu karşı çıkanlara göre deli ve çocuk için "zina" oluşmaz, ama onlarla cinsel ilişkide bulunan kadın için "zina" oluşur ve ceza ("hadd") uygulanır. Deliyle ya da çocukla cinsel ilişkide bulunan, eğer erkekse, o zaman durum değişir: "Deli"yle olan bu cinsel ilişki "zina" kapsamına girer. Çocuğa gelince: Eğer bir erkeğin cinsel ilişkide bulunduğu çocuk (kız), "cinsel ilişkide bulunulabilir bir gelişkinlikte ve çekicilikte" ise bu cinsel ilişki de adam için "zina" niteliğini alır ve bundan dolayı o adama "zina" suçunun cezası uygulanır. (Bkz. Hidâye, 2/498.) Ne var ki, cinsel ilişkide bulunulan çocuk, şehvet uyandırmaya elverişli olmayacak kadar küçükse, bu ilişki, adam için de "zina" niteliğinde sayılmamaktadır. (Bkz. Dürer, 2/61-62 ve öteki fıkıh kitapları.)

5- Ölüyle cinsel birleşim

- Cinsel ilişkinin "zina" kapsamına girmesinin koşullarından biri de, ilişki kurulanın "şehvet çekecek nitelikte" bulunması olduğundan, "zina" suçunun oluşması için cinsel birleşimin diriyle olması gerekir. Çünkü "ölü, şehvete elverişli" nitelikte değildir. (Bkz. Dürer, aynı yer ve öteki fıkıh kitapları.)

6- Hayvanla cinsel birleşim

- Bir cinsel ilişkinin "zina" olması için, "zina"nın "anlam"ına da uygun bulunması gerekir. "Çocuk olabilecek" bir "dölyatağı"na ("ana rahmi"ne) dökülen "dölsuyu" ("meni"), "soyun sürmesi"ne elverişli biçimde dökülmüyorsa "boşa harcanmış" sayılıyor. Evlilik dışı ilişkinin "zina" sayılmasının temel "anlam"ı bu. Çünkü evlilik dışı cinsel ilişkilerin, "soyun sürmesi"ne zarar verdiği yolundaki düşünce egemen. İslam hukukçuları da, "Zina, soyu ('nesl'i) korumak amacıyla yasaklanmıştır." derler. Çok küçük yaştaki çocukla, ölüyle ve hayvanla olan cinsel ilişkilerde, "zinanın anlamı" bulunmuyor. Çünkü "meni"nin döküldüğü yer, zaten "üretim (çocuk) yeri" değildir. Kısacası, kimi cinsel ilişkiler gibi, "hayvanla cinsel ilişki" de, bu gerekçeyle (yani "zina anlamı"nda görülmediği için) "zina" sayılmıyor. (Bkz. Hidâye, 2/497.)

Ne var ki, "hayvanla cinsel birleşim"in "zina" kapsamına girmediği yolundaki görüş, bir kesim İslam hukukçusunun görüşüdür. Özellikle Ebu Hanife ve mezhebinde olanların görüşü. Bu görüş savunulurken yukarıdaki gerekçe ileri sürülür. Ayrıca şöyle denir:

"Hayvanla cinsel ilişkide, 'zinanın anlamı' bulunmadığı gibi, zinaya sürükleyen neden ('dâî') de yoktur. İnsanın sağlam doğal yapısı ('e't-tabu's-selîm') böyle bir ilişkiden tiksinip kaçınır. Ancak aşırı ölçüdeki bir şehvet düşkünlüğü buna sürükler. Herkes böyle bir şeye sürüklenmediği için, hayvanın cinsel organını örtmek gerekmemiştir." (Bkz. Hidâye, aynı yer.) Fahruddin Râzî de bu gerekçeyi benimsediğini belli eder. (Bkz. F. Râzî, e't-Tefsiru'l-Kebîr, 23/133.)

Kimileri de şunları ileri sürerek savunurlar:

— Kur'an'da, hayvanla cinsel birleşime ve bu ilişkinin "zina" olduğuna, suçlusuna "hadd (ceza)" uygulanacağına ilişkin bir ayet, bir hüküm bulunmamakta.

— Buna ilişkin bir hadis de yoktur. Çünkü, hayvanla cinsel ilişkide bulunmuş olana, Peygamberin "zina haddi (zina cezası)" uyguladığına ilişkin bir hadis, aktarılagelmiş değildir. (Bkz. Abdurrahman el Cezîrî, Kitabu'l-Fıkh Ale'l-Mezâhibi'l-Erbaa, 5/149.)

Fahruddin Râzî, "hayvanla cinsel ilişki"nin "zina" kapsamına girmediği, onun için bu ilişkiden dolayı "hadd" uygulanamayacağı,

yalnızca "ta'zir (azarlama)" cezasının verilebileceği yolundaki görüşe, İmam Malik, İmam Sevrî ve İmam Ahmed İbn Hanbel'in de katıldığını yazar. (Bkz. F. Râzî, 23/133.) Ama kimi kaynaklar da, Malikî mezhebinin, "hayvanla cinsel ilişki"yi "zina" kapsamında gördüğünü; Hanbelî mezhebince benimsenen iki görüşten birinin de bu olduğunu belirtir. (Bkz. Kitabu'l-Fıkh Ale'l-Mezâhibi'l-Erbaa, 5/150.)

Konuya ilişkin Şafiî görüşüne gelince: Bu konuda birkaç aktarma (rivayet) var: Birincisine göre, Şafiî'nin görüşü, "hayvanla cinsel ilişki"yi, bütünüyle "zina hükmünde" görmek gerektiğidir. İnsanlar arasında zina eden kişiler gibi, bekara ayrı, evliye ayrı işlem yapılır. İkinci görüşse, "hayvanla ilişkide bulunmuş olan kimsenin -bekar olsun, evli olsun- öldürülmesi gerektiği" yolunda. Aktarılan üçüncü görüşe göreyse, "hayvanla ilişkide bulunan kimseye, azarlamanın ötesinde bir şey yapmak gerekmez". (Bkz. F. Râzî, aynı yer, Kitabu'l-Fıkh Ale'l-Mezâhibi'l-Erbaa, aynı yer.)

Bütün bu görüşleri ayrı ayrı destekler nitelikte hadisler var:

Hayvanla cinsel birleşimde bulunana ne yapmak gerektiğine ilişkin hadisler:

Hadis:

İbn Abbas'tan, şöyle dediği aktarılır:

— "Hayvanla cinsel ilişkide bulunan kimseye zina cezası uygulanmaz." (Bkz. Ebu Dâvûd, Kitabu'l-Hudûd/30, hadis no: 4465; Tirmizî, Kitabu'l-Hudûd/23, hadis no: 1455.)

Hadis:

"Hayvanla cinsel ilişkide bulunan kimse, öldürülmeli."

Aynı İbn Abbas'tan, Peygamberin şöyle dediği de aktarılır:

— "Hayvanla cinsel ilişkide bulunan kimseyi öldürün! Onunla birlikte, hayvanı da öldürün!" (Bkz. Ebu Dâvûd, Kitabu'l-Hudûd/30, hadis no: 4464.)

İnsanın cinsel ilişkide bulunduğu hayvana ne yapılmalı?

Molla Husrev (ölm. 1480) kısaca "Dürer" diye adlandırılan "Dürerü'l-Hükkâm Fi Gureri'l-Ahkâm" adlı kitabında şu bilgileri verir:

"— Cinsel ilişkide bulunulan hayvan eğer eti yenmeyen türdense, kesilir; sonra yakılır. Kesilmeden, yakılmaz. Bu yapıldıktan sonra da, hayvanın değeri, sahibine ödenir. Eğer hayvan, cinsel birleşimde bulunan kimsenin değil de başkasınınsa.. Değerinin sahibine ödenmesi, hayvanın, cinsel birleşim nedeniyle kesilmiş olmasındandır. Sözkonusu hayvanın yakılması, vâcib (farz) değildir. Bu, adam o hayvan nedeniyle kınanmasın diyedir. Kaldığı zaman kınama konusu olabilir. Hayvan yok edilir ki, dedikodunun önüne geçilsin. Hayvan eğer eti yenen türdense, Ebu Hanife'ye göre, kesildikten sonra eti yenir. Ebu Yusuf'a göreyse, eti yenmez ve yakılır. (Bkz. Dürer, 2/66.) Bu bilgi ve görüşler, başka fıkıh kitaplarında da bulunur. (Örneğin bkz. Hidâye, 2/497; Mecmau'l-Enhür, 1/465.)

Abdurrahman el Cezîrî'nin "Kitabu'l-Fıkh Ale'l-Mezâhibi'l-Erbaa" adlı kitabındaysa şu bilgiler aktarılır:

"Hanefiler ve Hanbelîler: 'Cinsel ilişkide bulunulan hayvan eti yenen türden de olsa, kesilir ve yakılır. Etinin yenmesi caiz değildir' derler. Malikîler de: 'Bu hayvan, kesildikten sonra yenebilir. Cinsel birleşimde bulunan kimse de, başkaları da o hayvanın etinden yiyebilir. Bunda hiçbir sakınca yoktur. Çünkü, bu hayvanın etinin haram olduğuna ilişkin bir şeriat hükmü gelmiş değildir...' demekteler." (Bkz. 5/151.)

Aynı kitapta, Şafiî mezhebinin görüşüne de yer veriliyor, söz konusu hayvanın etinin yenebileceğine ilişkin görüşün de, yenmeyeceğine ilişkin görüşün de, bu mezhebin görüşü olarak aktarıldığı belirtiliyor. (Bkz. Aynı kaynak, aynı yer.)

7- "Livata" denen eşcinsellik ve ters ilişki

— Daha önce de belirtildiği gibi, bir cinsel ilişkinin "zina" suçunu oluşturmasının temel koşulları arasında, "zina anlamı"nda olması da bulunuyor. Yine belirtilmişti ki, "küçük çocuk"la, "deli"yle,

"ölü"yle, "hayvan"la cinsel ilişkinin, "zina" niteliğinde görülmemesi buna bağlanıyor. Aynı nedenle, İslam hukukçularından önemli bir kesimi (Hanefî mezhebi başta), "livata" dedikleri "eşcinsellik" ilişkisini ve "ters ilişki"yi, "zina" kapsamında görmüyor. "Zina"nın tanımları sunulurken (bkz. II/A) buna da değinilmişti.

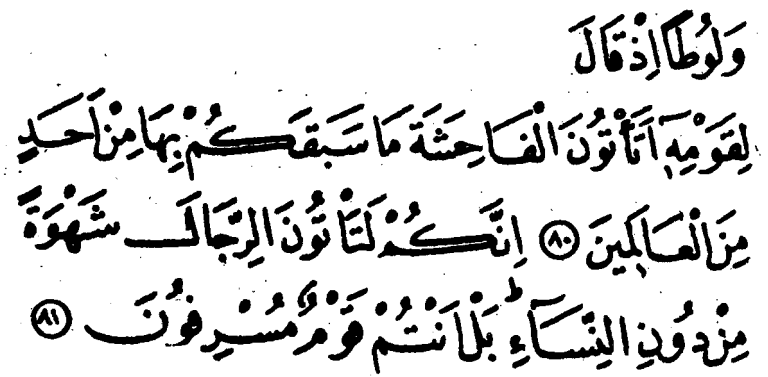
a) Eşcinsellik "zina"mı, değil mi?

Hanefî fıkıh kitaplarında verilen bilgiye göre:

Hanefî mezhebinden İmam Muhammed ve Ebu Yusuf, eşcinselliği "zina" kapsamında görüyorlar. Şafiî'den aktarılan görüşlerden biri de bu doğrultuda. Ancak, Ebu Hanife bu görüşte değildir. Ebu Hanife'nin kanıtı şöyle: "Eşcinsellik için ne yapmak gerektiği konusunda Peygamberin arkadaşları görüş birliğinde olmayıp tartışmışlardır. Ayrıca, eşcinsellik zina anlamında değildir. Kaldı ki sürükleyici ortamı bulunmadığı için, bu ilişki yaygın değildir, pek azdır." (Bkz. Hidâye, 2/496-497 ve öteki fıkıh kitapları.)

Kaynaklarda, Malikî ve Hanbelî mezheplerinin birinci görüşten yana oldukları, yani, eşcinselliği "zina" saydıkları belirtilir. (Bkz. Kitabu'l-Fıkh Ale'l-Mezâhibi'l-Erbaa, 5/139-140.)

İlgili âyetler:

وَلُوطًا إِذْ قَالَ
لِقَوْمِهِۦٓ أَتَأْتُونَ ٱلْفَٰحِشَةَ مَا سَبَقَكُم بِهَا مِنْ أَحَدٍ
مِّنَ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٨٠﴾ إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ ٱلرِّجَالَ شَهْوَةً
مِّن دُونِ ٱلنِّسَآءِ ۚ بَلْ أَنتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُونَ ﴿٨١﴾

Anlamı:

(Diyanet'in)

Lût'u da gönderdik. Milletine: "Dünyalarda hiç kimsenin sizden önce yapmadığı bir *hayâsızlığı* mı yapıyorsunuz? Siz *kadınları bırakıp şehvetle erkeklere yaklaşıyorsunuz.* Doğrusu çok aşırı giden bir milletsiniz." dedi. (Bkz. A'raf suresi, ayet: 80-81)

Açıklama:

"Hayâsızlık" diye çevrilen sözcük, ayette "el fâhişe"dir ve burada "eşcinsellik" anlamındadır. (Maddenin başına bkz.)

F. Râzî, burada bir soru ve cevaba yer veriyor:

- "Dünyalarda sizden önce hiç kimsenin yapmadığı bir kötü şeyi mi yapıyorsunuz" deniyor; "eşcinselliğin daha önce hiçbir toplumda görülmediği" anlatılıyor. Bu nasıl olabilir? İnsanlarda ona sürükleyen şehvet varken böyle bir şey nasıl söylenebilir?

- İnsanların çoğu, bu tür bir işi pis, çirkin bulurlar. Böyle de olunca, yüzyıllar boyunca kimsenin böyle bir çirkin işi yapmadığı düşünülebilir. Ayrıca, böyle bir işi, geçmişte, "kişi"lerin değil de "hiçbir toplum"un yapmadığı anlatılmak isteniyor olabilir. Lût toplumu, "toplum" olarak bu işi yapmışlardır. Aradaki fark bu. (Bkz. F. Râzî, 14/168.)

Râzî, şu aktarmaya da yer veriyor:

"Lût toplumunda, eşcinseller evleniyorlardı. Ancak, arkalarını verenleri (pasif durumda olanları), ille de yabancılardan bulup nikahlıyorlardı." Bununla birlikte, o toplumda işin çok yaygınlaştığı ve toplum içindeki insanların "birbirleriyle de eşcinsel ilişkilerde bulundukları" da (İbn Abbas'dan) aktarılıyor. (Bkz. F. Râzî, aynı yer.)

Eşcinsellikle ilgili hadisler:

Hadis:

İbn Abbas'tan, Peygamberin şöyle dediğini söylediği aktarılıyor:

- "Lût toplumunun yaptığı türden iş (eşcinsellik) yapan kimseleri bulduğunuzda, 'yapan'ı (aktif durumda olanı), 'kendisini yaptıran'ı (mef'ûl = pasif durumda olanı) öldürün!" (Bkz. Ebu Dâvûd, Kitabu'l-Hudûd/29, hadis no: 4462; Tirmizî, Kitabu'l-Hudûd/24, hadis no: 1456; İbn Mace, Kitabu'l-Hudûd/12, hadis no: 2561.)

Hadis:

Ebu Hureyre, Peygamberden, Lût toplumunun yaptığı türden iş yapanlar (eşcinseller) hakkında soru sorulduğunu ve Peygamberin de şu karşılığı verdiğini anlatır:

-"Üstte olanı da, altta bulunanı da (aktifi de, pasifi de) 'recm'edin (öldürünceye dek taşlayın)!" (Bkz. İbn Mace, Kitabu'l-Hudûd/12, hadis no: 2562.)

Abdullah oğlu Câbir'den, Peygamberin söylediğini söylediği aktarılır:

- "Benim ümmetim için en korktuğum şey, Lût toplumunun yaptığı türden iştir (yani eşcinsellik)." (Bkz. Tirmizî, Kitabu'l-Hudûd/24, hadis no: 1457; İbn Mace, Kitabu'l-Hudûd/12, hadis no:2563.)

Bununla birlikte, İbn Abbas'tan, Peygamberin, "eşcinsel"leri "lanetlediği, ama bunları öldürmekten söz etmediği"de aktarılır. (Bkz. Tirmizî, Kitabu'l-Hudûd/24, hadis no: 1456.)

Eşcinsele verilecek ceza

İslam hukukçularınca, eşcinsele şu cezaların verilmesi gerektiği savunulur:

"Ölüm cezası":

Eşcinsellik suçunu işlemiş (bir kez bile olsa, bu işi aktif ya da pasif olarak yapmış) olan kimseye, ölüm cezasının verilmesi gerektiğini savunanlar, nasıl bir ölüm cezası olması gerektiği konusunda birleşmemektedirler:

Fıkıh kitaplarında belirtildiğine göre şu görüşler ileri sürülüyor:

- "Bu suçu işleyen kimse, yakılmalıdır!",

- "Bu suçu işleyen kimse, üzerine duvar yıkılarak öldürülmelidir!",

- "Bu suçu işleyen kimse, yüksek bir yerden tepesi üstüne dikilip ve taşla da bağlandıktan sonra atılarak öldürülmelidir." (Bkz. Hidâye, 2/496; Dürer, 2/66.) Kimilerine göre de, bu işi işlemiş olan, "taşlanarak" öldürülmelidir. (Bkz. Kitabu'l-Fıkh, Ale'l-Mezâhibi'l-Erbaa, 5/141 ve öt.; Tirmizî, Kitabu'l-Hudûd/24, 1456' no.lu hadis nedeniyle yer verilen görüşler.)

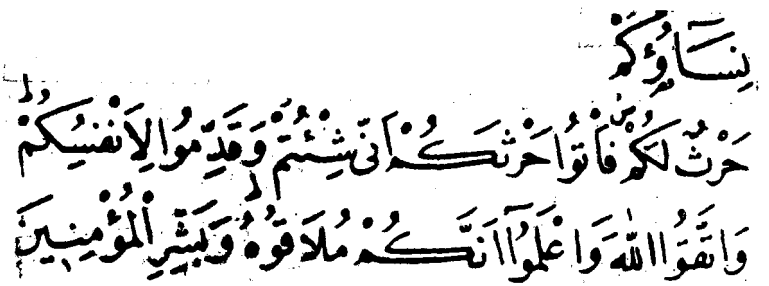
"Ta'zir (azarlama) cezası":

Ebu Hanife'ye ve onun görüşünü benimseyenlere göre, "livata" suçunu işlemiş olana verilmesi gereken ceza budur. "Suçlu, tevbe edene ya da ölene dek hapse atılmalıdır" diyenler de var. (Bkz. Fıkıh kitapları, örneğin, Hidâye, 2/496.)

b) Ters ilişki

Kadınla "arkadan ('dübür'den) birleşme"ler, bir başka deyişle "ters ilişki"ler de, "Lût toplumunun işi" ("livata"), yani "erkeğin erkekle cinsel ilişkisi" hükmünde görülür. (Bkz. Fıkıh kitapları, örneğin, Hidâye, 2/496.)

"Kadınla ters ilişki" konu olunca, şu ayet üzerinde durulur ve nasıl yorumlanması gerektiği tartışılır.

نِسَآؤُكُمْ
حَرْثٌ لَّكُمْ فَأْتُوا۟ حَرْثَكُمْ أَنَّىٰ شِئْتُمْ ۖ وَقَدِّمُوا۟ لِأَنفُسِكُمْ
وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَٱعْلَمُوٓا۟ أَنَّكُم مُّلَٰقُوهُ ۗ وَبَشِّرِ ٱلْمُؤْمِنِينَ

Anlamı:

Kadınlarınız sizin tarlanızdır. Tarlanıza, istediğiniz gibi gelin. İstikbal için hazırlıklı olun, Allah'tan sakının. O'na hiç şüphesiz kavuşacağınızı bilin. Bunu, insanlara müjdele! (Bakara suresi, ayet: 223.)

Açıklama:

"Tarlanıza istediğiniz gibi gelin"deki "gibi", ayetteki "ennâ"nın karşılığı olarak yer almıştır. Oysa, "ennâ", gerçek anlamıyla, "yer" anlatan bir sözcüktür. F. Râzî de burada bu sözcüğe kendi anlamını (yer anlamını) vermenin daha doğru olduğunu yazar. (Bkz. F. Râzî, 6/69)

Öyleyse, "tarlanıza istediğiniz gibi gelin" yerine, "tarlanıza (daha doğrusu ekinliğinize = kadınlarınıza) istediğiniz *yerden* gelin (yani cinsel ilişkide bulunun)" diye anlam vermek, ayetteki karşılığına daha uygun olur.

Peki "Kadınlarınızla dilediğiniz *yerden* cinsel ilişkide bulunun!" ne demek? Ayette böyle denirken ne demek isteniyor?

İşte asıl tartışma konusu buraşı.

F. Râzî, dinbilirlerinin çoğunun ("ulemâ"), ayetle anlatılmak istenenin şu olduğunu savunduklarını belirtir:

"Bir adam karısıyla, isterse önden yanaşarak önden cinsel ilişkide bulunabilir, isterse arkadan yanaşarak önden cinsel ilişkide bulunabilir, bu iki yoldan birini seçmekte özgürdür. Ayetle anlatılmak istenen budur." (Bkz. Râzî, 6/71)

Ne var ki, ayetteki anlatılanlardan, "kadınlarınızla, nerelerinden isterseniz oralarından cinsel birleşimde bulunabilirsiniz" anlamını, kişinin kendi karısıyla "ters ilişki"de bulunmasına izin verildiği hükmünü çıkaranlar da var. Fahruddin Râzî, her iki kesimin yorum ve kanıtlarına da uzun uzun yer veriyor. Özeti şu:

İnsanın kendi karısıyla "ters ilişki"sine (arkadan, arka delikten cinsel ilişkide bulunmasına) izin verildiği yolunda hüküm çıkaranlara göre, ayetteki "ekin" ya da "ekinlik (tarla)" demek olan "hars" ve "yer (nereden)" anlamı içeren "ennâ" sözcükleri, "karıyla ters ilişki"nin serbest olduğunu anlatıyor. Buna göre ayetin anlamı şudur: "Karılarınız sizin ekinliğinizdir, bu ekinliğe nereden yanaşırsanız, nereden cinsel birleşimde bulunursanız özgürsünüz, dilediğinizi yapın!" Ayete bu anlamı verenler, kişinin "cinsel organı"nı, "kendi karısından ve cariyesinden korumak" zorunda bulunmadığını, kendi karısıyla ve cariyesiyle cinsel birleşimde bulunurken "kınanamayacağı"nı anlatan, Mü'min suresi, ayet: 5.-6. ile de bu serbestliğin dile getirildiğini savunurlar. "- Çünkü bu ayetlerde, herhangi bir sınırlama yoktur." derler.

Söz konusu "ters ilişki"ye izin verildiği anlamının yukarıdaki ayetten de, Mü'min suresindeki ayetlerden de çıkarılamayacağını savunanlarsa, yukarıdaki ayetten bir önceki ayette, "... (Karılarınız aybaşılı durumdan) temizlendiklerinde, onlara, Tanrı'nın size buyurduğu yoldan yaklaşın!" dendiğini anımsatıyorlar: "Tanrı'nın buyurduğu

yol, ters yol olamaz, çocuk üretimine elverişli olan yoldur, kadınlık organıdır.." diyorlar. Yukarıdaki ayette, iki "hars" (ekin ya da ekinlik) geçiyor. Bu iki "hars"tan birincisiyle "karı"nın, ikincisiyle ise "karının kendisi" değil, "ekinliği" olan "cinsel organı"nın ("ferc"inin) anlatılmak istendiğini savunuyorlar. Buna göre, neresinden yanaşılırsa yanaşılsın, "karının ekinliği (çocuk tohumunun ekildiği yer)" demek olan "cinsel organıyla birleşilebileceği" anlatılıyor. (Bkz. F. Râzî, 6/71-74. Konuya ilişkin çeşitli görüş ve aktarmalar için de bkz. Taberî, tefsir, 2/232 - 236.)

Ayetin, "karıyla ters ilişki"ye izin vermediği yolundaki görüşü benimseyenler çoğunlukta. Sünnî kesimin bütünüyle bu görüşü benimsediği söylenebilir. Bununla birlikte İbn Ömer'den de, ayetin, "karıyla ters ilişki" konusunda olduğu aktarılır. (Bkz. Taberî, 2/233-234; F. Râzî, 6/71.)

Bir kesim Şiîlerce de, ayet, "karıyla ters ilişki" hakkındadır. (Bkz. Râzî, 6/71)

Kur'an yorumlarında, ayette, "karıyla ters ilişki"nin değil, başka şeyin anlatılmak istendiği belirtilirken "iniş nedeni"nin şu olduğu da aktarılır:

"Yahudiler, 'bir insan karısıyla, arkadan yanaşarak (öndeki cinsel organıyla) cinsel ilişkide bulunursa, doğan çocuk şaşı olur!' derlerdi. Onların bu görüşlerinin doğru olmadığını dile getirmek için bu ayet indi." (Bkz. Taberî, Tefsir, 2/233; F. Râzî, 6/73-74; Sabûnî, Safvetu't-Tefâsîr, 1/142.)

Yani: "İnsan nereden yanaşırsa yanaşsın, karısıyla cinsel ilişkide bulunabilir, elverir ki ilişki, normal yerden (önden) olsun." demek istendiği belirtilir.

Erkeğin erkekle eşcinsel ilişkisi de, erkeğin kadınla ters ilişkisi de hadislerde kınanıyor ve belirli bir kesim bir yana, İslam fıkıhçılarınca "büyük günah"lardan sayılıyor. Ancak, birincisinin "zina" olup olmadığı, zinaya uygulanan cezanın, ona da uygulanmasının gerekip gerekmediği tartışılırken; ikincisinde böyle bir tartışma bulunmuyor. Özellikle "insanın kendi karısıyla ters ilişkisi" söz konusu olunca: Çünkü, kişinin "kendi karısıyla ters ilişkide bulunması"nın, "büyük günah" sayılsa da, "zina" sayılmadığı, böyle bir ilişkiden dolayı "zina cezası"nın uygulanamayacağı konusunda birleşildiği belirtilir

kaynaklarda. (Bkz. Kitabu'l-Fıkh Ale'l-Mezâhibi'l-Erbaa, 5/146; Mecmau'l-Enhür, 1/466.) Yine de, "yabancı bir kadınla ters ilişki"nin "zina" sayılıp sayılmaması tartışmalı. (Bkz. Mecmau'l-Enhür, aynı yer.)

Abdurrahman el Cezîrî, insanın "kendi karısı"yla da olsa "ters ilişki"de bulunmasının nasıl kınandığına ilişkin birçok hadisler aktarıyor. (Bkz. Kitabu'l-Fıkh Ale'l-Mezâhibi'l-Erbaa, 5/146 - 149.)

8- Kuşku ve sanıya dayalı cinsel ilişki

- "Zina" suçunun oluşmasının koşullarından biri de, işe, "kuşku"nun, "sanı"nın karışmamasıdır. Peygamberden, "-Kuşku bulunduğu durumlarda, suç için belirli cezaları (hudûd) uygulamayıp kaldırın!" dediği aktarılır. Bu hadis, fıkıh kitaplarında da yer alır. (Örneğin bkz. Hidâye, 2/493.)

a) Kuşkunun türleri

Fıkıh kitaplarında, konuya ilişkin kuşku, ikiye ayrılır: Biri, suçu işleyen kimsenin, işlediğinin suç olmadığını sanmasından kaynaklanır. Bu türden olanda, suçu işleyen kimse, işlediğinin suç olmadığına ilişkin bir kanıt var olduğunu sanmış ve kanıtları birbirine karıştırmıştır ("iştibâh"). Yani gerçekte, suç olmadığına ilişkin bir kanıt yoktur. Bu kimse "ben onu öyle sanıyordum, öyle biliyordum." dediği için suç için belirlenmiş cezadan kurtulur. "Ben onu bilerek yaptım" dese, ceza uygulanır. İkinci türüyse, gerçekteki "ciddî kanıt"tan kaynaklanır. Bu durumda, işlenenin suç (haram) sayılıp sayılamayacağı kesin değildir, kuşkuludur. Böyle durumda suçu işleyen, "Ben suç olduğunu bilerek yaptım" dese bile, o suç için belirlenmiş ceza uygulanmaz. (Bkz. Hidâye, 2/493-494.) "Kuşku"yu ve "kuşkulu durum"u ikiye değil de, üçe ayıran kaynaklar da var. Ama hepsinde de aynı şeyler anlatılır. İki bölüm içinde anlatılanlardan bir kesimi, kimi kaynaklarda ayrı bir bölüm olarak ele alınmıştır, o kadar. (Bkz. Dürer, 2/64-65; Mecmau'l-Enhür, 1/463.)

Birinciye örnekler:

Adam, "üç talâk"la boşadığı karısıyla "iddet (kadının beklediği süre)" içinde, ("nasıl olsa daha karımdır" diyerek) cinsel birleşimde bulunmuştur. Ya da "babasının cariyesi"yle ya da "anasının cariyesi"yle ya da "karısının cariyesi"yle olmuştur cinsel ilişkisi. İşte bu ve benzeri durumlarda, olayın "helâl" olduğuna ilişkin hiçbir köklü "kanıt" yoktur. Ama adam "kanıtları birbirine karıştırarak" ("iştibâh"la), "haram" olanı "helâl" sanmıştır. İşte adamın bu "sanı"sı, "kuşkulu bir durum" meydana getirdiğinden, "zina cezası"yla cezalandırılmasına hükmedilmiyor. Ama adam, "Ben de haram olduğunu biliyordum, bile bile yaptım!" dese, "zina cezası" uygulanır. (Bkz. Aynı kaynaklar.)

Ama bu, "Hanefî fıkhı"na göre böyle. Tersine görüşler de yok değil. Tersine hadisler de var. (Örnek olarak bkz. Ebu Dâvûd, Hudûd/ 28, hadis no: 4458.)

İkinciye örnekler:

Adam karısını, temelli, ama kapalı, "kinâye"li sözlerle boşamıştır. "Sen artık kendi başınasın, benden bağımsızsın, özgürsün ('el emru bi yedik')..." gibi boşamayı amaçladığı sözlerle... Böyle boşadığı karısıyla, "iddet (bekleme süresi)" içinde cinsel birleşimde bulunsa ya da "oğlunun cariyesi"yle ya da "başkasıyla ortak olduğu cariye"yle ya da "sattığı, ama alıcıya daha teslim etmediği cariye"yle... cinsel ilişkisi olsa, bu kimseye "zina cezası (hadd)" uygulanmaz. Adam, "Ben bu işi, haram olduğunu bile bile yaptım!" dese bile... Çünkü, olayın "helâl" olduğunu düşündürecek "ciddî kanıt" var ortada. Örneğin, "kapalı, kinâyeli söz"lerle boşanmış kadının boşanması, Peygamberin kimi arkadaşlarına göre, temelli değildir, "dönülmesi mümkün (ric'î)" olan türdendir. Adamın "oğlunun cariyesi" de Peygamberin: "Sen ve malın, babanındır!" sözüne göre adamın "kendi malı" sayılabilir. Öteki örneklerde de, cinsel ilişkinin "helâl" olduğunu düşündüren benzer kanıtlar var. Böyle kanıtlar olunca da, olay "zina" kapsamı içine sokulamıyor ve "zina cezası" uygulanamıyor. (Bkz. Aynı kaynaklar, aynı yerler.)

b) Geçersiz de olsa "akd"e, "sözleşme"ye dayalı cinsel birleşimler

Kimi fıkıh kaynaklarında, bu tür cinsel birleşmelerin, "zina" olmak yönünden "kuşkulu" durumun ayrı bir türü, ayrı bir bölümü olarak ele alındığı görülür. (Bkz. Dürer, 2/65; Mecmau'l-Enhür, 1/ 463.)

Kiralık kadınla cinsel ilişki

"Kitabu'l-Fıkh Ale'l-Mezahibi'l-Erbaa" (Dört Mezhep Üstüne Fıkıh Kitabı) adlı kitabın yazarı (Abdurrahman el Cezîri), bu konuya ayırdığı bölümde, Hanefî mezhebinin görüşünü: "Bir adam zina için bir kadını ücret karşılığında tutmaya yönelse, kadın da kabul etse ve o kadınla cinsel birleşimde bulunsa, adama da, kadına da zina cezası uygulanmaz, yalnızca devlet başkanının uygun göreceği biçimde ikisi de azarlanır, bununla birlikte, ikisine de, Kıyamet günü karşılığı görülmek üzere zina günahı yüklenir.. dediler" diye anlattıktan sonra şu öyküye yer verir:

"Bir kadın, kırda koyunlarını otlatan çobandan içmek için süt ister. Çoban da, cinsel ilişki için kendisini vermedikçe ona süt vermeyeceğini söyler. Kadın, çok aç olduğu, besine çok gereksinim duyduğu için ister istemez, adamın isteğini kabul eder. Çoban kadınla cinsel ilişkide bulunur. Olay, Hattab oğlu Ömer'e iletilir. Ömer, bu iki kişiden de zina cezasını kaldırır. Ve 'Verilen süt, adamın kadına verdiği mehir sayılır!' der ve sütü, cinsel birleşimin karşılığında bir ücret sayar." (Bkz. Kitabu'l-Fıkh Ale'l-Mezâhibi'l-Erbaa, 5/66.) Yazar, "mehr"in de, aslında "kadınla olan cinsel birleşimin karşılığında bir ücret" olduğunu belirtir ve ayetlerde geçen: "Onlara ücretlerini verin..!" buyruğunu (bkz. Nisâ: 24, 25.) anımsatır. Yazar, öyküdeki türden ücret karşılığında (kadın kiralayarak) cinsel birleşimde bulunmalarda, "zina cezası"nın uygulanmaması gerektiği yolundaki görüşe, Malikî, Şafiî ve Hanbelî mezheplerinin, bu arada, Hanefî mezhebinden de İmam Ebu Yusuf'un ve İmam Muhammed'in karşı çıktıklarını da belirtir. (Bkz. Aynı kitap, 5/66-67.)

Bir süre için anlaşma yapılan ve nikahlanan kadınla cinsel ilişki:

Bir süre için yapılan "nikah"a, "mut'a nikahı" deniyor. Kâmil Miras, bu nikaha, Peygamberin (bir zamanlar) izin verdiğini anlatan bir hadis (Bkz. Tecrîd-i Sarih, hadis no: 1697.) nedeniyle açıklama yaparken bu nikahı ("mut'a nikahı"nı) şöyle tanımlıyor:

"Muvakkat (belirli) bir zaman için iki tarafın râzı olduğu bir ücret mukabilinde, *kadın kiralamaktır*..." (Bkz. Sahih-i Buhârî Muhtasarı Tecrîd-i Sarih Tercemesi, İstanbul, 1947, c.11, s.108.)

Bu tanım, fıkıh kitaplarında anlatılana da uygundur. (Örneğin bkz. Hidâye, 2/292.)

Şu nokta üzerinde birleşiliyor:

"Mut'a nikahının Peygamber döneminde yaşandığı bir zaman yaşanmıştır." (Aşağıdaki hadislerle birlikte bkz. Kitabu'l-Fıkh Ale'l-Mezâhibi'l-Erbaa, 5/138.)

Tartışılagelen noktalarsa şöyle:

- Mut'a nikahı geçerliliği sonradan kaldırılmış mıdır?
- Geçerlilik kaldırılmışsa ne zaman ve kim tarafından kaldırılmıştır?
- Şimdi böyle bir nikahla cinsel ilişkide bulunulursa, bu, "zina" sayılır mı ve "zina cezası (hadd)" uygulanır mı?

İlgili hadisler aydınlatıcı olur:

Hadis:

Abdullah Oğlu Câbir ile Ek'va' Oğlu Seleme'den şöyle dedikleri aktarılıyor: Bir savaş birliği içindeydik. Peygamber geldi bize: "Mut'a yapmanız için size izin verildi. Haydi mut'a yapın!" dedi.

Seleme, "mut'a"nın nasıl yapılabileceğini de anlattığını ve şöyle dediğini açıklar:

"Herhangi bir erkekle kadın (birlikte yaşamak için) anlaştıklarında, üç gece aralarında işret (birlikte yaşamaları) sürer. Bu süre bitince, isterlerse süreyi artırabilirler, isterlerse birbirlerini bırakabilirler."

Seleme'nin şunu açıkladığı da aktarılır:

"Artık bilmiyorum: Bu durum bize mi özgüydü (yalnızca Peygamberin arkadaşlarına özgü olmak üzere verilmiş bir izin miydi?); yoksa bütün insanlara da aynı izin verilmiş miydi?" (Bkz. Buhârî, Ki-

tabu'n-nikah/31; Müslim, Kitabu'n-nikah/13-14, hadis no: 1405.)

Bu hadiste, olayın ne zaman geçtiğine ilişkin tarih yok.

Hadis:

Abdullah İbn Mes'ud'un şunları anlattığı aktarılır:

"Peygamberle birlikte gazaya (savaşa) giderdik, yanımızda kadınla rda bulunmazdı, (cinsel birleşim için çok gereksinim duyardık). Bir ara şöyle dedik:

- İğdiş (erkeklik bezleri çıkarılarak ya da burularak erkeklik görevini yapamaz duruma gelme) olmayalım mı bu durumda?

Peygamber iğdiş olmamızı yasakladı ve ondan sonra *elbise gibi ücret karşılığında* (belirli bir süre için) kadın alıp evlenmemize izin verdi..." (Bkz. Buhârî, Kitabu'n-nikah/8; Tecrîd-i Sarih, hadis no: 1697; Müslim, Kitabu'n-nikah/11, hadis no: 1404.)

Bu hadiste de "gaza"nın hangi gaza ve konuşmaların geçtiği, "mut'a nikahı"na izin verildiği tarihin hangi tarih olduğu belirtilmiyor.

Hadis:

Ali İbn Ebî Tâlib'in şöyle dediği aktarılır:

"Peygamber, kadınlarla mut'a yapmayı, Hayber günü yasakladı..." (Bkz. Buhârî, Kitabu'l-Meğâzî/38; Tecrîd-i Sarih, hadis no: 1613; Müslim, Kitabu'n-nikah/29-32, hadis no: 1407.)

Bu hadiste, "mut'a"nın geçerli kılındığı tarih değilse bile, yasaklandığı tarih belirtiliyor: Hayber günü, yani Hayber savaşı. Bunun da tarihi belli: 628.

Hadis:

Sebretü'l-Cühenî'nin, Peygamberin Mekke'nin fethi sırasında "kadınlarla mut'a yapma"ya ("mut'a nikahı"na) izin verdiğini anlattığı aktarılır. Aynı hadiste, Sebretü'l-Cühenî'nin başından geçen bir olayı nasıl anlattığına da yer verilir. Anlatılanlara göre: Peygamber "mut'a"ya izin verince; Sebre, kabilesinden bir kişiyle birlikte kadın için yola koyulur. Mekke yakınında bir yere vardıklarında "genç bir kadın" bulurlar. Kadın öylesine güzel, öylesine çarpıcı ki, -Sebre'nin deyişiyle-: "uzun boylu, uzun boyunlu, genç bir dişi deve"ye benzemekte. Sebre de genç ve yakışıklı. Ne var ki, kadına karşılık olarak verebileceği giysisi pek eski ve kötü. Arkadaşı yakışıklı değil, ama onun giysisi güzel. Neyse kadına yanaşıp konuşurlar:

- Birimiz senden yararlanmak (seninle bir süre için cinsel birle-

şimde bulunmak, yaşamak) ister, kabul eder misin?

- Peki karşılığında bana ne verebilirsiniz?

İkisi de verecekleri giysiyi çıkarıp sunar. Sebre konuşur:

- Benimki eski, ama arkadaşımınki yeni ve güzel.

Kadın bir, giysinin güzeline bakar, bir de Sebre'nin yakışıklılığına.. Yani bir yanda güzel bir giysi, öbür yanda yakışıklı bir adam. Hangisini seçmeli? Kadın yakışıklı adamı seçer ve seçimini bildirir Sebre'ye:

- Seninki yeterli.

Ve Sebre, bu kadınla bir süre, üç gün birlikte olur. Yani "mut'a nikahı" yaparak cinsel birleşimde bulunur. Ardından, Peygamberin "mut'a nikahı"nı yasaklayan buyruğu gelir:

- "Kimin mut'a nikahıyla yanında bulundurduğu kadın varsa, hemen yol versin!" Ve böylece "mut'a nikahı" (bir kez daha) yasak olmuş olur. (Bkz. Müslim, Kitabu'n-Nikah/19-20, hadis no: 1406.)

Bu hadiste de, "mut'a nikahı"nın Mekke fethi günlerinde, yani 630 yılında "mut'a nikahı"nın bir süre geçerli kılındığı, sonra yasaklandığı açıkça anlatılır.

Yukarıdaki hadislerden çıkan sonuç: "Mut'a nikahı", Hayber savaşından önce "meş'ru" kılınıyor, bu savaşta, yani 628 yılında yasaklanıyor, 630'da "meş'ru" kılınıyor ve aynı yıl (yasallaştıktan kısa bir süre sonra) yasaklanıyor.

Dahası var:

Hadis:

Abdullah Oğlu Câbir anlatıyor:

"Biz *Peygamberin, Ebubekir'in ve Ömer döneminde mut'a nikahını kullandık.* Peygamberin ve Ebubekir'in döneminde, günlerce, biraz hurma, biraz un karşılığında mut'a biçiminde (kadınlardan) yararlandık. *Sonunda Ömer yasakladı* mut'ayı..."(Bkz. Müslim, Kitabu'n-nikah/15-17)

Müslim'in "e's-Sahih"inde çok açık anlatımlarla yer alan bu hadise göre de mut'a nikahını en son yasaklayan Halife Ömer oluyor. Yani buna göre, Peygamber döneminden sonra da, Halife Ömer dönemine değin (bu dönemin de bir kesimini içine alacak biçimde) *geçerli* oluyor.

Kâmil Miras diyor ki:

"Şiîler arasında hâlâ câri ve muteberdir..." (Bkz. Sahih-i Buhârî Muhtasarı Tecrîd-i Sarih Tercemesi, İstanbul, 1947, 11/335.)

"Sünnî kesim (ehl-i sünnet)", bu nikahı "meş'ru" saymaz.

İbn Rüşd, konuya ilişkin şunları yazmakta:

"Mut'a nikahının yasaklandığına ilişkin haberler çok ve birbirini izler. Ama tartışma konusu olan da var: Bu nikahın ne zaman yasaklandığı tartışılır. Kimi aktarmalara göre, Peygamber bu nikahı, Hayber günü, kimine göre, Fetih günü (Mekke'nin fethi sırasında), kimine göre Tebük gazasında, kimine göre, Veda' haccında, kimine göre, umre kazasında, kimine göre Evtas yılında (630) yasaklamıştır. Peygamberin arkadaşlarının çoğu ve ülkelerin fakihlerinin tümü, bu nikahın haram (yasak) olduğu görüşünde. İbn Abbas'ınsa, bu nikahı helâl saydığı ünlüleşmiştir. Bir söylentiye göre, onun Mekke halkından ve Yemen halkından arkadaşları da onun görüşüne katılmışlardır. Anlattıklarına göre İbn Abbas, görüşünün doğru olduğuna şu ayeti kanıt olarak göstermiştir: ... 'Onlardan yararlanmanıza karşılık olarak (istimta ettiğiniz = mut'a yoluna gittiğiniz sürece) ödenmesi gerekli ücretlerini verin...' İbn Abbas'tan, burada 'ayettendir' diye) 'belirli bir süreye dek (ilâ ecelin müsemmâ)' kıraati de aktarılır. Ve anlatıldığına göre İbn Abbas şöyle demiştir: 'Mut'a nikahı, Tanrı'nın Muhammed ümmeti için bir rahmetidir. Eğer bu nikahı Muhammed yasaklamamış olsaydı, ondan çok daha kötü olan zinaya ister istemez sürüklenme durumu olmazdı (ya da en kötü kimse bile zina etmek zorunda kalmazdı). Bunu İbn Abbas'tan, İbn Cüreye ile Amr İbn Dinâr rivayet etmiştir. Atâ'dan da Abdullah Oğlu Câbir'in şöyle dediği aktarılmıştır: 'Biz Peygamber döneminde, Ebubekir döneminde ve Ömer'in halifeliğinin de yarısına değin, mut'a nikahı yapardık. Sonra onu, Ömer halka yasakladı.' " (Bkz. İbn Rüşd, Bidâyetü'l-Müctehid Ve Nihâyeti'l-Muktasıd, 2/48.)

"Sünnî kesim", şimdi bu nikahın geçerli olmadığını benimser; ama bu tür bir nikahla kadın edinip cinsel ilişkide bulunmuş olan kimseye de *"zina cezası (hadd)" uygulamaz.* (Bkz. Kâmil Miras, Tecrid, 11/335; Mecmau'l-Enhür, 1/270.) Dahası, Hidâye gibi önemli kimi fıkıh kitaplarında, bu nikahın, "sünnet ehli"nden İmam Malik'e göre de geçerli ("câiz") olduğu yazılır. (Bkz. Hidâye, 2/292.)

Sonuç: Hadislere ve yorumlara göre, "mut'a nikahı", birkaç kez

geçerli sayılmış ve birkaç kez de yasaklanmıştır. Genellikle "Sünni kesim"e göre, konu yasakla kapanmıştır. Kimileriyse, özellikle şiîler, bu nikahın bugün de geçerli olduğu görüşündedirler. Bu nikahı "haram" sayanlar da, "zina cezası"nın uygulanmasına engel sayarlar.

9- Zorla yaptırılan cinsel ilişki

- Zina suçunun oluşmasının koşullarından biri de, söz konusu yasak cinsel ilişkide bulunan kimsenin onu, kendi isteğiyle, zor karşısında kalmadan yapmış olmasıdır. O nedenle "zorla yaptırılan cinsel ilişki", zina kapsamına sokulmamakta. (Bkz. Dürer, 2/67 ve öteki fıkıh kitapları.)

Anlatılan tüm koşulların bulunması durumunda "zina" suçu oluşur ve kanıtlanmasıyla da ceza (hadd) uygulanır.

B- Sonuç

Bir cinsel ilişkinin "zina" sayılması birçok koşula bağlıdır. Bu koşulların da üzerinde birleşilenler vardır, tartışma konusu olanlar vardır.

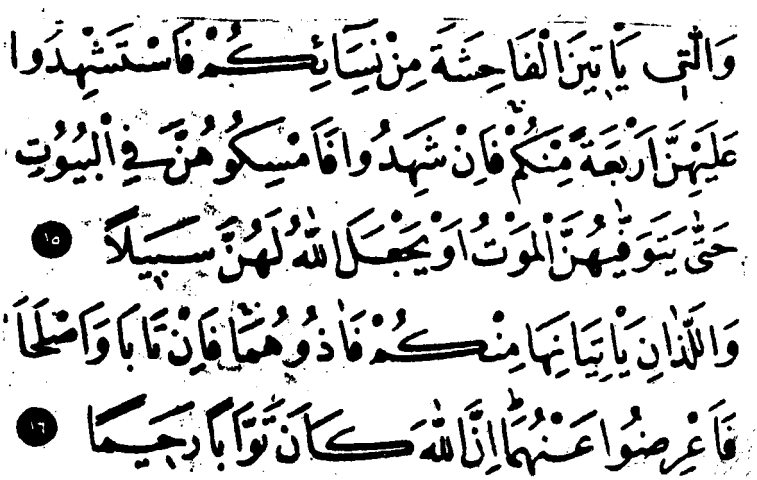
- Cinsel birleşimde bulunanların "akıl" durumu, "yaş"ı nedir, yeterli midir?
- Cinsel ilişkide bulunanlar, bu ilişkide bulunurlarken ne durumdaydılar, kendi istekleriyle mi yaptılar?
- Cinsel birleşimde bulunanlar, bu ilişkide bulunurlarken yasak olduğunu mu, olmadığını mı düşünerek sürüklenmişlerdir? Yasak olmadığını düşünmüşlerse, "sanı"larının dayanağı nedir, ciddî sayılabilecek bir kanıta dayanmışlar mıdır?
- Cinsel ilişkide bulunanların, aralarında bir akit, bir sözleşme var mıdır, geçerlilik derecesi nedir?
- Cinsel ilişkide, insanla insan mı vardır? Kadın erkek ilişkisi biçiminde mi, ilişki düz ilişki mi, ters ilişki mi, eşcinsellik biçiminde mi? İlişkiye geçilen insan sağ mı, ölü mü?
- Cinsel ilişki, insan-hayvan arasında mı?

İncelendiğinde, cinsel ilişkinin, "zina" suçunu oluşturur nitelikte bulunması durumunda, "zina" edenlerin "bekarlık" ve "evlilik"leri gözönünde tutulur ve tanıklar aranır. Tanıklar da yeterli bulunduğunda, "evli"ye ayrı, "bekar"a ayrı ceza uygulanır.

IV
ZİNA CEZASI ("HADD") VE UYGULAMALAR:

A- Ceza türleri

1- Kadına: kınamayla birlikte evde ömür boyu haps; erkeğe: kınama:

Anlamı:
(Diyanet'in)
Kadınlarınızdan zina edenlere, bunu ispat edecek aranızdan dört şahid gösterin, şehâdet ederlerse, ölünceye veyâ Allah onlara bir yol açana kadar *evlerde tutun.* (Nisâ, ayet: 15.) İçinizden zina eden iki kimseye *eziyet edin.* Tevbe edip düzelirlerse, onları bırakın. Doğrusu

Allah tevbeleri dâimâ kabul ve merhamet eder. (Nisâ, ayet: 16.)

Açıklama:

Yukarıdaki ayetlerden ilkinin kadınlara özgü olduğu açık. "Dört tanığın tanıklığı" olursa, "zina eden kadın"a nasıl bir ceza verilmesi gerektiği de çok açık biçimde belirtiliyor: "Ölünceye ya da Tanrı bir başka yol gösterene dek evde tutulma (haps)".

İkinci ayetse "erkekler"i dile getiren sözcüklerle hüküm bildiriyor. "İçinizden zina eden iki erkeğe..." diye çevrilmesi gereken sözlerin, yukarıdaki çeviride "erkeğin erkekle zinası" anlatılıyor sanılmasın diye, "İçinizden zina eden iki kimseye..." diye çevrildiği görülüyor. "Ellezâni yezniyâni"nin tam karşılığı: "Zina eden iki erkek"tir. Ama burada amaçlanan, genellikle benimsenen yoruma göre "iki erkeğin zinası" değildir, "bir erkekle bir kadının zinası"dır. (Bkz. Tefsiru'n-Nesefî, 1/214; Taberî, 4/200; Sabûnî, Safvetu'l-Tefâsîr, 1/266.) Ne var ki bütün yorumlar böyle değil. İkinci ayetin başındaki "ellezâni yezniyâni" ve bunu izleyen sözlerle, "erkeğin erkekle cinsel birleşimi"nin, "livata" denen eşcinselliğin cezasının anlatıldığını ileri sürenler de var. Şâfiî'nin görüşünün de bu olduğu belirtiliyor. Celaleyn tefsirinde Şafiî'nin bu yorumuna yer veriliyor ve bu yorumun doğru olduğu savunuluyor. (Bkz. Tefsirul Celâleyn, 1/73.) Ebu Müslim İsfehânî'yse ikinci ayetteki bu sözlerle "zina eden erkek ile zina eden kadın"ın amaçlandığına "ihtimal" bile vermez. Konuyu birçok yönden ele alarak böyle bir ihtimalin bulunmadığını kanıtlamaya çalışır. (Bkz. F. Râzî, Tefsir, 9/231 - 232.) Ebu Müslim'e göre birinci ayette "seviciler (erkek yerine birbiriyle cinsel ilişkiye giren, sapıkça sevişen kadınlar)" ve cezaları, ikinci ayetteyse "eşcinsel erkekler" ve cezaları anlatılıyor. Bu yorumu savunan başkaları da var. (Bkz. Nesefî, Tefsir, 1/214.)

Fahruddin Râzî, Ebu Müslim'in bu yorumuna geniş yer verir. (Bkz. F. Râzî, 9/231 - 232.)

Bu yoruma göre çıkan hükümler şöyle:

- Sevici kadına verilecek ceza: Ömür boyu evde hapsedilme.
- Eşcinsel erkeğe verilmesi gereken ceza: "Eziyet".

"Eziyet" de, bir yoruma göre - ki genellikle bu yorum benimsenir - "sözlü kınama (tevbih)", bir başka yoruma göre de sözlü kınamayla birlikte, "dayak". (Bkz. Taberî, 4/201; F. Râzî, 9/235-236; Tef-

siru'n-Nesefî, 1/214 ve öteki tefsirler.) İbn Abbas'ın yorumu: "Nalınla (yani ayakkabıyla) vurmak gerekir." (Bkz. Taberî ve Râzî, aynı yer.) Kimi tefsirlerde, örneğin Celâleyn'de bu yorumun benimsendiği görülür. (Bkz. Tefsiru'l-Celâleyn, 1/73.)

Genellikle benimsenen görüşe göre, daha önce de değinildiği gibi, ayetlerdeki cezalar, karşı cinsle zina eden kadın ve erkeklere ilişkindir. Ne var ki burada da iki görüş bulunuyor:

Bir yoruma göre, ömür boyu evde hapsedilme cezası kadınlara; "eziyet" yani dayaklı ya da dayaksız sözlü kınama da erkekleredir.

Öbür yoruma göre de, ömür boyu evde hapsedilme cezası yalnızca kadınlara; ama dayaklı ya da dayaksız kınama, hem kadınlara, hem de erkekleredir. Çünkü "eziyet"ten söz eden ikinci ayette, erkekle birlikte kadın da var. F. Râzî de bu yorumu benimsiyor. "Yorumların en güzeli budur" diyor. (Bkz. F. Râzî, 9/235.) Yani:

- Zina eden kadına: Ömür boyu evde hapsedilmeyle birlikte dayaklı ya da dayaksız kınama.

- Zina eden erkeğe: Yalnızca dayaklı ya da dayaksız kınama.

Ayetlerde zina edenlerden söz edilirken, evli mi, bekâr mı oldukları açıklanmıyor. Ama bir yoruma göre, birinci ayette anlatılan, "evliler", ikinci ayette anlatılansa "bekar"lardır. (Bkz. F. Râzî, aynı yer.)

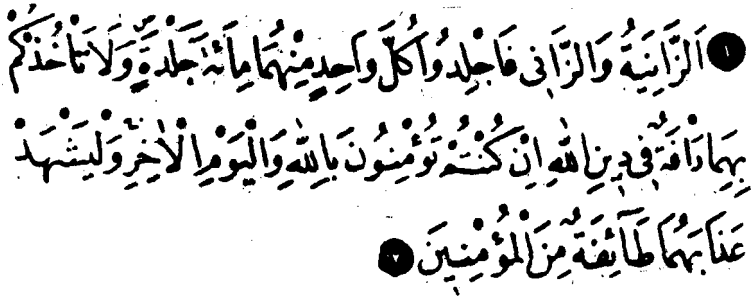
Ne var ki şimdi İslam hukukunda geçerli olan, yukarıdaki ayetlerde yer alan hükümler değildir. Bu hukukta geçerli olan, bekara "yüz değnek", evliye "recm"dir. (Aşağıya bkz.)

Öyleyse ne demeli?

Genellikle denen şu: "Bu ayetler mensuhtur." Yani bu ayetlerin hükmü kaldırılmıştır. Kimilerine göre, önce hadisle kaldırılmıştır. Hadisin hükmü de, Nûr suresindeki (aşağıya bkz.) ayetle geçersiz kılınmıştır. Genellikle kabul edilen görüşe göreyse, yukarıdaki ayetlerin hükmünü kaldıran, doğrudan doğruya, Nûr suresindeki ayettir. (Bkz. F. Râzî, 9/232; Taberî, 4/201 ve öteki tefsirler.)

Ama, birinci ayette "seviciler"in, "ikinci ayette de "eşcinseller"in anlatıldığını savunan Ebu Müslim'e ve onun gibi düşünenlere göre, "ayetlerin mensuh oldukları" ileri sürülemez. Çünkü bu yoruma göre yukarıdaki ayetlerin hükümleri, Nûr suresindeki ayetin hükmüyle çatışmıyor. (Bkz. F. Râzî, 9/231.) Neden ki, konuları başka.

2- Zina eden kadına da, erkeğe de "yüz değnek"

Anlamı:

(Diyanet'in)

Zina eden kadın ve erkeğin her birine yüzer değnek vurun. Allahın dini konusunda o ikisine acımayın. Onların ceza görmesine, inananlardan bir topluluk da şahid olsun. (Nûr suresi, ayet: 2.)

Açıklama:

Görülüyor ki, bu ayette, zina eden kadına da, erkeğe de eşit olarak "yüz değnek cezası" var. Daha önce yer verilen ayetlerde, kadın ve erkek arasında ceza yönünden bir ayrım vardı. Kadın için zina cezası başka (ömür boyu evde hapsedilme ya da bununla birlikte dayaklı, dayaksız kınama), erkek için zina cezası başkaydı (dayaklı ya da dayaksız kınama).

Demek ki bu ayetteki hükümle, o ayetlerdeki hükümler birbirine uymuyor. Öyle görünüyor. Daha doğrusu, bu ayetteki hükümle, o ayetlerdeki hükümlerin başka oldukları çok açık. O ayetlerin hükümleri için "mensuhtur" denmesi de, bundan kaynaklanmıştır. Yukarıda da belirtildiği gibi, genellikle benimsenen yoruma göre, o ayetlerdeki hükümler (haps, kınama), bu ayetteki hükümle, yani "yüz değnek" cezasıyla yürürlükten kaldırılmıştır.

Ne var ki bu ayette de bir başka yönden "mensuh"luk bulunduğu ileri sürülür Kur'an yorumlarında:

Çünkü bu ayette, "zina eden kadın ve erkeğe yüz değnek" cezası bildirilirken, zina edenlerin bekarlık ve evlilikleri arasında bir ayrım

yapılmamıştır. Oysa bugünkü İslam fıkhında geçerli olan şu:

Zina eden "bekar" olursa cezası "yüz değnek", "evli" olursa cezası "recm", yani "ölene dek taşa tutulması"dır.

İşte bu nedenle, bu ayetteki hükmün de bir başka hükümle "daraltıldığı (tahsi edildiği)" ve kapsamı içinden, "evlinin zinasına ilişkin ceza"nın çıkarılmış bulunduğu belirtilir. (Bkz. F. Râzî, 23/134 ve öt.; Sabûnî, Tefsiru Âyâti'l-Ahkâm, 2/21 ve öt.)

Sözün özü: İslam fıkhında var olan "recm", yani "evliyken zina etmiş olan kişiyi taşlama (taşlayarak öldürme) cezası", bu ayette bulunmamakta. Kur'an'ın başka ayetlerinde de bu hüküm yoktur.

Öyleyse, "recm cezası"nı getiren kaynak nedir?

Bu sorunun karşılığı ve tartışmalar için aşağıya bkz.

3- *Zina eden evlilere: "recm"*

Kur'an'da bulunmayan "recm" cezası için şu kaynaklar gösterilir:

a) Hadis:

Bu konuda en ünlü hadis şudur:

Sâmit Oğlu Ubâde'nin, Peygamberin şöyle dediğini anlattığı aktarılır:

- "Benden alın, benden alın (şu bilgiyi):Tanrı (zina eden) kadınlara (ceza yönünden başvurulacak) yolu bildirdi: Bekar bekarla zina ettiğinde, yüz değnek ve bir yıl sürgün ('nefy'); evli evliyle zina ettiğinde yüz değnek ve recm (cezası verilir)." (Bkz. Müslim, Kitabu'l-Hudûd/12, hadis no: 1690; Ebu Dâvud, Kitabu'l-Hudûd/23, hadis no: 4414; Tirmizî, Kitabu'l-Hudûd/8, hadis no: 1434; İbn Mace, Kitabul-Hudûd/7, hadis no: 2550.)

Bu hadisle, Nisâ suresinin yukarıda geçen 15. ayeti arasında bağlantı kurulur. Bu bağlantıyı kuranlardan kimileri, bu hadisin o ayeti açıkladığını, kimileri de "nesh" ettiğini, yani hükmünü ortadan kaldırdığını ileri sürerler. O ayette, "...Ölünceye veya Allah onlara bir yol açana kadar evlerde tutun." deniyor ya, bağlantı buradan kaynaklanıyor. "Bu hadisle, Allah, o kadınlara nasıl bir yol belirlediğini

bildiriyor." deniyor. Yoruma göre, Tanrı'nın belirlediği "yol" şu: "Ölünceye dek haps" cezası kaldırılıp, yerine bu hadiste belirtilen ceza, yani "bekar"lara "yüz değnek", "evli"lereyse "recm ve bir yıl sürgün" cezası konuluyor. (Bkz. F. Râzî, 23/134 ve öteki tefsirler. Ayrıca bkz. İbn Melek, Mebâriku'l-Ezhâr Fi Şerhi Meşâriki'l-Envâr, 1309, 2/278; Sünenü Ebu Dâvud, Kitabu'l-Hudûd/23, hadis no: 4414, not: 4, c.4, s.570.)

Ama üzerinde durulan kimi noktalar var:

- Nisâ suresinin 15. ayetinde, zina edenlerden yalnızca "kadınlar" söz konusudur. Bu, açık. Dahası, bir yoruma göre, zina eden "kadınlar"dan da, yalnızca "evli" olanlardır konu olan. Hadisin, bu ayetin "açıklaması" niteliğinde olması için, aynı konuda olması gerekirdi. Oysa hadis, zina edenlerden yalnızca "kadınlar"ı konu olarak almamakta, hem kadınlar, hem de erkekler için hüküm içermekte.

- Ayetteki "kadınların lehine (yararına)" anlamına gelen "lehünne"den, "ölünceye kadar evde hapsedilme" cezasının yerine, sonradan "nesh" ya da "açıklama" yoluyla getirilen cezanın, "kadınlar için daha hafif" türden olması gerekirdi. Oysa hadiste yer alan bir "recm", yani "taşlanarak öldürülme" cezası var. Yeni ceza eski cezadan çok daha ağır olduğuna göre "kadınların lehine" bulunmamakta.

- Bu hadisle getirilen hüküm, ayetteki hükmü "nesh" etme niteliğinde midir? Eğer "evet" denirse, bu görüş yalnızca Hanefî mezhebine göre geçerli olabilir. Çünkü "hadisle ayetin neshedilebileceği" yolundaki görüş, Hanefi mezhebinin görüşüdür. Şafiî mezhebine göre, böyle bir "nesh" olamaz. (Bkz. Usulûl-fıkıh kitapları, örneğin İbn Melek, Mebâriku'l-Ezhâr Fi Şerhi Meşâriki'l-Envâr, Arapça, İstanbul, 1308, s.245.) Hanefî Mezhebine göre söz konusu "nesh" caizdir, ama bunun için hadisin "mütevâtır" adı verilen (aktaranlarının yalan üzerinde birleşmeleri mümkün görülmeyen hadis, hiç değilse "meşhur" denen türünden bulunması gerekir. Çünkü "ayet mütevâtır"dır, "mütevâtır"sa yalnızca kendisi gibi "mütevâtır" ya da "meşhur" olanla "neshedilebilir". (Bkz. Usulu'l-fıkh kitapları.) Bu hadis "mütevâtır" ya da "meşhur" türden midir ki, ayeti "nesh" edebilecek güçte olsun? Kimine göre "evet". Ama bu kuşkulu. Sadru'ş-Şerîa, konuyu bir başka noktadan ele alarak, Nisâ suresinin 15. ayetinin bu hadisle neshedildiği yolundaki görüşün ileri sürüle geldiğini ve bunun, "hadisle

ayetin neshedildiği"ne örnek olarak gösterildiğini, ama bu görüşün doğru olmadığını, çünkü o ayetin, "recm ayeti"yle (Kur'an'da bulunmayan bu ayet için aşağıya bkz.) neshedildiğini savunur. (Bkz. Sadru'ş-Şerîa, Tevdîh, 2/487.)

- Hadiste yer alan "recm", ayette bulunmayan bir "hüküm" olduğuna göre, son derece güçlü bir kanıta dayalı olmalıdır. Çünkü söz konusu olan, bir "hadd"dir, yani "ceza"dır, hem de çok ağır bir cezadır. Daha önce de belirtildiği gibi, "hadd"lerin "kuşku"lu durumlarda uygulanamayacağı bir kural olarak kabul edilmiştir. Kuşkudan uzak bir kanıtınsa, eğer "hadis"se, "mütevâtır" olması ve böylece "kaynak yönünden son derece sağlam (sübûten kat'î)" bulunması gerekir. Bu da yetmez; "delâleten kat'î", yani sözlerinin açık, neshedilmiş olma ihtimalinden uzak bulunması da gerekir. (Bunun için de Usûlu'l-Fıkh kitaplarına bkz.) Söz konusu hadisinse bu nitelikte olduğu kuşkulu. Önce, "mütevâtır" olduğu kolayca kanıtlanamamakta. Sonra, sözleri yeterince açık bulunmamakta:

- Söz konusu hadisin sözleri yeterince açık değildir, çünkü: Hadisin sözlerine göre, söz konusu olan, "bekarla bekar"ın ve "evliyle evli"nin "zina"larıdır. Birincilere, "yüz değnek ve bir yıl sürgün" cezası, ikincilereyse "yüz değnek ve recm" cezası hükmü var. Oysa İslam hukukçularının, özellikle "Hanefî fakihleri"nin hadisten çıkardıkları hükümler böyle değildir. Önce sözkonusu olan; ister "bekâr"la, ister "evli"yle zina etsin, "zina eden "bekâr"a ve "zina eden evli"ye ne cezanın verileceğidir. (Bkz. İbn Melek, Mebâriku'l-Ezhâr Fi Şerhi Meşâriki'l-Envâr, Arapça, İstanbul, 1309, 2/278.) Ayrıca Hanefî mezhebine göre, "zina eden bekar"a verilmesi gereken ceza, temel olarak yalnızca "yüz değnek"tir, yani "yüz değnekle birlikte sürgün" değildir. "Zina eden evli"ye gelince: Yine Hanefî mezhebine göre, ona verilmesi gereken ceza da, yalnızca "recm"dir. Yoksa, hadiste belirtildiği gibi "önce yüz değnek, sonra da "recm" cezası değildir. (Bkz. Fıkıh kitapları, örneğin: Hidâye, 2/492; Dürer, 2/64; Mecmau'l-Enhür, 2/462463)

Mâiz Olayı:

Mâlik Oğlu Mâiz'in "recm" edilmesine (taşlanarak öldürülmesine) ilişkin hadis.

Bu hadis (Mâlik'in öyküsü), Peygamberin birçok arkadaşından,

değişik biçimlerde aktarılır. Ebu Hureyre, İbn Abbas, Abdullah Oğlu Câbir, Semure Oğlu Câbir de var aralarında.

Mâlik Oğlu Mâiz, bir aktarmaya göre birinin yanında bulunan bir öksüzdür, kimine göre bir uşaktır. Yanında kaldığı kişi ona, Peygambere gitmesini söyler: "- Git, belki Peygamber senin bağışlanman için Tanrı'ya dua eder." der. Mâiz de gidip Peygambere anlatır.

Kimi aktarmaya göre Peygamber, Mâiz'in kabilesine: "Bu adam deli midir?" diye sorar. Deli filan olmadığını söylerler. Kimi aktarmaya göre, Peygamber onun "sarhoş" olup olmadığını da sormuştur ve "hayır!" karşılığını almıştır.

Kimi aktarmaya göre, Mâiz Peygambere gidip durumunu anlattığında Peygamber Mescid'dedir. Peygambere: "Ey Tanrı elçisi ben zina ettim!" diye seslenir. Peygamber işitir ama yüz çevirip karşılık vermez. Mâiz söylediklerini bir daha, bir daha, bir daha yineler. O dördüncü kez söylediğinde Peygamber karşılık verir ancak. Kimine göre, Mâiz gelip Peygambere durumunu anlattığı ve kendisinden (günahtan) arındırmasını istediğinde Peygamber, ona gidip, "Tanrı'ya yalvarmasını, tevbesini sunmasını ve bağışlanmasını dilemesini" söylemiştir. Mâiz'se bir süre sonra gelip yeniden Peygambere başvurmuştur. Ve bu başvuru dört kez olmuştur. Konuşmalarsa şöyle:

- Ey Tanrı Elçisi! Beni arındır!

- Yazık (olmuş) sana! Git de Tanrı'dan günahının bağışlanmasını dile, tevbe et!

Mâiz'in gidiş gelişi ve sözleri dört kez yinelenmiştir.

- Peki hangi günah'tan arındırılmanı istersin?

- Zina günâhından.

Peygamber sorup deli olmadığını öğrenir. Sarhoş olmadığını da iyice öğrenmek için ağzını koklatır adamın. Sarhoş olmadığını öğrenir.

- Demek sen zina mı ettin?

- Evet!

Kimi aktarmaya göre, Mâiz ayrı ayrı günlerde (kimine göre üç gün arayla) gidip Peygambere başvurduğunda şunları da söylemiştir:

- Beni taşlarla öldür!

Kimi aktarmaya göre Peygamberle Mâiz'in konuşmaları şöyle olmuştur:

- Ey Tanrı Elçisi! Ben zina ettim.

-Deli misin sen?

-Hayır!

-Evli misin?

-Evet!

Kimi aktarmaya göreyse şöyle konuşmuşlardır:

-Ey Tanrı Elçisi! Ben zina ettim, Tanrı'nın kitabındaki hüküm neyse benim üzerimde (gereğini) uygula!

Bu sözler dört kez yinelenmiştir.

-Bu sözleri sen dört kez söylediğine göre, şimdi söyle bakalım, kimle zina ettin?

-Falan kadınla (cariyeyle).

-Yani onunla yattın mı?

-Evet!

-Onunla birbirinize yaklaşıp dokundun mu ona?

-Evet!

-Onunla cinsel ilişkide bulundun mu?

-Evet!

Kimi aktarmaya göre de, arada geçen konuşma şöyle:

-Zina ettim.

-Belki de kadını yalnızca öpmüşsündür, ya da ona göz kırpmışsındır ya da bakmışsındır, ha ne dersin?

-Hayır (zina ettim)!

-Peki onu "şey mi ettin" yani (onunla cinsel birleştin mi)?

-Evet!

Kimi aktarmaya göre de konuşmalar şöyle:

-Ey Tanrı Elçisi! Helâl olmayan, haram olan bir kadınla cinsel birleştim.

- Onu şey mi ettin yani?

- Evet!

- Seninki onunkinin içine; "sürme aygıtının sürmeliğin içine ve kovanın kuyunun içine girip kaybolması biçiminde" girip kayboldu mu? (Erkeklik organı, kadınlık organına iyice girdi mi):

- Evet!

- Peki zina nedir; bilir misin?

- Evet. Bir insanın helâl olan karısıyla cinsel birleşimde bulun-

ması gibi ben de haram olan bir kadınla cinsel birleşimde bulundum.

- Peki ne istiyorsun bunları anlatmakla?

- Beni temizlemeni, arındırmanı istiyorum.

Tüm aktarmalara göre, Peygamber, sonunda, Mâiz'in hakkındaki kararı bildirir:

- Götürün ve buna, "recm" (taşa tutma cezası) uygulayın.

Kimi aktarmaya göre, Mâiz, taşa tutma sırasında bağırıp kaçmak ister, yakalarlar ve aynı yolla öldürürler sonunda. Mâiz'in kaçma çabaları ve sonunda yakalanıp öldürülüşü Peygambere anlatılır, Peygamberin tepkisi şöyle olur:

- Onu kaçtığında bıraksaydınız keşke. Belki de tevbe ederdi ve Tanrı onun tevbesini kabul ederdi.

Olaya ilişkin daha başka aktarmalar da yer alır hadis kitaplarında. (Tüm aktarmalar için bkz. Buhârî, Kitabu'l-Hudûd/28-30; Müslim, Kitabu'l-Hudûd/16-23, hadis no: 1691-1695; Ebu Dâvûd, Kitabu'l-Hudûd/24, hadis no: 4419-4439; Tirmizî, Kitabu'l-Hudûd/5, hadis no: 1428-1429; İbn Mace, Kitabu'l-Hudûd/9, hadis no: 2554-2555.)

Bu hadisin, birinci hadisten bile ünlü olduğu söylenebilir. Ve İslam fakîhlerince, "recm" cezasının İslam'da var olduğuna kanıt olarak gösterilir.

Ne var ki kimi aktarmada, Peygamberin "Onu (Mâiz'i) kaçtığında keşke bıraksaydınız. Belki de o tevbe ederdi de Tanrı da onun tevbesini kabul ederdi?" demiş olması ilgi çekici bulunur. Ayrıca, Kur'an'da bulunmayan bir hükmü, "recm"i getirerek, Kur'an'ın "zina"nın cezasına ilişkin hükmünü ya da hükümlerini ortadan kaldırması (nesh) konusunda, daha önceki hadisin açıklamasında belirtilen türden tartışmalar görülür. Tartışmalarda belki de en önemli soru şu: Hadisin "mütevâtır" olduğu kolay kolay söylenemeyeceğine göre, Kur'an'daki hükmü "neshetmiş" olabileceği nasıl söylenebilir?

Bununla birlikte bu hadisin, özellikle Hanefî fıkıh kitaplarında, "evlilerin zinaları için recm uygulanması gerektiği"ne kanıt olarak gösterildiğine tanık olmaktayız. (Örneğin bkz. Hidâye, 2/487.)

"Recm" konusunda, Peygamber döneminde "recm" cezasının uygulandığına ilişkin başka hadisler de var. (Örneğin bkz. Müslim, Kitabu'l-Hudûd/24-33, hadis no: 1696- 1704,)

b) *Ayet*:

Daha önce de belirtildiği gibi "recm" konusunda, Kur'an'da herhangi bir hüküm bulunmamakta. Ancak, güvenilir kabul edilen hadislerde ve "İslam ulemâsı"nın sözlerinde, bir "recm ayeti"nden sözedilmekte:

Hattab Oğlu Ömer (Halife) hutbede sesleniyordu:

"Tanrı Muhammed'i gerçek Peygamber olarak gönderdi. Ve ona Kitab'ı (Kur'an'ı) indirdi. Ona indirilenler arasında, '*recm ayeti*'de vardı. Bu ayeti biz okumuş ve iyice bellemiştik. Peygamber 'recm'i (recm cezasını) uyguladı. Biz de ondan sonra recmi uyguladık. Korktum ki, aradan uzun zaman geçer de, biri çıkıp 'biz Tanrı'nın Kitabı'nda recm ayetini bulamıyoruz' der de, insanlar Tanrı'nın indirdiği bir farzı bırakarak sapmış olurlar. (Bundan dolayı açıklama yapma gereğini duyuyorum.) Demek ki, recm gerçekten vardır. Erkek ve kadınlardan kim evli olarak zina ederse, kanıtlandığı zaman, ya da gebelik, ya da suçu boyuna alma (itiraf) olduğunda recm uygulanır o kimseye. Tanrı'ya antiçerek söylerim ki, insanlar, 'Ömer Tanrı'nın Kitab'ına (Kur'an'a) ekleme yaptı' derler korkusu olmasaydı, bu ayeti de Kur'an'a yazardım."

Bu hadisi, Buhâri ve Müslim'in de içinde bulunduğu hadis kitapları yazar. (Bkz. Buhârî, Kitabu'l-Hudûd/30; Müslim, Kitabu'l-Hudûd/15, hadis no: 1691; Ebu Dâvûd, Kitabu'l-Hudûd/23, hadis no: 4418; Tirmizî, Kitabu'l-Hudûd/7, hadis no: 1431.)

Bu ayetin ("recm ayeti"nin) metni de hadis kitaplarında yer alıyor:

"Erkek ve kadın, evli olarak zina ettiklerinde, ikisine de kesinlikle recm uygulayın..." (Bkz. İbn Mace, Kitabu'l-Hudûd/10, hadis no: 2553; Muvatta, Kitabul-Hudûd/10.)

"Recm ayeti", usûlu'l-fıkh (İslam hukuku) kitaplarında da (tam olarak) yer alıyor. Bu ayet, bu kitaplarda, "Kur'an' dan sözü neshedilip (kaldırılıp) hükmü (geçerliliği) bırakılanlar"a örnek olarak gösterilir. (Bkz. Sadru'ş-Şerîa-Saduddin Tef tâzânî, Tenkîh - Tavdîh-Telvîh, 2/486-487.) Tam olarak, usûlu'l-tefsîr kitaplarında da aynı türün örneği olarak yer alır. (Bkz. Celâluddin Süyûtî, el İtkân Fi Ulûmi'l-Kur'an, 2/32, 34-35.) "Ahkâm ayetleri"ni konu alan kitaplarda da... (Bkz. Sabûnî, Tefsiru Ayâti'il-Ahkâm, 2/25.) "Tefsir" kitaplarında da...

(Bkz. Fahruddin Râzî, 3/230, 23/135; İbn Kesîr, 3/261; Âlûsî, 18/79...)

Yani "recm ayeti", sözleri Kur'an'da yer almayan, ama "hükm"ü (geçerliliği) Kur'an'da bulunan bir ayettir.

Kimileri diyor ki: "Ömer'in sözlerinden anlaşıldığına göre, 'recm ayeti', Kur'an'daki yerine yazılabilir, bu, câizdir. Ömer'in yazmamış olması, insanların dedikodusundan çekinmesinden kaynaklanmıştır..." (Bkz. Süyûtî, el İtkân, 2/34.)

Peki bu ayetin, sözleri kaldırılmadan önce, Kur'an'daki yeri neresiydi?

Genellikle yazılan şu: "Recm ayeti", Nûr suresindeydi." Bununla birlikte Ahzîb Suresinde bulunduğunu ileri sürenler de var.(Bkz. İbn Kesîr, gösterilen yer; Dr. Subhi e's-Sâlih, Mebâhis Fî Ulûmi'l-Kur'an, s. 265, not: 2; Süyûtî, el İtkân, 2/32; Aclûnî, Keşfu'l-Hafâ, 2/23, hadis no: 1579.)

Bu arada bir tartışma var:

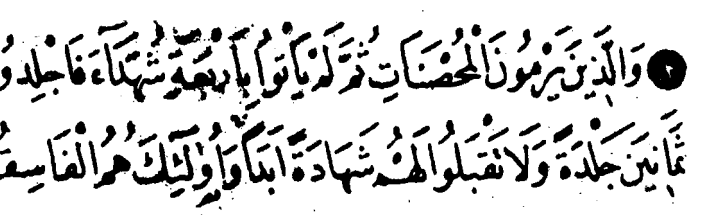
- "Recm ayeti", Peygambere indirildikten sonra "nesh" edilenlerden mi, yoksa "unutturulan"lardan mıdır?

"Recm" cezası, zina eden evlilerden "özgür" ("hürr" ve "hürre") içindir. Köle ve cariye için söz konusu değildir. (Aşağıya, köle ve cariyenin zinasıyla ilgili kesime bkz.)

B - Zina suçunun belirlenmesi

1 - Zina için şart olan tanık sayısı: 4

Daha önce yer alan, Nisâ suresinin 15. ayetinde, bu açıkça görülmektedir. Aşağıdaki ayette de, dört tanığın gerekli olduğu açıklanır:

Anlamı:

(Diyanet'in)

İffetli kadınlara zina isnat edip de, sonra *dört şahid* getiremeyenlere, seksen değnek vurun. Ebediyen onların şahidliğini kabul etmeyin. İşte onlar, yoldan çıkmış kimselerdir. (Nûr suresi, ayet: 4.)

Açıklama:

Bu ayette, zina suçuyla suçlayanların, dört tanık gösterememeleri durumunda "seksen değnek" cezasını hak etmiş olacakları, bu tür kimselerin "tanıklıkları"nın da hiçbir zaman kabul edilmeyeceği açıkça bildiriliyor. Bu kimselerin "yoldan çıkmış" (fâsık) sayılacakları da anlatılıyor. Ancak, bu ayeti izleyen 5. ayette, "tevbe edenler"in bu hükmün dışında tutuldukları belirtiliyor. Fahruddin Râzî, burada bu üç sonucu, yani "seksen değnek cezası"nı, "tanıklığının kabul edilmemesi"ni ve "fâsık sayılması"nı anlatırken, 5. ayetteki "ama bundan sonra tevbe edenler bunun dışındadır..." anlamındaki açıklamanın, üçüncü sonuca yönelik olduğunu belirtiyor. (Bkz. F. Râzî, 23/157.)

Bundan sonraki dört ayetin anlamları da (Diyanet'in resmî çevirisiyle) şöyle:

"Karılarına zina isnâd edip de, *kendilerinden başka şahitleri olmayanların* şahidliği, kendisinin doğru sözlülerden olduğuna Allah'ı dört defa şahid tutmasıyla olur. Beşincisinde, eğer yalancılardan ise, Allah'ın lanetinin olmasını diler. Kocasının yalancılardan olduğuna Allah'ı dört defa şahid tutması, cezayı kendinden savar. Beşincisinde, kocası doğrulardan ise, kendisinin Allah'ın gazabına uğramasını diler." (Nûr, ayet: 6-9.)

Burada, karısını zina ile suçlayan "koca" ile suçu olmadığını söyleyen "karı"nın karşılıklı "lanetleşmesi" var. İslam fıkhında buna "lanetleşme" anlamında "lian" adı verilir ve başlı başına bir bölümde anlatılır.

Tanık getirmeye itiraz ve bir olay

"Karısının üzerinde bir erkeği gören, koşup tanık mı arayacak?":

Hadiste belirtildiğine göre: Ümeyye Oğlu Hilâl, karısının,

Sehmâ Oğlu Şerik'le zina ettiğini ileri sürer; konuyu Peygambere götürür. Ve Peygamberle aralarında şu konuşma geçer:

- Karım, Sehmâ Oğlu Şerik'le zina etti.

- Tanık göstererek kanıtla, yoksa sırtına (iftiradan dolayı) değnek cezası vurulur.

- İyi ama ey Tanrı Elçisi, birimiz karısının üstünde bir erkeği gördüğünde, gidip tanık mı arayacak?

- Ya tanık gösterip kanıtlarsın, ya da sırtına değnek cezası vurulur.

- Seni hak Peygamber olarak gönderen Tanrı'ya antiçerek söylerim ki, ben doğru söylüyorum. Ve kesin olarak biliyorum ki, Tanrı, beni böyle bir cezadan kurtaracak bir açıklama indirecektir.

O sırada hemen Cebrâil iner ve yukarıdaki ayetleri (Nûr, ayet: 6-9.) indirir.

"Lian (lanetleşme)" uygulaması yapılır: Hilâl, kendisine düşen sözleri söyleyerek, doğru söylediğini anlatır, antiçer. Kadın da ayetlerde belirtildiği biçimde kendisinin söylemesi gerekenleri söyler, o da doğru söylediğini, kocasının yalancı olduğunu, öyle bir suç işlemediğini-Tanrı' yı tanık göstererek - (Yani antiçerek) dile getirir. Peygamber bu durum karşısında: "İkinizden biriniz yalan söylüyor kuşkusuz." der ve tevbeye çağırır. Ama ikisi de direnir. Kadın bir ara, "lanetleşme"den vazgeçip suçu üzerine alacakmış gibi yapar, yani herkes öyle olacağını düşünür. Ama sonra şunları söyler:

- Ben, toplumu, ailemi, kabilemi rezil etmem...!

Daha sonra Peygamber şöyle demektedir:

- "Bu kadına bakın: Eğer gözleri sürmeli, kalçaları iri, baldırı kalın bir tipte çocuk doğurursa, bu çocuk Sehmâ Oğlu Şerik'indir."

İzlerler, kadının, Peygamberin dediği gibi bir çocuk doğurduğunu görürler. O zaman Peygamber şöyle der:

- "Eğer Tanrı'nın kitabında, konuya ilişkin belirli bir hüküm bulunmamış olsaydı, ben bu kadına gösteririm (zina cezası uygulardım)." (Bkz. Buhârî, Tefsiru'l-Kur'an 3; Tecrîd, hadis no: 1717; Ebu Dâvûd, Kitabu't-Talâk/27, hadis no: 2256; Tirmizî, Tefsiru'l-Kur'an/25, hadis no: 3179; İbn Mace, Kitabu't-Talâk/27, hadis no: 2067.)

Burada önemli bir nokta: Şu ortaya çıkıyor ki, sonuçta zina kesin olarak anlaşılsa bile, zina suçu ("hadd") uygulanmıyor.

2 - Tanıklara sorulacak sorular

a) "Zina" nedir?

Tanık, "zina"nın ne demek olduğunu biliyor mu? "Zina" deyince ne anlıyor? Bu belirmeli önce. "Sence zina ne demektir?" diye sorulup görüşü öğrenilmeli.

b) "Zina" nasıl gerçekleşti? Olay nasıl oldu?

Tanık, olaya nasıl tanık olduğunu, "zina"nın anlamına uygun bir cinsel ilişkiye ne ölçüde tanıklık edebileceğini belirtmeli.

"Erkeğin cinsel organı, kadının cinsel organına, bir sürme aygıtının sürmeliğin içine girmesi gibi girdi mi? Cinsel organ cinsel organa ne kadar girdi?"

Bu sorulup öğrenilmeli. (Bkz. Fıkıh kitapları, örneğin Hidâye, 2/487.)

c) "Zina" olayı nerede oldu?

Tanık, tanıklık ettiği zina olayının yerini söylemeli.

d) "Zina" olayı ne zaman oldu?

Tanık, tanıklık ettiği zina olayının gerçekleştiği zamanı da söylemeli.

3- "İkrar" (suçu boyna alma)

Zina etmiş olan kişi, suçunu boynuna almış olabilir. Dört mezhebe göre de, zina suçu bu yolla da belirlenebilir.

Ancak başka yönden tartışmalar var:

İbn Rüşd, bu tartışmaları şöyle özetliyor:

- İkrar denen suçu boyna almanın sayısı ne olmalı? Suçun belirlenmiş olması için zina suçlusu kaç kez söylemelidir bu suçu işlediğini?

- İkrarın yerinin sayısı ne olmalı?

- Ceza uygulanana dek ikrardan dönmemek şart mıdır, değil midir?

İbn Rüşd bu tartışmalardaki görüşleri de özetliyor:

"İkrar"ın BİR KEZ olmasının yeterli olduğu görüşü: Bu görüşte olanlar: İmam Mâlik, İmam Şafiî, Davûd (Zahirî), Ebu Sevr, Taberî

ve daha başka bir topluluk.

"İkrar"ın dört ayrı "meclis"te DÖRT KEZ olması gerektiği görüşü. Bu görüşte olanlar: Ebu Hanife ve arkadaşları (Hanefî mezhebi).

"İkrar"ın "dört ayrı meclis"te olmasa bile dört kez olması gerektiği görüşü. Bu görüşte olanlar: Ahmed İbn Hanbel, İshak, İbn Ebî Leylâ.

İbn Rüşd, herkesin kendi görüşünü bir hadise dayandırarak savunduğunu belirttikten sonra "ikrardan dönme" konusuna geçiyor. Ve "cumhur"un, yani genel olarak İslam hukukçularının, "ikrardan dönme"yi "meşru" saydıklarını ve "kabul edilebilir" gördüklerini anlatıyor. (Bkz. İbn Rüşd, Bidayetü'l-Mectehid ve Nihayetü'l-Muktasıd, 2/366 -367.)

Hanefî fıkıh kitaplarında bu konuda şöyle denir:

"Bu konudaki ikrar, ergin ve akıllı bir kimsenin, zina ettiğini, dört kez ve dört ayrı mecliste boynuna almasıdır. Öyle ki sayı dörde ulaşana dek her ikrarını, yargıç (kadı) RED eder. (Yani dörde kadar her ikrarı yetersiz bulur). Ergin ve akıllı olmak şart. Çünkü, çocuğun ve delinin sözü (ikrarı) geçerli değildir. İkrarın dört kez olması, bizim mezhebimize göre şarttır. Şafiî mezhebine göreyse ikrarın bir kezi de geçerlidir. (...) Bizim kanıtımız, Maîz olayına ilişkin hadistir. (...) İkrar eden kişi, ceza uygulanmadan ya da ceza sırasında ikrardan vazgeçerse, vazgeçişi kabul edilir. Ve kendisi serbest bırakılır. Şafiî'ye ve İbn Ebi Leylâ'ya göreyse, ikrardan dönse bile ceza uygulanır..." (Bkz. Hidâye, 2/488. Ayrıca bkz. Dürer, 2/62; Mecmau'l-Enhür, 1/ 459-460.)

C - Cezanın uygulanması

1 - Zinada "değnek cezası"nın uygulanması:

Değneklerin nasıl vurulacağı:

Değneklerin nasıl vurulacakları, ayetin sözlerinde açıklanmamakta. Bunu, yorumcular birtakım sözcüklerden, hadislerden ipuçları elde ederek belirlemekteler. (Bkz. Râzî, c. 23, s. 145.)

Fıkıh kitâplarında şunlar belirtilir:

- Sopalar orta şiddette olmalıdır. Ne çok hızlı, ne de çok yavaş vurulmalı.

- Kullanılan değnek, budaksız olmalıdır.

- Sopa vurulacak olanın giysisi çıkarılmalı, çıplak gövdesine vurulmalıdır. (Cezalandırılan kadının giysisi çıkarılmaz. Ama giysinin çok ince olması gerekir.)

- Gövdenin yalnızca bir yerine değil, değişik yerlerine vurulmalıdır. (Çünkü yalnızca bir yere vurulursa, kişi öldürülebilir.)

- Başa, yüze ve cinsel organa vurulmamalıdır.

- Erkek ayaktayken, kadınsa otururken cezalandırılmalıdır.

- Sopalara ara verilmemelidir.

- Zinadan dolayı değnekle cezalandırılacak olan kimse hastaysa, hastalığı iyileşecek türdense iyileşmesi beklenir; sonra değnek vurulur. Ama hastalığı iyileşmeyecek türdense, beklenmemelidir, sopalar vurulmalıdır.

- Değnekle vurma cezasının uygulandığı gün, ne çok soğuk, ne de çok sıcak olmalıdır.

- Ceza verildiği sırada *suçlu ölürse* yıkanır, kefenlenir, namazı kıldırılır ve müslümanların mezarına gömülür.

(Bkz. F. Râzî, 23/145-146; Hidâye, 2/489-490; Dürer, 2/63-64; Dâmâd, 1/461.)

Zina cezasını, din ve devlet adına yetkili kişi (imam) verebilir:

Cezayı yetkili (İmam) verebilir, çünkü: Nûr suresinin 2. ayetinde: "Yüz değnek vurun!" buyruğuyla, "İmam"a, yani "din ve devlet başkanı"na, "din ve devlet adına yetkili olan"a seslenilmektedir. (Bkz. Râzî, 23/143. Bununla birlikte, Mâlikî, Şafiî ve Hanbelî mezheplerine göre, bir EFENDİ de, KÖLE'sine cezayı uygulayabilir. Hanefî mezhebine göreyse, efendinin, kölesine ceza uygulayabilmesi için İMAM'ın İZN'i ŞART'tır. Bkz. Sabûnî- Revayiu'l-Beyân Tefsiru Ayâti'l-Ahkâm Mine'l-Kur'an, 2/32; Dâmâd, 1/462; Hidâye, 2/491; Dürer, 2/63.)

Ayette ayrıca, değnek vurulacak olan kimselere ceza uygulanır-

ken bir topluluğun hazır bulunması ve cezalandırılanlara hiç acınmaması gerektiği de açıklanıyor.

2 - Zinada "recm (taşlayarak öldürme)" cezasının uygulanması

Fıkıh kitaplarında, "recm"e nasıl başlanacağı, "recm"in nasıl yapılacağı da ayrıntılarıyla açıklanmıştır:

Taşlanacak olan suçlu ne durumda olmalı?

- Suçlu kadınsa, BİR ÇUKUR kazılmalı, göğsüne dek çukura sokulmalı. Bununla birlikte çukura sokulmasa da olabilir.

Erkek için çukur gerekli değildir.

Taşlamayı kim başlatacak ve nasıl bir sıra (protokol) izlenecek?

- Taşlamayı TANIKLAR başlatacak. Yani önce tanıklar taşlıyacak zina suçlusunu.
- Sonra İMAM,
- Sonra HALK taşlayacak.

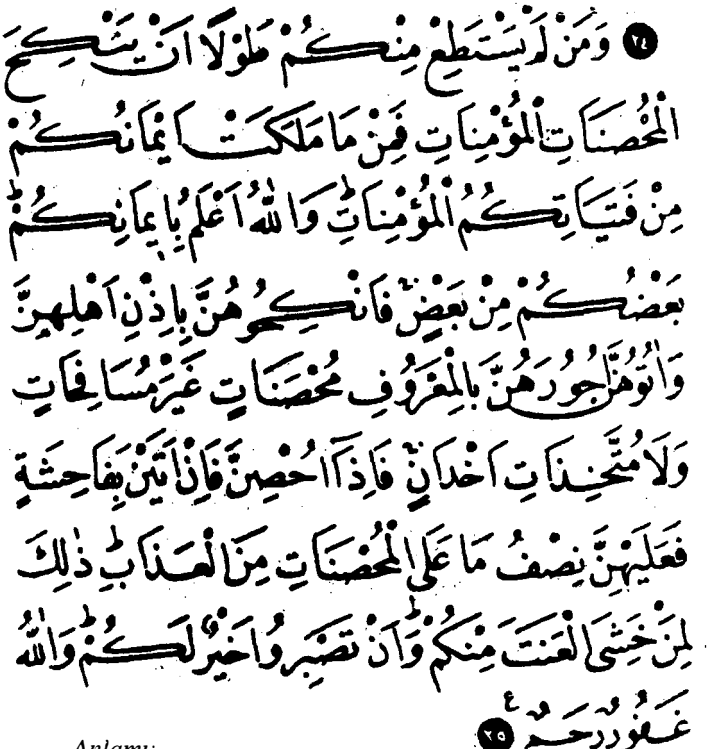
Sonuç

Ölünceye dek taşlanacak...

Çünkü "recm"de esas olan, suçluyu "öldürmek"tir.

- Suçlu öldükten sonra, yıkanacak, kefenlenecek ve namazı kılınacak. (Bkz. Aynı kaynaklar.)

D - Özgür insan ve köle cariye ayrımı:

Anlamı:
(Diyanet'in)

Sizden, hür mü'min kadınlarla evlenmeye güç yetiremeyen kimse, ellerinizdeki mü'min cariyelerinizden alsın. Allah sizin imanınızı çok iyi bilir. Birbirinizdensiniz, aynı soydansınız. Onlarla, *zinadan* kaçınmaları, iffetli olmaları ve gizli dost tutmamış olmaları halinde, velilerinin izniyle evlenin ve örfe uygun bir şekilde mehirlerini verin. *Evlendiklerinde zina edecek olurlarsa, onlara, hür kadınlara edilen azabın yarısı edilir.* Cariyeyle evleninedeki bu izin, içinizden, günaha girme korkusu olanlaradır. Sabrederseniz, sizin için daha ha-

yırlıdır. Allah bağışlar ve merhamet eder. (Nisâ suresi ayet: 25.)

Açıklama:

Yukarıdaki çevirideki kimi yerler, ayetteki sözlerin aslına daha uygun duruma getirilebilir:

"... sağ ellerinizin satın aldığı, inanır cariyelerinizden alsın..." "... velilerinin izniyle evlenin ve uygun olan biçimde onlara karşılıklarını (kimi yorumcuya göre 'nafaka', kimi yorumcuya göreyse 'mehir') verin.

Çeviride, ayette karşılığı olmayan sözler de var: "... aynı soydansınız." Daha önce: "Birbirinizdensiniz" dendikten sonra bunun, ayette karşılığı yok. Parantez içinde bir açıklama olarak yer alabilir. "Cariyeyle evlenmedeki bu izin"in de ayette karşılığı bulunmamakta. Ayettekine uygun karşılık, "bu"dur. Çünkü ayette "zâlike", geçiyor yalnızca. Anlamı da "bu"dur. "Bu"yla "işaret" edilen parantez içinde (cariyeyle evlenmedeki izin) biçiminde gösterilebilirdi.

"Evlendiklerinde zina edecek olurlarsa onlara, hür kadınlara edilen azabın yarısı edilir"in anlamı da şudur: "(Cariyeler) evlendikten sonra zina ederlerse, özgür (köle olmayan) *kadınlara verilen zina cezasının yarısı kadarını onlara zina cezası olarak uygulayın*!"

Demek ki, "zina eden cariye"ler için verilmesi gereken ceza, zina eden özgür kadınlara verilen cezanın yarısıdır. Özgür kadın bekarsa, zina ettiği zaman, Nûr suresinin yukarıda sunulan (2.) ayetinde açıkça belirtildiğine göre, "yüz değnek" vurularak cezalandırılır. Öyleyse "zina eden cariye"ye verilmesi gereken ceza da, "elli değnek" vurmaktır. Erkeklerinki de kadınlarınki gibidir.

Ancak, Fahruddin Râzî, burada önemli bir anlaşılamazlık üzerinde duruyor: "Özgür kadınlara verilen zina cezasının yarısı kadarı..." anlamına gelen sözlerdeki "özgür kadınlar"la "evli" olanlar mı, "bekar" olanlar mı anlatılmak isteniyor? Burada anlatılmak istenen, "evli özgür kadınlar"sa, bu kadınlara verilmesi gereken "zina cezası", İslam hukukunda kabul edildiğine göre, "recm" cezasıdır. Bu cezaysa "ölüm" cezasıdır. "Ölüm cezası"nınsa, "yarısı" olamaz. Demek ki, anlatılmak istenen, "evliyken zina eden özgür kadınlar" değildir. Eğer anlatılmak istenen "bekarken zina eden özgür kadınlar"sa, verilmesi gereken ceza "yüz değnek" olduğu için, "cariyeler"inki de, yukarıda

belirtildiği gibi "elli değnek" olur. Ama cariyelerden "evliyken" zina edenlere de, "bekarken" zina edenlere de bu ceza verilir. O zaman, ayette "evlendikten sonra zina ederlerse" diye bir ayrım yapılmasının anlamı ne olabilir?

Fahruddin Râzî, buradaki "müşkil"i "kavi (güçlü)" diye niteler. Yine de bir "cevab"la, sorunu çözümlemeye çalışır: Râzî'nin çözümlemesine göre, ayette anlatılmak istenen "bekarken zina eden özgür kadınlar"a verilen zina cezasının yarısının "zina eden cariye"lere verilmesidir. Bu da "elli değnek"tir. Zina eden cariye "bekar"ken "yüz değnek" cezasını hak edince evliyken bu cezayı daha çok (evleviyetle) hak eder. Bununla birlikte "hâriciler", bu tür karışıklıkları doyurucu bulmazlar ve yukarıdaki ayeti de kanıt göstererek, "recm" cezasının bulunmadığını savunurlar. (Bkz. F. Râzî, 10/64, 23/134.)

Kısacası: Zina eden dişi ve erkek köleye, İslam hukukuna göre verilmesi gereken ceza, "elli değnek" vurmaktır. Zina eden dişi ve erkek köleye, "recm" cezası uygulanmaz. (Bkz. Hidâye. 2/491-492 ve öteki fıkıh kitapları.)

V
ZİNA EDENLE EVLENMEK

اَلزَّانِي لَا يَنْكِحُ إِلَّا زَانِيَةً أَوْ مُشْرِكَةً
وَالزَّانِيَةُ لَا يَنْكِحُهَا إِلَّا زَانٍ أَوْ مُشْرِكٌ وَحُرِّمَ ذٰلِكَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ

Anlamı:

(Diyanet'in)

Zina eden erkek; ancak zina eden veya putperest bir kadınla evlenebilir. Zina eden kadınla da, ancak zina eden veya putperest olan bir erkek evlenebilir. Bu, müminlere yasak edilmiştir. (Nûr suresi, ayet: 3.)

Açıklama:

"Zina eden erkek; ancak zina eden veya putperest bir kadınla evlenebilir" ile "zina eden kadınla da ancak, zina eden veya putperest olan bir erkek evlenebilir." cümleleri aynı şeyi anlatıyor. Yani:

- Zina eden bir erkek, ya zina eden bir kadınla ya da putatapar bir kadınla evlenebilir. Zina eden kadının varacağı erkek de ya zina eden ya da putatapar bir erkektir.

Kısacası: Zina eden kişi, biriyle evlenmek mi istiyor? Ya kendi gibi zina eden ya da putatapan birini bulacak, yoksa, başka biriyle evlenemez.

Ayetteki sözlerden bu anlaşılıyor.

Kur'an yorumcularına göre bu ayette anlatılanlar ya "haber," niteliğindedir ya da bu ayetle "hüküm" bildirilmektedir. Eğer "haber"

niteliğindeyse, demek istenen şudur:

- Kadın ya da erkek zina eden kişi, ya kendi gibi zina eden ya da putatapar biriyle evleniyor. Yani, olan, görülen durum bu. Hani: "Tencere yuvarlanır, kapağını bulur" derler ya, öyle.

Ne var ki gerçek bu mu?

Fahruddin Râzî'de de yer alan itiraz şöyle:

- "Gerçek durum böyle değil. Çünkü biz görüp tanık oluyoruz ki, kimi zaman zina etmiş bir kişi de, namuslu biriyle evleniyor, bu oluyor."

Buna Kaffal'ın şu karşılığı verdiği aktarılır:

- "Burada anlatılan, genel durumdur. Yani genellikle kişi, dengini bulur. Ve zina eden de, kendi gibi biriyle ya da putataparla evlenir." F. Râzî, en doğru cevabın bu olduğunu yazar.

Ayette, İslam'ın ilk dönemlerindeki özel bir kesimin durumlarının anlatıldığını ileri sürenler de var:

Buna göre, "Medine'de, kiralık kadınlar vardı. Bu kadınların yerleri, evleri de belliydi. Bunlarla ilişki kurmak, Medine'de bulunanlara daha "ucuz"a geliyordu. Zina eden ve putatapar kesimden kimseler bu kiralık kadınlarla ilişki kurarlardı. Müslümanların yoksulları - ki, o sırada Mekke'den Medine'ye göç etmiş müslümanlar çok yoksuldular-bu kadınlara ilgi gösterdiler. "Biz de zengin olana ve artık bu kadınlara gereksinimimiz kalmayana dek bu kadınlara biz de gidelim, ilişki kuralım, evlenelim" diyerek Peygamberden izin istediler. Bunun üzerine yukarıdaki ayet geldi.

Kimilerine göreyse, ayette bir "hüküm", bir yasaklama bildiriliyor. Yani "zina eden bir kadın"la, zina etmeyen namuslu bir müslümanın evlenmesi yasaklanıyor. Bu yasak, İslam'ın ilk döneminde vardı. Kimilerine göre, bu yasak şimdi de var. Ebubekir, Ömer, Ali, İbn Mes'ud ve Âişe de bu yasaktan yana. Yani zina eden zina edenle, namuslu da namusluyla evlenmeli, tersi olmamalı. Kimilerine göreyse, bu hüküm sonradan, ortadan kaldırılmıştır (neshedilmiştir). Bu konuda başka tür yorumlar da var. (Bkz. F. Râzî, 23/150-151.)

CİHAD KADIN DİNLEMEZ

I. TANIMI

A- Sözlük anlamı:

Bir amaca yönelik olarak olanca gücü kullanmak. "Olanca çaba" anlamındaki "cehd"den gelir.

B- İslam'da yüklendiği anlamı:

1- "Tanrı uğrunda silahlı savaş":

a) GENEL TANIMI: *Tanrı yolunda ve din uğrunda kutsal savaş. Amacı: "İlây-ı kelimetü'llah" (Tanrı'nın sözünü yüceltmek), yani "Kur'an"ı ve hükümlerini "tüm düşünce, inanç ve din"lerin "üstü"ne "çıkarmak" ve karşı konulmaz biçimde egemen kılmak". Ayet ve hadislerdeki özel anlatımıyla "Tanrı yolunda, kâfirlere karşı İslam'ı üstün ve yenilmez duruma getirmek için canla ve malla birlikte savaşmak". "Tanrı yolunda savaşa, öldürmeye girişen inanırların canlarını ve mallarını, karşılığında CENNET'i vererek Tanrı SATINALMIŞTIR."* (Tevbe suresi, ayet: 111.) *Ayet ve hadislerde, çoğu yerde "cihad" bu anlamında, yani "Tanrı yolunda ve din uğrunda silahlı kutsal savaş" anlamında kullanılmıştır. Bu anlamda kullanıldığı da açıkça belirtilmiştir.*

b) İSLAM HUKUKUNDAKİ TANIMI:

"Kâfirlerle savaşmak, onları öldürmek, onların elinden mallarını, mülklerini almak, yağmalamak, tapınaklarını yıkmak, putlarını kırmak." (Bkz. Dâmâd, c. 1, s. 494.)

2- Tanrı ve din uğrunda manevî savaş:

"Silahlı savaş"la birlikte bu da istenir.

a) "İNSAN VE CİN ŞEYTANLARI"YLA SAVAŞMAK:

Her tür şeytanın oyununa karşı uyanık olmak, ödün vermemek, "şeytanı savaşta yenmeye çalışmak."

b) "NEFİS"LE SAVAŞ:

Dünyanın çekicilikleriyle, "nefis arzuları"yla savaşmak.

Kimi ayetlerdeki "cihad" bu anlamlarda yorumlanır. (Bkz. Râgıb, el Müfredât, "c-h-d".) "Cihad"ın bu anlamını benimseyen daha çok, İslam gizemcileridir (tasavvufçular).

II- SÜRESİ, KİMLERE KARŞ I OLACAĞI VE "HÜKM"Ü:

A- Süresi:

1- Genel olarak:

Peygamber, "ümmet"inin "cihad"ının, "*kesintisiz*" olacağını ve Kıyametin "alâmet"lerinden olan "Deccâl öldürülünceye kadar" süreceğini bildirir. (Bkz. Ebu Dâvûd, Kitabu'l-cihad, 4-Babuun fi Devamı'l-Cihad, hadis no: 2484, c.3, s.11.)

2- Özel durumlarda:

Devlet "cihad"a çağırır. Çağırılan "cihad", savaş durumuna göre sürer ya da sonuçlanır. Yani "süre", savaş durumuna ve savaşanların durumlarına, kararlarına bağlıdır.

B- "Cihad"ın kimlere karşı olacağı?

1- Genel olarak tüm kâfirlere karşı:

Cihad'ın kimlere karşı olacağı, genel niteliğiyle kesin olarak belirlenmiştir:

Hadis:

"Tek Tanrı'dan başka Tanrı bulunmadığına, Muhammed'in de O'nun kulu ve Peygamberi (elçisi) olduğuna inanıncaya, bizim kıblemize dönünceye, kestiklerimizi yiyinceye ve namazımızı kılıncaya

kadar (bütün) *insanlarla* savaşıp öldürüşmem buyuruldu. İnsanlar ne zaman ki bunları yerine getirirler, o zaman kanlarını (canlarını) ve mallarını -kimi haklı nedenlerin dışında- kurtarmış olurlar." (Bkz. Buhârî, Selât/28; Ebu Dâvûd, cihad/104, hadis no: 2641.)

Kimi hadiste, yerine getirilmesi istenen koşullara, zekatın da eklendiği görülür. (Bkz. Buhârî, Zekât/1, Buhârî Muhtasar-ı Tecrîd, hadis no: 24; Müslim, İmân/32, 36, hadis no: 20, 22.)

2- Durumlarına göre putataparlara ve "kitap ehli"ne karşı:

a) MÜSLÜMANLARLA ARALARINDA SALDIRMAZLIK ANTLAŞMASI BULUNMAYANLARIN DURUMU:

Bu durumda olanlar, iki şeyden birini seçmek zorundadırlar: Ya İslam ya da ölüm. Ya İslam'ı seçer, Müslüman olarak çatının altına girerler ya da öldürülürler. "Bunları yakalayın, nerede bulursanız öldürün." (Bakara, ayet: 191, Nisâ: 89, 91; Tevbe: 5.)

Bu hüküm, dinden dönenler için de geçerlidir.

Arap olmayan putataparların bu hükmün dışında tutulması ve onlardan, İslam'ı kabul etmemeleri durumunda "cizye" (bir çeşit vergi) alınması yoluna gidilebileceği görüşü de vardır. Hanefî fıkhında bu görüşün benimsendiği de görülür. (Bkz. Dâmâd, c. 1, s.496.)

b) MÜSLÜMANLARLA ARALARINDA SALDIRMAZLIK ANTLAŞMASI BULUNANLARIN DURUMU:

"Antlaşına"nın gereğine uyulur. Ancak bu durum, Peygamber döneminde, İslam'ın güçlenmesine değin sürmüştür. Sonrası için söz konusu değildir. (Bkz. Tevbe suresi, ayet: 1-9.) Arada antlaşma olan putataparlara, "yeryüzünde dolaşabilmeleri için dört ay süre" verilmiştir. (Bkz. Tevbe, ayet: 1.) Bu süre geçtikten sonra, onlara karşı Müslümanların ne yapmaları gerektiği bildirilmiştir:"—*Nerede bulursanız öldürün, yakalayın, hapsedin, tüm gözetleme yerlerinde bekleyin yakalamak için. Eğer tevbe ederler, namaz kılarlar ve zekât verirlerse serbest bırakın. Tanrı bağışlayan ve acıyandır."*(Tevbe: 5)

c) MÜSLÜMANLARLA ARALARINDA SALDIRMAZLIK ANTLAŞMASI BULUNMAYAN KİTAP EHLİ:

Bunların önlerinde üç seçenek var: Ya İslam, ya "cizye" (vergi) ya da ölüm.

d) MÜSLÜMANLARLA ARALARINDA ANTLAŞMA BULUNANLARIN DURUMU:

"Antlaşma hükümleri"ne uyulur.

Ne var ki, Peygamber döneminde, arada *"saldırmazlık antlaşması" bulunan kimi kitap ehline "antlaşma hükümlerini bozuyorsunuz, kimileriniz gidip şurada burada aleyhimizde bulunuyor..." dene-* rek- saldırılmış ve çoğunluğuyla öldürülmüşlerdir. *"Benu Kurayza (Kurayza Oğulları - Yahudiler)" bunlardandır. Bunlar kılıçtan geçirilirken, Peygamber de başlarında bulunmuş ve tüyler ürpertici durumlar sergilenmiştir.* (Bkz. Buhârî, Kitabu'l-Meğâzî/30, Tecrîd, hadis no: 1590-1591; Müslim, cihad/64,hadis no: 1768. ayrıca bkz. "Siyer" kitapları.)

C- "Cihad"ın hükmü:

Yani "cihad", "farz" mıdır, ne zaman farzdır, nasıl farzdır?

1- Düşmanın saldırısı söz konusu değilken: "kifayeten farz":

Başlangıçta, "barış" önerisi sunmak, "kâfir"lere düşer. Sunulduğunda görüşülebilir, görüşülmez, kabul edilebilir ya da edilmez. Bu, Müslümanların bileceği iştir. Barış önerisi gelmemişse ya da kabul edilmemişse, arada bir saldırmazlık antlaşması yoksa, "cihad" gereklidir. *"Farz"*dır. Ama bu "farz"lık, "kifayeten"dir, yani toplumdan bir kesimin bunu yerine getirmesi "yeterli"dir. Toplumun başındakiler, gerekli "cihad"ı açarlar, gerektiğinde de güç toplarlar. İlgililer, "cihad"ı başlatmak ve gereğini yerine getirmek zorundadırlar. "Kâfirler"e seçenekleri göstermelidirler: Kâfirler, durumlarına göre seçeneklerden birini kabul etmek zorundadırlar. Kabul etmiyorlarsa, Müslüman ilgililere düşen, "cihad"dır. Eğer cihad hiç yapılmıyorsa, başka bir deyişle toplum "cihadsız" kalmışsa, o toplum, bütünüyle

"sorumlu ve suçlu"dur. Çünkü kişilere değilse bile, toplumun tümüne yüklenmiş olan "farz" yerine getirilmemiştir. (Bkz. Dürer, Arapça, Cihad, c.1, s. 282; Dâmâd, c. 1, s. 494-495.)

2- Kâfirlerin, islam ülkelerinden herhangi bir kesime saldırmaları durumunda:

Bu durumda, "cihad", herkese ayrı ayrı "farz" (aynen farz) olur. "Kadın"lara ve "köle"lere bile bu farz yönelir. Kadın kocasının izni olmadan, köle de efendisinin izni olmadan bu cihada çıkabilir. Hiç kimse, İslam'ca geçerli bir gerekçesi olmadan bu cihadın dışında kalamaz. (Dürer, c. 1, s. 282, Dâmâd, c. 1, s. 495-496.)

III. CİHÂD SIRASINDA NELER OLUR?

A- Öldürme:

1- Kimler öldürülür?

a) "ELİ SİLAH TUTAN TÜM ERKEKLER: *"Savaşır durumda" olan herkes. Savaşır durumda olan ve daha "aklını-belleğini yitirmemiş" olan "yaşlı kişi"ler bile. "Deliler" bu hükmün dışında tutulur. Ama "deli", savaşır durumdaysa ya da "zengin"se ya da hükümdarlık makamında bulunuyorsa öldürülür.*

Karşı tarafta olan "yakınlar - akrabalar", aileden kişiler de öldürülür. Ayetlerde, "iman"ı bırakıp kâfirlik yolunu seçen "baba"ların, "kardeş"lerin "dost" edinilemeyeceği, "cihad" söz konusu olduğunda da, "baba"ların, "oğul"ların, "kardeş"lerin, "eş"lerin (karı-kocanın) ve "aşiret" (kabile) üyelerinin artık Tanrı ve Peygamber karşısında önemlerini yitirecekleri, bunlara karşı savaşılması gerektiği bildirilir. (Bkz. Tevbe, ayet: 23-24.) Ve hep böyle olmuştur: Baba oğulu, kardeş kardeşi öldürmüştür. Yalnız İslam hukukunda bir istisna göze çarpıyor: Cihadda karşı karşıya gelen baba-oğuldan oğul, babayı öldürmeye girişmemelidir. Ama *baba oğlunu öldürmeye yönelmişse, Müslüman olan oğul artık babasını öldürme hakkını elde etmiştir.* Baba *Müslümansa kâfir olan oğlunu öldürebilir.* Oğul Müslümansa kâfir olan babayı öldürmeye atılamaz, ama cihad sırasında, başkası-

nın, onu öldürmesine engel olamaz, olmamak zorundadır. (Bkz. Dürer, c. 1, s. 283-284; Dâmâd, c. 1, s. 497.)

b) KİMİ DURUMLARDA, ÇOCUKLAR, KADINLAR, KÖRLER, KÖTÜRÜMLER, YATALAKLAR:

Bunlar genellikle öldürülmezlerse de bunlardan savaşır durumda olan, "görüş sahibi" olan, mal sahibi olan, yetki - hükümdarlık makamında olan *öldürülür.* (Bkz. Dürer, aynı yer, Dâmâd, aynı yer.)

Peygamberin şöyle bir buyruğu var:

— "Putataparların yaşlılarını öldürün de, çocuklarını bırakın!" (Bkz. Ebu Dâvûd, Cihad/121, hadis no: 2670; Tirmizî, Siyer/29, hadis no: 1583.) Kurayza Yahudilerinin öldürülmesi sırasında bu buyruk verilmişti. *"Çocuklar'ın "bırakılması" isteniyordu, çünkü elde bulunan çocuklar, köleler arasında yerlerini alacak ve işe yarayacaklardı.* Hepsi ele geçirilmiş "değerli mal" türündendi. Kaldı ki o sırada "yüzlerce kişi" öldürülürken Müslüman öldürücüler adamakıllı yorulmuştu. Öldürülecekler elleri bağlı uzunca bir çukurun önünde öldürülmeye hazır bulunduruldukları halde... *Herkes bitkin bir duruma gelmişti adam kesmekten. (Öldürücülerin arasında Peygamberin damadı Ali de vardı. Peygamber de başlarındaydı.) Bu sırada Peygambere dil uzattı diye bir de kadın öldürülmüştü. Kadınların sağ bırakılmasına hükmedildiği halde...* (Karar için bkz. Bûharî, Kitabu'l-Meğâzî/30, Tecrîd hadis no: 1591, Müslim, Cihad/64, hadis no: 1768, Tirmizî, Siyer/29, hadis no: 1582. Söven kadının öldürülmesi olayı için bkz. Ebu Dâvûd,Cihad/121, hadis no: 2671.)

Gece baskınlarında, kâfirler toptan kılıçtan geçirildiğinde, evler yakılıp yıkıldığında öldürülenler arasında "kadınlar ve çocuklar" da bulunuyordu. (Bkz. Ebu Dâvûd, Cihad/102, hadis no: 2638, Cihad/121, hadis no: 2672; İbn Mace, Cihad, hadis no: 2840; Ahmet İbn Hanbel, 4/46; Tirmizî; Siyer/19, hadis no: 1570.)

Arkadaşlarından biriyle Peygamber arasında şöyle bir konuşma geçiyor:

— *Ey Tanrı Elçisi! Evlere yapılan gece baskınlarında putataparların kadınları, çocukları da öldürülüyor. Ne dersin?*

— *Onlar da öbürlerindendir (kadın ve çocukların, öbürlerinden farkı yok, öldürülebilirler)!* (Hadis için bkz. Ebu Dâvûd, Cihad/121, hadis no: 2672; Tirmizi, Siyer/19,hadis no: 1570.)

Peygamber böylece, bir yandan "kadın ve çocukların öldürülmemeleri için buyruk verirken, öbür yandan da "toplu kırım"larda bunların öldürülmesinde bir sakınca olmadığını bildiriyor.

2- Nasıl öldürülür?

"Tanrı ve Peygamberiyle savaşanların ve yeryüzünde fesatlık çıkaranların cezası; *boğazlanarak öldürülmek ya da asılmak ya da el ve ayaklarının çapraz olarak kesilmesi ya da bulundukları yerden sürülmeleridir. Bu onlar için dünyadaki rezilliktir.* Ahiretteyse daha büyük azab hazırlanmıştır." (Mâide suresi, ayet: 33.)

Demek ki "boğazlama" var, "asma" var. Dahası, "işkence" bile var. ("Ellerin ve ayakların çapraz olarak kesilmesi", kuşkusuz bir işkencedir.) *Hadislerde daha başka öldürme biçimleri de yer alıyor: Tümü özetle şöyle sıralanabilir:*

a) KILIÇLA ÖLDÜRME: *Birden boğazlayarak... Ya da herhangi bir yere kılıcı sokarak...Keserek, parçalayarak...*

b) ASARAK ÖLDÜRME.

c) İŞKENCEYLE ÖLDÜRME.

Peygamberin "işkence (müsle)" yapılmamasını istediği aktarılır. (Bk. Ebu Dâvûd, Cihad/120, hadis no: 2667.) Burada sözü edilen "işkence"nin insanın orasını burasını örneğin burnunu, kulağını, kolunu bacağını kesmek, gözlerini çıkarmak türünden olduğu açıklanıyor. (Bkz. Aynı hadis, not: 3.)

İslam hukukunda da "işkence"nin yapılmaması yolunda hüküm var. (Bkz. Dürer, c. 1, s. 283; Dâmâd, c. 1, s. 497.)

Ne var ki, *Peygamberin kendisi işkence uygulatmıştır.*

Peygamberin yaptırdığı işkence:

Olayın özeti:

Ukül, Ureyne kabilelerinden birkaç kişi (kimilerinin yazdığına göre: 7-8 kişi) Peygambere gelirler. Müslüman olduklarını bildirirler. Renkleri sararmıştır, hasta oldukları anlaşılmaktadır. Peygamber deve sütü ve *"deve sidiği"* içirerek bunları tedavi etme yoluna gider. Bir süre sonra iyileşmişlerdir. Medine'nin havasının kendilerine iyi gelmediğini ve havası uygun bir kesime çıkmak istediklerini Peygambere söylerler. Peygamber de gereksinimlerini karşılasın diye bir

deve sürüsünü, başlarındaki çobanıyla birlikte bunların buyruğuna verir. Ve develerin bulundukları yere giderler. Bir süre, *develerin sütüyle beslendikten sonra çobanı öldürürler; develeri de alıp götürürler. Olay öğrenilir,* Medine'ye, Peygamber'e iletilir. Peygamber öfkelenmiştir. Adamların yakalanmaları için buyruğunu verir, tümünü yakalattırır. Suçlular Peygamber'in huzuruna getirilirler. Ve Peygamber'in kararı:

— "Elleri ayakları çapraz olarak kesilsin. Gözleri oyulup çıkarılsın!..."

Peygamberin buyruğu uygulanır. Peygamber'in buyruğuyla:

— Suçluların elleri ayakları çapraz olarak kesilir.

— Gözleri oyulur.

—Medine dışında, güneşin altında ateş gibi yandığı için "harre" adı verilen yere götürülüp konurlar.

— Suçlular su isterler; su verilmez.

— Zavallılar "taşları kemirirler", "ağızlarıyla, dişleriyle toprağı kazarlar".

— Ölünceye dek öylece bırakılırlar.

Buhârî bu hadisi yedi yerde ve dokuz yolla, Müslim bir yerde ve yedi yolla, Ebu Dâvûd bir yerde beş yolla, Neseî bir yerde dört yolla aktarıp yazmıştır. Bunu göz önünde tutan Ahmed Naim, hadisin sağlamlığı konusunda şöyle diyor:

"—Altı kitaptan sağlamlık derecelerine göre en sağlamları sayılan dördünde böyle yirmi beş yolla belirlenen, ayrıca Ebu Âvâne, İbn Sa'd, Taherî, Taberânî, Abdurrazzak, İbnü't-Talla', İbn İshak ve Vâkidî gibi birçokları tarafından başka birçok yollardan aktarılagelen bu hadis hakkında (gerçek midir, değil midir diyerek) kuşkuya kapılmak hiçbir Müslüman için düşünülemez." (Bkz. Sahih-i Buhârî Muhtasarı Tecrîd-i Sarih Tercemesi, c. 1, hadis no: 172, not: 2.)

Hadisi kaynakların bir kesiminde görmek için bkz. *Buhârî,* Zekât/68, Cihad/152, Tecrîd/Vudû' hadis no: 172; *Müslim,* Kesâme/9-14, hadis no: 1671; *Ebu Dâvûd,* Hudûd/3, hadis no: 4364-4371; *Tirmizî,* Ebvâbu't-Tahâre (Taharet)/55, hadis no: 72-73; *Neseî,* Tahrimü'd-Dem/7; *İbn Mace,* Hudûd/20, hadis no: 2578-2579.

Görülüyor ki, olayı Ahmed Naim'in yazdığı gibi "altı kitabın (kütüb ü sitte) dördü" değil, "altısı" da yazmıştır.

Kimi aktarmalarda, suçluların, "çobanı, işkence yaparak öldürdükleri"nin de eklendiği görülüyor. Onlara da bu nedenle işkence uygulandığı açıklanıyor. Oysa aynı hadiste, şu nedenler de belirtiliyor:

— Suçlulara ayetin hükmü uygulanmıştır.

(Sözü edilen ayet, anlamı yukarıda geçen, Mâide, suresinin 33. ayetidir.)

— Peygamber'in damızlık develerini alıp götürmeye yeltendikleri için bu ceza uygulanmıştır.

Şaşılası durumdur ki, kimi Müslüman yazar, bu olaydaki suçlulara uygulananı, "işkence" türünden saymamaktadır. Bu yazarlar arasında, Tecrîd'in "mütercim"i, Profesör Kâmil Miras da vardır. (Bkz. Sahihi Buhârî Muhtasarı Tecrîd-i Sarih Tercemesi, İstanbul, 1938, c. 5, s. 473.)

Oysa hadisi aktaranlar da, hadise kitaplarında yer verenler de, bunun "işkence" olduğunu açıkça belirtiyorlar. Yalnız, "—Peygamber işkence yapılmamasını istediği halde kendisi nasıl işkence yapmış olabilir?" sorusuna uygun karşılık bulmaya çabalıyorlar. Kimileri, Peygamber'in bu işkenceyi, "işkence edilmesini yasaklamadan önce" uygulattırdığını ileri sürüyorlar. Kimi bunun, bir "kısas" olduğunu savunuyor. Bu görüşte olanlara göre, suçlular da, çobana işkence etmişlerdir. Kimileriyse (genellikle bu görüş benimseniyor), söz konusu olayda işkence uygulatırken, Peygamberin, Mâide suresinin 33. ayetinin hükmünü yerine getirdiğini savunmaktadırlar. Ne olursa olsun gerçek saklanamıyor: Peygamber, en acımasızların bile kolay kolay yapamayacakları türden bir işkence uygulatmıştır.

d) YAKARAK ÖLDÜRME:

Hamza Oğlu Muhammed aktarıyor: Peygamber bir gün Hamza'yı çağırır, bir savaş birliğinin başına komutan olarak atar ve şu buyruğu verir:

—"Falan kişiyi bulursanız, ateşe atıp yakın!"

Hamza birliğiyle birlikte yola çıkmak üzeredir. O sırada Peygamber Hamza'yı yine çağırır. Bu kez şöyle konuşur:

—"Falancayı bulursanız, ateşte yakın, dedim. Ama *önce öldürün, sonra yakın.* Çünkü ateşte yakma cezasını, yalnızca ateşi yaratan verebilir." (Bkz. Ebu Dâvûd,Cihad/122, hadis no: 2673.)

Ebu Hureyre anlatıyor: Bir gün Peygamber bizi, bir savaş birliği

olarak düşmana gönderiyordu. O sırada, Kureyş'ten iki kişinin adlarını vererek: "—Bunları yakaladığınızda ateşte yakın, ikisini de!..." dedi. Bir süre sonra da dönüp şöyle dedi:

—"Size, onları bulursanız ikisini de yakın, dedim ama, yakmayın. Çünkü ateşte yakma cezasını yalnızca Tanrı verir. Siz bu iki kişiyi yakalayın öldürün yalnızca." (Bkz. Buhârî, Cihad/107, 149; Ebu Dâvûd, Cihad/122, hadis no: 3674; Tirmizî, Siyer/20, hadis no: 1571.)

Görülüyor ki, Peygamber'in "ateşle yakma" konusundaki tutumu duraksamalı.

Ne var ki hadislerde anlatılanlardan anlaşıldığına göre, *Peygamber'in kimi en yakın arkadaşları bile, "ateşte yakarak öldürme" cezasını uygulamışlar ve "fetva"yı* Peygamber'den aldıklarını belirtmişlerdir:

Ebubekir, Peygamber'in ölümünden sonra başgösteren "dinden dönme" ("ridde") olayları sırasında komutanlarına "talimat" vermiştir:

— *"Daha da direnirlerse demirle dağlayın, ateşte yakın!"* (Bkz. Taberî,Tarih, 1/1881-1885; Leoni Caetani, İslam Tarihi, çev. Hüseyin Cahid, İstanbul, 1926, 8/276.)

Ve bu talimat tüyler ürpertici biçimde uygulanmıştı: *Hâlid İbnü'l-Velîd* (ölm. 642. Mekke'nin fethinden bir süre önce Müslüman olmuştur.) savaş sırasında, *"ateş çukurları"* açtırmış, yaktırdığı ateşin içine, birçok kimseyi diri diri attırıp yaktırmıştır. Kadın da vardır bunların içinde. *Bir tutsak kadına, Müslüman olması önerildi. Kadın kabul etmedi.* Önünde yanan ateşe atılacağı söylendi. Kadın, "-hoşgeldin ölüm! Yazık ki başka kurtuluş yolum yok. O yüzden kendimi atıyorum ateşe." anlamındaki şiiri okuyarak kendini kaldırıp ateşe attı. Ve tabiî cayır cayır yandı. (Bkz. Habiş, yaprak 28-34; Caetani, aynı kitap, 8/306.)

Ebubekir'in "ateşte diri diri yakma cezası"nı nasıl verebildiği sorulduğunda Peygamber'in bu tür cezaya izin verdiği söylenerek karşılık verilir.

İnsanları, inançlarını bırakmıyorlar diye, "ateş çukuru"na attırıp yaktıranlardan birinin de Ali olduğu aktarılır: Buhârî'nin de yer verdiği bir hadiste, Ali'nin "bir topluluğu ateşe attırıp yaktırdığı", İbnî Abbas'a söylendiğinde *İbnî Abbas*'ın şöyle dediği belirtilir:

— *"Ben olsaydım bunu yapmazdım. Çünkü Peygamber: 'Tanrı'nın verdiği ceza biçiminde ceza vermeyin!' demişti. Ben olsaydım öldürürdüm yalnızca."* (Bkz. Buhârî, cihad/149; Tecrîd, hadis no: 1264; Neseî, Tahrîmu'd-Dem/14.)

Peygamberin damadı olan Ali nereden fetva almış olabilirdi? Fetvanın kaynağı Peygamber'den başkası olabilir miydi?

Peygamber, kimi yerleşme bölgelerinin "yakılması"nı buyurmuştu. (Bkz. Ebu Dâvûd, Cihad/91, hadis no: 2616; İbn Mace, Cihad, hadis no: 2843.) Kuşkusuz Peygamber'in "yakılması"nı buyurduğu yerleşim yerinde "insanlar" da vardı. Zaten İslam hukukunda da böyle durumlarda, "insanları yakma"nın "mekruh" olmadığı açıklanır. (Bkz. Ebu Dâvûd, Cihad/122, 2673 no'lu hadis, not: 2, c. 3, s. 124-125.)

B.- Yakma-yıkma ve yağma:

1- Evler, mahalleler, köyler, kasabalar yakılır, yıkılır, yağmalanır

Birçok örneği vardır bunun. Peygamber döneminde de, daha sonraki dönemlerde de...

Peygamber'in döneminde "gece baskınları" düzenlenirdi Peygamber'in buyruğuyla. "—Öldür, öldür!" parolalı (şiar) olarak. Sonra da yağmaya girişilirdi. (Bkz. Ebu Dâvûd, Cihad/102, hadis no: 2638; İbn Mace,Cihad/30, hadis no: 2840.)

İşte bir başka hadis:

Filistin'de "Übnâ (sonraları 'Yübnâ')" denen bir yerleşim yeri. Peygamber buraya bir baskın düzenliyor. Baskını yapacaklara da buyruğu şöyle veriyor:

— "Sabahleyin Übnâ'ya (ansızın) baskın yap ve orayı yak!"

Buyruk yerine getiriliyor. Yani "Übnâ" köyü yakılıyor. İçindekilerle birlikte. (Bkz. Ebu Dâvûd, Cihad/91, hadis no:2616, c. 3., s. 88, ayrıca s. 124'deki 2 no'lu not; İbn Mace, Cihad/31, hadis no: 2843, c. 2, s. 948.)

İslam hukukunda da düşman evlerinin yakılması caiz görülmüştür. (Bkz. Dâmâd.)

2- Düşmanın bulunduğu yerdeki ağaçlar, ürünler yakılır ya da kesilir

Örnek:

Peygamber Benû Nadîr kabilesinin hurmalıklarını yaktırmıştı, ayrıca kestirmişti. Haşr suresi'nin 5. ayetinde bu olaya kısaca değinilir. Bu ayetin, Diyanet çevirisindeki anlamı şöyledir: "İnkârcı kitap ehlinin yurtlarında hurma ağaçlarını kesmeniz veya onları kesmeyip gövdeleri üzerinde ayakta bırakmanız Allah'ın izniyledir. Allah, yoldan çıkanları böylece rezilliğe uğratır."

Bu ayette geçmeyen "yakma olayı", hadislerde yer alır. (Bkz. Buhârî, cihad/154, Hars/6, Meğazi/14, Tesir/59/2, Tecrid, hadis no: 1576; Müslim, cihad/29-31, hadis no: 1746; Ebu Dâvûd, Cihad/91, hadis no: 2615, Tirmizî, Siyer/4, hadis no: 1552; İbn Mace, Cihad/31, hadis no: 2845;Dârimî, Siyer/22; Ahmed İbn Hanbel, 2/8, 52, 80.)

İslam hukukunda da, cihad sırasında, düşman kesimindeki yaş ağaçların kesilebileceği, kesilmeden yakılabileceği hükme bağlanmıştır. (Bkz. Dâmâd, c. 1, s. 496.)

C- Yalan, hile, tuzak:

Hadis:

— *"Savaş hiledir!" (*Bkz. Buhârî, Cihad/107, Tecrîd, hadis no: 1268; Müslim, hadis no: 1739; Ebu Dâvûd, cihad/101, hadis no: 2636-2637; İbn Mace, Cihad/28, hadis no: 2833, Ahmed İbn Hanbel, 1/81, 90.)

Yani "cihad" sırasında "her tür yalan, aldatma, hile, tuzak, mübahtır."

Buhârî, buna bir örnek olarak, Eşref Oğlu Ka'b'ın "hileyle öldürülüşü"nü gösteriyor.

Eşref Oğlu Ka'b (ölm. 625), genç bir şairdi. Peygamberi ve inanırlarını eleştiriyordu.

Peygamber bir gün arkadaşlarına "—bu adamı öldürebilecek kimse var mı?" diye sordu. "Mesleme Oğlu Muhammed" ortaya atıldı: "—Ben varım!" dedi. Eşref Oğlu Ka'b'ın nasıl öldürülebileceği planlandı. "Yalan"lar uyduruldu, "tuzak" hazırlandı ve sonunda, bir gece, kalesinde bulunan şairin kafası kesilerek plan sonuçlandırıldı.

Ve baş, Peygamber'e alınıp götürüldü. (Bkz. Buhârî, Cihad/158/1, Rehn/3, Tecrîd, hadis no: 1578; Müslim, Cihad/119, hadis no: 1801; Ebu Dâvûd, cihad/169, hadis no: 2768.)

IV- CİHÂDIN "FAZİLETİ" (ÜSTÜNLÜĞÜ-SEVABI - ÖDÜLÜ):

Ayetlerde, hadislerde ve yorumcuların sözlerinde, "cihad"ın inanırlara neler sağlayacağı uzun uzun anlatılır. Bu konuda bir ayetle bir hadisi anımsatmak yeterlidir:

Ayet:

Yukarıda değinilmişti. Diyanet'in çevirisindeki anlamı şöyledir:

— "Allah şüphesiz, Allah yolunda savaşıp öldüren ve öldürülen mü'minlerin canlarını ve mallarını- Tevrat, İncil ve Kur'an'da söz verilmiş bir hak olarak - *cennete karşılık satın almıştır.* Verdiği sözü, Allah'tan daha çok tutan kim vardır? Öyleyse yaptığınız alışverişe sevinin! Bu, büyük başarıdır." (Tevbe suresi, ayet: 111.)

Hadis:

— "Kâfirle öldüreni, Cehennemde birlikte bulunamaz." (Bkz. Müslim, İmaret/130-131, hadis no: 1891; Ebu Dâvûd, Cihad/11, hadis no: 2495; Neseî, Cihad/9;Ahmed İbn Hanbel, 2/263, 340, 342...)

Yani "kâfir" kesinlikle cehenneme gideceğine göre, onu öldüren Müslüman da kesinlikle cehenneme değil, cennete gidecektir. Öyleyse, Müslüman, "kâfir öldürme"ye bakmalıdır sürekli.

Yüzyıl
14 Ekim 1990, Yıl 1, Sayı 11

İSLAM'IN TEMELİNDEKİ YALANLAR
(I)

Bilindiği gibi İslam'ın 4 temeli var:

— "Kitab". Yani "Kur'an".

— "Sünnet". Yani "hadisler".

— "İcma". Yani "Muhammed inanırlarından bir çağdaki yetkili hüküm üreticilerinin, ayet ya da hadisi göz önünde tutarak, bir konuda birleşmeleri, görüş birliği etmeleri."

— "Kıyas". Kısacası "Karşılaştırma". Buradaki anlamıyla da "ayette ve hadiste bulunmayanı, ayette ya da hadiste bulunanla karşılaştırıp hüküm çıkarma". Biraz daha uzun olarak: "Ayette ve hadiste bulunmayan bir konuyu, ayette ya da hadiste bulunan benzeriyle karşılaştırıp berikinin hükmünü öbüründe de görme ve ona göre uygulama" diye tanımlanabilir. Ayet ya da hadiste bulunduğu için örnek alınan konunun hükmü hangi nedene dayanıyorsa, ayet ve hadiste bulunmayan benzerinde de aynı nedenin bulunması, "kıyas" için "şart" görülür.

Demek ki, gerçekte İslam'ın "ana temel"i 2'dir. "Ayet (Kur'an)" ile "hadis".

Bu iki temelde "yalan" var mı yok mu, varsa ne kadar var? Şimdi onu görelim:

Önce ikincisinden ("hadis"ten) başlayalım:

"Uydurma", Türkçe Sözlük'te: "Yalan olarak düzme." (Bkz. TDK yayınlarından Türkçe Sözlük.) "Hadis uydurmacılığı"ndaki "uydurma"nın anlamı da budur. (Yalana başvurarak hadis olmayanı hadis diye gösterme.)

Hadis uzmanlarının kitaplarında bu konu için başlı başına bölüm ayrılmıştır.Kimileri de bu konuda ayrı kitaplar yazmışlar, uydurma hadisleri sergilemişlerdir. Diyanet İşleri Başkanlığı yayınları arasın-

da da bu konuda kitaplar var: Yaşar Kandemir'in "Mevzû (uydurma) Hadisler" adlı kitabı örnek olarak gösterilebilir.

Demek ki "hadis"lere "yalan" karışmış. Karıştığı kesin, ama ne kadar?

Bu sorunun karşılığını Diyanet yayınlarından bir kitapta görmek, ülkemizdeki okurlar için ilginç olabilir:

Yaşar Kandemir'in kitabında da yer alan bilgilerden:

— "...Zâhit hadisçilerin hadise olan sevgilerinden şüphe edilemez. Maksatlarındaki samimiyet, kâbil-i inkâr değildir. Lâkin binlerce hadis uydurmak, onları Hz. Muhammed'e (s.a.v.) isnâd etmek suretiyle -şüphesiz bilmeyerek- hadis ilmini öldürmeye çalışmışlardır." (M. Yaşar Kandemir, Mevzû Hadisler, Ankara, 1975, Diyanet Yay., s. 60. Dayandığı kaynak: Sıddîkî, Hadis Edebiyatı Tarihi, s. 67.)

— "Bilhassa tergîb- terhib (özendirme, korkutma) maksadıyla binlerce hadis uyduran âbid ve zâhid kılıklı müslümanlar, bu hareketi İslam'a hizmet niyetiyle yaptıklarını ve bundan dolayı Allah'tan mükâfat beklediklerini istedikleri kadar söylesinler, şurası muhakkaktır ki İslam'a en büyük darbeyi onlar indirmişlerdir." (Kandemir, aynı kitap, s. 193.)

— "...Bugün hadis takdim edilen uydurmaların çoğunu 'vazza'lar (hadis uydurucuları) icâd etmişlerdir. Hadis uyduranların itiraflarında da görüldüğü üzere, ON BİNLERCE SÖZ, onlar tarafından belli bir maksadı ifade etmesi için bilfiil ortaya konmuştur." (Kandemir, aynı kitap, s. 176.)

— "Müslümanları hayra ve iyi ameller yapmaya teşvik etmek ve dinin çirkin gördüğü kötü hareketlerden sakındırmak maksadıyla hadis diye uydurulmuş sözler, mevzû (uydurma) hadisler arasında hayli kabarık bir yekûn tutmaktadır." (Kandemir, aynı kitap, s. 56.)

— "Tergîb (sevaba özendirme) için uydurulan haberlerin (hadiselerin) çoğu namaz ve oruç hakkında olmakla beraber, bunlar dışında kalan diğer ibadet nevilerini de şumûlü içine alan uydurmacılık hareketinde, fezâilu'l-Kur'an'a (ayet ve surelerin okunuşlarındaki sevaplara) ayrı bir ehemmiyet verildiği âşikârdır. (...) Her sure hakkında ayrı ayrı hadis uydurmaya kalkmışlardır. Bu konuda hadis uyduranlardan biri de Meysere İbn Abdirabbih'dir. O'na: 'Kim şu sûreyi okursa bu kadar sevap kazanır' şeklindeki hadisi nereden aldığı sorulmuş,

o da şu karşılığı vermiştir: Halkı, Kur'an okumaya teşvik etmek için ben uydurdum" (Kandemir, aynı kitap, s. 58. Dayandığı kaynaklar: Irâkî, Fethu'l-Muğîs, 1/131, Ali el Kârî Şerhu Nuhbeti'l-Fiker, İstanbul, 1327, s. 128, Şevkânî, el Fevaidu'l-Mecmua, s. 315-317. İbnü'l-Cevzî, Kitabu'l-Mevzuat, varak 4 a; Zehebî, Mizân, 3/222.)

— "Zâhidler bu mevzû (hadis uydurma) dışında yalan söyleyebilecek insanlar değillerdir. Onların hali, Yahya İbn Said el Kattan'ın (ölm. 198/813): 'Sâlih kişileri, hadiste olduğu kadar hiçbir yerde yalancı görmedik' sözünde en güzel ifadesini bulmuştur." (Bkz. Kandemir, aynı kitap, s. 59.)

— "Fakih Ebu Bişr Ahmed İbn Muhammed el Mervezî (ölm. 323/934), zamanında sünneti (hadisi) muhaliflerine karşı en çok müdafaa eden bir zât olarak bilinmektedir. Bununla beraber hadis uydurmaktan çekinmemiştir." (Kandemir, aynı kitap, s. 59.)

— "Geceleri herkesten çok namaz kıldığı, gündüzleri herkesten çok oruç tuttuğu söylenen Ebu Dâvûd Süleyman İbn Amr e'n-Neha'î (ölm. III. / IX. asr.) de bu haline rağmen hadis uydurucusu olmaktan kurtulamamıştır." (Kandemir, aynı kitap, 59-60.)

— "Yirmi sene hiç kimseyle konuşmadan inzivada kaldığı (köşesinde ibadet ettiği) rivayet edilen Veheb İbn Hafs (ölm. 250/864 civarı) fazilet ve takvasına rağmen hadis uydurmaktaydı." (Kandemir, aynı kitap, s. 60.)

Konuyu kavramak için bu kadarı yeterli.

Şu kesin olarak ortaya çıkıyor: İslam'ın iki ana temelinden biri olan "hadisler", YALANLARLA dolu.

Konu sürecek.

2000'e Doğru
20 Mayıs 1990, Yıl 4, Sayı 19

İSLAM'IN TEMELİNDEKİ YALANLAR (II)

Geçen hafta Diyanet yayınlarından M. Yaşar Kandemir'in "Mevzû Hadisler" adlı kitabından alıntılar sunulmuştu. Ve görülmüştü ki, "uydurma hadisler" az değil. "Binlercesi", İslam dinine "hizmet" amacıyla uydurulmuş. Hem de "Tanrı korkusu" taşıyan, günahlardan titizlikle sakınmalarıyla tanınan, gece gündüz ibadet ettikleri dillerde destan "zahit"lerce, yani koyu, çok koyu dindar müslümanlarca uydurulmuş. İnsanları İslam dinine kazandırmak ve böylece Tanrı'dan "sevap" elde etmek düşüncesiyle...

İnsanları "İslam'a kazandırma amacıyla", dince yasaklanmış görüneni de yapmanın kapısı en başta "Müellefetü'l-Kulûb"la açılmıştır. "Müellefetü'l-Kulûb", "gönülleri İslam'a kazandırılmak istenenle"r anlamında. "Gönüllerine İslam girmemiş, ya da iyice girmemiş" olanlar. İslam'a destek vermeleri istenenler. Bunlara "ganimet"lerden fazla pay verilmesi Muhammed'in buyruğuyla gerçekleşiyor. (Bkz. Buhârî, e's-Sahih, Kitabu Farzi'l-Humus/15, 19; Diyanet yayınlarından Tecrîd, hadis no: 1296, 1299-1303; Müslüm, e's-Sahih, Kitabu'z-Zekât/131-142, hadis no: 1059-1063...) Ayrıca zengin olsalar da bunlara ZEKAT verilmesi, Tevbe suresinin 60. ayetinde hükme bağlanıyor. Bunun, tam anlamıyla bir "RÜŞVET" olduğunu, ünlü Kur'an yorumcularından Taberî bile yazıyor. (Bkz. Taberî, Camiu'l-Beyân, 10/113.) Muhammed, "rüşvet verene de, alana da Tanrı lanet etsin!" demişken (Bkz. Ebu Dâvûd, Kitabu'l-Akdiyye, hadis no: 3580.) oluyor bu. (Bu konuya ilişkin daha çok bilgi için bkz. *2000'e Doğru*, 22-28 Kasım 1987, s. 46-47.) Demek ki "İslam'a hizmet" için "haram" olanlar bile "mubah" sayılıyor. Bu durumda, yine "İslam'a hizmet" için "yalan"a başvurulup "hadis uydurulması" doğal kabul edilebilir.

Ne var ki "uydurma hadisler"in kimi, birçok konuda olduğu gibi, "zındık"ların, "dinsiz"lerin üstüne yıkılıyor.

Ünlü hadisçi İbnu Haceri'l-Askalânî (ölm. 1448) "Nuhbetü'l-Fiker" adlı kitabında ve onu "şerh" eden (açıklamalar, notlar yazan) Ali el Kârî (ölm. 1605.) "şerh"inde, birçokları gibi, en başta "dinsiz"leri ("adimu'd-din"), "zındık"ları (zenâdika) suçluyorlar bu konuda. (Bkz. Şerhu Nuhbeti'l-Fiker Fi Mustalahâtı Ehli'l-Eser, İstanbul 1327, s. 126-127.)

İleri sürülüp aktarılanlardan bir kesimi şöyle:

—"Dinsizler-zındıklar, 14 bin hadis uydurmuştur." (Bkz. Şerhu Nuhbeti'l-Fiker, s. 127.)

—"Muhammed İbn Süleyman'ın boynunu vurmasını buyurduğu (öldürttüğü) Abdu'l-Kerim İbnu'l-Evcâ, yakalandığı sırada şöyle demiştir:

—"Tanrı'ya ant içerek söylerim ki, içinizde dört bin hadis uydurdum. Bunlarla kimi şeyi haram, kimi şeyi de helâl yapıyordum." (Bkz. Şerhu Nuhbeti'l-Fiker, aynı yer.)

Yaşar Kandemir de "İslam düşmanlarının kasıtlı olarak hadis uydurmaları" başlığı altında aynı konuda ileri sürülen savlara yer veriyor.

Suçu "dinsizler"e yüklemek çok kolay bir şey. Üstelik, "mü'minler", buna kolay inanırlar da.

"Kâfir ve dinsizler"in yanında, savaşılan karşı inançtaki "mezhep"lere, "fırka"lara da suç yükleniyor. Özellikle de "şiîler"e.

Yaşar Kandemir şunları yazıyor:

—"Muhtelif fırkalar içerisinde en çok hadis uyduranların şiiler olduğu bilinmektedir. Zira İranlı, Bizanslı, Yahudi ve diğer milletlere mensup birçok İslam aleyhtarının koyu bir şiî ve ehl-i beyt muhibbi (severi) olarak faaliyet göstermeyi durumlarına daha elverişli bulmaları sebebiyle bu rakkamların artmasında, büyük miktarda hisseleri mevcuttur..." (Kandemir, Mevzû Hadisler, Diyanet yay., s. 52.)

Kandemir'in kaynaklar göstererek aktardıklarına göre, "Hanefîlik, Şafiîlik" gibi "fıkıh mezhepleri"nin bağlılarınca da, birbirlerine karşı "hadisler uydurulmuştur". (Bkz. Kandemir, aynı kitap s. 47-48.)

Düşünün, "fıkh"a "uydurma hadisler" karışmış. Yani "ibadet"iyle, öteki hükümleriyle İslam hukuku da "uydurma hadisler"le hastalıklı. Bu durumda işin içinden nasıl çıkılır?

Fıkıh konularında "mezhep"lerin birbirlerine sıkça karşı çıkışla-

rını herkes bilir. Bu karşı çıkışların kimi, "hadis"lerden kaynaklanır. Kimi, "hadisin yorumu"ndan; kimiyse "hadisin kendisi"nden... Birinin öne sürdüğü hadisi öbürünün kabul etmediği görülür. Örneğin: "Abdest"li insanın vücudunun herhangi bir yerinden "kan çıkar ve çevresine yayılırsa" abdesti bozulur mu, bozulmaz mı? Ya da insan ağız dolusu kussa bu kusma abdestini bozar mı bozmaz mı? Bu durumlarda, Hanefî mezhebi "evet!" derken, Şafiî mezhebi "hayır" diyor. İki mezhep de karşılıklı "hadis" ileri sürüyor kendi görüşüne kanıt olarak. Ve birinin ileri sürdüğü "hadis"i öbürü kabul etmiyor. (Bkz. El Merğınânî, el Hidâye Şerhu'l-Bidaye 1/8 ve öteki fıkıh kitapları.) Burada gösterilen "hadis"ler "uydurma" olamaz mı? Ya da biri uydurma olup öteki uydurma değilse "müslümanlar"ın "abdest" ve "ibadet"leri ne olur? En azından bir kesimininki bir "yalan", bir "uydurma" üstüne kurulu olmaz mı?

Dahası da var:

İslam hukukunda kimi "kural" çok geniş kapsamlı ve "genel" niteliktedir. Bu türden kurallara "el kavâidu'l-külliyye (genel kurallar)" denir. Bu kuralların kimi ayete, kimi de hadise dayandırılır. İşte bu tür hadislerden kiminin "uydurma" olduğunu düşünün. Yani bir "hadis" düşünün ki ondan bir "genel kural" çıkarılmış ve "hukuk" onun üstüne kurulmuş olsun. Var mıdır böyle hadis?

— "Evet!"

İşte örneği: "E'z-zarûrât, tubîhu'l mahzûrât". Anlamı: "Zor durumlar, sakıncaları (haramları) mubah (sakıncasız) yapar". Bu, bir "hadis" olarak aktarılmış ve İslam hukukunun "genel ve temel kurallar"ından biri yapılmıştır. (Genel kural yapıldığını görmek için bkz. Zeynu'l-Âbidin İbn İbrahim, el Eşbâh ve'n-Nezâir, Mısır, 1322, s.34.)

Uydurma hadisleri olabildiğince toplamaya çalışmış hadisçilerin kitaplarında bu hadis de yer alıyor ve "uydurma" olduğu belirtiliyor. (Bkz. Ali el Kârî, el Mesnû'fi Hadis'il-Mevdû, Kahire, 1984, s. 121, no: 182.)

"Yalan"lara dayalı "temel"ler...

2000'e Doğru
27 Mayıs 1990, Yıl 4, Sayı 20

İSLAM'IN TEMELİNDEKİ YALANLAR (III)

"Yalan'a başvurularak "uydurulmuş" hadislerin ne denli yaygın olduğu, "müslüman hadis uzmanları"nın açıklamalarında da açık seçik görülüyor. "Binlerce, on binlerce..." Üstelik her kesime yayılmış: "İnanç" kesimine, "ahlâk" kesimine, "ibadet" kesimine, türlü "hukuk" kesimine... Kısacası: İslam'ın her dalına yayılmış "yalan"lar, "uydurma"lar. Çoğu da, "İslam'a hizmet" denerek...

Kime, nasıl güvenirsiniz?

İki örnek üzerinde duralım:

Kitabı, Diyanet yayınları arasında bulunan Yaşar Kandemir'den alıntılar yapılmıştır. Kandemir şunları yazar:

"Akıl almaz masallarıyla kıssacılar, esas gayesi halkı memnun etmek, onların keselerinden altın veya gümüş para sızdırmak olan efsane ticaretçisi durumuna düştüler. Bu hedeflerine varmak için de onlar, alelâde halka taalluk edecek hikayelerin binlercesini uydurup Hz. Peygamber'e (s.a.v.) atfettiler ve onları dinleyicilerine anlattılar."

Kandemir çeşitli kaynaklar göstererek bunları yazdıktan sonra şöyle der:

"Ahmed İbn Hanbel (ölm. 241/855) ile Yahya İbn Ma'în'in (ölm. 233/847) karşılaştıkları kıssacının davranışı, onların menfaatçı yönleriyle birlikte ne derece utanmaz olduklarını göstermesi bakımından ehemmiyetlidir."

Daha sonra da birçok kaynakta gördüğümüz bir öyküye yer verir.

Öykünün özeti şöyle:

— Ünlü bir hadisçi, Ahmed İbn Hanbel'le Yahya İbn Ma'în, Bağdat'ta bir mescitte namaz kılmaktadırlar. O sırada öykülerini

halka hadis diye yutturan biri, yine hadis diye bir söz aktarır. Buna da, 'Bize Ahmed İbn Hanbel ve Yahya İbn Ma'în haber verdiler. Dediler ki...' diyerek başlar. Öykücü uzun uzun anlatır öyküsünü. İki hadisçi de şaşkınlık içinde dinlerler. Sonra öykücüyü yanlarına çağırıp konuşurlar:

Yahya - Bu anlattıklarını sana "hadis" diye kim söyledi?

Öykücü - Ahmed İbn Hanbel ile Yahya İbn Ma'în. Bunlar söylediler.

Yahya - Yahya İbn Ma'în benim. Bu yanımdaki de Ahmed İbn Hanbel. İlle de yalan söylemek istiyorsan, buna bizim adımızı karıştırma!

Öykücü - Yahya İbn Ma'în'in ahmak olduğunu çoktandır duyardım; şimdi inandım ki bu doğru. Bre ahmak! Dünyada sizden başka Yahya İbn Ma'în ve Ahmed İbn Hanbel yok mu ki bana böyle diyorsun? Bu adları taşıyan 17 kişiden hadis yazmışımdır ben!

Ahmed İbn Hanbel de kendi yüzünü koluyla kapatarak arkadaşına: 'Bırak şunu gitsin!' der. Öykücü de onlarla alay ederek oradan uzaklaşır." (Bkz. Kandemir, Mevzû Hadisler, s. 86)

Bu aktarma, konuyla ilgili olan hemen tüm kitaplarda var.

Ama ne ölçüde doğru?

İşte orası belli değil. Anlatılış biçimine bakılırsa böyle bir olayın gerçekten yaşandığı kuşkulu. Yani ünlü iki hadisçinin böyle bir durumla karşılaştıklarını "kesin" olarak söylemek güç. Çünkü bu iki hadisçi o zaman da tanınmış kimselerdi. Bu nedenle şu sorular akla geliyor:

— O denli tanınmış ve ünlü oldukları halde, olayın geçtiği ileri sürülen yerde onları tanıyan hiç kimse çıkmamış mı? Buna nasıl inanılır?

— İki ünlü hadisçi, "hadis" gibi çok önem verdikleri konuda, hadis uydurmacılarını her rastladıkları yerde rezil etme çabasında bulundukları ileri sürülüp dururken kendilerini neden savunmamışlardır? Öykücünün karşısında neden yılgınlık göstermişlerdir? Onu herkesin önünde rezil edecek biçimde kimliklerini neden kanıtlamamışlardır?

— "Uydurma" biçiminde de olsa işi, mesleği "hadis"le ilgili olan öykücü nasıl olmuş da bu ünlü iki hadisçiyi görür görmez tanı-

mamış? Eğer tanımışsa, nasıl olmuş da onların adını kullanarak uydurma hadisi halka anlatabilmiş? Onların gözüne baka baka bunu nasıl yapabilmiş, buna nasıl cesaret edebilmiş?

Yine Kandemir, aynı kitapta, Yahya İbn Ma'în'den aktarılan bir söze yer verir. Aktarmaya göre bu ünlü hadisçi şöyle diyor:

— "Biz 30 ayrı tarikten (yoldan) yazmadığımız bir hadisi rivayet etmeyiz". (Bkz. Kandemir, aynı kitap, s. 131.)

Hadis uzmanları bilirler ki böyle bir şey olamaz. Kandemir de "bu ifade mubalağalı dahi bulunacak olsa..." diyor (bkz. aynı yer.) ve "mubalağalı" olduğunu düşünebiliyor. "Mubalağalı" olan, tam "gerçek" değildir, içinde "yalan" vardır. Demek ki, bu ünlü hadisçi, en azından bu sözünü "doğru" söylemiyor, dahası "yalan" söylüyor. Bir yerde, hem de önemli bir yerde "yalan" söyleyebilen bir kimsenin, bir başka yerde doğru söyleyebileceğine nasıl inanılır?

Bir başka örnek üzerinde düşünelim:

"Uydurma hadisler"i toplamak ve uydurmacılarla savaşmak alanında ünlü hadisçilerin kitaplarında yer alageldiğine göre:

— Abdulmelik İbn Mervan, yani ünlü Emevi Halifesi (halifeliği: 685-705) bir gün, Şam halkından birileriyle oturmaktadır. Yanındakilere sorar: "Irak halkının en bilgini (din bilgini) kimdir?" Onlar da birinin adını verirler. Abdulmelik o bilgine iletilmek üzere bir mektup yazar ve Şu'bî adında bir hadisçiyle gönderir. Şu'bî, Tedmür'e vardığında, orada: "Tanrı (kıyamet için) iki sur yaratmıştır..." diye başlayıp halka hadis anlatan biriyle karşılaşır. Şu'bî kendini tutamaz, karşı çıkar ve anlattığının uydurma olduğunu, Tanrı'nın "iki" değil, yalnızca "bir sur" yarattığını söyler. O sırada öğütçü ve çevresindekiler adama saldırırlar. Şu'bî diyor ki:

— "Vallahi yemin ederek: 'Evet Tanrı bir değil 30 sur yarattı!' dedim de ancak o zaman yakamı bıraktılar." (Bkz. Celaluddin Süyûtî, Tahzîru'l-Havass, Beyrut, 1984, s. 203-204. Ve öteki ilgili kitaplar.)

Burada açıkça görülüyor ki "yalancı-uydurmacı"yla savaştığı bildirilen hadisçinin kendisi de, korkuyla da olsa "yalan söylüyor". Hem de "antiçerek" ve "Tanrı, iki falan da değil, 30 sur yarattı." diyerek... Öyleyse kime, nasıl güvenilebilir? Hangi "hadisçi"ye?

2000'e Doğru
3 Haziran 1990, Yıl 4, Sayı 21

İSLAM'IN TEMELİNDEKİ YALANLAR (IV)

Kimi hadisçiler, hadis uydurmacılarıyla savaşıyor görünmüşlerdir. Ama bu konuda ne ölçüde içtendirler? Bunun karşılığını vermek güç.

Hadis uydurmacılarıyla savaşıyor görünenler, "uydurma" diye nitelediklerini toplamışlardır da. Bugün elimizde "uydurma hadisler"in toplandığı kitaplar vardır. Ne var ki bunlara ne ölçüde güvenilebilir? Bu konuda da kesin bir şey söylemek kolay değil.

Yalancıyı kovalayanın yalancılığı

Yalanla savaşmak için yalandan kaçınmak gerekir. Yani savaşanın kendisinde de yalan bulunmamalı. Güvenilirlik için bu, başta gelir.

Oysa biz neler görüyoruz?

1- En başta bakıyoruz ki "mevzûat" yani "uydurma hadisler" ile ilgili ve bunları toplamış olan kitaplar kimi hadislere ilişkin yargılarda birbirini tutmuyor. En azından bu var.

Yer yer alıntılar yaptığımız, Diyanet yayınlarından Kandemir'in kitabında da şu tür satırlar yer alabiliyor:

"Hâkim'in Müstedrek'inin zararı, sahih (sağlam) olmayan hadisleri sahih olarak takdim etmesi olduğu gibi, İbnu Cevziînin Mevzûat'ının zararı da, bunun aksine, mevzû (uydurma) olmayan hadisi, mevzû saymasıdır." (Bkz. Yaşar Kandemir, Mevzû Hadisler, s. 142.) Bunu diyenin, ünlü hadisçi İbnu Haceri'l-Askalânî (ölm. 1448.) olduğu da belirtiliyor. (Kandemir'in dayanağı: Süyûtî, Tedrîbu'r-Râvî, 1/279.)

Yani bir hadis uzmanına (Askalânî) göre, yine önemli hadis uzmanı olan birinin (Hâkim) kitabında (el Müstedrek) SAĞLAM OLMA-

YAN HADİSLER, SAĞLAM DİYE GÖSTERİLMİŞ; bir başka uzman da (İbnü'l-Cevzî), uydurma hadisleri topladığı kitabında (Kitabu'l-Mevzûat), UYDURMA OLMAYAN HADİSLERİ UYDURMA DİYE GÖSTERMİŞTİR. Her ikisi de son derece düşündürücü.

Bu belirlemeye göre:

—"Sağlam olmayan"a "sağlam" denirken, "uydurma olmayan"a da "uydurma" deniyor.

Yine Kandemir'in kitabına aktardıklarından:

—"Süyûtî (ölm. 1505), mevzû (uydurma) sayılmaması icab eden üç yüz kadar hadisin Kitabu'l Mevzuat'ta bulunduğunu söylemektedir." (Kandemir, aynı yer. Dayanağı: Süyûtî'nin aynı kitabı, aynı yer.)

Demek ki "uydurma" olan "sağlam hadis", ayrıca "sağlam" olan da "uydurma hadis" diye gösterilegelmiş. Hem de ilgili uzmanların kitaplarında.

2-"Hadis avı"na çıkmış olanlar vardır. Kimi, avlayabildiği "hadis"i avlamış. Kimi de "uydurmuş". Bu yoldakilerin kimi de, "hadis uydurmacısı avı"nda. Kandemir'in kitabında yer alan deyimiyle "sünnet koruyucusu" (bkz. s. 138), "hadislerin muhafızı" (bkz. s. 129.), aynı kitaptaki anlatımla "avının peşini bırakmayan azimli avcılar gibi..." (bkz. s. 134) uydurma hadis üreticilerinin ardında görünmüş... Ama hangi "avcı"nın asıl avlamak istediği şey nedir? Orası pek belli değil. Çünkü ne denli "Allah", "Peygamber", "sevap-günah"... dense de tanık olunagelmiştir ki işin içinde "çıkar" var, "itibar" var. Bu dizide, önceki haftalarda, Kandemir'in kitabından da alıntılarla örnekler sunulmuştu. Örnekler, "hadis uydurmacıları"na ilişkindi. Ama "avcıları" durumunda görünenlerin de aynı geçerli ölçüyle, yani "çıkar, itibar kazanma" amacıyla yola koyulmadıklarını kesin söyletebilecek bir kanıt yok. Kısacası: Bu alanda herkesin her şeyi yapabileceği ve yaptığı düşünülebilir.

3- "Hadis avcıları" kesiminde de, "hadis uydurmacılarının avcıları" görünenler kesiminde de "türlü çıkarlar"ın yanında "türlü eğilimler" de, ileri sürülenlerde etkin rol oynayagelmiştir. Bir çıkar kesiminden olan, öbür çıkar kesimine; bir eğilimden olan, öbür eğilime, bir "mezhep"ten olan, öbür "mezhep"ten olana iyi gözle bakmaz, bakmamıştır da. O onu, öbürü berikini karalamıştır. Örneğin "Sünnî

(Ehl-i Sünnet'ten)" hadis toplayıcıları ve uzmanları, başka "fırka"lardan, örneğin "Şiî"lerden olanları genellikle sağlam bulmamışlardır. Dahası "karalamışlar"dır.

4-"Hadislerin bekçileri" diye nitelenen ve "uydurma hadis" üretenlerin "av"ına çıkmış görünen kimselerin kendileri de "yalan söz" söylemekten kurtulamamışlardır. Gerek "uydurma olmayan"a "uydurmadır" ya da "uydurma olan"a "uydurma değildir" diyerek; gerekse hadis belirlemelerinde gerçek olamayacak savlar ileri sürerek... Daha önce örnek sunulmuştu. Bir örnek daha:

Uydurma hadis üretenleri avlama yolunda görünen "hadislerin koruyucuları", kimi zaman "yalancı, uydurmacı" diye yakaladıkları kimseler için şöyle demişlerdir:

—"İnsanların en yalancısı (ekzebu'n-nâs).."

—"Hadis uydurmacılığında o, en son basamak (ileyhi'l-muntehâ fi'l-vaz')".

"O, yalanın direği (huve ruknu'l-kizb)", (Bu sözler için bkz. Kandemir, aynı kitap, s. 118.)

Herhangi bir kimse için bu türden sözler söylendiğinde, söylenen sözün "abartmalı" olduğu bilinir. Yani bilinir ki o söz "yalan"la karışıktır. Çünkü hiç kimse "yalanın direği" olacak noktada değildir. Yine hiç kimse "hadis uydurmacılığında en son basamaktadır" diye nitelenemez. Ve hele "insanların en yalancısı" sözü hiçbir insan için söylenemez. "İnsanların en yalancısı"nın kim olduğu, nereden ve nasıl bilinebilir?

Demek ki "hadis uydurmacısı" olarak yakalanmış olan kimse için "yalancı" diyenin kendisi de yalan söyleyebiliyor. Öyleyse, hangisi "sağlam (sahîh)", hangisi "çürük" ya da "uydurma"; kesin olarak nasıl bilinebilir? İslam dünyasında bu konuda ölçüler var kuşkusuz. Ama bunlar ne denli sağlam? Sorun burada.

2000'e Doğru
10 Haziran 1990, Yıl 4, Sayı 22

İSLAM'IN TEMELİNDEKİ YALANLAR
(V)

"İslam'a hizmet" deniliyor, "Tanrı hoşnutluğunu kazanmak" amacı güdülüp "hadis uyduruluyor". Kârlı - kazançlı bir yol diye görülüyor, "hadis uyduruluyor". Yalan söyleme bir alışkanlık durumuna gelmiştir, "hadis uyduruluyor." Şu neden, bu neden... Ve sonuçta "binlerce, onbinlerce uydurulmuş hadis". Müslüman hadis uzmanlarının da belirledikleri böyle. Diyanet yayınlarından bir kitaptan sunduğumuz alıntılarla da bu, açık seçik görülmüştür. Bir nokta daha var: Hadis uzmanlarından kimine göre "uydurma (mevzû)" olan hadis, kimine göre hiç de öyle değil. Karmakarışık bir durum. Kime, kimlere, ne ölçüde, nasıl güvenileceği kestirilemiyor. Yalan üstüne yalan. Yalanlar dizi dizi, içiçe. Onca "yalan" içinde, "gérçek" nasıl bulunabilir, kesin olarak nasıl bilinebilir?

Müslüman hadisçiler, yani bu işin uzmanları, "hadis"in "sağlam"ını "çürük" ya da "uydurma" olanından ayırmak için kendilerine göre yöntem belirleyip benimseyegelmişlerdir. "Sağlam" diye niteledikleri hadis için, yani bir hadisin böyle nitelenebilmesi için koşullar koymuşlardır. Bu koşullara bakalım:

Hadis uzmanları, bir hadise "sağlam (sahîh)" diyebilmek için üç koşul gösterirler:

1- Adalet

Buradaki "adalet"le anlatılmak istenen, "güvenilirliktir" denebilir. Ne var ki bu güvenilirlik de "özel bir güvenilirlik"tir. Çünkü bunda, "takvâ" ve "mürüvvet" (el murûe) sahibi olmak koşulu aranır. "Takvâ"nın sözlük anlamı "korunma"dır. Din dilindeki anlamıysa,

"âhirete zararlı olan şeylerden korunma"dır. Az da olabilir, çok da olabilir. En az derecesi, "Tanrı'ya ortak koşmaktan sakınıp korunma"dır. En yüksek basamağıysa, kişinin, "gönlünü, iç dünyasını meşgul edebilecek her şeyden kesip uzak tutması"dır. Takvâ sahibi olan kimse, Tanrı'ya ortak koşmaktan uzaklaşacağı gibi, haram işlemek, bir farzı, vacibi yerine getirmemek türünden kötü tutum ve davranışlarda da bulunmayacak; ayrıca da, sapık sayılan mezheplerden birine bağlı olmayacak. "Adalet" denen özel güvenilirliğin ikinci koşulu durumundaki "mürüvvet"e gelince: "Mürüvvet sahibi" olabilmenin gerekleri de vardır: "Düşük (hasis)" sayılabilecek tutum ve davranışlardan, aşağılık mesleklerden de uzak kalma koşulları aranır. Çarşıda-pazarda yiyen, içen herkesin gelip geçtiği yolda işeyen kimse "mürüvvet sahibi" sayılmaz. Ayak takımı durumundaki kimselerle arkadaşlık etmek, söyleşmek, çocuklarla oyun oynamak, güvercinle, kuşla uğraşıp eğlenmek, çok gülmek de "mürüvvet sahibi olma"ya aykırıdır. Eğer babadan kalma değilse kimi "meslek"ler, "zanaat"lar da bağdaşmaz "mürüvvet"le. Dericilik, hacamatçılık, dokumacılık eden kimse "mürüvvet sahibi" olarak görülmez. Eğer kötü karşılanıyorsa, erkek bile olsa açık baş gezen kimse de "mürüvvet sahibi" değildir. (Bütün bunlar için bkz. Davudu'l-Karsî, Şerhun Ala Metni Usûli'l-Hadis Li'l-Birgivî, İstanbul, 1312, s. 24-27; Ali el Kârî, Şerhu Nuhbeti'l-Fiker, İstanbul, 1327, s. 51 ve öt.)

2- Zabt

Sözlük anlamıyla "yakalama, ele geçirme, tutma, ezberleme" demek. Din dilinde "hadis ezberleme ya da not alma" anlamında kullanılır. "Râvî" de yani "hadis alıp aktaran kimse"de bu gücün bulunması da "şart" görülür. "Hadis iyi ezberlenmeli, iyi not alınmalı". (Bkz. Aynı kaynaklar.)

Ne var ki, geçen haftalarda sunulan alıntılardaki örneklerde de görüldüğü gibi "adalet"in içerdiği "takvâ" ve "mürüvvet" sahibi olmak, "hadis uydurma"ya engel olamamış; tersine, kimi insanları da bu duruma sürüklemiştir. Kimi "takva ve mürüvvet sahibi" kişiler, yani en koyu anlamıyla "dindar" insanlar, "Tanrı"ya daha çok yaklaşmak"

amacıyla, "İslam'a hizmet, adam kazandırmak" düşüncesiyle "hadis uydurma" yoluna gitmişlerdir.

3- Kesintisizlik

Hadisi kimin kimden aldığı belirtilirken, "falanca filancadan, o da şu kişiden, o ondan o ondan... aldı" denirken, "Peygamber"e ya da "sahabi"ye (Peygamberin arkadaşına) değin hiç kesinti olmadan gidilmesi de hadisin sağlamlığı için şart. Sonuncu şarttır bu. (Bkz. Aynı kaynaklar.)

Bu "şart"lardan her birinin yerine gelmiş sayılması için gerekli görülenler içinde öyleleri var ki, "sağlam hadis" elde etmeye varacağı yerde, tersine sonuç veriyor. Örneğin "takvâ" ve "mürüvvet". Kimi yerde tersine sonuç verdiği belirtildi. Bunlardan "mürüvvet"i düşünün. "Aşağılık meslek"tendir denip "mürüvvete aykırı" sayılarak; diyelim bir "dokumacı"dan, bir "kömürcü"den, bir "derici"den...hadis almamak, yani bunu gerekli görmek büyük bir sakatlık değil mi? "Ehli Sünnet dışı olmak", yani "sünnî çığır"ın dışında kalan mezheplerden birinden olmamak da "adalet"in, yani "özel güvenilirliğin" koşulu sayılıyor. (Bkz. Aynı kaynaklar.) Bu da bir başka sakatlık.

Kısacası: Gerçekler ortaya koyuyor ki, hadisçilerin, "sağlam hadise ulaşabilme yöntemi" olarak sarılagelmiş göründükleri yöntem sağlam değil, sakat.

2000'e Doğru
17 Haziran 1990, Yıl 4, Sayı 23

İSLAM'IN TEMELİNDEKİ YALANLAR
VI

Hadisçilerin, bir hadisin "uydurma" olduğunun nasıl bilinebileceğine ilişkin ileri sürdükleri, pek net ve "kesin ölçü" niteliğinde değildir. Hadisin "sağlamlığı"na ilişkin koydukları kuralları da geçen hafta gördük; onlar da kesin sonuca götürecek nitelikte olmaktan uzak.

"Hadis Usûlü" uzmanlarına göre, bir hadisin "uydurma" olduğu, şu durumlarda bilinebilir:

1- Hadisi uyduran, "itiraf" etmiştir. Yani "ikrar (suçu boynuna alma)" vardır.

Ne var ki böyle bir durumda bile hadisin "uydurma olduğu yargısı"na kesin olarak varılamayacağı da kabul ediliyor uzmanlarınca. (Bkz. Ali el Kârî, Şerhu Nuhbetu'l-Fiker, s. 123.)

2- Birtakım "karineler (belirtiler, ipuçları)" hadisin "uydurma" olduğu sonucuna götürmüştür.

— Hadisi aktaranın durumundan, tutumundan anlaşılmıştır. Hadisi aktaran, kendi durumuna uygun bir şey ortaya atma çabasındadır. Adam şu uğraş, bu uğraş içindeyken hadis aktarmıştır. Adam sapık sayılan bir mezhebe bağlıdır.

Ama bu, kesin bir ölçüt olabilir mi?

— Hadis, Kur'an'ın kendisine ters düşüyordur. Örneğin, "Tanrı"nın bir "cisim" olduğunu anlatır gibidir. Anlaşılır ki bunu aktaran, "el Mücessime (Tanrı'nın cisim olduğunu savunan)" mezhebe bağlıdır. (Bkz. Ali el Kârî, aynı kitap, s. 125).

Oysa Kur'an'ın da bir dediği bir dediğini tutmuyor çoğu kez. Ayet vardır ki "Tanrı"nın "benzer"inin bulunmadığını anlatır (bkz. Şûrâ: 11.); ayet de vardır ki, "Tanrı"nın "iki el"inden (bkz. Mâide: 64; Sâd: 75), "yüz"ünden (pek çok ayet içinde örneğin bkz. Bakara: 115.) söz eder. Yani "Tanrı"nın "cisim olmadığını" anlatan ayet bulunduğu

gibi "cisim olduğunu" anlatan ayetler de var. Hangisi "ölçü" alınacak?

— Söz konusu hadis, "mutevâtır (sağlamlığın en üst basamağından olan" bir hadise aykırıdır. Öteki türden hadislere aykırı olması yetmez. (Bkz. Ali el Kârî, aynı yer.)

Ne var ki, "tevâtur" basamağına ulaşmış (mutevâtır) hadis sayısı pek azdır. Dolayısıyla bu ölçü de pek bir şeye yaramaz.

—Söz konusu hadis, eldeki güvenilir hadis kitaplarında bulunmamaktadır. (Bkz. Kandemir, Mevzû Hadisler, s. 179.)

"Güvenilir hadis kitapları"nda bulunmayan her hadise "uydurma" denemeyeceği açık.

— Söz konusu hadis, "kesin hüküm" veren "sözlü İcma"ya aykırıdır.

Bu türden "İcma" bulmak da kolay olmayacağına göre, bu ölçü de işe yarar durumda değil.

— Söz konusu hadis, açıkça "AKLA AYKIRI"dır. Ve bu aykırılık, yorumlarla da giderilememektedir.

Akıl ve bilim ölçüleri başkadır; din ölçüleri başkadır. Dindeki konular akıl ve bilim ölçülerine vurulduğunda işin içinden çıkılamaz. İslam'ın "âmentü"sünde yer alan "iman esasları"nı ele alalım. Hiçbiri, akıl ve bilim ölçülerine sığmaz. "Tanrı'ya inanç" da, "meleklere inanç" da, "Tanrı'dan inme kitaplara inanç" da, "Tanrı'yla insanlar arasına girmiş görünen Peygamberlere inanç" da, "âhiret gününe inanç" da, "kadere inanç"da... Öyleyse akla ve bilime aykırılık da, hadisin "uydurma" olup olmadığını belirleyemez.

Bu konuda Muhammed'den aktarılan bir ölçü var:

MUHAMMED'DEN AKTARILAN BİR ÖLÇÜYE GÖRE, KİMİ ARKADAŞLARI YALANCIDIR, HADİS UYDURMACISIDIR.

Muhammed'in şöyle dediği aktarılır:

-"Her işittiğini aktarıyor oluşu, bir adamın yalancılığı için yeterlidir." (Bkz. Müslim, e's-Sahih, el Mukaddime/5, hadis no: 5.)

Muhammed'in arkadaşları içinde, kendisinden "işittiğini" söyleyerek "bin"den çok, "binlerce" hadis "rivayet" edenler vardır. Bunlara "çok rivayet edenler" anlamında "müksirûn" denir. Bir Ebu Hureyre: 5374 hadis rivayet etmiştir. (Bkz. Dr. Subhî e's-Salih, Hadis İlimleri ve Hadis Istılahları, çev. M. Yaşar Kandemir, Ankara, 1981, Diyanet

yayınlarından, s. 304.) Şimdi bu Ebu Hureyre (Peygamberin ileri gelen arkadaşlarından), "Peygamberden her işittiğini mi rivayet etmiştir?" Muhammed'den aktarılan yukarıdaki hadise göre, bu adamın, bu durumuyla "yalancı" sayılması gerekiyor. Kaldı ki bir insanın bu kadar hadisi "ezberlemiş" olması kolay kolay düşünülemez. Böyleyken, Muhammed'in tüm arkadaşları, aralarında hiç ayrım yapılmaksızın "adaletli", yani "güvenilir" sayılıyor müslüman hadisçilerce. Yani güvenilmemesi gerekenler bile "güvenilir" gösteriliyor.

Ve bu durumda, hadislerden hangilerinin "uydurma" olduğunu belirlemiş görünen "müslüman hadisçiler"in sözlerine, belirlemelerine güvenilebilir mi?

Demek ki "hadis"ler alanında "yalan"dan kurtuluş yok. Ya Kur'an'dakiler? İzleyin lütfen.

2000'e Doğru
24 Haziran 1990, Yıl 4, Sayı 24

İSLAM'IN TEMELİNDEKİ YALANLAR (VII)

İslam'ın "temel iki kaynağı"ndan biri olan "sünnet"in, yani "hadis"lerin nasıl "uydurma"larla, "yalan"larla dolu olduğunu, İslam'ın kendi kaynaklarındaki belgelerle gördük. Şimdi öbür temel kaynağında, "Kur'an"da -ki İslam'ın birinci temelidir- "yalan" var mı, yok mu onu göreceğiz:

Kur'an'ın anlattığına göre; Kur'an'a inanmayanlar, Muhammed'in "Tanrı'dan indirilmedir, Tanrı'dan gelmedir." diye sundukları için genellikle şöyle demişlerdir:

— "Bunlar, eskilerin masalları, eskilerin uydurmalarıdır."

İnanmayanların böyle diyerek, Kur'an'ın Tanrı'dan gelme olduğuna inanmadıkları Kur'an'da 9 yerde anlatılır. (Bkz. En'am: 25; Enfal: 31; Nahl: 24; Mü'minûn: 83; Furkan: 5; Neml: 68; Ahkâf, 17; Kalem: 15; Mutaffifîn: 13.)

Kur'an'da "kıssa" denen pek çok öykü vardır. Bunların pek çoğunu da, çok eski toplumların söylencelerinden "kutsal kitaplar"a geçmiş olan "söylence"ler oluşturur. Kur'an inanmazlarının, yukarıdaki sözü söylerken bu nedenle söylediklerine kuşku yok.

Kur'an'ın aktardığına göre, "inanmaz"lar, Muhammed için; "yalan uyduruyor!" (bkz. Sebe': 8; Şûrâ: 24.) demişlerdir. Kur'an, benzer suçlamaların başka "peygamber"ler için de yapıldığını belirtir. Kamer suresinin 26. ve 27. ayetlerinin Diyanet çevirisindeki anlamları şöyle:

— " 'Kitap, aramızda ona mı verilmiş? Hayır. O pek yalancı ve şımarığın biridir.' dediler. Yarın kimin pek yalancı ve şımarık olduğunu bileceklerdir." "Şemûd" toplumundan söz edilirken anlatılıyor bu.

"İnanırlar"a göreyse "peygamber" yalan söylemez ve Kur'an'da da "yalan" yoktur.

Gerçekten de, Kur'an eğer "Tanrı sözü"yse, içinde, "gerçek" diye sunduğu hiçbir şeyin "yalan" olmaması gerekir. Bu türden bir şey yok mudur Kur'an'da?

Eğer; "yoktur" denirse nasıl bir durumun meydana geleceğine bakalım:

Kur'an'ın her anlattığı için "gerçektir" denirse, ayetlerinde, "mucize" olarak "gerçekleştiği" anlatılanları da "gerçek" saymak gerekir. Örneğin:

— "Bir adam, eşeğiyle birlikte ölmüş, yüz yıl ölü olarak kaldıktan sonra dirilmiştir." Bakara suresinin 259. ayetinde açıkça anlatılıyor bu. Ayetin anlamı daha önceki yazılarda (bu köşede) yer almıştı.

Peki bu mümkün mü? Böyle bir şey olabilir mi? Bir insan, bir hayvan ölecek, "yüz yıl" ölü olarak kalacak, sonra "dirilecek". Bunun olabileceği düşünülebilir mi?

"Kesinlikle" biliyoruz ki, "bilim"in hiçbir dalı, buna "evet!" demez.

— "Paramparça edilen dört kuş, parçaları alınıp dağlara konulduktan sonra, İbrahim'in çağırmasıyla dirilmişler, uçarak onun yanına gelmişlerdir". Bu da aynı surenin 260. ayetinde anlatılıyor. Yorumu morumu yok, açıkça... "Ayet"in anlattığını gerçek sayarsak, bunu da gerçek saymamız gerekir. Ne var ki, "bilim" hiçbir dalıyla buna "evet!" demez. Tüm bilim verileri, bu tür şeyler için "hayır!" der, "olamaz!" der.

— "İsâ, mucize olarak ölüyü diriltmiştir."

Ayetlerde bu da anlatıldığına göre (bkz. Âlu İmrân: 49; Mâide: 110), "Kur'an'ın her anlattığı gerçektir." dendiğinde, bunun da, "gerçekten olduğunu, yaşandığını" kabul etmek gerekir. Gelin görün ki, hangi dalı olursa olsun, "bilim"in kabul edebileceği türden olmadığı ortada.

— "Nûh, toplumu içinde tam 950 yıl kalmıştır."

Kur'an'ın Tanrı'sı "antiçerek" bunun gerçekleştiğini bildiriyor. (Bkz. Ankebût: 14.) Kur'an'ın anlatmasına göre, Nûh, en az bu kadar yıl yaşamıştır. Yani "fazlası" bile var. Olabilir mi bu?

Hiç kuşku duyulamaz ki tüm bilim dalları, buna da "hayır!" der.

— "İslam öncesi dönemde, Araplar, kız çocuklarını diri diri gömüyorlardı."

Yorumculara göre, Tekvir suresinin "hangi günahtan dolayı öldürüldüğü gömülene (dişi) sorulduğu zaman" anlamındaki 8. ve 9. ayetlerinde anlatılan budur. (Bkz. Tefsirler, örneğin, F. Râzî, e't-Tefsiru'l-Kebîr, 31/69.)

Bunun da "gerçek" olamayacağı kesin. Bu gerçek olmuş olsaydı Araplarda "kadın" bulunmazdı. O zaman o yörede insanlar üreyemezlerdi bile. Tersi düşünülebilir mi? Gerçeğe baktığımız zaman görürüz ki, Araplarda "kadın" yokluğu şöyle dursun, kadın çokluğu, nüfus yoğunluğu vardı. Yani "kız çocuklarının diri diri gömüldüğü", inanırlara sürülegelmiş ve yutturulagelmiş olan bir "yalan"dan başka bir şey değil.

Örnekler daha da sıralanabilir.

Ama gerek var mı?

Sonuç:

İslam'ın "ana temelleri"ne baktığımız zaman bir dolu "yalan" görürüz. Ancak bir şeyi görebilmek için "ışık" gereklidir. "Karanlık"ta bir şey görülemez ve kolay kolay bulunamaz. Ele aldığımız konuların "ışığı" da, kaynaklar ve belgelerdir. Bu ışık tutulduğu zaman her şey açığa çıkar. Elverir ki ışık kaynağının önüne engel konulmasın.

Yüzyıl
5 Ağustos 1990, Yıl 1, Sayı 1

KUR'AN'A VE MUHAMMED'E GÖRE TÜRKLER İSTESELER DE MÜSLÜMAN OLAMAZLAR

"Tevrat'ın Tanrısı"nın son derece "ırkçı" olduğunu hemen herkes bilir. Kimi araştırmacılar, bu "Tanrı"daki özelliğin, Yahudilik için "yararlı" olduğunu da savunurlar. Ne var ki, şu da bir gerçek: Bugün, "yahudiler"in sergiledikleri tüyler ürpertici ve insanlık dışı acımasızlıklarda, Tevrat'taki "Tanrı"nın (Yehova) ilkel, katı bir ırkçı oluşunun payı az değildir.

"KITALUT-TÜRK" HADİSLERİNDEN... "Müslümanlar, Türklerle kesin öldürüşecekler.

Kur'an'ın "Tanrı"sının ırkçılığı

Tevrat'ınkinin "ırkçılığı"nı herkes bilir de, "Kur'an'ın Tanrı'sı"nın "ırkçılığı"nı çoğu kimse bilmez. Ve kimi "iyi niyetli aydınlar" bile, Kur'an'ı ve "Tanrı"sını "evrensel" sanır. Oysa, Kur'an'ınki, Tevrat'ınkinin bir çeşit "kopya"sıdır. Bunu, bu "Tanrı"nın "İsrailoğulları"nı nasıl tanıttığından bile anlamak mümkün:

"En üstün toplum, İsrail toplumu"

Buna, kimileri şaşacaklar. Ne ki, bir gerçek. İşte ayetler:

Kur'an'ın "Tanrı"sı, tıpkı, Tevrat'ın "Tanrı"sı "Yehova" gibi, iki yerde, aynen şöyle seslenir:

"Ey İsrailoğulları! Size verdiğim nimeti ve sizi dünyalara üstün kıldığımı hâtırlayın." (Bakara, ayet: 47, 122. Diyanet çevirisi.)

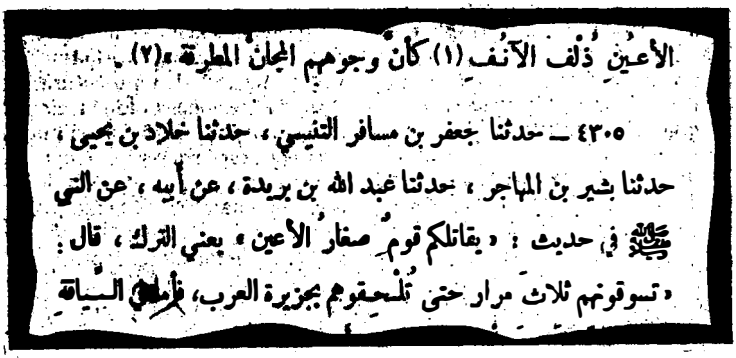
Bir yanda İslam dünyasındaki "yahudi düşmanlığı", öbür yanda da, Kur'an'daki "Tanrı"nın "İsrailoğulları"na böyle seslenişi... Bir çelişkidir bu. Bunu da geçelim.

Arap toplumundan başkası "muhatap" değil

Kur'an'da birçok şey anlatılır. "Kaynaklar"ı biliniyor bugün. Ama "Tanrı'dan" diye sunulur. Bu "Tanrı"yla "insanlar" arasında, daha doğrusu, "zaman"ına göre "bir kesim insanlar", "bir toplum" ya da "bir toplumun bir kesimi" arasında da bir "elçi". "Tanrı Elçisi" diye sunulur. "Peygamber" deniyor. Kur'an'da anlatılan o ki, "Tanrı" şu açıklamayı yapmakta:

-"Biz her peygamberi, kendi toplumunun diliyle gönderdik. İlle de böyle yaptık ki, o toplumdan olanlara anlatabilsin." (İbrahim suresi, ayet: 4.)

Demek ki, Kur'an'a göre, "Tanrı'nın Elçisi"nin bir "toplum"u var. "Elçi", "ırk"ından geldiği bu "toplum"la "Tanrı" arasında yapar aracılığını. Ne iletecekse bu "toplum"a ve "kendi diliyle" iletmekle yükümlü. Kur'an'da anlatılan bu. Yine buna göre; Muhammed de bu yü-

الأعين ذلف الآنف (١) كأن وجوههم المجان المطرقة (٢).
٤٣٠٥ ـ حدثنا جعفر بن مسافر التنيسي، حدثنا خلاد بن يحيى، حدثنا بشير بن المهاجر، حدثنا عبد الله بن بريدة، عن أبيه، عن النبي ﷺ في حديث: «يقاتلكم قوم صغار الأعين» يعني الترك، قال: «تسوقونهم ثلاث مرار حتى تلحقوهم بجزيرة العرب، فأما في السياقة

"KITALUT-TURK" ("TÜRKLERLE OLDURUŞME") HADİSLERİNDEN.
"Sonunda Türkler kesilecekler... (Ebû Dâvûd, Kitabu'l-Cihâd/9, hadis no:4305.)

kümlülüğü taşımakta. Onun da bir "toplumu" var ve o da "Tanrı"sıyla bu "toplum" arasında bir "aracı".

Kur'an'ın bütünü içinde, Muhammed'in "kavm"ından, yani "toplum"undan "Tanrı vahiyleri"ni, bu "toplum"a iletmek zorunda olduğundan, bunu yaptığından söz edilir. Muhammed'in "toplum"u, "Arap toplumu"dur. Öyleyse "muhatap" da bu toplumdur. Kur'an, kendi deyimiyle "Arapça", seslendiği kesim de, "Araplar".

Ama "Araplar"ın da "tümü" değil; yalnızca "bir kesimi".

Korkutma yalnız "Mekke ve çevresi"ne

Ayetler çok açık. "Kur'an"la yapılan "uyarı"ların, "korkutma"ların, "Mekke" (Ümmü'l-Kurâ) ve "çevresi"ne yönelik olduğu, En'am suresinin 92., Şûrâ suresinin 7. ayetinde, kuşkuya yer bırakmayacak bir açıklıkla anlatılıyor. Evet, Kur'an'ın "muhatab"ı, "Mekke ve çevresi"dir yalnızca. Bugün kendilerini "müslüman" sayan öteki toplumlardan hiçbirinin, bu kapsamda yeri yok. Konu, bu denli açık.

Muhammed'in "tüm insanların peygamberi", Kur'an'ın da "tüm in-

sanlara yönelik" olduğunun anlatıldığı ayetler de var. Kur'an'daki nice çelişkilerden biridir bu. Ama, "kendisine açıklama yapılan toplum"un "Arap toplumu", bu toplum içinde de yalnızca "Mekke ve çevresi"nin (hem de o zamanki) "halk"ı olduğu da bir gerçek. Başka toplumlardan, bu arada "Türkler"den "müslüman" olanlar olmuş; daha doğrusu kendilerini "müslüman" saymışlar; ama Kur'an'ın hangi toplumu "müslüman" saydığı önemli.

Özellikle "Türkler" için "hadis"ler vardır. Türkler için hiç de iyi şeyler söylemeyen bu hadisler, örnek ve yürekli bilim adamı Prof. Dr. İlhan Arsel'in "Arap Milliyetçiliği ve Türkler" adlı kitabında çok çarpıcı biçimde yer almakta. (Bkz. İstanbul, 1987, İnkılap Kitabevi, s. 18 ve öt.)

Muhammed'in Türk düşmanlığı

Kendilerini "müslüman" sayan "Türkler"i Muhammed, "müslüman" saymak şöyle dursun; "düşman" diye "ilan" etmiştir. İslam dünyasında en sağlam kabul edilen hadis kitaplarında da bu var. Başlı başına bir bölüm olarak. Bölümün adı da çok ilginç: "Kıtalu't-Türk" Anlamı da: "Türklerle öldürüşmek (savaş)". Buhârîde, Ebû Dâvûd'da ve Tirmizî'de bölümün adı bu. İbn Mace'de "Bâbu't-Türk", yani "Türkler Bölümü". Müslim'deyse, "Kıyâmet alâmetleri" arasında yer alıyor.

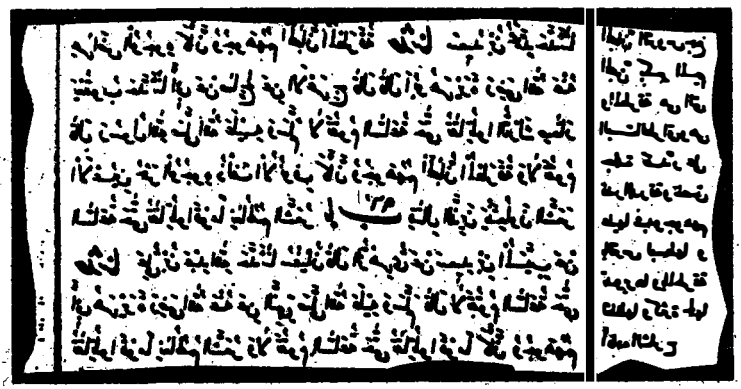
Muhammed, "Peygamberliğinin bir kanıtı" olarak, gelecekten "haber" verirken, "Kıyâmetin bir alâmeti" olarak "Türklerle nasıl çarpışılacağı"nı, müslümanlar"ın, "Türkleri nasıl öldürecekleri"ni de anlatıyor. Hem "Türk" diye ad vererek, hem de "tarif" ederek, yüzlerinin, gözlerinin, burunlarının, derilerinin, renklerinin nasıl olduğunu anlatarak. Anlaşılan o ki, Türkler konusunda kendisine birtakım bilgiler verilmiş. Muhammed'in anlatmasına göre, "Türklerle öldürüşme", taa "Kıyâmet"e dek söz konusu. "Kıyâmetin bir alâmeti" olarak da "müslümanlar", yeryüzündeki "Türkleri öldürüp temizleyecekler". Yoksa "Kıyâmet kopmayacak".

İşte hadislerden bir kesim:

- "Müslümanlar, Türklerle öldürüşmedikçe, kıyâmet kopmayacak-

tır. Yüzleri kalkan gibi, üst üste binmiş (kalın) derili olan bu toplumla... kıl giyerler." (Bkz. Müslim, e's-Sahih, Kitabu'l-Fiten/62-65, hadis no: 2912; Ebû Dâvûd, Sünen, Kitabu'l-Melâhim/9 Babun fî Kıtâli't-Türk, hadis no: 4303; Neseî, Sünen, Kitabu'l-Cihâd/Babu Gazveti't-Türk...)

-"Siz (müslümanlar), küçük gözlü, basık burunlu, yüzleri kalkan gibi, derisi üst üste binmiş olan toplumla öldürüşmedikçe kıyâmet kopmayacaktır." (Buhârî, e's-Sahih, Kitabu'l-Cihâd/96; Müslim, e's-Sahih, Kitabu'l-Fiten/62 hadis no: 2912; Ebû Dâvûd, Sünen, hadis no: 4304; Tirmizî, h.no: 2251; İbn Mace, h.no: 4096-4099)

"KITALU'T-TURK" HADİSLERİNDEN. "Türklere karş k tâl, kesinlikle olacak."... (Buhârî, e's-Sahih, Kitabu'l-Cihâd/96)

- "Şu da kıyâmet alâmetlerinden: Kıldan (keçe) ayakkabı giyen bir toplumla vuruşup öldüreşeceksiniz. Geniş yüzlü, yüzleri kalkan gibi, üst üste binmiş derili toplumla vuruşmanız-öldürüşmeniz kıyâmet alâmetlerindendir. Siz (müslümanlar), küçük gözlü, kızıl yüzlü, basık burunlu, yüzleri kalkan gibi, derisi üst üste binmiş olan Türklerle öldürüşmedikçe kıyâmet kopmaz." (Bkz. Buhârî, e's-Sahih, Kitabu'l-Cihâd/95; Müslim, e's-Sahih, Kitabu'l-Fiten/66, hadis no: 2912; İbn Mace, h.no: 4097-4098).

-"Sizinle (siz müslümanlarla), küçük (çekik) gözlü toplum, Türkler savaşacaktır. Siz onları, üç kez önünüze katıp götüreceksiniz, süreceksiniz. Sonunda Arap Yarımadası'nda karşılaşacaksınız. Birincide, olanlardan kaçan kurtulur. İkincide kimi kurtulur, kimi yok edilir. Üçüncüdeyse onların tümü kırılacaktır." (Ebu Dâvûd, Sünen, hadis no: 4305.)

Muhammed'in, bugün kendisine "Peygamberimiz, efendimiz" diyen Türklere bakışı, tutumu budur işte.

İnsanlara "insan" olarak bakmak gerekir. Hangi ırktan, hangi renkten ve hangi "din"den olurlarsa olsunlar ya da hiçbir dinden olmasınlar. Ama "dinler", "dinliler", "ırkçılar" böyle bakamamakta. Yahudisi, Hristiyanı, İslam inanırı hep birbirine düşman. Irkçılar da kendi ırklarından olmayanlara karşı böyle. Bugün dünyamızın yaşadığı nice acı olaylarda, bu ilkelliğin payı az değildir. Bunlardan arınmalı artık insanlık. Yoksa, acımasızlıklar, acılar, gözyaşları sürüp gidecektir.

2000'e Doğru
28 Ocak 1990, Yıl 4 , Sayı 5

İSLAMCILARIN AKSOY'U YARGILADIĞINA EMİNİM

- Sayın Turan Dursun son olayla ilgili olarak sizin de görüşlerinizi alabilir miyiz?

Turan Dursun- Muammer Aksoy, "Atatürkçü Düşünce Derneği"ni kurmuştu. Bu dernek Türk-İslam sentezcilerine, İlim Yayma Cemiyeti, Aydınlar Ocağı gibi İslamcı kesime karşı, laikliği savunmak amacındaydı. Bundan dolayı Muammer Aksoy'un İslamcı kesimler tarafından yargı konusu yapıldığına kesinlikle eminim. Ve birçokları "163. madde kaldırılsın" derken Muammer Aksoy , "Hayır. 163. madde kaldırılamaz. Bu Türkiye'nin laikliğine en büyük tuzaktır" diyerek sesini olabildiğince yükseltmiştir. Hatta bana anlattı bir keresinde. İlhan Selçuk'u ikna etmeye çalışmış, başaramayınca üzüntüyle "Bu kuşak şeriatın ne demek olduğunu bilmiyor. İslamı düşünce ve inanç özgürlüğü sanma yanılgısı içindeler" demişti. Özetlersek, Muammer Aksoy İslamcı kesimin hedef alabileceği bir kişiydi.

Zamanlama

Zamanlama da çok iyi yapılmış. Azerbaycan olaylarının doruğa çıktığı bir zamanda işlendi bu cinayet. İslamcı kesim, gelecek tepkiyi hesaba katarak bu zamanlamayı yapmıştır. İslamcı duyguların kabardığı an seçilmiştir.

İslam'ın kendisi baştan sona terör mekanizmasıdır. İslam'ın bu mekanizması içinde bağımsızlık da yaşamaz. Muammer Aksoy bağımsızlıkçı olduğu için İslam'ın genel stratejisi yönünden onun seçilmesi isabetlidir.

Mümaşat'tan Cihad'a

İslam aşamalar belirlemiştir. Önce mümaşat aşaması vardır. Yani İslam inananlarına "biz güçleninceye kadar barış içinde birlikte yürüyeceksiniz" der. Muhammed'in ilk zamanlarında bu yapılmıştır. Köprüler atıldıktan sonra kıran kırana bir savaş olmuştur.

İslam bundan sonra cihad dönemine, yani doğrudan vurma, saldırma, kırma, öldürme aşamasına geçer. Fakat bu aşamalar ülkelere ve şartlara göre değişir. Dünyada mümaşat aşamasını bırakan ülkeler vardır. Türkiye'de mümaşat şimdiye dek bırakılmamıştır. Türkiye'nin kendine özgü bir yapısı vardır. Laiklik, İslam için çok önemli bir engeldir. Laik ortam içinde İslamcılar ancak mümaşat yolunu seçebilirlerdi. Sizinle konuşurken demokrat olur, çağdaş olur ama yine de fırsat kollar, sırası gelince ortaya çıkar yapacağını yapar.

İslamcılar ekonomik tabana oturdu

Yalnızca Türkiye değil dünya insanları bir İslam sorunuyla karşı karşıyadır.

19. yüzyıla kadar İslamcılar bir cemaat niteliğinde değillerdi. Sonra bu cemaat ekonomik tabana kavuşmuştur. Hem de çok güçlü.

Suudi Arabistan, İran, Libya

- Bu ekonomik taban nedir?

Turan Dursun- Bunlar vakıflar. İslam ekonomik kuruluşlara dayanır. Bu ekonomik yapıya kimi devletler de güç vermiştir. Mesela bir Suudi Arabistan, Kaddafi. İslam'a Çağrı Cemiyeti'nin merkezi Libya'da. Bu cemiyetin yaptığı harcamalara baktığınız zaman şaşar kalırsınız. Burada, senin ülkende, Yıldız Sarayı'nda birçok kongreleri İslam'a Çağrı Cemiyeti finanse etmiştir. Dünyanın dört bir yanından gelen uzmanların masraflarını karşılıyor, bildiriler, broşürler basıyor. Düşünülemeyecek kadar çok geniş bir harcamayı üstleniyor. O bırakıyor, Rabıtat-ül Alem-ül İslami alıyor. Onun da finansörü İran.

Bir ayağı da Pakistan'da. Ekonomik durumu kötü olan Pakistan bu örgüte güç veriyor. Rabıtat-ül Alem-ül İslam ise Suudi Arabistan'dan destekleniyor. Çok ilginçtir bunların bir kısmı Şiî, bir kısmı Sünni'dir. Ama burada fark ortadan kalkıyor. Geçenlerde Kemal Kaçar Şiîler için "Onlar Müslüman değillerdir" derken, Tayyar Altıkulaç İslamcıların temsilcisi olarak "Hayır, Şiî ve Sünnî hepsi birdir" dedi. Bu bilinçli olarak yapılıyor.

Aksoy'u öldürme kararını Dünya İslam Cemaati aldı

İlim Yayma Cemiyeti'ne gittiğiniz zaman orada çeşitli İslamî kesimlerin bir karışımını görürsünüz. Liderleri orada hep var. Alt kesimde Süleymancısı, Nurcusuna karşıdır. Üst kesimde liderleri kolkoladır. Birlikte kararlar alırlar, stratejileri saptarlar. Türkiye'de laiklik nedeniyle kendilerine özgü bir yapılanma içine girmişlerdir. Mümaşatı kullanmışlardır. Vurmadan kırmadan yana olmamışlar. "Laiklik dinsizlik değildir. İslam'da düşünce özgürlüğü vardır. İslam akıl dinidir. Kimsenin hakkına dokunmaz" biçiminde sergilemeye çalışmışlardır.

İslam'ın en çok korktuğu şey, Marksizm, komünizm değil, laikliktir. Muammer Aksoy'un da temsilciliğini, savunusunu yaptığı laikliktir.

- Türkiye'de mümaşatı kullanıyorlar dediniz. Bir cihad durumu ortaya çıkacak mı?

Turan Dursun- Muammer Aksoy'un öldürülmesi İslam cemaatinin dünya çapında aldığı kararın bir parçasıdır. Burada mümaşatı kullananlar bunu örtbas etmeye çalışacaklardır.

"Türkiye dar-ül harb mi?"

Dünya İslam Cemaati Türkiye'de cihad dönemini başlatmak istiyor. Bunların kendi aralarında yayınları, kullandıkları bir iletişim dili vardır. Bu dili sol aydınlar anlamaz. Mesela size deseler ki, "Türkiye'de Müslümanlar harbi midir, değil midir?" veya "Türkiye Dar-ül

Harb midir?" diye sorsalar anlamazsınız. Süleymancılar, Türkiye'nin Dar'ül Harb olduğunu, İslam hakimiyeti olmadığını, bu nedenle düzenle uyuşulabileceğini savunur. İnsanlar harbidir, tutuklanmış durumdadır. Ama diğerleri cihadı savunur.

Şu anda Diyanet Yayınlarını okuyan kaç tane aydınımız vardır? Bir örnek vereyim, alın *Anglikan Kilisesine Cevap* adlı kitabı, orada "dünyada tek adaletli düzen şeriat düzenidir" deniyor. Şeriat düzenini açık açık savunan bir resmî kuruluş. Devlet bütçesinden para alan bu kuruluş kendisini bunu söyleyecek güçte görüyor. Niye? Bir Diyanet Vakfı var, hükümetler kuracak, hükümetler devirecek maddî güce sahip. Onun yanında Al Baraka'sı var, Faisal Finans'ı var. Böyle bir duruma gelince cihad yapabilirim diyorlar. Hatta hutbelerde, vaazlarda bunlar söyleniyor. Camilere gitsin aydınlar her cuma günü. Hacı Bayram Camisi'nden yayılan konuşmalara bakın. Burada cihad naraları atılıyor.

İslamcılar kullanan duruma geçti

Muammer Aksoy'un öldürülmesinde genel terörün dışında bir özellik vardır. Uluslararası ekonomik güce erişmiş olan İslam cemaati artık kullanılır durumda değil, kullanan durumdadır.

Bence Muammer Aksoy'un öldürülmesini uluslararası İslam cemaati yapmıştır, yaptırmıştır.

İran Radyosu'nun ölüm listesinde Aksoy vardı

Bugüne kadar insanları hedef alan böyle tutumları olmuş mudur?

Turan Dursun- Kuşkusuz. İran Radyosu, Salman Rüşdi olayında Aziz Nesin, Yaşar Kemal, Muammer Aksoy ve benim adımı vererek "Bunlar öldürülmelidir" dedi.

- İlhan Arsel var mıydı?

Turan Dursun- İlhan Arsel için Cemalettin Kaplan fetva verdi. Bu Muhammed'in izlediği yönteme de uygun bir yöntem.

- İslam cemaatinin uluslararası bağlantıları var mıdır?

Turan Dursun- Bunları dünya içindeki etkin güçlerden soyutlamak mümkün değildir. Bunların kendilerine özgü bir yapıları vardır. 1931 yılında New York'ta Dinler Kongresi'nde alınan kararda, dünyanın neresinde, hangi din güçlüyse orada, o dini destekleme kararı alındı. Fakat bazı gelişmeler sonunda İslam'ın ayrı bir güç olarak ortaya çıktığı görüldü. Çünkü İslam'ın bütün dinleri bir kenara iten özelliği var. Kur'an'ıyla İslam "Tanrı katında İslam'dan başka din ve yönetim yoktur" diyor. Kimi İslam grupları da birtakım zamanlar koymuşlardı. Mesela Nurcular 1990-92 yıllarını İslam'ın dünyada egemenliği için eylem yapma yılları olarak ilan etmişlerdir. Fakat şimdi çok örgütlü bir İslam cemaati olduğu için alınan üst düzey kararlar birbirlerinden haberli olarak alınır.

- Başıbozuk bir davranış olmaz mı?

Turan Dursun- Hayır, kesinlikle olamaz. Yapamazlar. Yaptıkları zaman çok zor duruma düşerler. Hedef seçilmemiş bir kimseyi kimse öldüremez.

- Ya bu provokasyon "irticaya" karşı bir harekata yol açar ve ordu kuvvetlerini kendi üstlerine çeker ve bunun altında kalırlarsa, bu da bir hesap değil mi?

Turan Dursun- Terör resmî devletin işine gelmez. Bugün devlet-teki İslamcılar hükümetten daha güçlüdür.

Hatmehacegan'da valiler, jandarma komutanları

- Ordu da var.

Turan Dursun- Zaten İslamcılar ondan çekiniyor. Fakat ordunun ne kadarını İslamcılar ele geçirmiştir. Bu bilinmiyor. "Türk Silahlı Kuvvetleri de bizdedir" diyorlar. İlginç bir şey söyleyeyim. İslam aydınları toplanıp, kongreler yapar, bir tane çağdaş gazeteci yok. İstanbul'da birtakım toplantılar yapılır, hiç kimsenin haberi bile olmaz. Gidin Hatmehaceganlara perşembe günleri bir tarikat toplantısıdır, zaman zaman vali yardımcısı, jandarma komutanı bulunmuştur. Zeyrekli Mehmet Efendi, şimdi yaşamıyor, halifeleri var. Yaşadığı zaman bir yanında Erbakan, öbür yanında Türkeş oturuyordu. Orada

asker var, emniyetten kimseler var. Böyle bir yapı içinde açık açık "geliyoruz" diyorlar.

Evren'in ilahiyatçı yaveri

Ak-Doğuş dergisini alın bakın tüyler ürpetici mesajlar var. Şeyh Sait'in Atatürk'e karşı fetvasını yayımlamışlardır.

Atatürk'ü sevimsiz duruma getirmeyi de başarmışlardır. Bunu en başta Kenan Evren yapmıştır. Evren'e gelen bir mektuba tanık oldum. Kendi sınıf arkadaşı albay Arapça yazılmış bir mektubu bana çevirtti. İstanbul'dan yazılan mektupta Evren'e İslam cemaatinin dışına çıkarsa başarılı olamayacağı anlatılıyordu. Helikopter kazasında ölen bir yaveri vardı. İlahiyatçıydı ve birçok şeyi o yaptırıyordu. Din derslerini zorunlu kılan Anayasanın 24. maddesini onlar koydurdular. Yani İslam cemaati Türkiye'yi ele geçirmek için ne gerekiyorsa onu yapagelmişler, kurumlarını ona göre oluşturmuşlardı. Sıra korkutmalara gelmiştir. Muammer Aksoy'un ölümü laik güçlere gözdağı verme amacını taşıdığı gibi uluslararası cihad hareketinin bir parçasıdır.

Kaab'ın planlı öldürülüşü

- İslam başlı başına bir terör örgütüdür dediniz. Bunun İslam'ın köklerinde kaynağı var mı?

Turan Dursun- İslam'a evet demek, inanç özgürlüğüne değil, teröre evet demektir.

İslam dünyasında toplu ateşle yakmalara tanık olunur. Ebubekir döneminde ateş havuzları açılmıştır. Muhammed yakılması buyruğunu vermiştir. Dikkat çeken kimseleri öldürerek diğerlerine gözdağı verme yöntemi baştan beri vardır. Muhammed'i şiirleriyle eleştiren genç şair Eşrefoğlu Kaab ortadan kaldırıldı. Böylece hem Kaab'ın etkisi önlendi, hem de Muhammed'i eleştirmenin cezası gösterilmiş oldu. Birisi kendi başına gidip Kaab'ı öldürseydi Muhammed onu cezalandırırdı. Her şey kararla olur, bu gelenek süregelmiştir. Kaab'ı

öldürme görevini ona kolay yaklaşabilecek süt kardeşi Meslemeoğlu Muhammed alıyor.

Muhammed tek tek kişilerin öldürülmesini emir verdiği gibi, toplu kıyımlara da karar aldırabiliyordu. Kureyzeoğulları öylesine kırılmıştır ki, sabahtan akşama kadar kafalar kesilmiştir.

Muammer Aksoy'un öldürülmesiyle İslam şeriatının ayak seslerini duyar gibiyim. Aydınlarımız aynı aymazlıkta kalmamalı. 163. madde kaldırılırsa, laik devlet laikliğe aykırılığı serbest bırakmış olur. Buna Meclis'in gücü yetmez.

"Seçilmiş hedeflerin ilki"

- Çok ilginç seçilmiş hedef deyimini kullandınız.

Turan Dursun- Bence bu olay başka seçilmiş hedeflerin ilkidir. Seçilmiş hedef olduktan sonra bir İslamcı için yapılamayacak şey olmaktan çıkar. Tevbe suresine bakacak olursanız, annenizi, babanızı, kardeşinizi bir tarafa, Allah'ı ve peygamberi bir tarafa koyar. Ailenizden biri seçildikten sonra sizin göreviniz gidip onu öldürmektir. Hatta benim babama söylediler, o da laf olsun diye, "Şeriat bunu emreder" dedi.

Bu cinayetlerin arkası gelecektir. Bunlara karşı olan resmî güçlere destek olmak gerekir.

İstanbul'un ikinci fethi!

- Ama bunların devleti ele geçirdiğini söylüyorsunuz.

Turan Dursun- Devletin laik kesimiyle ittifak yapılabilir. Bugün iktidarda olanlar, başbakan dahil şeriat gelsin istemezler, çünkü işlerine gelmez. Fakat kullanılmaktan da geri kalmazlar. Bunu dindar gözükerek yaparlar. Öte yandan İslamdan kendilerini tasfiye edeceği için tedirginlik duyarlar.

Eğer bir darbe olursa 12 Mart ve 12 Eylül'den farklı olacağı konusunda Talat Bey'e katılıyorum. Belki 27 Mayıs çizgisine daha yakın bir darbe olacaktır. İslamcılar ne kadar orduda çalışma yapmış olur-

larsa olsunlar ordudaki dinamizmi tam olarak ellerine geçirmiş olamazlar. İleride bu durum değişebilir. Her kesime yatırımlar yapıyorlar. Benim önerim bunlara karşı kim savaşıyorsa onlarla güçbirliği yapmak yönünde.

Aydın kesim, İslamcılara karşı olanlar, İslamcı kesimin küçük büyük tüm toplantılarını izlemeli. O toplantılar izlendiği zaman yapılacak analizler, çözüm yolları çok daha gerçekçi olacak.

Türkiye Cumhuriyeti'nin bir bakanının Kuran Tercümeleri Kongresi'nde, "Bu toplantı yeri olarak fetih şehri olduğu için İstanbul seçildi. Burada inşallah ikinci bir fetih olacak, o zaman İslam hayatın bütün alanlarını kaplayacaktır" dediğine ürpererek tanık oldum. Orada bir tek laik gazeteci yoktu.

- Turgut Özal suikastı ile bir paralellik kurulabilir mi?

Turan Dursun- Ben Muammer Aksoy olayını yepyeni bir bütünün parçası olarak görüyorum. İlk amaç göz korkutmadır. İkincisi de, bu bir provadır.

2000'e Doğru
4 Şubat 1990, Yıl 4, Sayı 6

İSLAMÎ KAVRAMLAR SÖZLÜĞÜ

Dâru'l-Harb:

Sözlük anlamı: Savaş yurdu.

Özel anlamı: "Kâfir" bir "başkan"ın buyruğunun geçerli, "kâfir yönetim"in egemen olduğu, Müslümanların güvenlikte bulunmadığı, Müslüman olmayanlardan çekindikleri, saklanma gereği duydukları ülkedir, yönetimdir.

İslam "fıkh"ına göre, bir ülkenin "dâru'l-harb" sayılabilmesi için:

1- "Küfr ahkâmı"nın, yani İslam'a aykırı hükümlerinin açık biçimde yürütülüyor olması,

2- Söz konusu ülkenin, Müslümanlara yardım ulaşmayacağı bir yer ve konumda bulunması,

3- Müslüman'ın Müslümanlığı, müslüman olmayanın da İslam yönetimine gereken yükümlülüğü ve vergiyi ödeyip yerine getirmesi karşılığında güvenlikte bulunduğu ortamın yokluğu gerekir. (Konuya ilişkin fıkıh kaynaklarını bir arada görmek için Bkz. Muhammed Ali Tehanevî, Keşşâfu İstılahâti'l-Fünûn, 1/366.)

"Dâru'l-Harb" sayılan ülkede, CİHAD yerine, hile yoluna gitmek, Müslüman olmayanlara karşı "barış içinde birlikte yaşamayı kabul etmiş" görünmek gerekir. "Dâru'l-Harb"de yaşamanın Müslümanlar için kimi kolaylıkları vardır.

Dâru'l-İslam:

Sözlük anlamı: İslam yurdu.

Özel anlamı: "İslam imâmı"nın, yani "Müslümanların hükümdarı"nın —İslam'a göre verdiği— buyruklarının yürütülüyor olduğu ül-

kedir, yönetimdir. Kâdîhan Fetevâsı ve öteki fıkıh kaynaklarının belirttiğine göre, "İslam ülkesi" olarak bilinen yerler, buralarda "mel'unlar" ve "şeytanlar"ın egemenliği bulunsa da, "ihtiyat yolu" seçilerek buraların "dâru'l- İslam" kabul edilmeleri gerekir. İslam'ın "tek bir hükmü" kalsa bile "Dâru'l-İslam" sayılmalıdır. (Bkz. Tehanevî, aynı yer.)

Dâru'l-İslam sayılan yerde CİHAD söz konusudur. Çünkü Müslümanların gücü vardır. Müslümanlar kâfirlerden çekinme gereğini duymazlar, "Dâru'l-Harb"deyken Müslümanlara tanınmış olan birçok kolaylık artık geçerli değildir. Bununla birlikte her "Dâru'l-İslâm" sayılan ülkenin Müslüman için durumu aynı olmadığı için, Müslümanlar "duruma göre" tutum gösterirler.

Mümâşat:

Sözlük anlamı: "Yürümek" demek olan "meşy"den gelir. "Birlikte yürümek" demektir.

Özel anlamı: "Barış içinde birlikte yürüme"dir. Gerekli güç elde edilinceye dek bu yol seçilir. İslam'ın ilk dönemlerinde, "Mekke dönemi"nde bu yol seçilmiştir. Bundan sonra "saldırı" ve "cihad" aşaması gelir. Bu kavram, İslam "kelâm"ında da sıkça kullanılır.

Takiyye:

Sözlük anlamı: "Korunma".

Özel anlamı: Müslüman olmayanlara karşı "korunmak" için, "olduğundan başka tür görünme"dir. Bir başka deyişle, "olduğu gibi görünmemek, göründüğü gibi olmamak"tır. Müslüman gerekli gücü elde edinceye dek bu yola başvurur. Sünnî kesim için "farz" değilse de, Şiiler bu yola başvurmayı "farz" sayarlar.

Hud'a:

Kur'an'da da türevlerinin geçtiği görülen bu sözcük, "hile" demek-

tir. Kur'an'a göre, "münâfık"lar, yani "dıştan Müslüman görünen kâfir"ler "hud'a ("hile") yaparlar, Tanrı da onlara karşı "hud'a (hile)" yapar. (Bkz. Nisâ: 142.) Tanrı'yı "hile yapar" göstermemek için, Diyanet'in resmî çevirisinde sözcüğe kendi anlamı verilmez.

Muhammed, kâfirlerle savaşılırken uygulanacak yöntemi belirtirken: "Harb hud'adır", yani "savaş hiledir, savaşta hile yolu geçerlidir" der. Güvenilir hadis kaynaklarında, Buhârî ve Müslim'de de bu hadis yer alır. (Bkz. Buhârî, Kitabu'l-Cihâd/157; Müslim, Kitabu'l-Cihâd/17-18, hadis no: 1739, 1740.)

İster "Dâru'l-Harb", ister "Dâru'l-İslam" sayılsın, İslam, tüm dünyayı bir "savaş alanı" sayar ve inanırlarına "hile"yi öğütler. Yani "hud'a" her zaman, yeri geldikçe geçerlidir.

2000'e Doğru
11 Mart 1990, Yıl 4, Sayı 11

MUHAMMED'İN CİN ÇIKARMASI

7 Mart 1990'da televizyonda yayımlanan *"Hodri Meydan"a* hodri meydan!

Bilindiği gibi Muhammed'i "cin" çok ilgilendirmiştir. Kur'an'daki 72. sure, "Cin suresi"dir. Kendisiyle karşılaştığı anlatılan cinlerden uzun uzun söz edilir. Başka surelerde de "melek-cin savaşları", "Peygamber Süleyman" zamanında "cin"lerin "ordu"ya "asker" olarak alınmış oldukları, ayrıca ağır işlerde ve kimi ustalık gerektiren alanlarda çalıştırıldıkları, kimilerinin de "demir halkalara", yani zincirlere vurulduklarını... anlatılır.

"İnanmazlar", Muhammed'e "mecnûn" da demişlerdir. (Bkz. Saffâ: 36; Duhân: 14; Nûn: 51.) Kur'an da onun "mecnûn" olmadığını duyurur. (Bkz. Nûn: 2; Tekvîr: 22.) Öteki "peygamber"lere de inanmazlarının "mecnûn" dedikleri bildirilir. (Bkz. Hicr: 6; Şuarâ: 27; Zâriyât: 39, 52; Kamer: 9.)

"Mecnûn", Türkçemize "deli" diye çevrilir. Asıl anlamındaysa "cinlenmiş" demektir. Duhân suresinde, inanmazların Muhammed'e "muallemun mecnûn" dedikleri açıklanır. Bunun anlamı "Cinlerin öğrettiği, cinlerden bilgi almış kişi"dir. Arapça'da "cin", "beş duyuya kapalı olan ruhsal varlıklar" anlamındadır. Bu kapsam içine, "melekler ve şeytanlar" da girdiği için: "Her melek bir cindir, ama her cin, bir melek değildir" denir. Kimiyse, "meleklerin tümü, birer cindir." demiştir. Ama genellikle (Kur'an ve hadislerdeki anlatımlardan da kaynaklanmış olarak) şöyle inanılır: "Ruhsal varlıklar üç türlüdür: İyi olanlar. Bunlar meleklerdir. Kötüler, zararlılar. Bunlar da şeytanlardır. İçlerinde iyi de kötü de bulunanlar. Bunlarsa cinlerdir." (Bu paragraftaki bilgiler için özellikle bkz. Rağıb, el Müfredât, "C-N-N" maddesi.)

Demek ki, Muhammed'e, "cin"lerle çok uğraştığı ve "cinlerden

bilgi alma yoluna giden biri olarak görüldüğü için, inanmazlarınca "mecnûn", yani "cinlenmiş" denmiştir.

"Ey cin! Gel bu gövdeden çık!"

Bunun karşılığında Arapça'da "çık!" demek olan "uhruc" sözcüğü kullanılır. Kimi kitap satış yerlerinde, camilerde, orada burada satılan bir "uhruc duası" vardır. "Uhruc" sözcüğünün çok sık geçtiği bu dua, delide ya da saralı hastada bulunduğuna inanılan "cin"lerin "hastadan çıkarılması" (!) işinde kullanılır. Yani okunur. "Cinci"lerce, bugün bile Anadolu'da çok yaygın olarak uygulanır bu. Büyük kentlerde bile var. Bu nedenle "uhruc duası" çok ünlüdür. Çağımızdaki gelişmeler ne olursa olsun, cinciliğin yok olduğu söylenemez. Kimi hastaların, günümüzde bile, "doktor" yerine, "hoca"ya, "büyücü"ye, "cinci"ye "tedavi" (!) için götürüldüğüne birçok yerde tanık olunabiliyor.

Dayakla "cin çıkarma"

"Cin çıkarma" eylemi için deli ya da saralı hasta dövülür. Kimi zaman bağlanır, öyle dayak atılır. "Vur, ha vur..."

Hastanın dövülmesinin gerekçesi: "Cinin çıkmamak için direnmesi".

İslam dünyasının ileri gelen önemli "ulema"sından İbn Kayyimi'l-Cevziyye (ölm. 1350), "cin"in kimi zaman "inatçı" (mârid) olacağını, cini çıkarılacak hastanın bunun için dövülmesi gerektiğini yazar. (Bkz. İbn Kayyimi'l-Cevziyye, e't- Tıbbu'n-Nebevî, tahkik: Dr. Abdulrnu'tî, Kahire, 1982, s. 138.) Kuran'da da "şeytanın, cinin inatçılığı"ndan söz edilir. (Bkz. Saffât, ayet: 7.) Yine İslam ulemasından ve önemlilerinden Takıyyuddin Ahmed İbn Teymiyye (ölm. 1328.), "saralı bir hastadan cini çıkarmak için, kimi zaman hastayı çok dövmek gerekeceğini", kimi zaman, örneğin "ayaklara vurulan sopa sayısının, 300-400'ü bulduğunu" açıklar. (Bkz. Takıyyuddin İbn Teymiyye, İzahu'd-Delâle fi Umûmi'r-Risâle, Mısır, 1369, s. 48.)

— "Hastanın cini çıkarılırken canı çıkarılmaz mı bu denli dayak-

la?" diye bir soru sorulabilir. "İslam uleması" bunun karşılığını da veriyor:

—"Hayır, hastanın canı çıkmaz. Çünkü dayaklar, hastanın gövdesine vurulursa gerçekte o gövdeye değil, cinin gövdesine olur ve cini etkiler. Bu, birçok kimsenin önünde, deneyimlerle belirlenmiştir." (Bkz. Takıyyuddin İbn Teymiyye, aynı yer; İbn Kayyimi'l-Cevziyye, ayni kitap, s. 138 ve öt.)

İbn Kayyimi'l-Cevziyye, bir saralının olayında, "cin"le nasıl konuşulduğunu, saralıdan çıkarılması için nasıl uğraşıldığını ve sonuçta nasıl başarıldığını bir örnek olarak anlatır. (Bkz. İbn Kayyimi'l-Cevziyye, aynı kitap, s. 137-139.) İslam dünyasında "allâme (çok bilgili, ileri ölçüde bilgin)" diye nitelenen bu yazara göre, "saralı bir hastada KÖTÜ RUH, yani CİN bulunmadığını savunarak tıbbî açıklamalar yapan düşünür ve doktorlar birer dinsiz ve câhildir". (Bkz. Aynı kitap, s. 136.) Ve Takıyyuddin İbn Teymiyye'ye göre de "cin çıkarma, işi yapılan işlerin en üstünü, en sevaplısıdır. Çünkü peygamberler de bu alanda uğraş vermişlerdir." (Bkz. Takıyyuddin İbn Teymiyye, aynı kitap, s. 45.)

Muhammed'in cin çıkarması

Deliden, saralı hastadan "cin çıkarma" işinin, hastanın bu yolla "tedavi"sinin, Muhammed'den, "Muhammed'in doktorluğu"ndan ("et-Tıbbu'n-Nebevî"den) kaynaklandığı, çok açık biçimde belirtilir ve örnekler verilir. (Bkz. İbn Kayyimi'l-Cevziyye, aynı kitap, s. 136-137; Takıyyuddin İbn Teymiyye, aynı kitap, s. 45-47.)

Muhammed de: "Uhruc!" yani "gel çık bu hastadan ey cin!" diyordu ve kendisinin de "Peygamber" olduğunu anımsatıyordu "cin"e. (Bkz. Yukarıdaki kaynaklar, aynı yerler. Ayrıca aşağıdaki örnek için gösterilen hadis kaynaklarına bkz.)

Bir örnek:

Bir kadın, elinden tuttuğu çocuğuyla Muhammed'e gelir. Çocuğu "cin tuttuğu"na inanılmakta. Muhammed hasta çocuğa yanaşır. "Cini-şeytanını çıkarma"ya koyulur:

—"Uhruc aduvvellah! Ene Resûlullah!" Yani: "Gel çık ey

Tanrı'nın düşmanı (cin)! Ben Tanrı'nın Peygamberiyim!"

Muhammed, çocuğu iyileştirir. Kadın da ücretini verir: İki koç ve biraz kurutulmuş yoğurtla, biraz yağ. Muhammed, koçlardan birini alır, öbürlerini geri verir. (Bkz. Ahmed İbn Hanbel, Müsned, 4/171,17; Dârimî, Sünen, Mukaddime/4.)

Çocuk iyileşmiş miydi? Bir sav olmaktan ileri gitmiyor kuşkusuz.

"İslam'da hurafe yoktur, İslam akıl, mantık dinidir." diyenlerin biraz düşünmeleri gerekmez mi?

2000'e Doğru
18 Mart 1990, Yıl 4, Sayı 12

"KUR'AN"LI BİR SKANDAL

Basınımızın "laik" grubunun önemli bir kesimi "irtica"ya karşıdırlar. Ama kendi düşünce dünyalarında özel anlamı olan "irtica"ya karşıdırlar. Bu "karşı oluş"larıyla "İslam'ı övmedeki yarış"ları sarmaş dolaş bağdaşıyor. Hele "Ramazan" olunca...

"Ramazan Ayı" gelince, basınımızın tümü değilse de, tümüne yakın bir kesimi "İslamcı" olmada birleşirler. "Şeriat boyası"yla - ki Kur'an'da bu boyaya "Tanrı'nın boyası" denir (bkz. Bakara, ayet: 138.) boyanıp "Şeriatçı" olup çıkarlar. Ve alabildiğine bir yarış.

Ne için?

Tiraj için. Yani "kör olası birkaç kuruşluk dünyalık" için...

Ve bu sırada ne "laik" olanın laikliği kalır, ne de dürüstlük.

Hürriyet gazetesi, "Kur'an-ı Kerim Ansiklopedisi" (!) verecekmiş. "Büyük Gazete" olmasına yakışır biçimde, büyük bir kampanyayla duyurdu, duyuruyor. Adının başında "Doç. Dr." bulunan bir üniversite mollasıyla birlikte...

Bundan birkaç yıl önce bitirmiştim. Dünyada ilk olan bir "Kur'an Ansiklopedisi" hazırlamıştım. Önce 12 ciltti, sonra tam 14 cilde ulaştı. Bu ansiklopedinin oluşmasında çok büyük bir özveriyle paraca desteğini esirgemeyen Ada Ajansı'nın sahibi Ersin Salman'la birlikte ansiklopedinin yayınının gerçekleştirilmesi için "finansör" aradık. Bir iki yerle de tam anlaşmak üzereyken olmadı. Görsel Yayınlar'la, Güneş Yayıncılık'la... Bu arada, "Kur'an Ansiklopedisi"nin "ad"ını, ilgili yerlere "tescil" ettirdik. Yine bunları yaparken, ansiklopedinin ilgili maddelerini, ilgili "din" ve "bilim" çevrelerine okutturup bir kesiminden yazılı görüşler aldık. Herkesin üzerinde birleştiği şuydu: "Bu ansiklopedi, hem tarihte ilktir, hem de bilimsel bir titizlikle hazırlanmıştır, kültür yaşamında da büyük bir boşluk dolduracaktır". "ABC sırasıyla hazırlanmış, kültür yaşamında da büyük bir boşluk

dolduracaktır". Bu ansiklopedide diyelim ki bir "Kur'an" maddesini açıp bakıyorsunuz. "Kur'an" sözcüğü hangi dildendir, Arapça'da nasıl ve hangi anlamları yüklenerek yer almıştır? İlgili ayet ve hadisler, bunların geçmişteki ve bugünkü İslam otoritelerince yorumları nelerdir? (Türkçe açıklamalar yanında.) Bulabiliyorsunuz("Hazret"siz "aleyhisselam"sız). Maddede, bir uzuncası, bir de özeti var. Maddenin tümü (yani yalnızca bir Kur'an maddesi) 15 sayfayı aşkın. "Kur'an Ansiklopedisi" için "finansör" ararken, adı ve böyle bir ansiklopedi olabileceği oraya buraya duyuruldu kuşkusuz.

Sonra şuna tanık olduk:

Tercüman gazetesi de bir "Kur'an-ı Kerim Ansiklopedisi" (!) sundu. Birkaç mollaya hazırlatmış. İki minik cilt. Bir sürü yanlışlarla birlikte sunuldu, gördük. İlgi görmedi, ciddiye alınmadı.

Ve şimdi *Hürriyet* gazetesininki...

"Ticaret" için de olsa yalandan kaçınılamaz mı?

Ansiklopedinin tümü, 320 sayfaymış. Bunu okuyanlar, "Kur'an-ı Kerim'i anlayarak okuyacak ve dinleyecek"miş.

Bunun böyle olabilmesi için Kur'an'daki tüm ayetlerin çevirilerinin bu ansiklopedide bulunması gerekir. Buna da olanak yok. Çünkü Kur'an'ın Arapçası bile, o da Arap harfleriyle tam 604 sayfadır. Siz bu kadar sayfalık bir Arapça metnin çevirisini 320 sayfaya nasıl sığdırabilirsiniz? "Peygamberin hayatından pasajlar, savaşları, kısmen hanımlarıyla ilgili olanları" da yer alacakmış üstelik. Daha bitmedi. "6666 ayetin iniş öyküleri" de bulunacakmış.

Böyle bir şeyin olabileceği düşünülemez. Ölçüsüz bir yalandır bu.

1- Bir kez şu bilinmeli ki, Kur'an'daki "ayet" sayısı, "6666" değil. "Kur'an'da 6666 ayet var." sözü, sıradan halkın dilindekidir, İbn Abbas'tan yapılan bir aktarmaya dayanır, ama gerçek değildir. Bu bir. (Bilgi için bkz. Celaluddin Süyûtî, el İtkân fi Ulûmi'l-Kur'an, Mısır, 1978, 1/89 ve öt.)

2- Sonra Kur'an'daki "ayetlerin tümünün iniş öyküleri" yoktur. Arapçası "esbabu'n-nüzûl"dür. Her ayetin "sebeb-i nüzûl"ü, yani "iniş

nedeni (iniş öyküsü)" bulunmaz. Yoktur da ondan... Bu da iki. (Bilgi için bkz. Dr. Subhî e's-Salih, Mebâhis fi Ulûmi'l- Kur'an, Beyrut, 1979, s. 139-140.)

3- İleri sürülen kapsamda olabilmesi için sözü edilen ansiklopedinin en az büyükçe 5-6 cilt olması gerekirdi. Çünkü yukarıda da belirtildiği gibi ayetlerin çevirisi bile sözü edilen ansiklopedinin iki katından daha büyük bir kitap olacak kadar yer tutar. Bu da üç.

"Kur'an'ın gerisinde kalındı" savının korkunçluğu

Hürriyet soruyor:

—"Toplum olarak Kur'an-ı Kerim'in çok mu gerisindeyiz?"

Doçent mollanın verdiği yanıtın özeti, kısaca "evet"tir. (Bkz. 18 Mart günlü *Hürriyet*)

Molla bunu ileri sürebilir. Yukarıda 3 maddede özetlenen yalanda olduğu gibi... Ama zaman zaman "irtica"yla savaşır gördüğümüz *Hürriyet* gazetesi nasıl bu savda bulunabilir? Hele İslamcıların işlemiş olabileceği bir "cinayet" olarak da düşünülebilen "Çetin Emeç'in öldürülmesi"nden sonra...?

—"Madem Kur'an'ın gerisinde kalmışız; Kur'an'ı anayasa olarak temel alan Şeriat'ı getirelim, olsun bitsin; bunu mu istiyorsunuz?" diye sorulmaz mı?

Ve tüyler ürpertici bir sömürü

Yine *Hürriyet* soruyor:

—"Bu ansiklopediyi okumak sevap mıdır?"

Mollanın yanıtının özeti yine kısaca: "Evet"tir.

Böyle bir gazetede böyle bir sömürünün bulunması ne acıdır!

2000'e Doğru
25 Mart 1990, Yıl 4, Sayı 13

DİYANET'İN YALANLARI VE KADINLARI AŞAĞILAMALARI

Adana Milletvekili Cüneyt Canver, Prof. Dr. İlhan Arsel'in "Şeriat ve Kadın" adlı kitabının en baş kaynağını oluşturan "Sahih-i Buhârî... Tercemesi" üzerinde duruyor ve "kadınlarla ilgili hükümler" nedeniyle bir "soru önergesi" hazırlıyor. 5 Ekim 1989 günlü önergeyi Bakanlığın cevaplandırması isteğiyle TBMM Başkanlığı'na veriyor.

Konu, döne dolaşa, Diyanet İşleri Başkanlığı'ndan sorulmasına varıyor.

Diyanet, soru önergesinin "Şeriat ve Kadın" adlı kitaba dayanılarak hazırlandığını belirtiyor ve "Şeriat"taki "kadını aşağılayıcı hükümler" için de "yalan", "iftira" diyor.

Canver'in soru önergesinde, "Şeriat"ın "kadını aşağılayan hükümleri"nden bir bölümü şöyle sıralanmış bulunuyor:

1- "İki kadının tanıklığı, bir erkeğin tanıklığına bedeldir."

2- "Kadınlar aklen ve dinen eksik yaratıklardır."

3- "Uğursuzluk üç şeyde vardır: Karıda, evde ve atta."

4- "Namazı kat' eden şeyler, köpek, eşek, domuz ve kadındır."

5- "Kadınlar arasında saliha kadın, yüz tane karga arasında alaca bir karga gibidir."

6- "Benden sonra erkekler için kadından zararlı bir fitne bırakmadım."

7- "Bana cehennem halkı gösterildi; çoğunluğu kadınlardı."

8- "Kadınlar, insanın karşısına şeytan gibi çıkarlar."

9- "Kadın eğe kemiği gibidir, onu doğrultmak istersen kırarsın."

10- "Erkekler, kadınlar üzerinde hakimdirler. O sebeple ki, Allah erkekleri kadınlara üstün kılmıştır.

11- "Kadınlar, erkeklerin elinde, hürriyetlerini terk etmişlerdir."

12- "Eğer erkek tepeden tırnağa cerahat olsa, kadın da diliyle yala-

sa, yine de erkeğin hakkını ödeyemez."

13 "Elin zinası, el temasıdır. Her kim yabancı kadının elini tutar ve onunla tokalaşırsa, kıyamet gününde, onun iki avucuna ateş konur. Birinizin başına demirden bir şişin vurulması, onun kendisine helâl olmayan bir kadınla tokalaşmasından daha hayırlıdır."

Canver'in soruları

1- Bütün bunlar doğru ve geçerli değilse, Diyanet İşleri Başkanlığı niçin kadınları aşağılayan, küçülten ve erkeğin yanında zavallı kılan hükümlerin yayılmasına aracılık eder? Açıklar mısınız?

2- Diyanet İşleri Başkanlığı'nın bu yayınları karşısında vatandaşlar kadınların bugünkü çağdaş konumlarına mı, yoksa bu yayımlardaki konumlarına mı itibar edeceklerdir? Diyanet İşleri Başkanlığı hangisine itibar etmektedir?

Açıklar mısınız?

Diyanet "cevap" yerine yalana başvuruyor

Kadınları aşağılayan "Şeriat hükümleri"yle ilgili olarak Diyanet'in yapması gereken neydi?

En başta dürüstçe davranmaktı kuşkusuz. Diyanet bunu yapmıyor. 6 Kasım 1989 gün ve 10/027/1302 sayılı Din İşleri Yüksek Kurulu Başkanlığı'nın yazısında, "Şeriat ve Kadın"ın yazarı. Prof. Dr. İlhan Arsel'e saldırıyor, cevaplanması istenen "kadını aşağılayıcı hükümler"i de bir kısmını atlayarak ele alıyor ele aldıklarını da ters yüz ediyor, saptırıyor, "var" olanı "yok" göstermeye, çabalıyor.

"İki kadının tanıklığı, bir erkeğin tanıklığına bedeldir"

Diyanet yazısında, "Başkanlığın sözü edilen eserinde böyle bir cümle yoktur." diyor. Sonra da "bu hükmün", Kur'an'da, Bakara suresi'nin 282. ayetinde yer aldığını belirtiyor. Zaten sorulan, gündeme

getirilen "cümle" değil; "hüküm"dür. Diyanet bu hükmün, Kur'an'da var olduğunu kabul etmek zorunda kalıyor. Sorun bitmiştir. Ama Diyanet bu hükme bir gerekçe uyduruyor, daha doğrusu çok öncekilerin uydurduğu gerekçeyi koyuyor:

—Kadınların, erkeklere oranla "hâfıza"ları "zayıf"tır.

—Çünkü "fertler arasında yapılmakta olan çeşitli sözleşmelere, genellikle seyrek şahit olurlar".

—Bu durumda olanların "hafızalarının zayıf", "olayları hatırlamalarının zor" olacağını "psikoloji de ortaya koymuştur".

Şeriatçılar bunu hep yapmıştır. Şeriat'ın "kadın"ı aşağılayan hükümlerine kılıf bulmak için kimi bilim dallarını da kendilerine göre yorumlayıp "yalancı tanık" gibi kanıt göstermeye çalışmışlardır. Şeyhulislam Musa Kâzım (1858-1920), Şeriat'ın kadını "aşağı derece"ye iten hükümleri konusunda, "Şeriat"ın her buyruğunda insanlar için yararlar olduğunu" savunmuş, kadın erkek arasındaki "fark"ın bir "doğa yasası"nın gereği olduğunu, kadının tüm görevinin "ev işleri ve çocuk bakımı" çerçevesinde toplanması gerektiğini savunmuştur. (Bkz. Musa Kâzım, Hürriyet- Müsâvât, Sırat-ı Mustekim, 1326, sayı: 1., 2., 3.; İsmail Kara, Türkiye'de İslamcılık Düşüncesi, 1/54 ve öt.) Diyanet yayınlarından "Anglikan Kilisesine Cevap" adlı kitapta da Şeriat'ın kadına "aşağı derece"de yer vermesini savunmak için, kadın-erkek arasındaki "biyolojik farklar" uzun uzun sıralanmıştır. (Bkz. s. 151-161.)

"Kadınlar, aklen ve dinen eksik yaratıklardır"

Canver'in soru önergesinde bu da olduğu halde, Diyanet cevap yazısında bunu atlamış. Yani "İslam"da ve kendi yayınlarında böyle bir hüküm bulunmadığını söyleyemiyor.

"Uğursuzluk üç şeyde vardır: 'karı'da, 'ev'de ve 'at'ta."

Diyanet, "önce belirtelim ki, İslam Dini'nde 'uğursuzluk', yani bir şeyi uğursuz sayma yasaklanmıştır. Nitekim Hz. Peygamber Efendi-

miz (s.a.) "Ne Safer ayında, ne kuşun uçmasında, ne baykuşun geceleri ötmesinde, ne de başka bir şeyde uğursuzluk vardır." diyor. (Bkz. s. 3.)

"İslam Dini'nde uğursuzluğun bulunmadığı ve yasak olduğu" gerçek değildir, yalandır. Bir başka yalan da, "ne Safer ayında..." diye çevirisi yapılan hadiste, "ne de başka bir şeyde uğursuzluk vardır" dendiği. Sözü edilen hadis aynen şöyle:

— " Hastalık bulaşması yoktur. (lâ advâ.) Kuşlu uğursuzluk yoktur. (Lâ tiyarete.) Baykuş da yoktur. (La hâmete.) Safer (ayının iyilik ve kötülük getirmesi) de yoktur. (La safere.) Bu hadisin sonu var, ama "uğur" ya da "uğursuzluk"la ilgili değil, Yani hadiste, "ne de başka bir şeyde uğursuzluk vardır." denmiyor. Bu, tümüyle Diyanet'in uydurması.

Diyanet, gerçeği saklama çabasını şöyle sürdürüyor:

"Hadis-i şerifin, 'Buhârî Muhtasarı'nda c. 8, sh. 312-313'teki aslı ise şu şekildedir: 'Eğer bir şeyde uğursuzluk olsaydı, kadında, atta ve meskende olurdu."

Varsayalım ki "hadisin aslı" böyledir. Burada da kadın aşağılanmış olmuyor mu?

Kaldı ki hadisin, "Buhârî Muhtasarı'ndaki aslı" bu değildir. Kendi yayınlarından olan bu kitapta, 1211 no'lu hadistir. Ve burada da Türkçe'ye şöyle çevrilmiştir:

"Abdullah İbni Ömer Radıyallahu anhumâdan, Nebi (Peygamber) sallallahu aleyhi ve sellemin: 'Uğursuzluk, ancak üç şeyde: atta, kadında, evde hasıl olur.' buyurduğunu işittim dediği rivayet edilmiştir."

Ve bu hadis, Diyanet'in söz konusu yayınından başka, İslam dünyasında en sağlam kabul edilen hadis kitaplarında da yer alıyor.(Bkz. Buhârî, e's-Sahih, Kitabu'l-Cihâd/47; Müslim, e's-Sahih, Kitabu's-Selam/115-116, hadis no: 2225; Ebu Dâvûd, Sünen, Kitabu't-Tıbb/24, hadis no: 3922; Tirmizî, Sünen, Kitabu'l-Edeb/58, hadis no: 2824; Neseî, Sünen, Kitabu'l-Hayl/5, hadis no: 3598; İbn Mace, Sünen, Kitabu'n-Nikâh/55, hadis no: 1995; Ahmed İbn Hanbel, 2/8; Muvatta' İstizan/22.)

Demek ki bu hadisin "yok" sayılması mümkün değil.

"Namazı kat'eden şeyler: köpek, eşek, domuz ve kadın"

Diyanet, cevap yazısında, "Buhârî'de bu anlamda bir hadis yoktur. Aksine, namaz kılanın önünden bunların geçmesiyle bozulmayacağını ifade eden hadisler vardır." diyor.

Bu, bir saptırmacadır. Çünkü "Buhârî'de bulunmayan hadis"ler de "hadis"tir. Bu hadislere göre de İslam'da "hüküm" belirlenmiştir. Bu konuda da öyle. Diyanet'in kendi yayınlarından olan "Sahih-i Buhâri Muhtasarı Tecrîd-i Sarih"de bu yönde açıklama vardır. Ve bu açıklamaya göre:

— Mekhûl, Ebu'l-Ahvas, Hasan Basrî ve İkrime, namaz kılanın önünden köpek, eşek, kadın geçerse, bunların namazı bozacağı görüşünü paylaşmışlardır.

— İbn Abbas da, kara köpek ve adet gören kadının önden geçmesi durumunda namazın bozulacağını savunmuştur. Atâ İbn Ebi Rebâh da İbn Abbas'ın görüşündedir.

—Ahmed İbn Hanbel'den de, "düz kara köpek", eşek ve kadının, önünden geçtiği namazı bozacağı görüşünde olduğu aktarılmıştır.

—Ehl-i Irak (Irak halkı, Irak ulemâsı) da, fıkıh kitaplarında yazılı bulunduğuna göre, "köpek, kadın, eşek ve domuz" namaz kılanın önünden geçtiği zaman namazı bozar.

Söz konusu Diyanet yayınında bu bilgiler verildikten sonra, dayanak olarak alınan hadis, en sağlam hadis kitaplarından olan Müslim'in e's-Sahih'inden şu çeviriyle aktarılıyor:

—"Önünde, deve semerinin ard kaşı boyunda bir sütresi (engel) olmayan kimsenin namazını KADIN, EŞEK bir de KARA KÖPEK kat'eder (keser, bozar)."

Yine aynı yerdeki açıklamaya göre, soru soran biriyle Ebu Zer arasında şu konuşma geçer:

—Kara köpek namazı bozuyor da kırmızı köpek neden bozmuyor?

—A kardeşimin oğlu! Ben de senin sorduğunu peygambere sordum. Peygamber, "Kara köpek şeytandır" buyurdu.

Buhârî'nin yer verdiği hadisler arasında da Âişe'nin bir tepkisini görürüz. Diyanet'in yayınladığı Tecrîd'in 309. hadisi olarak yer verdiği açıklamaya göre Âişe:

—"Siz, biz kadınları, köpek ve eşekle bir mi tutuyorsunuz?" demiştir.

"Kadınlar arasında saliha kadın,
yüz tane karga arasında alaca bir karga gibidir"

Diyanet, bu anlamda bir sözün, kendi yayınlarında bulunmadığını belirtiyor. (Bkz. s. 8.). Ama, "böyle bir hadis yoktur." diyemiyor. Arsel, bu hadis için İslam dünyasında ünlü İmam Gazali'nin yapıtlarını gösteriyor. Gazali'nin ünlü kitabı İhyau Ulûmid- Din adlı kitabında bu hadis yer alıyor. (Türkçesi için bkz.. Serdaroğlu çevirisi, 2/11-18; Arapçası için bkz. 2/42.)

"Benden sonra, erkekler için,
kadından zararlı bir fitne bırakmadım"

Bu da Muhammed'in sözlerinden. Diyanet yayınlarından "Sahih-i Buhârî Muhtasarı Tecrîd-i Sarih Tercemesi"nde. 1795.

Canver'in önergesinde bulunduğu için Diyanet buna da cevabında yer veriyor. "Böyle bir hadis yok" diyemiyor. "İtiraf etmek gerekir ki, kadınlar içinde erkekler için gerçekten fitne âmili olanlar vardır. Bazı erkeklerin bu tip kadınlara ram olmaları yüzünden meydana gelen aile dramları her gün gazete sahifelerini doldurmaktadır. Ancak bu hadis-i şerif, 'bütün kadınlar fesat âmilidir' anlamına gelmez." diye başlıyor ve hadisi, yorumlarla anlamının dışına taşırarak saptırıyor. (s.8-9.)

Oysa Muhammed, "kadınlar içinde fitne olanlar vardır." dememiştir; sözünü kadınlar için genel olarak söylemiştir. Yani genelleme açıktır. Diyanet, genelleme yapılmadığına, Teğabun suresinin 14. ayetini gösteriyor. Ayete de amaçlı olarak yanlış anlam veriyor. Ayette, "Ey inananlar! Eşleriniz ve çocuklarınız içinde size düşman olan vardır; sakının onlardan..." denir. Hemen sonraki ayetteyse "fitne" yönünden genelleme yapılır; "mallarınız ve çocuklarınız (sizin için) fitnedir..." denir. (15. ayet.) Demek ki ayetlere göre, "kadın ve çocuklar içinde düşman olanlar vardır.", ama "fitne" yönüne gelince, genelleme söz konusudur. 15. ayette "çocuklar"la birlikte

"karılar" yoktur, ama Muhammed, söz konusu hadiste, özellikle "kadınlar" üzerinde durmuş ve kendisinden sonra gelecek zaman içinde, "en zararlı yaratıkların kadınlar olduğunu" çok kesin ve açık biçimde söylemiştir.

"Bana cehennem halkı gösterildi; çoğunluğu kadınlardı"

Diyanet, Muhammed'in bu sözleri söylediğini ve kendi yayınlaında da yer aldığını kabul ediyor; ama bunun, "kadınları aşağılayıcı olmadığını" savunuyor. (s.8.)

"Kadınlar, insanın karşısına şeytan gibi çıkarlar"

Diyanet, cevap yazısında bunu da atlamış, dolayısıyla bu hadisin de varlığını ve kendi yayınlarında bulunduğunu kabul etmek zorunda kalmıştır.

"Kadın eğe kemiği gibidir, onu doğrultmak istersen kırarsın. Onu kendi haline bırak ve eğriliğiyle ondan faydalanmaya bak"

Hadis tam böyle değil; ama bunu anlatır nitelikte. Diyanet, cevap yazısında hadisin tam böyle olmamasını İlhan Arsel'in aleyhine kullanıyor. (s.8.) Oysa önemli olan bunun anlatılıyor olması değil midir? Diyanet yayınlarından Tecrîd'de 1816 numarayla yer alan hadise bakıldığı zaman, bunun anlatılıyor olduğu görülür.

"Erkekler, kadınlar üzerinde hakimdirler"

Diyanet, bunun, Nisâ suresinin 34. ayetinin, İlhan Arsel tarafından "tahrif" edilmiş bir meali olduğunu söylüyor (s.6.) ve bir kez daha yalana başvuruyor. Çünkü bu söz, Nisâ suresinin 34. ayetinin ilk tümcesinin tam karşılığıdır. Diyanet'in resmî çevirisinde de bu anlam verilmiştir. Arsel, bu sözün, ayetin tümü olduğunu zaten ileri sürmüyor.

"Zina çeşitleri"

"Elin zinası, el temasıdır. Her kim yabancı bir kadının elini tutar onunla tokalaşırsa, kıyamet gününde onun iki avucuna ateş konur. Birinizin başına demirden bir şişin vurulması, onun kendisine helâl olmayan bir kadınla tokalaşmasından daha hayırlıdır."

Bu, yalnızca bir hadis değildir, birkaç hadisten oluşmuştur. İlhan Arsel de kitabında bunu belirtiyor. (Bkz. Şeriat ve Kadın, İstanbul, 1989, s. 100.) Ne var ki, Diyanet, bunu görmezlikten gelerek, demagojiye sapıyor ve bunun, Tecrîd'de 2132 numarayla yazılı olan hadisin tam karşılığı olmadığını söyleyip Arsel'in aleyhine kullanmaya çabalıyor. (s.7.)

Canver'in sorularına karşılık verilmiyor

Canver sormuştu:

—Diyanet, kadını aşağılayan hükümlerin yayılmasına niçin aracılık ediyor?

—Diyanet, yurttaşların, kadınların hangi konumlarını benimsemelerini istiyor? Bu yayınlardaki ilkel konumlarını mı, yoksa çağdaş konumlarını mı? Ve Diyanet'in kendisi kadının hangi konumundan yana?

Diyanet cevap yazısında bu sorulara açıkça karşılık vermiyor. Ama kadının hangi konumundan yana olduğunu çok açık biçimde belli ediyor. Diyanet, kadının, İslam Şeriatı'nın uygun gördüğü konumda bulunmasından yana.

2000'e Doğru
1 Nisan 1990, Yıl 4, Sayı 14

MUHAMMED'İN "ŞEYTANI DİREĞE BAĞLAMAKTAN VAZGEÇMESİ"

A'raf suresinin 27. ayetinde, "ŞEYTAN"dan söz edilirken: "...Sizin onları görmeyeceğiniz yerlerden, o ve topluluğundan olanlar, sizi görürler." deniyor.

Bundan şu çıkıyor açıkça:

— Şeytan ve topluluğundan olanlar, insanları görürler.

—İnsanlarsa ne şeytanı, ne de onun topluluğundan olanları görebilirler.

"Şeytan ve topluluğu (huve ve kabiluhû)" anlatımının kapsamı içinde, Kur'an yorumcuları, "cin"leri de var görürler. (Bkz. Taberî, Camiu'l-Beyân fi Tefsiri'l-Kur'an, 8/113, F. Râzi, e't- Tefsîru'l-Kebîr, 13/54.)

Böyleyken, Elmalı Hamdi Yazır, "müfessirîn (Kur'an yorumcuları) demişlerdir ki bundan, insanın şeytanı hiç göremeyeceği zannedilmemelidir..." diyor. (Bkz. Hak Dini Kur'an Dili, 3/2147.) Oysa, ayetteki açık anlatım nedeniyle, "Kur'an yorumcuları"nın tümü bu görüşü paylaşmaz. (Bkz. Taberî, aynı yer; F. Râzî, aynı yer; Celaleyn 1/132; Tefsiru'n-Nesefî, 2/50.)

Fahruddin Râzî, şu nedenlerle "cin"lerin, "şeytan"ların insanlara görünmemesi gerektiğini yazar: (Bkz. F. Râzî, aynı yer.)

Başka kılıklara bürünerek bile olsa "cin-şeytan" insana gözükür olsa:

— İnsan örneğin karısının, çocuğunun, gerçekte "CİN" olduğunu düşünebilir.

— İnsan her gördüğü kimse için de bu sanıya (cin olduğu sanısına) kapılabilir.

— Ve böylece kimseye güven kalmaz.

—.....

Gelin görün ki, Muhammed, "ŞEYTAN"ı, "CİN"i, hem de somut bir biçimde gördüğünü söyler.

"Şeytanı yere yatırdım, boğuyordum"

Neseî'nin Âişe'den aktardığı bir hadise göre Muhammed şöyle der:

"Namaz kılarken şeytan geldi. Hemen yakaladım, yere yatırdım, boğuyordum onu. O denli ki, onun dilinin soğukluğunu elimin üzerinde duydum." İbn Teymiyye, bu hadisin sağlamlıkta, Buhârînin koşullarını taşıdığını belirtir. (Bkz. Takıyyundin İbn Teymiyye, İzâhu'd-Delâle fi Umûmi'r-Risale, Mısır, 1369, s. 41. Bu hadis için ayrıca bkz. Kâmil Miras, Tecrîd-i Sarih Ter., 288 no.'u hadisin "İzah"ındaki 2 no.'lu not.) Şeytanın "yatırılması", "boğulması" ve "dilindeki soğukluk, bu soğukluğun elde duyulması", "beş duyu" içine giren, somut durumlardır. Muhammed'in, "şeytanı boğarken onun salyasının eline bulaştığını, elinde bunu duyduğunu (hissettiğini)" anlattığı da aktarılır. (Bkz. Ahmet İbn Hanbel, Müsned, 3/82.)

Cinin -şeytanın direğe bağlanması

Aynı hadiste, Muhammed'in "şeytanı yakaladığında, bir direğe bağlamak istediğini, buna güç yetirebildiğini, ama bu tür şeylerin Süleyman Peygambere özgü kalması gerektiğini düşünüp direğe bağlamaktan vazgeçtiğini" anlattığı belirtilir. Yine bu hadiste Muhammed'in "... Direğe bağlardım ve Medine çocukları onunla oynarlardı yoksa." dediği de aktarılır. (Bkz. Aynı kaynaklar.)

Bu hadis, Buhârî'nin ve Müslim'in e's-Sahih'lerinde de -biraz değişikliklerle- yer alıyor.

Müslim'deki bir aktarmaya göre Muhammed şöyle anlatmakta:

—"Tanrı düşmanı İblis, yüzümü yakmak amacıyla, bir ateş aleviyle geldi. Bu nedenle ben üç kez: 'Senden Tanrı'ya sığınırım!' dedim. Sonra 'Tanrı'nın tam lanetiyle seni lanetlerim!' diye ekledim. Yine üç kez. Geriye gitmedi. Yakalamak istedim sonra. Tanrı'ya antiçerek söylerim ki, kardeşimiz Süleyman'ın (bu tür şeyleri yapmanın kendisine özgü kılınmasına ilişkin) isteği olmasaydı bağlanacaktı o. Ve Medine halkının çocukları onunla oynayacaklardı." (Bkz. Müslim, e's-Sahih, Kitabu'l-Mesâcid/40, hadis no: 542.)

Bir başka aktarmaya da, Buhârî ve Müslim, birlikte şöyle yer verirler:

"Dün gece, CİNLERDEN İFRİT, namazımı bozdurmak için bana ansızın saldırdı. Tanrı, bana, onu yakalama olanağını verdi. Ve onu, Mescid'in direklerinden bir direğe bağlamak istedim. Sabah olunca, tümünüz ona bakıp seyredesiniz diye... Ne var ki, kardeşim Süleyman'ın: 'Tanrım beni bağışla, Bana, benden sonra kimsenin ulaşamayacağı bir egemenlik ver!' (Sâd, ayet: 35.) biçimindeki sözünü anımsadım (ve onu direğe bağlamaktan vazgeçtim)." (Bkz. Buhârî, e's-Sahih, Kitabu's-Selât/75; Tecrîd, hadis no: 288; Müslim, e's-Sahih, Kitabu'l-Mesâcid/39, hadis no: 541.)

"Cin-Şeytan" için, hadislerde başka somut şeyler de anlatılır. Örneğin "Şeytan"ın "zart" diye "sesli olarak yellenmesi".

"Şeytan zart diye ses çıkararak yellenir"

Muhammed'in şöyle dediği aktarılır:

"Namaza çağrıldığında (ezan), ŞEYTAN geri geri gidip uzaklaşır. Ve ZART (zurat) diye sesli yellenerek gider. Ezan sesini işitemeyeceği yere değin uzaklaşır.. (Bkz. Buhârî, e's-Sahih, Ezan/4; Tecrîd, hadis no: 360; Müslim, e's-Sahih, Kitabu's-Selât/16-19 hadis no: 389.)

Kimileri bunun bir "temsil" olduğu görüşünde. (Bkz. Kâmil Miras, bu hadisin "İzahı"ndaki 2 no'lu not.) Ne var ki, "temsil" için "Şeytan"ın "yellenirken ZART diye ses çıkardığını" söylemeye gerek olmadığı düşünülebilir. Şu da var: Muhammed, "cinin-şeytanın, yemesinden-içmesinden" söz eder. (Bkz. Müslim, e's-Sahih, Kitabu'l-Eşribe/102 - 106; hadis no: 2017 -2020.) İbn Melek de Nevevî'ye dayandırarak bu "yeme-içmenin gerçek anlamdaki bir yeme-içme olduğunu" savunur. (Bkz. Mebâkiru'l-Ezhâr fi Şerhi Meşârıkı'l-Envar, 1/ 100.) "Yemesi -içmesi" olanın, "sesli olarak yellenmesi" de doğal değil mi? Yani Muhammed'in sözlerini "tevil" etmeye gerek bulunmamakta.

2000'e Doğru
8 Nisan 1990, Yıl 4, Sayı 15

ŞEYTANIN ELİ, MUHAMMED'İN ELİNDE

Muhammed'e göre, "CİN" ve "ŞEYTAN" da yer ve içer. Bunu anlatan birçok hadis vardır. Bu hadisler üzerinde dururken, Müslüman hadis yorumcular şöyle derler:

—"Cin -Şeytan, gerçek anlamda yer-içebilir. Nass (burada demek istenen, 'hadis'tir) bunu dile getirir. Akılsa bunun için 'olamaz' demez. Demez çünkü, cin-şeytan da üreyen, gelişen, istemiyle hareket eden cisimli bir varlıktır..."

(Bkz. İbn Melek, Mebariku'l-Ezhâr fi Şerhi Meşarikı'l-Envâr, İstanbul, 1309, 1/100.)

Muhammed, Şeytanın elini, yemekte yakaladığına antiçiyor

Huzeyfe anlatıyor:

— "Yemekte, Peygamberle birlikte bulunduğumuz zaman, Peygamber (yemeğe) elini uzatmaya başlamadan biz elimizi uzatmazdık. Bir kez de onunla birlikte yemekte hazır bulunmuştuk. Bir kız geldi; yemeğe itilir gibiydi. Elini yemeğe uzatmaya koyuldu. Hemen Peygamber onun elini tuttu. Sonra bir köylü Arap geldi. O da yemeğe doğru itiliyor gibiydi. O da elini uzattı; Peygamber onun elini de tuttu hemen. Ve şöyle konuştu: 'Kuşku yok ki, Şeytan, Tanrı adı anılmadan (besmele çekilmeden) yemeği kendisine helâl yapar. Bu kız geldi, Tanrı adı anılmadan yemeyi ona helâlmış gibi yedirmek istedi. O nedenle kızın elini tuttum. Sonra bu köylü Arap geldi, Şeytan ona da, Tanrı adı anılmadan yemeyi helâlmış gibi sunmak istedi. Onun için onun da elini tuttum. Canım elinde olan Tanrı'ya antiçerek söylerim ki, kızın eliyle birlikte ŞEYTANIN ELİ ELİMDEDİR." (Bkz. Müslim, e's-Sahih, Kitabu'l-Eşribe/102, hadis no: 2017; Ebu Dâvûd,

Sünen, Kitabu'l-Et'ıme / 16, hadis no: 3766.)

Bu hadiste, "Şeytan"ın "besmelesiz" yemek yemeğe başladığı, yemeğe gelen kızı ve köylü Arab'ı da arkadan itip kendisi gibi besmelesiz yemeye yönelttiği, ama Muhammed'in buna engel olduğu ve bu arada, onların eliyle birlikte ŞEYTANIN ELİNİ DE YAKALAYIP elinde tuttuğu anlatılıyor.

Ancak burada bir terslik göze çarpar: Bu hadisten anlaşıldığına göre, "Şeytan, insanların yiyeceklerinden" yiyor. (Bkz. İbn Melek, aynı kitap, aynı yer.) Oysa, Muhammed başka yerde "cin"lerin besinlerini açıklıyor: Dışkı (hayvan tersi), kemik ve kömür. Bunlar da kemiğin dışında) Muhammed'in sofrasında bulunamayacağına göre, Kur'an'da "cin soyundan olduğu" anlatılan (bkz. Kehf, ayet: 50.) Şeytanın Muhammed'in sofrasında işi ne? Buna ilişkin bir açıklama bulunmamakta.

Muhammed, Şeytanın "sol" elle yediğini açıklıyor

Muhammed'in anlattıklarına göre, "şeytan"lar "solak"tırlar.

Şöyle diyor:

—"Herhangi biriniz, bir şey yediği zaman, sağ eliyle yesin. Bir şey içtiği zaman da yine sağ eliyle içsin. Çünkü Şeytan, sol eliyle yer ve sol eliyle içer." (Bkz. Müslim, e's-Sahih, Kitabu'l-Eşribe/ 105, hadis no: 2020; Ebu Dâvûd, Sünen, Kitabu'l-Et'ıme/20, hadis no: 3776.)

Çünkü "sol" hangi tür olursa olsun, İslam'da "uğursuzluk" öğesidir.

Cinlerin ve hayvanlarının yiyecekleri

Muhammed bir gün "ayakyolu"na gitmeye yönelir. Büyük abdestini yapacaktır. Ebu Hureyre de onun arkasına düşer. Muhammed arkasına dönüp bakmadan seslenir ve Ebu Hureyre'yle konuşur:

— Kim o?

— Ben Ebu Hureyre.

— Temizlenmem için bana birkaç taş bul, getir. Ama sakın kemik, tezek getirme.

Ebu Hureyre topladığı taşları eteğine koyup götürür ve onun yanına koyduktan sonra çekilir.

Muhammed işini bitirir, taşlarla da temizlenir. Sonra Ebu Hureyre'nin sorduğu bir soruya karşılık verir:

— Ey Tanrı Elçisi! Kemik ve tezek istemedin, neden?

— Çünkü bunlar cinlerin yiyecekleridir. Bana Nasibin cinlerinden bir KURUL geldi. Ne GÜZEL CİNLERDİ bunlar! Benden yiyecek (besin maddeleri) istediler. Ben de onlar için Tanrı'ya, uğradıkları her kemikte ve tezekte yiyecekleri şey bulsunlar diye dua ettim. (Bkz. Buhârî, e's-Sahih, Kitabu Menâkıbi'l-Ensâr/32; Tecrîd, hadis no: 123, 1546. Benzer şeylerin anlatıldığı bir hadis için bkz. Müslim, e's-Sahih, Kitabu's-Selât/150, hadis no: 450; Tirmizî, Sünen, Kitabu Tefsiri'l-Kur'an/47, hadis no: 3258.)

Muhammed burada, cinlerin "hayvanları" olduğunu da, gerek kendileri, gerek hayvanları için "besin" olarak "kemik" ve "tezek" belirlendiğini, yani tümünün bu iki şeyle beslendiklerini anlatıyor açıkça.

Yine Muhammed, Sâbit Oğlu Ruveyfi' adında birine, kendisinden sonra yaşarsa tüm insanlara, sakalla ilgili bir öğüdüyle birlikte şunu da duyurmasını ister:

— "Ve kim hayvan tersiyle ya da kemikle kıçını temizlerse, bilsin ki Muhammed ondan uzaktır." (Bkz. Ebu Dâvûd, Sünen, Kitabu't-Tahâre/ 20, hadis no: 36.)

Bir başka hadiste, cinlerin beslendikleri iki besin maddesine, kemiğe ve tezeğe, bir de "kömür"ün eklendiğini görüyoruz.

Abdullah İbn Mes'ud anlatıyor:

— "Cinlerden bir KURUL Peygambere geldi. 'Ey Muhammed! Ümmetin, kemikle, tezekle ve kömürle kıçlarını temizlemesinler. Çünkü Tanrı bunları bize Rızık (yiyecek) yaptı!' Bunun üzerine Peygamber, bu şeylerle temizlenmeyi yasakladı." (Bkz. Ebu Dâvûd, Sünen, Kitabu't- Tahâre/ 20,hadis no: 39.)

2000'e Doğru
29 Nisan 1990, Yıl 4, Sayı 16

MUHAMMED'İN "ELMERHÛME ÜMMET"İNE DEPREM VE ÖTEKİLER

Bu yazı İran depremi sırasında yazılmış; ama bilinen nedenler yüzünden gününde yayımlanamamıştır.

İran'daki son deprem, her deprem, gibi üzücü. Ama "düşündürücü" de. İnanılan "Tanrı" açısından...

Bununla birlikte "Şeriat mollaları", acı olayları, "Tanrı'nın hikmeti"ne, "deneme"sine bağlamakta güçlük çekmeyeceklerdir. Çok, çok eski bir açıklama biçimidir bu. İslam öncesi inançlardan İslam'a geçmiş bir inanca dayalı, her "felâket"te hemen başvurulan bir gerekçe. "Tanrı daha iyisini bilir. Öyle uygun görmüştür. Yaptığı her işte bir hikmet vardır. İlâhi takdire kimse karışamaz. Bu takdiri kimse değiştiremez. Bunlar, günahlarımız'yüzündendir. Ayrıca Tanrı insanları dener. Ne ölçüde sabırlı olduklarına bakarak karşılıklar verir. Sevab ya da azab..." İran mollaları da bu türden şeyler söylemişlerdir. Üstelik ellerinde, bunu söylemelerine yarayacak nitelikte "ayet"ler ve "hadis"ler de vardır: Kur'an'daki "felâket", "âkıbet" ve "deneme (imtihan)"la ilgili ayetler. Muhammed de şöyle der:

— "Benim ümmetim, el merhûme bir ümmettir. Ona âhirette azab yoktur. Onun azabı yalnızca dünyadadır; Fitneler (kargaşalar), depremler ve öldürme - öldürülme (katl)." (Bkz. Ebu Dâvûd, Sünen Kitabı'l-Fiten/7, hadiş no: 4278; Ahmed İbn Hanbel, Müsned, 4/410, 418; Aclûnî, Keşfu'l-Hafâ, 1/229, hadis no 600.)

"Merhûm" sözcüğü, Türk toplumuna da yabancı değildir. "Ölen" bir insandan "merhûm" diye söz edilir. Cenazelerde de: "Bu merhûmu nasıl bilirsiniz?" diye sorulur "âdab-ı İslamiyye"ye uygun olarak, "doğru - gerçek" ve "yalan" olmasına bakılmaksızın "Müslümanlara tanıklık ettirilir."

"Merhûme" de "merhûm"un dişilidir. Yani dişi için, kadın için söylenir.

"Ümmet" de "dişil" sayıldığı için "el merhûme" denmiştir.

Ne var ki, buradaki "el merhûme", "Tanrı'nın rahmetine ermiş" anlamındadır.

"Rahmet"in Türkçe'deki karşılığı "acıma"dır. Bu durumda Muhammed "Ümmeti"nin "el merhûme" olması, "Tanrı'nın acıdığı bir ümmet" anlamını içerir.

Muhammed'in yukarıdaki açıklamasına göre, "ümmet"ine "Tanrı acımıştır."

Peki "acımış"tır da ne yapmıştır?

Yine aynı açıklamaya göre, Tanrı "acıdığı için, bu ümmeti, âhiret azabından korumuştur." Bununla birlikte "Muhammed Ümmeti"nden de "cehenneme girecekler" olacağını anlatan hadisler de var. Ve yukarıdaki hadisle bu hadisler arasında bir çelişki olduğu kuşkusuz. Bunun üzerinde de durulabilir. Ama burada konu, bu değil.

Muhammed'in yukarıdaki açıklamasına göre, Tanrı, "ümmet"ine acıdığı için "cehennem azabı"ndan korurken "dünyadaki azab"dan korumamıştır. Dünyadaki "azab" da: "Fitneler, depremler, belalar, öldürülmeler..."

Hadiste bunlar, "azab" diye nitelendiğine göre, hepsi "günah karşılığı"dır.

Bu şu demektir:

Tanrı, "Muhammed Ümmeti"nden "günah" işlemiş olanlara "gazab" edince, yani "öfkelenince":

— "Fitneler" salıyor.

— "Belâlar" gönderiyor.

— "Öldürme-öldürülme" olayları oluşturuyor.

— Ve bu arada "DEPREMLER" meydana getiriyor.

Ama yine de şunun bilinmesi isteniyor ki bütün bunlar, O'nun "merhameti, "acıması" nedeniyledir. "Acımasaydı, işi âhirete bırakırdı..." demek isteniyor. "Cezası âhirete bırakılan günahlar"dan dolayı insanların "daha büyük azab ve işkence çekecekleri" bildirilmiş oluyor.

Buna göre bir yorum yapılacak olursa son "İran depremi"nden de şu sonuç çıkarılabilir:

— "Tanrı İranlılara acımıştır. Acıdığı için, günahlarının azabını öbür dünyaya bırakmamıştır. Hikmeti ve takdiriyle, günahlarının karşılığını bu dünyadayken vermiştir. Şimdilik bir DEPREM olarak... Daha önce de İran-Irak savaşlarında 'fitne'ler, 'belâ'lar, 'katletme' ve 'katledilme'ler biçimindeydi..."

Yine de akla bir soru geliyor:

Kimileri için "imtihan", kimileri için de bir "azab" sayılan bu depremde ölenlerin tümü "günahkâr" mıydı?

Hiç "günahsız" yok muydu? Can veren ya da öksüz kalan "çocuklar da günahkâr" sayılabilir mi?

İyice bakılırsa Kur'an'da bu tür durumlar için de karşılık var:

Enfal suresinin 25. ayetinin, Diyanet çevirisindeki anlamı şöyle:

— "Aranızda yalnızca zâlimlere erişmekle kalmayacak fitneden sakının! Allah'ın azabının şiddetli olduğunu bilin!"

Bu ayete ilişkin yorumlar ve hadisler ne demek istendiğini açıklar: Kur'an'ın "Tanrı"sı, kimi zaman "zâlim" olanların yanında öyle olmayanları da "azab" içine salar. (Bkz. Muhammed Ali Sabûnî, Safvetu't-Tefâsîr, 1/500.) Bu, "kurunun yanında yaşı da yakıyor" demektir.

"İman"a ve "Şeriat"a bağlı kafaların depremler, "felâket"ler konusundaki değerlendirmeleri hep bu doğrultudadır ve böyle gidecektir.

"Tanrı'ca acıma..."

Belki de İranlılar "Tanrı'ca bir acıma"yı değil de, "insanca bir acıma"yı yeğ tutarlar kendileri için!

Yüzyıl

12 Ağustos 1990, Yıl 1, Sayı 2

FELÂKET İSLAM'DA

3 Temmuz 1990'daki gazetelerde, "şeytan taşlama" yüzünden girilen "ölüm tüneli"nde "yüzlerce hacı adayı"nın öldüğü duyuruluyordu. İslam'ın temel inancı anımsatıldı: "Bu bir ilâhi takdirdir." "Ah"lar, "acı"lar "ilâhi takdir" anımsatmalarıyla bastırıldı bastırılabildiği ölçüde. "Tazminat"mı? Ülkemize gelip Turgut Özal'la görüşen Suudî Arabistan Hac ve Evkaf Bakanı Abdu'l-Vahhab Abdu'l-Vâsi'nin bu konudaki açıklamasını da 20 Temmuz 1990'da basınımızda okuyorduk: "Bu, trafik kazası gibi bir kaza. Takdir. Ülkenizde kaza geçirip ölsem, ailem sizden para mı isteyecek yani?" (20 Temmuz günlü gazeteler, örneğin bkz. *Sabah, Hürriyet*.) Aynı günkü gazeteler, birinci haber olarak, SHP ve DYP'nin 426 Türk hacının ölümüyle sonuçlanan "hac olayı" konusunda genel görüşme açılması önergesinin TBMM'de yapılan olağanüstü toplantısında "reddedildiği"ni bildiriyordu. (Yankısı için bkz. 20 Temmuz günlü *Cumhuriyet*.) "İlâhi takdir"e boyun eğilmişti. Önce "olay" nedeniyle "istifa" kahramanlığında bulunan, ama sonra bunu geri alan Diyanet İşleri Başkanı Mustafa Said Yazıcıoğlu, 22 Temmuz günlü *Hürriyet*'te yeni bir kahramanlık gösterisinde bulunuyordu: "Facia, takdir-i ilâhi ile geçiştirilemez." diyordu. Bundan da kuşkusuz, kafalarda şu soru beliriyordu: "Geçiştirilemez de ne olur, ne yapılır ve ne yapılabiliyor?" Aslında, Yazıcıoğlu, Laik Türkiye Cumhuriyeti'nin bir "kambur"u sayılabilecek nitelikte bir kurum olduğu halde birkaç bakanlığın bütçesi kadar devletten para koparmayı bilen Diyanet İşleri Başkanlığı'nda "Ehl-i Sünnet ve'l-Cemaat"in baş temsilcisi durumundadır. Bu "Fırka-i Naciyye"ye (cehennemden tek kurtulacak olan fırkaya) göreyse, tartışmasız olarak "her şey takdir-i ilâhiye bağlıdır". Hac olayı, yani "facia"da bunun dışında kalamaz.

3 Ağustos 1990 günlü basında da herkes Saddam Irak'ının "Kuveyt'i işgal"in "ilhak"a dönüştürüldüğü haberi verildi. İslam inancına

göre, bu da "ilâhi takdir". Yarın öbür gün, insanlık yeni bir "savaş"la karşılaşsa, aynı inancın inanırları yine "ilahi takdir böyleymiş" demek durumunda kalacaklar ya da bırakılacaklardır. İslam'ın "Yahudilik'ten" aktarılma "imanın 6 şartı"ndan biri, herkes biliyor ki "kadere imân"dır. "Kader"e inanmayan, yani "her şeyin Allah'tan geldiğine ve Tanrı takdirine bağlı bulunduğuna" inanmayan kimse, "müslüman" sayılmaz. Mezhepler içinde filanca mezhep (Mutezile) başka türlü düşünmüş; bunun, pek önemi yok.

Öyleyse "fâcia"nın, "felâket"in temeli, İslam'dadır. "Aslında dinimiz öyle demiyor, dinimiz akıl dinidir, mantık dinidir" diyerek ortaya atılanlar vardır. Bunlar, her zaman da olacaktır. Karanlık ortadan kaldırılıncaya, yani "din"in, "İslam"ın aslında ne olduğu ve ne olmadığı kitlelerce iyice anlaşılıncaya dek sürecektir bu "yorum"lar. Ama İslam'ı bu tür "sevimli" gösterme çabalarının bir şeye yaramadığı ortada.

Evet "imanın 6 şartı", Yahudilik'ten geçmedir. (Birinci elden temel kaynaklara ulaşamayanlar bu konuyu ciddi bir Türkçe kaynakta görmek için şu kaynağa bakabilirler: Hayrullah Örs. Musa ve Yahudilik, İstanbul, 1966, Remzi Kitabevi, s. 355-362.)

İslam kelamında ünlü "Bed'ü'l-Emâlî"nin 4. beytini aynen dilimize çeviriyorum:

— "(Tanrı) hayrı (hayırlı olanı) da, çirkin olan şerri de diler. Ama yalnızca hiç olmaması gereken (kâfirliği) hoşgörmez."

Yani insan için yararlı olsun, zararlı olsun, güzel olsun, çirkin olsun her şeyi diler Tanrı. Ve her şey O'nun dilemesiyle olur. Ama o, yine de kulunun kâfir olmasını hoş karşılamaz. (Bkz. Ali el Kârî, Şerhu'l-Emâlî, s. 17-19).

Hanefilik mezhebinin kurucusu Ebu Hanife (699-767) de ünlü "el Fıkhu'l-Ekber"inde çok açık seçik olarak, "her şeyin Tanrısal KAZA ve KADER çerçevesinde planlanıp gerçekleştiğini" anlatır. (Bkz. El Fıkhu'l-Ekber ve Şerhuhu, Mısır, 1323, s. 181, 36-44.) Ayrıca "kader"in, "kaza"nın değişmeyeceğini de savunur. (Bkz. Aynı yer.) Mâturîdîlik mezhebinin kurucusu İmam Ebu Mansur el Mâturîdî (ölm. 944) de, "kader"e karşı çıkan Mutezîle mezhebinden olanları, bu görüşlerinden dolayı son derece kınar. (Bkz. Mâturîdî, Kitabu't-Tevhîd, s. 314 ve öt.)

Diyanet İşleri eski başkanlarından -ki İslamcı hareketin de kurucuları arasındadır- Ahmet Hamdi Akseki (1887-1951) "kader ne demektir?" sorusuna şu karşılığı verir: "İmanın esas temelinden biri de 'kadere iman'dır. Yüce Tanrı'nın, başlangıçsızlıktan sonsuza değin olacak şeylerin, zamanını, yerini, niteliğini, özelliklerini, kısacası: ne biçimde ve ne zaman olacaklarsa onların hepsini ezelde, yani daha onlar meydanda yokken bilip o biçimde sınırlarını koyması ve takdir buyurmuş olmasına KADER denir..." (Bkz. Akseki, İslam Dini, Ankara, 1980, s. 96. Sözler Türkçeleştirilmiştir.) "Zamanı gelince, her şeyi, Tanrı'nın kaderde belirlediğine uygun olarak yapıp ortaya koymasına da KAZA denir." (Bkz. Akseki, aynı yer.) Akseki, "kader"i ve "kaza"yı anlatırken İslam'ı da kurtarma çabası gösterir; ama yorumlarının tümüyle zorlamalı olduğu gözden kaçmaz.

Ve "kader değişmez, değiştirilemez" (el mukadder lâ yuğayyer) İslam'da, üzerinde birleşilen bir inançtır.

İşte asıl "felâket" de bu değil mi?

Yüzyıl

19 Ağustos 1990, Yıl 1, Sayı 3

EFENDİ "TANRI"NIN "EV"İNİ MELEKLER Mİ, "KÂFİR"LERİN UÇAKLARI MI KORUYACAK?

İlhan Selçuk güzel yazmış:

"... Peygamber efendimizin doğduğu kutsal topraklarda Hristiyan deniz piyadeleri, bilgisayarlı aygıtlarda istavroz çıkarıyor. Agel kefiyeli İslam şeyhleri, çıplak ayaklarının parmaklarını karıştırırken, varlıklarının savunmasını, göğüslerinde haç taşıyan silahşörlere havale etmişler. Basra Körfezi'nde çelikten adalar oluşmuş; savaş gemileri yan yana nöbete durmuşlar. Yalnız Mekke ve Medine'yi mi koruyorlar Hristiyan askerler? (...) Peki düşman kim? Saddam. 'Çılgın, deli, katil, Hitler bozuntusu' dedikleri zâlim, bir 'müslüman' değil mi?" (19 Ağustos günlü *Cumhuriyet* gazetesi.)

Yıllar önceydi. Bugün Ankara Radyosu Müdür Yardımcısı olan Dr. Faruk Ermemiş, "dinî yayınlar"da "prodüktör"dü. Bana, "Suudi Arabistan'a giremeyeceğimi, Mekke ve çevresine ayak basamayacağımı, çünkü dinsizliğimi saklamadığımı, dinsiz birini de yönetimin, o topraklara ayak bastırmayacaklarını, buna kesinlikle izin vermeyeceklerini" söylemişti. Ermemiş'in sözlerini şimdi anımsıyor ve düşünüyorum. Kur'an'ın "Efendi Tanrı"sının, Kur'an'da verdiği "güvence"yi de...

Bakara suresinin 125. ayeti, (Diyanet'in çevirisiyle) şöyle başlıyor:

"Ka'be'yi, insanların toplanma ve güven yeri kılmıştık."

126. ayette de şöyle denir:

"İbrahim: Rabbim! Burasını emin bir şehir kıl...

Efendi "Tanrı" (Rabb) "dua"yı kabul etmiş.

Âlu İmrân suresinin 97. ayetinde de şu bilgi verilir:

"Orada (Mekke'de) apaçık deliller vardır, İbrahim'in makamı

vardır. Kim oraya girerse güvenlik içinde olur...

Müslümanlara söylenegelenlerden biri de şu: "Kuşlar, Ka'be üzerinden geçemiyorlar. Uçup tam Ka'be üzerine gelince, üstünden uçmayı bırakıp yandan geçiyorlar." (Bkz. F. Râzî, e't-Tefsiru'l-Kebîr, 8/145.)

Buna göre, "Rabb" yani Efendi Tanrı, ABD'nin savaş uçaklarını daha zararsız buluyor! Ka'be'nin üzerinden "kuş"ların uçmasına izin vermezken, söz konusu uçaklara izin veriyor oluşu, başka türlü açıklanabilir mi?

Efendi "Tanrı", Ka'be'deki güvenliği kaldırıyor

Kur'an'ın "Efendi Tanrı"sı, birkaç ayette, "Mekke'yi insanlara güvenlikli bir kent, Ka'be'yi de güvenlikli bir ev" olarak açıkça duyurduğu halde; sonradan bundan dönmüş, müslümanlara, burada da savaşmalarını buyurmuştur. Tümüyle "terör" estiren ayetlerle dolu olan Tevbe suresinin, "Kılıç Ayeti" diye ünlü ayetinde şöyle denir:

— "Saygınlığı olan aylar çıkınca, puta taparları bulduğunuz yerde öldürün..." (Bkz. Tevbe, ayet: 5.)

"Ka'be"nin, Sâbiîlik dini inanırları, bir başka anlatımla "yıldızlara tapanlar" eliyle bir "güneş tapınağı" olarak, yapıldığını artık bilebiliyoruz.

"DİN BU" adlı kitapta, Tahsin Mayatepek Raporu nedeniyle bu konu üzerinde de geniş çapta durmaya çalıştım. İnanırları Ka'be'yi bir "güvenlik alanı" görmek isteyegelmişlerdir. Ticaret ilişkileri için de önemli ve gerekliydi bu. "Ka'be"deki saygınlığı İslam da kabul etmiş ya da kabul etmek zorunda kalmıştır. Ama işine geldiği sürece... İlginçtir ki "kutsal bölgede savaş yasağı"nı, hep müslümanlar bozmuş ve kimi zaman, Ka'be'yi yıkıntılar içinde bırakmışlardır savaşırken. (Tecrîd'in 6. cildinin başlarına bkz.)

"Deccâl, Mekke'ye ve Medine'ye giremez!" biçiminde Muhammed'in verdiği güvence

Muhammed şöyle diyor:

— "Medine'ye Mesih Deccâl'in değil kendisi; kokusu bile giremeyecektir. O fitne günlerinde Medine'nin 7 kapısı olacak, her kapısında bekçi - koruyucu iki melek bulunacaktır." (Bkz. Buhârî, e's-Sahih, Kitabu Fedâili'l-Medine/9; Tecrîd, hadis no: 890.)

İran mollaları, ABD'yi "deccâl" saymıyorlar mıydı? "Tanrı'nın bekçi, koruyucu melekleri" nerede? Böyle bir soru sorulabilir.

Muhammed bir "hadis"inde de şöyle der:

— "Medine'nin kapılarında ve giriş-çıkış yerlerinde melekler vardır; Medine'ye ne tâûn (veba salgını), ne de deccâl girebilir." (Bkz. Buhârî, e's-Sahih, Kitabu Fedâili'l-Medine/9; Tecrîd, hadis no: 891.)

Ve yine Muhammed şu açıklamayı da yapıyor:

— "Hiçbir belde (ülke) yoktur ki, DECCÂL orayı çiğneyecek olmasın. Mekke ve Medine, bunun dışında yalnızca. Medine'nin her kapısında, her giriş ve çıkışında sıra sıra olmuş melekler vardır. Bu melekler, orayı korurlar..." (Bkz. Buhârî, e's-Sahih, Kitabu Fedâili'l-Medine/9; Tecrîd, hadis no: 892; Müslim, e's-Sahih, Kitabu'l-Fiten/ 123, hadis no: 2943.)

Muhammed'in bu tür açıklamaları ve inanırlarına güvence vermeleri sürüp gider. Ve şimdi, müslümanlarca birer "deccâl" sayılan "kâfir"lerin askerlerini görüyoruz sözü edilen "kutsal beldeler"de. "Deccâl uçakları"nı da "semâ"larında... Hadislerde bildirilen şu "koruyucu melekler nerede?" diye sormaz mısınız?

Yüzyıl
26 Ağustos 1990, Yıl 1, Sayı 4

"DEVE BOYU" DİN

İslam, başlangıçta "aşiret"i hedef almıştır. "Aşiret" içinde de "en yakınlar"ı... (Bkz. Şuarâ, ayet: 214.) "Aile boyu" deyimindeki anlamıyla "aşiret boyu"dur o sırada. Sonra "Mekke ve çevresi"ni "Ümmül-Kurâ ve men havlehâ) hedeflemiştir. (Bkz. En'am, ayet: 92; Şûrâ, ayet: 7.) "Boy"u da o kadardır. Ve gerek Kur'an ayetlerinde, gerek "hadis"lerde bu "boy", "Araplar"ı aşmamıştır. Atatürk'ün "Arap Dini" demesi de bundan (bkz. Afet İnan, Medenî Bilgiler, s. 364-365.) Kendilerini "Müslüman" sayan toplumlar varsa da, İslam, temel kaynaklarıyla, "Araplar"dan başkasını "muhatab" saymaz. Muhammed'in kimi toplumlara özel bir düşmanlığı da vardır. "Türkler" de bunlar içindedir. (İlgili kaynaklarda genişçe görmek için bkz. Turan Dursun, Din Bu, "Türkler İsteseler de Müslüman Olamazlar" başlıklı bölüm.) Yani İslam, gösterildiğinin tersine, hiçbir zaman "insanlık boyu"na ulaşmamıştır.

Ayrıca da, hemen tüm kapsamıyla "deve boyu" kadardır.

"Deve", çöl insanı için son derece önemlidir. Bir zamanlar "totem" olarak da yani "insan"larla arasında dinsel, büyüsel bir yakınlık bulunduğuna inanılan bir hayvan diye saygı görmüştür. En ilkel dinlerden "Totemizm"de bu tür hayvanlar çoktur. "Deve"nin bu nitelikte saygı görmüş bir hayvan olduğunun köklü izleri İslam'da da görülür. Deve, Yahudilik'te, bir "tabu" konusuydu. Tıpkı "domuz" gibi "eti yenmeyen" hayvanlardandı. (Bkz. Tevrat, Levililer, 11:4-7.) "Deve"yi "İsrail'in kendisine haram saydığı"na, Alû İmrân suresi'nin 93. ayetinde de değinme olduğu, Kur'an yorumcularınca ileri sürülür. (Bkz. Tefsirler, örneğin Muhammed Ali Sabûnî, Safvetu't-Tefâsîr, 1/ 218.) İslam'da, devenin dokunulmazlığı kaldırılmışsa da ona olan saygı sürmüştür.

Deve, birçok konuda "Arap'ın ölçüsü"dür. Doğal olarak İslâm'ın da... Hemen her kesimi "develi"dir.

"Develi" akıl

"Akıl", Arapça'da "ikâl" sözcüğünden gelir. Bu sözcükse "deveyi bağlamaya yarayan ip, köstek". (Bkz. Râgıb, el Müfredât, "A-K-L-".) Deve için "akıllı (âkıl)" dendiğinde, "bağlı deve, köstekli deve" demek olur. Bu kaynaktan türeme olan "İslam'daki akıl" da, "ipin, kösteğin deveyi bağlaması gibi", insanı "bağlayan, köstekleyen" bir akıldır. (Bkz. Râgıb, aynı yer.)

"Develi" ses

Bir "ses"ten, bir "inilti"den mi söz ediliyor? Eğer benzetme söz konusuysa en başta "deve sesi"ne benzetilir.

İleri sürüldüğüne göre, deve, "ağlar" gibi, "inler" gibi ses çıkarırmış. Bir gün, Muhammed'in yanında "gerçekten" de "ağlayıp inlemiş" ve "göz yaşları dökerek" yakınmış.

Deve dile gelip ağlamış

Muhammed, Medineli birinin evinin çevresine gitmiş. Birden karşıya bir deve çıkmış. Ağlamaya, inlemeye başlamış deve. Göz yaşları döküyormuş. Muhammed, devenin kulaklarının arkasına dokunmuş, okşamış; deve susmuş. Sonra da: Kim bu devenin sahibi?" diye sormuş. Medineli bir genç: "Benim" demiş. Sonra Muhammed şöyle konuşmuş:

— "Tanrı'nın sana verdiği bir hayvan konusunda Tanrı'dan korkmuyor musun sen? Bana yakındı, senin onu aç bıraktığını ve çok sürüp yorduğunu söyledi." (Bkz. Ebu Dâvûd, Sünen, Kitabu'l-Cihâd/47, hadis no: 2549.)

Zerdüşt, "köpek"lere çok değer verirdi ve köpeğe kötü davrananları cezalandırırdı. (Bkz. Turan Dursun, Din Bu, "Köpek ve İnsan Hakları" başlıklı yazı.) Muhammed için de deve değerli.

Muhammed'e göre "gökler, meleklerin ağırlığı"ndan deve gibi inliyor

Deve, taşıdığı yükün ağırlığından ses çıkarır inlerse, gökler de

inler Muhammed'e göre. Muhammed, "gökler"in de, taşıdığı "meleklerin ağırlığı"ndan dolayı ses çıkarıp inlediğini açıklıyor.

Muhammed şöyle diyor:

— "Ben, sizin görmediğinizi görüyor, işitmediğinizi işitiyorum. Gök, deve gibi inledi (ses çıkardı). Böyle inleyip ses çıkarmakta da haklıdır. Çünkü gökte, her dört parmak yerde bile, alnını koyup secde etmekte olan bir melek bulunur." (Bkz. Tirmizî, Sünen, Kitabu'z-Zühd/9, hadis no: 2312, İbn Mace, Sünen, Kitabu'z-Zühd/19, hadis no: 4190.)

Meleklerin "maddî ağırlıkları" da mı var ki böyle deniyor?

Bu tür sorunun, "develi akıl"da ve "develi iman"da yeri olamaz. Cevabının da...

Kütük, deve gibi ses çıkarıp ağlamış

Muhammed, önceleri bir kütüğün üzerine çıkıp hutbe okuyormuş. Sonra hutbe için minber yapılınca, Muhammed'in kendisinden ayrılacağını anlayan kütük, başlamış "develer gibi" inlemeye. Hem de "gebe develer gibi"... (Buhârî'de de yer alan bu hadisi görmek için bkz. Tecrîd, hadis no: 499.)

Efendi "Tanrı" (rab), hac için araç olarak "deve"yi tanıyor

— "Ve insanları hacca çağır. Yürüyerek ya da her tür arık deveyle uzak yollardan sana gelirler." (Hacc, ayet: 27.) Niçin "arık (zayıf) deve?" Hac yolu uzun olunca, develerin bu yolda zayıflayacakları düşünülmüş. (Bkz. Tefsirler, örneğin F. Râzî, 23/28.) Otobüs, otomobil, uçak... Bunlar düşünülemezdi elbette. "Tanrı"nın tüm gelecekleri "bildiği" ileri sürülüyor olsa da...

Muhammed'e göre "insanlar kötü develer gibi"dir

— "İnsanlar, yüz deve gibidir ki bu develer içinde, iyi - kullanışlı olanı kolay kolay bulamazsın." (Buhârî'de de yer alan bu hadis için bkz. Tecrîd, hadis no: 2040.)

Yüzyıl
2 Eylül 1990, Yıl 1, Sayı 5

KUR'AN'IN "TANRI"SI "İNSAN İRADESİ" TANIMIYOR

"İrade"nin kendisi değil; türevleri yer alır Kur'an'da. Ve Diyanet'in resmî çevirisindeki anlamı da "dileme"dir.

Buradaki "dileme"yse "isteme"dir.

Türkçe Sözlük'te, "irade"nin birinci anlamı "isteme"dir. Aynı sözlükte "ruhbilim"deki anlamı için de "bir şeyi yapmayı veya yapmamayı belirten iç güç, istemek yetkisi." deniyor. Bu anlamı da, İslam kelâmındaki anlamına oldukça uygundur. "Cüz'î irade" de, "küllî irade"nin yani "olumlu"yu ve "olumsuz"u birlikte içine alan "irade"nin bu iki yandan yalnızca birine yöneltilmesi, yani bir şeyi "yapma" ya da "yapmama" yönlerinden birini seçmedir. (Bkz. Gelenbevi Ale'l-Celâl, 1316, 1/194 ve öt.) Demek ki "irade", bir "seçme"dir. Olumlu ve olumsuz, yapma ve yapmama yanları birlikte bulunurken "küllî"; bu yanlardan biri seçildiği, istek bu yanlardan birine yöneldiği zaman da "bölündüğü" için "cüz'î" adını alır. Böyleyken genellikle "küllî irade" Tanrı'nın iradesi, "cüz'î irade" de insanın iradesi olarak bilinir ki, bu yanlıştır. Yani İslam kelâmındaki açıklaması böyle değildir.

Kısacası: "İrade", karşıya çıkan seçeneklerden birini seçmedir ya da seçebilme gücüdür. "İrade"si olan bir "seçim" yapar; onu ya da bunu, şu yönü ya da bu yönü, şu biçimde ya da bu biçimde, olumlu ya da olumsuz doğrultuda seçer.

Ne var ki Kur'an ayetlerinin, hiçbir yoruma yer kalmayacak biçimdeki açık anlatımlarına göre, insanın böyle bir "seçim" yapabilmesi, "Tanrı'nın iradesi"ne, "Tanrı'nın dilemesi"ne bağlıdır. Şimdi buna ilişkin ayetlerden hiç değilse bir kesimine bir göz atalım:

"Allah dilemedikçe siz dileyemezsiniz..."

Diyanet çevirisidir bu. Ve bunu diyen söz, iki ayette aynen yer alıyor. (Bkz. İnsan suresi, ayet: 30; Tekvîr: 29.)

Bu ayetlerin açıklamasıyla, insana, bir şeyi yapma ya da yapmama özgürlüğü şöyle dursun, bir şeye yönelme, bir şeyi "dileme, isteme özgürlüğü"nün bile verilmediği son derece net bir biçimde anlatılıyor.

Çünkü bu ayetlere göre, herhangi bir konuda "Tanrı dilemeli" ki "insan da dileyebilsin". İnsanın "dileme"sini, istemesini Tanrı "dilemiyor", istemiyorsa, insan dileyemez, isteyemez.

Yine Diyanet çevirisinden:

"Allah kimi dilerse onu saptırır ve kimi dilerse onu doğru yola koyar."

(En'am suresi, ayet: 39.)

"Ey Muhammed! Rabbin dileseydi, yeryüzünde insanların hepsi inanırdı." (Yunus suresi, ayet: 99.)

Kur'an'ın "Tanrı"sının şu sözü de ne denli açıktır:

"Biz dilesek herkese hidayet verirdik. Fakat cehennemi tamamen cin ve insanlarla dolduracağıma dâir, benden söz çıkmıştır." (Secde suresi, ayet: 13.)

Şu ayetler de az açık değildir:

"Allah kimi doğru yola koymak isterse, onun kalbini İslamiyet'e açar. Kimi de saptırmak isterse, göğe yükseliyormuş gibi, kalbini dar ve sıkıntılı kılar. Allah inanmayanları, küfür karanlığında bırakır." (En'am suresi, ayet: 125.)

" 'Üstün delil, Allah'ın delilidir. O dileseydi hepinizi doğru yola eriştirirdi' de!" (En'am, ayet: 149.)

"İnsan iradesi"ne özgürlük tanımayan bu ayetleri yorumlamada nasıl zorluk çekildiğini ve bu zorlamalı yorumların nasıl bir komedi durumunu aldığını görmek için "akâid (kelâm)" kitaplarına şöyle bir göz atmak yeter. (Örneğin bkz. Ebu Mansuri'l-Maturîdi, Kitabu't-Tevhîd., Arapça, İstanbul, 1979, s. 286-287.)

Birkaç ayet daha:

"De ki: 'Allah size bir kötülük dilese veya bir rahmet istese, sizi O'na karşı kim savunabilir?" (Ahzâb suresi, ayet: 17.)

"Allah size bir zarar gelmesini dilerse, O'na karşı kimin gücü bir şeye yeter?" (Feth suresi, ayet: 11.)

Bu doğrultuda Kur'an'da pek çok ayet ve ayet hükmü vardır. İslam kelâmcısı, "Tanrı dilediğini yapar." (Hûd, ayet: 107.) ilkesini

benimsemiştir. Tanrı dilerse insan iradesini iyiye, dilerse kötüye yöneltir. Anlatılan bu. Bu benimsenince de "insan iradesi", havada kalır.

Cebriyye mezhebi ayet ve hadisleri gözönünde tutarak, insanın iradesizliğini kabul etmek zorunda kalmıştır. Bu mezhebe göre, insan, "cansız varlıklar" gibidir. Kesmeye yarayan bir bıçağın, yelden sallanan bir ağacın ya da savrulan bir nesnenin, açılıp kapanan bir kapının nasıl özgürlüğü yoksa, insanın da bir şeyi yapma ya da yapmama özgürlüğü yoktur, ne yapıyor ya da yapmıyorsa zorunlu olarak yapıyor ya da yapmıyor. Eş'arî mezhebinin görüşü de buna yakın olduğu için "orta dereceli bir zorunluluk (el cebru'l-mutavassıt)" görüşü savundukları kabul edilir. Maturîdi mezhebi zorlamalı yorumlarla "insan iradesi"ni biraz kurtarma çabasını gösterir. Mutezîle mezhebi biraz daha çok gösterir bu çabayı. (bu mezhepleri bir arada görmek için bkz. Hayalî, Şerhu Kasideti'n-Nuniyye, İstanbul, 1318, s. 56-57; Osman el Uryanî, Hayru'l-Kalâid Şerhu Cevâhiri'l-Akâid, İstanbul, 80-81.) Ne var ki Kur'an'ın "Tanrı"sının ayetlerdeki açıklamaları karşısında, "insan iradesi"ni kurtarmaya yönelik hiçbir çaba bir şeye yaramaz.

Yüzyıl
9 Eylül 1990, Yıl 1, Sayı 6

SÜNNET

Geçenlerde bir gazete birinci haber olarak, yapılan sünnetlerin çoğunda çocukların zarar gördüğünü, uzmanların ağzından duyuruyordu.

"Sünnet", İslam'a, birçok şey gibi Yahudilik'ten geçmedir. Yahudiliğe de eski Mısır'dan.

Tevrat'ta sünnet

Tevrat'ın Tekvin bölümünde şunları okuyoruz:

"Ve Allah İbrahim'e şöyle dedi: Sen ve senden sonra soyundan gelenler, ahdimi tutacaksınız. Seninle ve senden sonra soyundan gelecek olanlarla benim aramdaki, uymanız gereken sözleşme (ahd) şudur:

— Aranızda her erkek sünnet edilecektir. Gulfe etinizde (yani erkeklik organının ucundaki deriyi keserek) sünnet olunacaksınız.

Bu, sizinle benim aramdaki sözleşmenin belirtisi olacaktır." (Tevrat, Tekvin, 17:9-11.)

Yine burada açıklandığına göre, Efendi Tanrı'nın (Rabb) buyruğu odur ki, çocuk 8 günlükken sünnet edilmelidir. (Bkz. Tekvin, 17:12.)

Tevrat'ın bu açıklamasına göre, "Tanrı" ile İbrahim ve "zürriyet"i arasında bir "AHD", yani bir SÖZLEŞME olmuştur. "Sünnet" de bu sözleşmenin vazgeçilemeyecek bir gereğidir.

İncil'deyse "sünnet", gerekli görülmez. Ve İbrahim'in, "sünnetsiz"ken "iman"ının geçerli olduğu anımsatılır. (Bkz. Pavlus'un Romalılara Mektubu, 4: 9-11.)

İslam'da sünnet

"Sünnet"in "hadis"lerde ve İslam fıkhındaki karşılığı: "hatn", "hıtâne" ve "hıtânet"tir. "Hıtân", kadın ve erkek cinsel organlarında "sünnet edilen yer" anlamında da kullanılır. Muhammed'in şu sözü, fıkıh kitaplarında yer alır:

— "İki hıtân kavuştuğunda, boy abdesti gerekli olur." (Bkz. Mergınâni, Hidâye, 1/14 ve öteki fıkıh kitapları.)

"İki hıtan kavuştuğunda" denirken, "erkeğin cinsel organının sünnet edilen kesimiyle, kadının cinsel organının sünnet yeri birbirine dokunduğunda..." demek isteniyor.

Muhammed'in bu konudaki açıklaması şu biçimde de aktarılır:

— "Erkek kadının dört kesimi (iki kolu ve iki bacağı) arasına oturup da şey ettiği ve sünnet yeri sünnet yerine değdiği zaman, boy abdesti gerekli olur.". (Bkz. Buhârî, e's-Sahih, Kitabu'l-Ğusl/28; Tecrîd, hadis no: 201: Müslim, e's-Sahih, Kitabu'l-Hayz/88, hadis no: 349.)

Bu hadise göre, "iki sünnet yeri kavuştuğunda", erkeğin menisi gelsin gelmesin; boy abdesti gerekli olur. Hanefâ kesimi de bunu dayanak almıştır. Oysa Muhammed, cinsel birleşim sırasında "meni" gelmediğinde, "yalnızca namaz abdesti" almak gerektiğini de söyler. (Bkz. Tecrîd, hadis no: 138-139.)

Yukarıdaki hadislerden açıkça anlaşıldığına göre, "erkeğin cinsel organının sünnet yeri" olduğu gibi "kadının cinsel organının da sünnet yeri" vardır İslam'da.

Muhammed'e göre kadının sünnet olması da onurlu bir şeydir

Muhammed'in şöyle dediği hadislerde yer alır:

— "Sünnet, erkekler için sünnettir, kadınlar içinse onurdur (mekrume)". (Bkz. Ahmet İbn Hanbel, Müsned, 5/75.)

Bununla birlikte Muhammed, "cinsel isteği azalttığı" gerekçesiyle, kadın sünnet edilirken "ileri gidilmesi"nden yana olmadığını belirtmiştir. (Bkz. Ebu Dâvûd, Sünen, Kitabu'l-Edeb/179, hadis no: 5271.)

Muhammed, "ilk sünnet olan insan"ın, "İbrahim" olduğunu ileri

sürer. (Bkz. el Muvatta, Kitabu Sıfati'n-Nebiyy/4.) Yine Muhammed'in açıklamasına göre, İbrahim, "80 yaşındayken ve KESER'le sünnet olmuştur." (Bkz. Buhârî, e's-Sahih, Kitabu'l-Enbiya/8; Tecrîd, hadis no: 1379; Müslim, e's-Sahih, Kitabu'l-Fedâil/151, hadis no: 2370.)

Sünnet geleneğinin kaynağı: eski Mısır

Heredot (M. Ö. 490-425), "yalnız Mısırlılar ve bu âdeti Mısırlılardan almış olanlar sünnet olularr" diyor. (Bkz. Heredot Tarihi, çev. Müntekim Ökmen, İstanbul, 1973, Remzi Kitabevi, S. 116) Sigmund Freud (1856-1939) da sünneti, Musa'nın "Mısırlılardan aldığı" görüşündedir. Musa'nın kendisinin de bir Mısırlı olduğunu düşünmekte. (Bkz. Sigmund Freud, Musa ve Tektanrıcılık, Çevr. Erol Sevil, İstanbul, 1976, s. 32 ve öt.)

Sünnette kesilen, "Tanrı"ya armağan

"Tanrı"ya, "Tanrıça"ya armağan sunmak için yapılırdı sünnet. Örneğin Kybele'nin rahipleri, erkeklik organlarını, kökten kesip ana Tanrıça'ya armağan ediyorlardı. Bir "bereket verici" diye inanılan "Tanrı Dumuzi" için de kadınlar sünnet oluyor ve organlarından sunuyorlardı. Prof. Dr. Philip Hitti Sami toplumlarındaki sünnet geleneğinin asıl kökeninin de bu olduğu görüşündedir. (Bkz. Hitti, Tarihu Suriye, 1958, s. 126.) Ne var ki, Sami toplumlarındaki "tanrı", hem "efendi", hem de "erkek" (Seyyid, Rabb) olarak düşünülmüş olduğuna göre, erkeklerden kesilen cinsel organ parçasının O'na armağan edilmesinin uygunluğu tartışılabilir!

Prof. Dr. Sedat Veyis Örnek, sünnet geleneğinin, Sami toplumlarında ve "ilkel"lerde bulunduğunu yazar. (Bkz. Örnek, Etnoloji Sözlüğü, "Sünnet".)

Yüzyıl
16 Eylül 1990, Yıl 1, Sayı 7

KÖPEK VE İNSAN HAKLARI

"... KÖPEK beslenirken ET'le birlikte SÜT ve yağlı besin verilir. KÖPEĞİN HAKKI olan besindir bu..."
-AVESTA, VENDİDAD, 13. BÖLÜM-

Çağ: Milattan yüzyıllarca önce. Konu: "Köpek hakları ve güvencesi".

Konu önemle ele alınıyor. Çerçevesi çiziliyor. Gerekleri belirleniyor. Hürmüz (Tanrı) adına, kutsal kitap AVESTA'da açıklanıyor. "Emekçi köpekler"in haklarının gereğine uymayanlara verilecek cezalar duyuruluyor. "İnsan emekçiler"inin haklarının gereklerine uymayanlar için bugün düşünülemeyecek ağırlıktaki cezalar..

Çağ: Milattan hemen hemen iki bin yıl sonra. Konu: "İnsan emekçileri ve hakları." Bu haklar tartışılıyor. Kimi yerde kimi ölçüde tanınıyor, kimi yerdeyse bırakılıp geçiliyor. "İnsan hakları" kabul edilip dünyanın her bir yanına duyurulmuş olsa bile.

İlginç olur diye bir küçük karşılaştırma yapmak istedim. Amacım ne "köpek"leri "insan"laştırmak, ne de insanları köpekleştirmek.

Avesta'nın ilgili bölümlerinden kimi parçaları olduğu gibi dilimize çevirerek, kimi kesimleriniyse özetleyerek sunmaya çalışacağım. Yer yer başka yapıtlardan alıntılarla birlikte..

Gerekçe

"Emekçi köpekler"in "hakları", kutsal kitapta, gerekçesiyle birlikte "hükme bağlanıyor". Gerekçe açıklanırken şöyle deniyor:

"—Ey Zerdüşt! Ben Hürmüz (Tanrı), köpeği yarattım. Giyimi-

kuşamıyla, ayağında ayakkabısıyla ve keskin dişlerinden oluşan silahıyla birlikte, her an tetikte ve uyanık biçimde yarattım. İnsan onu doyurmalı ki, o da onun malını, mülkünü sağlamca bekleyebilsin. Ben Hürmüz, köpeği, hırsıza karşı koyacak özellikte yarattım bu dünyada. *Kafası yerinde olduğu zaman* köpek bu özelliği gösterir; insanların mallarını koruyabilir. En küçük sesle kim uyanabilir ey Zerdüşt? Ne hırsız, ne de kurt, köpeği uyandırmamayı başarabilir ve evden bir şey götürebilir. Köpek kurdu öldürür, ezer, kovar, kar eritir gibi eritir." (Avesta, Vendidad, Bölüm: 13.)

Demek ki köpeğin önemli bir işi, görevi var: Bekçilik. Kolay değil bu iş. Sağlıklı bir bekçilik için "kafanın yerinde olması" gerekir. Bunun içinse emekçi köpeğe iyi bakılmalıdır. Hakkı yenmemelidir. İşinin ağırlığına ve önemine uygun olarak savsaklanamaz hakları vardır onun.

Emekçi köpeğin hakları

Emekçi köpeğin, Ahura Mazda, bir başka adıyla Hürmüz katında ne denli önemli olduğu ayrıntılarıyla anlatılır. Zerdüşt sorar, açıklama ister; Hürmüz de karşılık verir, anlatır Avesta'da. Önemiyle birlikte hakları da dile getirilir. Ayrıca, bu haklara titizlik göstermenin, "insanların yararına" olduğu da belirtilir. Köpeğine bakmayan mal-mülk sahibi, üretici zararlı çıkmakta. Bu zararın kamuyu ilgilendiren yanı da var. Köpeğine iyi bakmayan, haklarına özen göstermeyen köpek sahibinin çok ağır cezalarla cezalandırılması bundan. "Köpeğini iyi besleyip koruyacaksın ki köpeğin de seni, malını, mülkünü korusun"

Beslenme hakkı

Her köpeğin "beslenme hakkı" vardır. "İyi beslenme hakkı". Emekçi köpek işinin ağırlığı nedeniyle çok ve çabuk yıpranır, çabuk kocar.

Zerdüşt'ün sorusu üzerine Hürmüz şu bilgiyi vermekte bu konuda:

"—Ey Zerdüşt! Bu dünyada kocamışlık, köpeğin başına çok erken

gelir. İnsanların yanıbaşında çöküp bekçilik yaparkan aç bırakılırsa köpek, iyi ruhun yarattığı öteki yaratıklardan çok daha hızlı biçimde kocar. Onun için köpek beslenirken, etle birlikte süt ve yağlı besin verilir. Köpeğin hakkı olan besindir bu." (Avesta, Vendidad, Bölüm: 13.)

Kuşkusuz çağımızda ve uygar dünyada "insan"ların "emekçi"lerinin de böyle "iyi beslenme" hakları var. "İnsan Hakları Evrensel Bildirisi"nin anlattıklarına, özellikle 23., 24. ve 25. maddelerine bakarsanız, "her insanın" bu hakkı vardır. Ne var ki şu başlıklı haberleri de okumaktayız:

Ülkemizden: "Yeni Katsayı = Keçiboynuzu". (6 Mayıs 1985 günlü *Milliyet*, birinci sayfa, birinci haber, manşet.) "Ücretliye Artık IMF Bile Acıyor." (6 Mayıs 1985 günlü *Cumhuriyet*, birinci sayfa, birinci haber, manşet.)

Dünyadan: "Tayland'da Bedava Pirinc Kapışması: 21 Ölü." - Bangkok- (AP) Tayland'da bir hayır kurumu bedava pirinç dağıtırken meydana gelen izdihamda *21 kişi öldü*, bazıları ağır olmak üzere 40 kişi de yaralandı. Hayır kurumu *5 kiloluk pirinç ve 190 TL. tutarında para* dağıttı. (31.7.1984 günlü *Cumhuriyet*)

Dünyanın birçok yerinde, uygar insanlığın gözü önünde kitle kitle insan acından ölmekte.

Emekçi köpeğin iyi beslenme hakkını çiğnemenin cezası

Emekçi köpeğe "kötü besin" vermenin cezası, Avesta'da, düşünülemeyecek ölçüde ağırdır. "Başıboş it"e kötü besin vermenin cezası bile çok ağır.

"Kötü besin verme"nin, köpeğine göre oluşturduğu suç, önce belirlenip derecelendiriliyor, sonra da "suçun derecesi"ne göre verilecek "ceza" açıklanıyor.

Vendidad'ın 13. Bölüm'ünden, dilimize, olduğu gibi çeviriyorum:

"ZERDÜŞT —Ey gövdeler dünyasını yaratan! Ey Kutsal Varlık! Bir adam, bir çoban köpeğine kötü bir besin verse, ne tür bir suç işlemiş olur?

HÜRMÜZ —Birinci dereceden bir aile, bir kabile başkanının önüne kötü besin çıkaran kimsenin işlediği suç türünden bir suç işlemiş olur.

ZERDÜŞT — Ey gövdeler dünyasını yaratan! Ey Kutsal Varlık! Bir adam, bir ev köpeğine kötü bir besin verse, ne tür bir suç işlemiş olur?

HÜRMÜZ — Orta dereceli bir aile, bir kabile başkanının önüne kötü besin çıkaran kimsenin işlediği suç türünden bir suç işlemiş olur.

ZERDÜŞT — Ey gövdeler dünyasının yaratıcısı! Ey kutsal Varlık! Bir adam, başıboş bir köpeğe kötü bir besin verse, ne tür bir suç işlemiş olur?

HÜRMÜZ — Kapısına belirli bir din adamı kılığında gelen bir din adamına kötü besin veren kimsenin işlediği suç türünden bir suç işlemiş olur.

ZERDÜŞT — Ey gövdeler dünyasını yaratan! Ey Kutsal Varlık! Bir adam, bir köpek eniğine kötü bir besin verse, ne tür bir suç işlemiş olur?

HÜRMÜZ — Erdemli anne babadan olma, ergin bir delikanlıya kötü besin veren kimsenin işlediği suç türünden bir suç işlemiş olur."

Ve cezalar:

ZERDÜŞT — Ey gövdeler dünyasını yaratan! Ey Kutsal Varlık! Bir adam, bir çoban köpeğine kötü bir besin verse, bu adama verilmesi gereken ceza nedir?

HÜRMÜZ — Böyle bir suç için verilmesi gereken ceza: 200 kamçı ve 200 değnek sopa."

Ötekiler de sırasıyla açıklanıyor:

Ev köpeğine "kötü besin verme"nin cezası: 90 kamçı, 90 değnek.

Başıboş köpeğe kötü besin vermenin cezası: 70 kamçı, 70 değnek.

Köpek eniğine kötü besin vermenin cezası: 50 kamçı, 50 değnek.

Görüldüğü gibi, en az derecedeki cezaya bile suçlu insan dayanamaz. Kısacası: Hangi sınıftan köpeğe olursa olsun "kötü besin" veren kimse ağır suç işlemiş sayılmakta. Kim böyle bir suç işlese yandı. Yiyeceği "sopa"ları bitirmeden ölür. Bununla birlikte, cezadan kurtulmak için "kurtulmalık" (keffaret) denen yol da var. Ama o da çok ağır. Ödemek, büyük çapta malvarlığına bağlı. Kurtulmalığın derecesi, cezadaki "kamçı ve değnek" sayısına göre düzenlenmiştir.

Emekçi köpeğin dövülmeme hakkı

Hiçbir köpeğe dayak atılamaz. Hiçbir köpek, köpekliğinin onuruna uymayan bir duruma uğratılamaz. Bu hakkı çiğneyen kimse, ağır biçimde cezalandırılır.

Köpeği dövmenin cezası

"ZERDÜŞT — Bir adam, bir çoban köpeğine öldürücü biçimde vursa da ruhunu gövdesinden ayırsa (yani öldürse), bu adama verilmesi gereken ceza nedir?

HÜRMÜZ — 800 kamçı, 800 değnek.

ZERDÜŞT — Ey gövdeler dünyasının yaratıcısı! Ey Kutsal Varlık! Bir adam, bir ev köpeğine öldürücü biçimde vursa, bu yüzden köpeğin ruhu gövdesinden ayrılsa, ona verilmesi gereken ceza nedir?

HÜRMÜZ — 700 kamçı, 700 değnek.

ZERDÜŞT — Ey gövdeler dünyasını yaratan! Ey Kutsal Varlık! Bir adam, başıboş köpeğe öldürücü biçimde vursa da, bu vuruş, onun ruhunu gövdesinden ayırsa, bu adama verilmesi gereken ceza nedir?

HÜRMÜZ — 600 kamçı, 600 değnek.

ZERDÜŞT — Ey gövdeler dünyasını yaratan! Ey Kutsal Varlık! Bir adam, bir köpek eniğine öldürücü biçimde vursa da bu vuruş onun ruhunu gövdesinden ayırsa, bu adama verilmesi gereken ceza nedir?

HÜRMÜZ — 500 kamçı, 500 değnek."

Köpeğin "dövülmeme hakkı" var da, kutsal kitaplarda "tüm yaratıkların en onurlusu" diye tanıtılan "insan"ın böyle bir hakkı yok mu? Var, ama "insan"ına göre. Önce "erkek" mi, "dişi" mi ona bakmak gerekmekte. Eğer dişiyse, yani kadınsa ve "koca"lıysa, Kur'an'a göre dövülebilir. Çünkü kocanın "dövme hakkı" vardır.

Nisâ suresinin 34. ayetinin, Diyanet İşleri Başkanlığı'nca yayımlanan "Kur'an-ı Kerim Ve Türkçe Anlamı"ndaki çevirisi şöyledir:

"Allah'ın kimini kimine üstün kılmasından ötürü ve erkeklerin, mallarından sarfetmelerinden dolayı erkekler, kadınlar üzerine hâkimdirler. İyi kadınlar, gönülden boyun eğenler ve Allah'ın korunmasını emrettiğini, kocasının bulunmadığı zaman da koruyanlardır.

Serkeşlik etmelerinden (karşı gelmelerinden) endişelendiğiniz (korktuğunuz) kadınlara öğüt verin, yataklarında onları yalnız bırakın, nihayet dövün! Size itaat ediyorlarsa aleyhlerine yol aramayın. Doğrusu Allah Yüce'dir, Büyük'tür."

Hele köleyse, görünüşte "insan"sa da, kutsal kitaplara göre, "alınıp satılan mal"dır. (Örnek olarak bkz. Kur'an, 4/3; 4/24; 4/25; 24/33; 24/58; 30/28; 33/50; 33/52.)

Tevrat'a göre, bir "efendi", "köle"sini "öldüresiye" bile dövebilir. Döverek öldürdüğü köle, "elinin altında" hemen ölmezse "cezalandırılmaz. Öldürülesiye dövülen bir kölenin "bir gün" yaşaması, döverek öldüren "efendi"nin cezadan kurtulması için yeterlidir. Efendinin "dövme hakkı" vardır. Çünkü köle, "onun malıdır".

İlgili iki ayetin, Kitab-ı Mukaddes Şirketince yayımlanan "Eski Ve Yeni Ahit" adlı yapıttaki çevirisi şöyledir:

"Eğer bir adam, kölesine yahut cariyesine değnekle vurur ve onun eli altında ölürse, mutlaka cezalandırılacaktır. *Ancak, bir yahut iki gün yaşarsa cezalandırılmayacaktır. Çünkü kendi malıdır."* (Tevrat, Çıkış, 21:20--21.)

İyi ki "İnsan Hakları Evrensel Bildirisi" gerçekleşti yüzyılımızda. İyi ki, bu bildirinin 4. maddesiyle "kölelik ve köle ticareti", 5. maddesiyle de "işkence" ve benzeri "insanca olmayan durumlar" yasaklandı. İyi ki "kabul" edip benimsedi uygar ülkeler. Ve iyi ki, ülkemiz, devletimiz de bunlar arasında var.

İyi de, böyledir diye "işkence" hiç yok mu? "İnsan"lar, "insanca olmayan" durumlara hiç uğratılmıyorlar mı? Keşke "evet!" diyebilseydik. Anlaşılan; "kabul" etmekle, "uygulamak" ayrı ayrı şeyler.

Köpekler de sınıf sınıf, çeşit çeşit

Zerdüşt'ün kutsal kitabında bir köpek var ki, son derece değerli. Öteki köpeklerin birkaç katı değerde. "Su köpeği" diye niteleniyor. Vendidad'ın 14. Bölüm'ünde anlatılır. Bunun dışında "üç sınıf köpek" daha var: Çoban köpeği, ev köpeği ve başıboş köpek. Bir dördüncü sınıf olarak "enikler sınıfı" da var.

Emekçi köpekte "8 huy"un bir arada bulunabileceği açıklanıyor Avesta'da:

— Din adamı huyu.

Bu şöyle belirtiliyor:

"— Din adamı gibi artıkları yer, din adamı gibi kolay sevindirilir, din adamı gibi çok sabırlıdır, din adamı gibi bir lokma ekmekle de yetinebilir."

— Savaşçı huyu.

— Çiftçi huyu.

— Sivrisinek huyu.

— Yol kesici huyu.

— Hırsız huyu.

— Orospu huyu.

— Çocuk huyu.

Vendidad'ın 13. Bölüm'ünde ayrıntılarıyla anlatılır bunlar.

"Kitab-ı Gayr-i Mukaddes"teki köpekler

Deyim, yazı ve söz ustası Aziz Nesin'in. Yeni yayımlanan kitaplarından birine koymuş. Bir öyküsünün başında: "Kitab-ı Gayr-i Mukaddes'ten: 1 Bölüm, 3. Bab" diyor ve ünlü usta yazar, gerçekten böyle bir kitap var gibi şu alıntıyı yapıyor:

"İnsanların kendilerini hiç bağışlamayacağı şey, bir zamanlar başka bir insana köpeklik etmek zorunda ya da durumunda kalmış olmalarıdır. Ellerine ilk fırsat geçtiğinde, astlarına karşı kurtlaşarak, üstlerine karşı aslan kesilip onları parçalayarak, bir zamanlar *köpeklik etmiş* olmalarının hıncını çıkarmaya çalışırlar. Bir insan ne denli çok aslanlık taslarsa, o denli de çok köpeklik etmiş olduğu anlaşılır." (Kalpazanlık Bile Yapılamıyor, İst., 1984, S. 70.)

Nesin'in "Mukaddes Olmayan Kitab"ında, şunlar da var:

"—İnsan, her hayvanın işlevini o hayvandan daha yetkin olarak yaptığı gibi, köpekliği de köpekten daha iyi yapıyordu. Köpekler ne de olsa insan olmadıklarından, insanlar gibi köpeklik yapamıyorlardı. (...) Hem işsizlere iş bulmak hem de köpeklere yaptırılan koruma görevini köpeklerden çok daha iyi yapabilecek olan insanlara yaptırmak daha doğru ve daha insancıl olacaktı. İşte böylece tarihte öyle bir dönem geldi ki, kimi insanlar köpeklerin yerini aldı ve o insanlar koruma görevini köpeklerden daha iyi yapmaya başladılar.

Kendilerinin korunacak şeyleri olmayanlar, korunacak şeyleri olanların korunması gereken şeylerini köpeklerden daha iyi koruyorlardı. Ne var ki bu koruyucu insanlar, köpekliği her ne denli köpeklerden çok daha iyi yapıyorlardıysa da, gerçekten köpek olmadıkları için onlara köpek denilmiyor, yine de insan deniyordu..." (S. 74.)

Büyük ustanın her konuda yazdıkları gibi bu konuda yazdıkları da gerçekten çok güzel. Ne var ki tümünü buraya almanın olanağı yok. Zerdüşt'ün "kutsal" kitabındaki köpeklerle, Aziz Nesin'in "kutsal olmayan" kitabındaki köpekler (yani köpek işlevini üstlenmiş olan insanlar) karşılaştırılacak olsa, "hak" ve "güvence" yönünden üstünlüğün hangi kesimde olduğu görülür, ne dersiniz?

Yüzyıl
30 Eylül 1990, Yıl 1, Sayı 9

DİNİN KADINA BAKIŞI

Bugünkü "semavi (göksel)" diye bilinen dinler, inançların, "efendi-köle" dönemlerinde aldığı biçimlerin ürünüdür. Sâbiîlik dininden biçimlenip kurumlaşmış olan Yahudilik de, Hristiyanlık da, İslam da böyle. "Köle , cariye", nasıl alınıp satılan bir mal durumundaysa, "kadın" da öyledir. Temel bu. Sonradan biraz anlayış gelişmeleri olmuşsa da, dinlerdeki anlayışlar, bu temel üstüne kurulmuştur.

Kur'an'da "koca"ya 6 kez "BA'L" denir. (Bkz. Bakara: 228; Nisâ: 128; Nûr: 31.) Bir başka yerde de bir "put"a, "tanrı"ya "Ba'l" dendiği görülür. (Bkz. Saffât: 125.) "Ba'l", söz konusu dinlerin kaynağının biçimlendiği dönemlerin Fenikelilerinde "en büyük Tanrı"dır. Ve "efendi" anlamındadır. Tıpkı "Rabb" gibi, tıpkı Yunanlıların "Adonis"i gibi. Çünkü ikisi de "Ba'l" den kopya. (Bilgi için bkz. Prof. Dr. Philip Hitti, Tarihu Suriye ve Lübnan ve Filistin, s. 125-126.)

"Efendi" anlamlı bir "put", bir "tanrı" olan "Ba'l" adı, Kur'an ayetlerinde neden "koca"ya da verilmiştir?

Bu, "koca"ya ve "karı"sına nasıl bakıldığını da ortaya koymakta. "Koca", Kur'an'da "karı"sının "efendi"sidir. Aynı zamanda da bir tür "tanrı" durumundadır "karı"sı için. "Ba'l" denmesi bundan.

Koca "efendi" olunca, "karı"sı da, ne denli "özgür (hurre)" sayılırsa sayılsın; "dişi köle (cariye)" sayılır. "Dişi köle" gibi "alınıp satılması" yoktur. Ama kocaya verilen yetki, karı için uygun görülen konum, kadının "alınıp satılmaya" yakın bir durum sergiler. Sonuçta "kadın", bir tür "mal" sayılır.

Böyle olduğu içindir ki, Kur'an'da, Sâd suresinin 23. ve 24. ayetlerinde "kadın"a "dişi koyun anlamına gelen "Na'ce" denmiştir. (Bkz. Tefsirler, örneğin Taberî, Camiu'l-Beyân, 23/92-97.)

Hadislerdeki açıklamaya da uygundur bu. Muhammed'in anlatmasına göre, koca "râî", yani "çoban", onun karısıysa "raiyye"den, yani "sürü"dendir. (Buhârî, e's-Sahih, Kitabu'l-Cum'a/11; Müslim, e'-

s-Sahîh, Kitabu'l-İmare/20, hadis no: 1829.) Kocanın "çoban", karınınsa "sürüden biri" olarak görülmesi, İslam'ın başından bu yana süregelmiş, kadının bu konumu, tüm müslümanlarca benimsenmiştir.

"Sürü"dekiler, "mal"lardan oluşur. Bu durumda, İslam düşüncesi, kadını "sürü"den saymakla da, ona "mal", "erkeğin malı" gözüyle baktığını bir kez daha ortaya koyar.

Kadına, İslam'ın "mal" diye baktığını gösteren çok şey vardır. Pek çok "hüküm", pek çok Şeriat kuralı. Bir "boşanma" kurumunu ele alalım. "Boşanma", İslam'da —bilindiği gibi— "erkeğin hakkı"dır. Erkek, kadını boşayabilir de, kadın erkeği boşayamaz. Neden?

Aynı temelden dolayıdır bu da. Yani İslam, kadını "mal-mülk" gördüğü için. Bir malın, mülkün "sahib"i, dilediği zaman bu maldan, mülkten "vazgeçebilir". Kaldırıp atabilir, satabilir. Kimse karışamaz. Ama bir malın, mülkün, kendi sahibini atabileceği, satabileceği düşünülemez. Koca da, karısının "mülk sahibi" türünden sahibidir. Karısını boşaması da bir tür "vazgeçme"dir "mal ve mülk"ten. Sonra bu mal, mülk gidip yeni "sahip" bulamaz. Kadın da koca bulamaz. İslam, "mal" gördüğü kadına böyle bir "irade" vermez. O kadına koca olacak biri varsa, o gelip kadını bulur. Malı, mülkü, "yeni sahibi"nin gelip bulması gibi.

Medenî Yasa'yla, böyle bir durumdan, yani "mal-mülk olma" niteliğinden kurtarılmak istenmiştir. Ne ölçüde kurtarılabilmiştir? Bu, tartışılabilir.

"Uğursuz bir mal"

Kadın, İslam Şeriatı'nın gözünde yalnızca bir "mal" değil; "uğursuzdur"da. Muhammed, çok açık biçimde, "kadın"da da "uğursuzluk" bulunduğunu söyler. (Bkz. Buhârî, e's Sahih, Kitabu'l-Cidâd/7; Müslim, e's-Sahih, Kitabu's-Selâm/115-116, hadis no: 2225; Ebu Dâvûd, Sünen, Kitabu't-Tıbb/24, hadis no: 3922; Tirmizî, Sünen, Kitabu'l-Edeb/58, hadis no: 2824; İbn Mace, Sünen, Kitabu'n-Nikâh/55, hadis no: 1995; Neseî, Sünen, Kitabu'l-Hayl/5, hadis no: 3598; Mâlik İbn Enes, Muvatta', Kitabu'l-İstizan/8, hadis no: 22, s. 972; Ahmed İbn Hanbel, 2/8...)

Bununla birlikte İslam'ı kurtarmaya çalışanlar, "İslam'da uğursuzluk inancı yoktur" diyorlar. Başta da Diyanet İşleri Başkanlığı.

Bilindiği gibi, ülkemizin onur duyacağı nitelikteki bir bilim adamı Prof. Dr. İlhan Arsel'in, her biri yüzakı olan kitapları arasında bir de (son kitabı) "Şeriat ve Kadın" adlı kitabı vardır. Arsel bu kitabı daha çok, Diyanet yayınlarına, en başta da "Sahih-i Buhârî Muhtasarı Tecrîd-i Sarih Tercemesi" adlı kitab ve İslam dünyasında "muteber" olan kitaplara dayanarak yazmış; İslam'ın, İslam Şeriat'ının "kadın"a nasıl baktığını, tüm çıplaklığıyla gözler önüne sermiştir. Adana Milletvekili Cüneyt Canver de, 5.10. 1989'da Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'na verdiği bir soru önergesinde Diyanet'in kadını aşağılayıcı hükümler içeren yayını konusunda sorular sormuştu.

Canver, kısaca:

1- Diyanet'in neden "kadını aşağılayıcı hükümler içeren yayın"lara yer verdiğini, bütün hükümlerin yayılmasına aracılık ettiğini,

2- Diyanet'in kadının "çağdaş konumu"ndan yana mı, "Şeriattaki konumu"ndan yana mı olduğunu sormuştu.

Diyanet'in hangi konumdan yana olduğu belli. İlgili bakanlık, konuyu Diyanet'e "havale" edince, Diyanet de "cevab"a girişmişti. Cevapta da daha çok İlhan Arsel'e saldırılar yer alıyordu. Bu arada, kadının, İslam Şeriatı'ndaki konumundan yana olduğunu iyice sergiliyordu. Yine bu arada, kendi yayınlarında ve hadislerde yer alanlardan birçoğunu "inkâr" yoluna sapıyor, İslam'ı sevimli göstermeye çabalıyordu. Diyanet'in inkâr ettikleri arasında, Muhammed'in "kadın"ın "uğursuz" olduğunu anlatan yukarıdaki "hadis"i de vardır.

Kadının "Şeriat"ta ne denli aşağılandığını görmek için bu kitabın okunmasını öneririm.

"Kadınlarınız, ekin tarlanız"

Bakara suresinin 223. ayetinde (Diyanet'in resmî çevirisiyle) şöyle deniyor:

-"Kadınlarınız, sizin tarlanızdır. Tarlanıza, istediğiniz gibi gelin....."

İnsanın "tarla"sı da "mülk"üdür. Bu ayet de açıkça, kadının bir "mülk" görüldüğünü ortaya koyuyor. Dahası da var:

Bu ayetin nedeni ("iniş nedeni") tartışmalıdır. İbn Ömer'den aktarılan ve Buhârî'nin de yer verdiği bir hadise göre, bu ayette, erkeğin, "kendisi için bir ekinlik (tarla) durumunda olan karısı"yla "ters cinsel ilişki"de bulunabileceğinin anlatıldığını kabul etmek gerekir. Yani ayet, bu ters ilişkiye "olur" diyor. (Bkz. Buhârî, e's-Sahih, Kitabu Tefsiri'l-Kur'an/39; Celaluddin Süyûtî, el İtkân, Mısır, 1978, 1/42; Fahruddin Râzî, e't-Tefsiru'l-Kebîr, 6/72/73.)

Kimi de ayette, kadınla, normal ilişkide bulunmak koşuluyla istenen biçimde yatılabileceğinin anlatıldığı görüşünde. F. Râzî, her iki kesimin de görüşlerine ve kanıtlarına yer veriyor. (Bkz. Aynı yer.)

Hangi görüş kabul edilirse edilsin, burada, konumuz nedeniyle bizi ilgilendiren, kadının, "erkek için bir ekin tarlası" diye sunuluyor olmasıdır.

"Kadın: bir meta"

Kur'an, kadını, erkek için "bir meta" diye sunar. Bu, Nisâ suresinin 24. ayetinde açıkça göze çarpar. Bu ayette, "...Onlardan (karı olarak aldıklarımızdan) meta'landığınızda (yani meta olarak kullandığınız zaman) ücretlerini (mehirlerini) verin..." Diyanet'in çevirisindeki anlamı da şöyle: "...onlardan faydalanmanıza mukabil, kararlaştırılmış olan mehirlerini verin..." Ama kadınlar için kullanılan sözcük, "meta" sözcüğünün bir türevidir.

Kimilerine göre bu ayet, "mut'a nikahı'yla kadın alınabileceğini" anlatıyor. (Bkz. F. Râzî, 10/49) Sözlük anlamıyla "mut'a" ve "meta" aynı. (Bkz. Râgıb, el Müfredât, M-T-A)

Kadından "meta" olarak yararlanmanın bir yolu da "mut'a nikâhı"dır.

"Mut'a nikahı"

Belirli bir ücret karşılığında ve belirli bir süre için kadından cinsel yönden yararlanmak amacıyla erkekle kadın anlaşırlar. Ve bir süre birlikte yaşarlar. Bu tür anlaşmaya "mut'a nikahı" denir. Kimi hadisler, bu nikah biçiminin Muhammed döneminde, bir süre bulunduktan sona geçerli olmaktan çıkarılıp yasaklandığını belirtirken, kimi hadisler her zaman (bugün bile) Şeriat'ta geçerli olduğunu anlatır. (Bkz. F. Râzî, 10/49; Müslim, e's-Sahih, Kitabu'n-Nikâh/11-32, hadis no: 1404-1407.) Bu nikah biçiminin, Ömer dönemine değin geçerli olduğunu, sonra Ömer'in bunu kaldırdığını anlatan hadis de vardır. (Bkz. Müslim, Kitabu'n-Nikâh/14-18, hadis no: 1405)

Bu nikah biçimi, bugün İslam dünyasının kimi kesiminde geçerlidir.

Kadın, erkeğe hep "sunulur". Cennette de "huri"lerin erkeklere sunulacağı bildirilir Kur'an'da. Bu da, İslam'ın, kadına bakışını anlatan nice kanıttan biri.

Emeğin Bayrağı
31 Mart 1990, Yıl 3, Sayı 25

KÖLE

Homo Sapiens. 1778 yılında Linne'nin "insan"a, "düşünen insan"a verdiği addır bu. Bugün yeryüzü insanlarının tümü bu türden. Eski Yunan düşünce dünyasında "algılayan, konuşan hayvan" (el hayvanın nâtık) gibi nitelemeler yapılır. "İnsan'ın" "hayvanlar" arasından sıyrılıp sivrilerek bu aşamaya ulaşması birden olmamıştır. Kolay da olmamıştır. Hem zaman, hem emek gerektirmiştir. Milyonlarca yıl geçmiştir bunun için. "İnsan" olma aşamasında da bir noktada kalmamıştır Homo Sapiens. Doğadaki en temel yasalardan olan "değişme-değiştirme" çizgisi içinde değişmiş ve değiştirmiştir sürekli. Kendini, doğayı...

Çağımızın insanı, ulaştığı aşama nedeniyle bugün "köle"yi, "kölelik kurumu"nu kabul etmez. Bu kurumu, insanlardan kimini "köle" görmeyi, böyle nitelemeyi "insanlık dışı" sayar.

Ne var ki herkesin bildiği gibi insanlığın geçmişinde bu kurum vardır. Tarihte "köleci toplum" yaşamı, uzun süre yaşanmıştır. Bu toplum yaşamında "insan" olduklarına bakılmaksızın kimi insanlar birer "mal" sayılmış, alınıp satılmışlardır.

Bu artık gerilerde, çok gerilerde kalmıştır. Ama "din"lerde, inançlarda yok olmamıştır. Özellikle "Sami dinler"in, en başta da Yahudilik ve İslam dinlerinin "kutsal kitap"larında ve "Şeriat"larında hep yaşayagelmiştir. Bu dinlerde kölelik kurumu, bugün de vardır, bunlar silininceye dek yarın da olacaktır. Neden ki "kutsal kitap" dogmaları ve "ŞERİAT"lar değişmez. Değişmezlik, donmuşluk bunların temel özelliğidir. "Zamanın değişmesiyle hükümler de değişir" türünden kural kabul edilir gibi bir tutum gösterildiğine de tanık olunmuştur, ama bu bir yütturmacadır.

"Köleci toplum" yapısında "kutsal kitap"lara birçok kural ve ilke olduğu gibi geçmiştir. Bunların içinde de "köle, sahibinin malıdır" ilkesi vardır.

"Köle sahibinin malı"

Önce Tevrat'ta görelim bu ilkeyi:

Tevrat'ta insanlar ikiye ayrılmakta. İsrailoğulları ve onun dışında kalanlar. İsrailoğullarından olanlar, yahudiler, köle durumuna düşseler bile Tevrat'ta köle sayılmıyorlar. Kısacası: Tevrat'a göre "yahudi köle olmaz" hiçbir zaman. Başka insanlara gelince, koşullara göre "köle" olabilirler. Tevrat'ın bakışı böyle:

— "Ve eğer kardeşin senin yanında yoksul düşerse ve kendisini sana satarsa, onu köle gibi çalıştırmayacaksın. Senin yanında ücretli adam gibi ve konuğun gibi olacaktır. (...) Çünkü onlar, Mısır ülkesinden çıkardığım kullarımdır. Köle olarak satılmayacaklardır..." (Tevrat, Levililer, 25: 39, 42). Bu "kutsal kitap"ta, kimi insanın "köleliği"yse doğal görülür ve "mal olarak alınıp satılabileceği" bildirilir:

"Ve senin malın olacak köleye ve cariyeye gelince: Çevrenizde olan toplumlardan köle ve cariye satın alacaksınız. Ve aranızda oturan yabancıların da çocuklarından, onlardan ve ülkenizde doğup da yanınızda bulunan oymaklardan satın alacaksınız. Ve sizin malınız olacaktır. Ve onları, kendinizden sonra mülk olarak çocuklarınıza miras olarak bırakacaksınız. Her zaman köleleri, onlardan satın alacaksınız. Fakat kardeşlerinize, İsrailoğullarına, birbirinize sertlikle efendilik etmeyeceksiniz."

(Tevrat, Levililer, 25: 44-46.)

Tevrat'ın "ulusal Tanrı"sı - ki Kur'an'a da geçmiştir-, bu ayrımı yapmakla kalmaz; "kölenin dövülebileceğini" de bildirir.

"Köle, öldürülesiye dövülebilir"

Tevrat'taki şu tüyler ürpertici satırları birlikte okuyalım:

— "Eğer bir adam, kölesine ve cariyesine değnekle vurur ve o köle, cariye onun elinin altındayken ölürse o adam cezalandırılacaktır. Ancak dövülen köle ve cariye, bir ya da iki gün yaşarsa, adam cezalandırılmayacaktır. Çünkü o köle veya cariye, adamın kendi malıdır." (Tevrat, Çıkış, 21: 20-21.)

Görülüyor ki dövülen köle hemen ölürse sahibinin "cezalandırı-

lacağı" bildiriliyor (cezanın ne olacağı da bildirilmiyor. Bu ceza bir azarlama türünden de olabilir) ama aradan bir gün geçtikten sonra o köle ya da cariye ölürse, döven ve ölüme yol açmış olan adamın cezalandırılmayacağı hükme bağlanıyor. Gerekçesi de açıklanıyor: "Çünkü o köle ya da cariye döven adamın kendi malıdır."

Bu mantık bugünün insanına elbette ki korkunç gelebilir. Ne ki "kutsal kitap"ta hiç eskimeden yaşıyor. Gezegenimizin insanları bu kitabın hükümlerine tümüyle inanmış olsalar, bu mantığı paylaşmak zorunda kalacaklar. Çünkü "Tanrı'nın değişmez hükmü" sayılır bu inanç dünyasında.

Kur'an'da da "kölelik" kurumu vardır. Kimi insanlar erkek köle"dir; kimileriyse "dişi köle". İkincisine "cariye" denir. Kur'an'ın "Tanrı"sı da, kimi insanları "insan" oluşlarına bakmaksızın "köle, cariye" olarak kabul eder. Ve her birini "mal-mülk" sayar. Muhammed'in "dişi köle"lerinden, yani "cariye"lerinden söz ederken: "mâ meleket yemînüke", yani "sağ elinle satın aldığın (mülk edindiğin mal)" der iki yerde. (Bkz. Ahzâb, ayet: 50, 55). 13 yerde de öteki müslümanların köle ve cariyelerinden söz edilirken "sahiplerinin sağ elleriyle satın aldıkları (mülk edindikleri malları)" diye bildirilir. (Bkz. Nisâ: 3, 24, 25, 26; Nahl: 71; Mümi'nun: 6; Nûr: 21, 23, 58; Rûm: 28; Ahzâb: 50, 55; Meâric: 30.)

"Köle, cariye", Kur'an'da "abd", "rakabe", "eme" gibi sözcüklerle de anlatılır. Köle ve cariyeden bolca söz edilir ayetlerde. Ve hepsi de sahiplerinin yasal malı olarak tanıtılır. İslam Şeriatı'nı sevimli gösterenler, "İslam'da kölelik yoktur" derler, demeye çalışırlar, ama işte gerçek ortada. Kimi zaman da "İslam, Kur'an, köle âzâd etmeyi teşvik etmiştir" diyerek durumu kurtarmaya çabalarlar. Ancak, İslam, İslam'ın "kutsal kitabı" olan Kur'an, "kölelik kurumu"nu tanımış mı, tanımamış mı, bir başka deyişle insanlardan kimini "alınıp satılabilen mal niteliğinde köle, cariye" diye kabul etmiş mi etmemiş mi? Önemli olan budur. İslam'ın en başta "kutsal kitabı"yla bu kurumu kabul etttiği, hiçbir biçimde yadsınamaz. Sayısız hadislerin yanında bu konudaki ayetler de -yoruma gerek kalmayacak biçimde- açık. "Âzâd etme"yse bir başka konu. Köle sahibi, "mal"ı olan "köle"yi "âzâd" eder ya da etmez; bu onun bileceği iştir. Tıpkı başka malını şu ya da bu yolda harcaması gibi. Diyelim ki kendisine "şu yolda harcaman se-

vaptır" deniyor. Yine de kişi özgürdür, özendirilen "sevab"ı isteyebilir de, istemeyebilir de...

Evet önemli olan "kölelik kurumu"nun "insanlık dışılığı" ortadayken, kabul ediliyor oluşudur.

İslam Şeriatı'nı sergileyen "fıkıh kitapları"nı açıp baktığımız zaman, bu kitapların çok önemli bölümlerini "köle" ve "cariye"lere ilişkin "hükümler"in oluşturduğunu görürüz. Bu bölümlerde inceden inceye ayrıntılar da yer alır. İslam hukuku, bunlarla doludur.

Demek ki gezegenimizin insanları, Yahudilik *gibi* İslam'ı da benimsemiş olsalar, bugün de yarın da, kimi insanlar birer "mal" sayılacaklar, "köle, cariye" diye alınıp satılabileceklerdir. Ve tabiî "insan hakları"na ilişkin "uluslararası boyutta" bugün hiç değilse dünyanın bir kesiminde geçerli olan ilkeler artık o zaman geçerli olmayacaktır.

İnsanlık, "kutsal kitaplar"ın taşıyageldikleri kuralları yara yara gemisini yüzdürüp bugünlere, bugünkü düzeye gelmiştir. "Kölelik" konusunda da öyle.

Sonuç

Kötü ve insanlık dışı bir kurum olan "kölelik" de, tüm değişmezliğiyle dinlerde vardır. "Yorum"larla "iyileştirme" yoluna gitmek bir şey sağlamaz. Şimdiye dek sağlamamıştır da... Bir kurum böyleyse kökünden kaldırmak gerekir. Düzeltmek yetmez. Dinlerde, "kölelik" gibi nice kökünden kazınıp kaldırılması gereken ilke ve insanlık dışı kurumlar vardır.

Emeğin Bayrağı
15 Haziran 1990, Yıl 3, Sayı 27

ABD UÇAKLARI HANGİ SINIF MELEKLERDEN?

"Melek" şöyle tanımlanabilir:

Her zaman türlü işlere baksınlar diye "Tanrı"nın özel olarak görevlendirdiğine, görevlerini hiç aksatmadan yerine getirdiklerine ve gök halkını oluşturduklarına inanılanlardan her biri.

Fahruddin Râzî, "müslümanların çoğu"nun şu tanımı benimsediğini yazar:

"Çeşitli biçimlere girebilen, asıl yurtları gökler olan hava türünden ince cisimli varlıklardan her biri." (Bkz. F. Râzî, e't-Tefsiru'l-Kebîr, 2/160.)

Demek ki "melek"lerin de yerleri-yurtları var: Gökler. Kur'an'ıyla, hadisleriyle İslam'ın anlattığı bu. Sayılarının da pek çok olduğu bildirilir.

Muhammed'in bir açıklaması var:

"Gök (meleklerin ağırlığından) deve gibi ses çıkarır. Eh, böyle ses çıkarmakta da haklıdır. Çünkü dört parmak genişliğinde bir yer bulunmaz ki orada, alnını koyup secde etmekte olan bir melek bulunmamış olsun. (Yani her dört parmak yerde mutlaka secde eden bir melek bulunur.)" (Bkz. Tirmizî, Sünen, Kitabu'z-Zühd/9, hadis no: 2312; İbn Mace, Sünen, Kitabu'z-Zühd/19, hadis no: 4190.)

Burada anlatılan şu:

Melekler, göklerde bu denli çok.

Bu denli çok oldukları için meleklerin ağırlığını gökler zor taşıyor. O nedenle de ağır yüke dayanamayıp ses çıkaran deve gibi ses çıkarır (inler)!

Evet, en güvenilir hadis kitaplarının yer verdiği hadise göre Muhammed böyle diyor.

Buna bakılarak, Muhammed'in, "melek"lerin tümünün cüce olduklarını "dört parmak genişliğinde bir yer"e sığacak küçüklükte bulunduklarını anlatmak istiyor olduğu sanılmasın. Çünkü aynı Muham-

med, birçok meleğin de çok iri olduklarından söz eder. "İnsan azmanları" gibi "melek azmanları" türünden, düşünülemeyecek kadar büyük gövdeli meleklerin bulunduğu da hadislerde anlatılır. Bunların içinde en büyükleri "dağ keçileri" demek olan "a'vâl" diye adlandırılan ve "Tanrı"nın tahtıyla sarayını taşıdıkları" bildirilen meleklerdir.

Bu "melek"ler de, yine verilen bilgilere göre sınıf sınıf! Ayet ve hadislerin anlattıkları o ki, kimi "Tanrı tahtıyla sarayının taşıyıcıları (Hameletu'l-Arş)"; kimi o tahtla sarayın çevresinde (Havle'l-Arş); kimi birer "bakan" ya da "üst düzey komutan" durumundaki, "en yüksek rütbeli" (Ekâbiru'l-Melâike); kimi "cennet bekçileri"; kimi "cehennem bekçileri", kimi insanlarla ilgili; kimi evrenle ilgili... (Bkz. F. Râzî, e't-Tefsiru'l-Kebîr, 2/162.ye öt.)

Yine Muhammed açıklar ki "melek"lerin bir bölümü de, "Mekke ve Medine"yi korusunlar diye özel olarak görevlendirilmiş. Hem de namazdaki gibi sıra sıra olup öyle beklerler, Mekke ve Medine'yi öyle korurlarmış "koruyucu melekler".

İşte bir hadis:

— "Hiçbir ülke (kent, kasaba) yok ki deccâl orayı çiğneyecek olmasın. Yalnızca Mekke ve Medine bunun dışında. Buraların her giriş ve çıkışında melekler sıra sıra bulunur ve buraları korurlar..." (Bkz. Buhârî, e's-Sahih, Kitabu Fedâili'l-Medine/8; Tecrîd, hadis no: 892; Müslim, e's-Sahih, Kitabu'l-Fiten/ 123, hadis no: 2943.)

"Deccâl"in girememesi demek, Mekke ve Medine'ye zarar verebilecek hiçbir kimsenin girememesi demektir. Daha doğrusu böyle düşünülebilir. "Efendi Tanrı (Rabb)" Kur'an'da da güvence veriyor. Bakara suresinin 125., 126.; Âlu İmrân suresinin 97. ayetlerinde, bu güvence açıkça görülebilir. Ne var ki bu ayetlerde verilen güvence, yalnızca "O'nun evi" olduğu bildirilen "Kabe"ye ve buranın içinde bulunduğu "Mekke"ye özgü. Bakara /125'de "Kabe'yi insanlar için toplanma ve güven yeri kılmıştık..."; Bakara/126'da da; "İbrahim: 'Tanrım! Burasını güvenli bir kent (ülke) yap!' demişti..." denir. Âlu İmrân /97'deyse, "İbrahim"in bu "dua"sının kabul edilmiş olduğu duyurulur: "Burada apaçık belgeler vardır, burada İbrahim'in makamı vardır. Ve kim buraya girerse güvenlik içinde olur..." deniyor. Demek ki bu güvenceye göre, "Mekke"de bulunan herkesin güvenliği tam olarak sağlanmıştır. Burada savaş, adam öldürme yasağı da var.

Bununla birlikte verilen güvencenin herkes için olduğu düşünülmemeli. Çünkü Tevbe suresinde, özellikle de "Kılıç Ayeti" diye ünlü 5. ayette "kâfir"ler için hiçbir güvence olmadığı, açıkça görülür. İslam öncesinden sürüp gelen "kutsal aylar" çıkar çıkmaz, "putatapar"ların "nerede yakalanırlarsa orada öldürülmeleri" buyrulur. Verilen güvence, özellikle müslümanlar içindir. Bir de kimsenin "Mekke"ye zarar veremeyeceği konusundadır. Bir "güneş tapınağı" olarak yapıldığı artık iyice bilindiği halde müslümanlarca "Tanrı'nın evi (Beytullah)" diye nitelenen "Kabe" konusunda daha büyük bir titizlikle durulur. Bu "ev"in üzerinden "KUŞLARIN BİLE UÇMADIĞI" bildirilir. Fahruddin Râzî'den dilimize çevireyim:

— "Kuşkusuz, havada uçmaktayken kuşlar, Kabe'nin üzerinden geçmeye gelince bırakıp dönerler. Kabe'nin üzerinden tam geçecekleri sırada yollarını değiştirirler." (Bkz. Fahruddin Râzî, e't-Tefsiru'l-Kebîr, 8/145.)

Buna göre, "Rabb", yani "Efendi Tanrı", kendi evinin üzerinden kuşların uçmasına bile izin vermiyor.

Burada biraz duralım:

"Tanrı evi"nin üzerinden "kuşların bile uçup geçmelerine izin verilmediğini" öğrenegelmiş olan müslümanlar şimdi ne düşünüyorlar acaba? Yani şu bilinen kriz nedeniyle "Deccâl", "büyük şeytan" diye nitelenen ABD'nin uçaklarını uçuyor görürlerken. "Ulu Tanrı, Kabe'nin üzerinden kuşların uçmasına bile izin vermezken bu uçakların, bu savaş uçaklarının uçmalarına nasıl ve niçin izin veriyor?" diye düşünüyorlar mı?

Belki de sorulması gereken sorular şu:

— Ayet ve hadislerle, "Mekke"nin, dahası "Medine"nin, "sıra sıra olmuş melekler"le korundukları açık seçik bildiriliyor. Öyleyken "korumak" için gelen "uçak"ların, hem de "kâfirlerin uçakları"nın işi ne? Müslüman şeyhler, başkanları, kralları bu duruma nasıl "razı" olabiliyorlar? Dahası böyle bir durum için nasıl "çağrı" çıkarabiliyorlar? "Tanrı"ya, "Peygamber"e ve bunların verdiği "açık güvence"ye güvenmiyorlar mı? Niçin?

— ABD'nin ve öteki "kâfir"lerin uçaklarını birer "koruyucu melek" sayabilir miyiz? Eğer öyleyse bu melekleri "hangi sınıf melek"ten saymak gerekir?

İslam'ı her zaman kurtarma çabasında olan İslamcılar ve yorumcuları bu soruları ele almalı ve çözüm için ciddi ciddi oturup düşünmelidirler. Nasıl olsa her konuya, "Allah'ın izniyle" bir yorum bulabiliyorlar!

Emeğin Bayrağı
Ağustos 1990, Yıl 3, Sayı 28

ÂİLE

"Âile", Arapça'da "yoksulluk, ağırlık" demek olan "ayl"den gelir. Üzerinde geçindirmesi gereken karı, çoluk-çocuk ağırlığı olan kimse de, yine Arapça'da bu kökten türeme bir sözcükle nitelenir. Kur'anda da Muhammed'in başlangıçta "yoksul" anlamında "âil" olduğu anlatılır. Duha suresinin 8. ayetinde Kur'an'ın "Tanrı"sı Muhammed'e şöyle sesleniyor:

— "Ve (Efendi Tanrı'n) seni yoksul (âil) buldu da zengin etti."

Muhammed'in zenginliği ilk karısı "Hatice"nin malı, Ebubekir'in sağladığı mal, Medinelilerin sağladıkları mallar ve düşünülemeyecek kadar çok olan "ganimetler" (örneğin Hayber hurmalıkları, Fedek hurmalıkları, Medine yakınındaki hurmalıklar. Bkz. Tecrîd, 1288 nolu hadisin "İzah"ı.) ile olmuştu. (Bkz. F. Râzî, 31/218). Bununla birlikte Muhammed'in son derece yoksul olduğu, evinde iki üç ay "ateş yanmadığı", bu evde "su ve hurmadan başka bir yiyecek içecek bulunmadığı" yolunda (bkz. Tecrîd, 1424 nolu hadis) yalan ve daha "ağlatıcı" yalanlar uydurulmuş, müslümanlar arasına yayılmıştır. Bu uydurmalar, hem yukarıdaki ayette anlatılana, hem de gerçeğe aykırıdır. Muhammed'e düşen "ganimet"ler, yani savaş sırasında elde edilenler, "çapul malları" gözden kaçırılmak istenmiş ve başarılmıştır da. Savaşlarda, "ganimet"ten Muhammed'e "humus" adı verilen "beşte bir pay" düşerdi. Kimileri içinse, "ayetnip" ganimetin tümü, Muhammed'e bırakılmıştır. Örneğin Fedek halkından (Nadiroğulları'ndan) elde edilen ganimet böyle olmuştur. (Bkz. F. Râzî, 29/284, Kurtubî, 18/9 ve Haşr/ ayet: 6 ile ilgili öteki tefsirler.) Bunu, Kur'an'da da buluyoruz. Haşr suresinin 6. ayetinde, "Efendi Tanrı (Rabb)", ganimet konusunda Muhammed'i koruyarak (Diyanet'in çevirisiyle) şöyle diyor:

— "Ey inananlar! Onların mallarından, Allah'ın Peygambere verdiği şeyler (ganimetler) için siz ne at ve ne de deve sürdünüz. Fakat Allah, peygamberlerine, dilediği kimselere karşı üstünlük verir. Allah her şeye kâdirdir."

Bu ayetle, söz konusu ganimetten pay almak isteyen müslümanların sesi kesilmiştir. Yani söz konusu ganimetler, "at, deve koşturmadan, bir başka deyişle savaşmadan elde edildiği için tümü Muhammed'e kalmıştır. "Muhammed âilesi"nin, ileri sürülenin tersine, "ganimet"lerle ve daha birçok yollarla zenginleşmiş olduğu bir gerçek. Muhammed o denli zenginleşmişti ki, 60'ı aşkın kölesi, 20 cariyesi vardı. (Bkz. Diyanet yayınlarından Tecrîd, 1167 no.'lu hadisin "İzah"ı.) Muhammed'in karılarından Âişe, bir "andını bozduğu" için kendisine ait olanlardan "40 köle" birden "âzâd" edebilmiştir. (Bkz. Tecrîd, 699 nolu hadisin "İzah"ı.) "Yoksulluk" içinde öldüğü ileri sürülen Muhammed'in "son haccında", kendi develerinden "100 DEVE" kesmiş ve kestirmiştir. (Bkz. Buhârî, e's-Sahih, Kitabu'l-Hacc/122; Tecrîd, 829 no.'lu hadis ve "İzah"ı, 1654 no.'lu hadisin "İzah"ı; Müslim, e's-Sahih, Kitabu'l-Hacc/147, hadis no: 1218; Ahmed İbn Hanbel, Müsned, 1/214.) "100 deve"yi yalnızca "bir hac"da feda edebilen "yoksul"(!) olur mu?

"Âile", bilindiği gibi, "karı, koca ve çocuklar"dan meydana gelen topluluğa denir. "Aynı soydan gelenler" dendiği de olur. Dar ve geniş kapsamlısı vardır.

Ayrıcalıklı aileler

Muhammed, "Kureyş"ten kimi "âile"lere çok önemli ayrıcalıklar tanımıştır. Bunlara "el müellefetü'l-kulûb", yani "gönülleri kazanılarak birleştirilenler" denir. Bunlara, Taberî'nin deyimiyle "rüşvet" niteliğinde (bkz. Tevbe/60'la ilgili yorumu) "ganimet"ten çok fazla pay verilmiştir, zengin olmalarına bakılmaksızın "zekat verilebileceği" bildirilmiştir. Zekattaki ayrıcalıkları Kur'an'a da (bkz. Tevbe, ayet: 60) geçirilmiştir. (Geniş bilgi için bkz. Turan Dursun, Din Bu, I. Kitap, "Rüşvetle Müslüman Olanlar" başlıklı yazı.)

Kur'an'da, "âile seçkinliği"nden açıkça söz edilir. Kur'an'ın "Tanrı"sı, eski toplumlarda da kimi "âile"leri "seçkin kıldığını" açıklar. Kimi "kişileri seçkin yaptığını"da...

Kur'an'da "İmrân Âilesi" anlamına gelen bir sure vardır: "Âlu İmrân". Bu surenin 33. ayetinde şöyle denir:

— "Kuşku yok ki Tanrı, Âdem'i, Nuh'u, İbrahim Âilesini, İmrân Âilesini dünyalara üstün, seçkin yapmıştır."

İbrahim ve Muhammed âilesinin seçkinliği

Tarihte "İbrahim Peygamber" diye birinin yaşayıp yaşamadığı belli değildir. Yalnızca Tevrat'a, oradan da Kur'an'a geçmiş olan eski "söylence"lerde yer alır. Yani bir "mavaļ insanı"dır. (Bkz. Turan Dursun, Din Bu, II. Kitap, "İbrahim Peygamber Mavalı", s.221.) Böyle olmakla birlikte Yahudilik'te ve İslam'da önemlidir.

Nisa suresinin 54. ayetinin Diyanet çevirisindeki anlamı şöyledir:

— "Yoksa Allah'ın bol nimetinden verdiği kimseleri mi çekemiyorlar? Oysa İbrahim âilesine Kitab ve hikmet verdik, onlara büyük hükümranlık bahşettik."

Kur'an yorumlarında, "yahudilerin Muhammed'i çekememeleri" üzerine böyle dendiği anlatılır. (Örneğin bkz. Muhammed Ali Sabûnî, Safvetü't-Tefâsîr, 1/282.) İbrahim Âilesi'ne nasıl bir üstünlük verilmişse, Muhammed'e ve âilesine de öyle bir üstünlük verildiğini, onun için bunun "kıskanılmaması" gerektiği açıklanmış oluyor.

Namazlarda ve başka zamanlarda okunan "salavât"larda şu anlamdaki Arapça sözler okunur:

— "Ey Tanrı! İbrahim'e ve âilesine rahmet ettiğin gibi, Muhammed'e ve ailesine de rahmet et! Ve İbrahim'i, âilesini mubarek kıldığın gibi, Muhammed'i ve âilesini de mubarek kıl..."

"Salavât", "salât" sözcüğünün çoğuludur. "Salât" da eğer "Tanrı'dan" olursa "rahmet (acıma)" anlamını içerir.

"Muhammed ve âilesine salavât" demek, "Muhammed ve âilesine Tanrıdan rahmet" demektir. İnanırların "salât etmeleri" de, "dua etmeleri"dir. Diyanet'in resmî çevirisinde "övme" anlamı verilmiştir "salât"a. Ahzâb suresinin 56. ayetine şu anlam veriliyor:

— "Şüphesiz Allah ve melekleri, Peygamber Muhammed'i överler. Ey inananlar! Siz de onu övün ve ona esenlik dileyin."

Gerçekte "övme", biraz zorlamalı bir anlam. "Dua etmek" anlamı daha uygun.

Bu ayette de görüldüğü gibi, Kur'an'ın "Tanrı"sı, inanırlarına seslenerek, onlardan, "Peygamber"ine, Muhammed'e "dua etmelerini" istiyor!

Burada şöyle bir soru sorulabilir:

— Tanrı niye bunu istiyor? Muhammed'e rahmet mi edecek, iyilik mi yapacak; dilediğini yapar, eder. Bunun için neden dua ettiriyor? Kuşkusuz, "iman gözlüğü"yle görülemeyecek bir çelişki var burada. Ama Muhammed'in de bir amacı bulunduğu, gözden kaçırılmamalı. Asıl önemli olan bu amaçtır: Muhammed, üzerinde daha yoğun bir ilgi toplansın istemiştir. "Salât"ta hedeflenen bu. Hadislerde, "salavât" içine "Muhammed'in ailesi" de sokulunca her zaman "Muhammed"le birlikte "âile"si de anılır olmuştur. "Âilesi" derken, Muhammed'in "ana baba"sının da bunun içine, girmesi gerekirdi. Ama, İslam'da "mü'min" olmayanlar, yani inanmayanlar, "âile"den sayılmazlar. (Bkz. Tevbe, ayet: 23-24.) İnanmamış olarak öldükleri için Muhammed'in "ana ve baba"sı "âile"sinden sayılmıyorlar. Kur'an'ın "Tanrı"sı bu konuda çok titizdir. Nûh'un, inanmamış olan oğlunu âilesinden saydıramadığı bildirilir. Hûd suresinin 45 ve 46. ayetlerinde şöyle dendiği görülür: (Çeviri Diyanet'in.)

— "Nûh Rabbine seslendi: 'Rabbim! Oğlum, benim âilemdendi. Doğrusu Senin ve va'din haktır. Sen, hükmedenlerin en iyi hükmedenisin.' Allah: 'Ey Nûh! O senin âilenden sayılmaz. Çünkü kötü bir iş işlemiştir. Öyleyse bilmediğin şeyi benden isteme. İşte sana öğüt. Bilgisizlerden olma!' dedi."

Emeğin Bayrağı
29 Eylül 1990, Yıl 3, Sayı 29

BİR MEKTUBA VE İMZA DERGİSİ'NE YANIT

Bilindiği gibi bu dizide, "Kutsal Kitapların Kaynakları"ndan "Kur'an'ın Kaynakları" yer alıyor. Mektuplar da geliyor bu arada. Bunları zaman zaman karşılıklarıyla birlikte yayımlayacağız. İlk mektubun yazarı Keçiborlu İmam-Hatip Lisesi öğretmeni. Binlerce benzerinin İslam, insan, evren konusundaki bakış açısını sergilediği için önemli. İkinci olarak *İmza* dergisi yazarına bir yanıtımız olacak.

Keçiborlu İmam-Hatip Lisesi öğretmeni
İlknur Tüzüner'in mektubu:

Bu mektup da "ilahiyat"çı kesim için bir örnek. Bir "İmam - Hatip öğretmeni" nasıl düşünüyor, neleri, nasıl öğrenmiş, neleri öğretiyor?" onu birlikte göreceğiz.

İLAHİ DİNLERİN KAYNAĞI TEKTİR

Kur'anın ve diğer ilâhi kitapların kaynağı tektir. Hepsi de Allah tarafından gönderilmiş olup, esas gayeleri tevhid inancına davettir. İlahi dinlerin kaynakları tek olduğuna göre, temelde birbirine zıt esasları ihtiva etmeleri imkânsızdır. Ancak, Kur'anı Kerim dışındaki kutsal kitaplar, insanlar tarafından değiştirilmiş, bozulmuştur. Bu durum, Kur'an-ı Kerim'de şöyle ifade ediliyor:

"Yahudilerden, sözleri yerlerinden değiştirip 'işittik ve karşı geldik, kulak vermeyerek dinle' ve dillerini eğip bükerek, dini yererek 'bizi de dinle' diyenler vardır. Şayet 'işittik ve itaat ettik, dinle ve bizi gözet' demiş olsalardı onlar için daha hayırlı olurdu. İşte Allah, inkârları yüzünden onlara lanet etmiştir. Onların ancak pek azı inanır." (Nisa, 46) Tahrif kelimesi, bir şeyi değiştirme, bozma, kalem oynatma manalarını ifade eder. Tahrif yani değiştirme veya bozma şu üç şekilde olabilir.

1- Bir lafzı bir başka lafızla değiştirmek. Tevrat'da Hz. Muhammed (SAV)'in sıfatlarıyla ilgili olarak kullanılan "Reb'a" kelimesinin yerine "uzun adam" kelimesinin, "recm" kelimesinin yerine "had" kelimesinin kullanılması gibi. Bunlar yazımda yapılan tahriftir.

2- Şüphe meydana getirerek, yanlış yorumlama yaparak bir lafzı öteye beriye çekerek, manasını haktan batıla çevirmektir. Hz. Dâvûd, Hz. Süleyman hakkında iddia edilen, yanlış yorumlamaya dayanan fikirler gibi. Bu, bir çeşit manevi tahriftir.

3- Yalnız kitabı değil, bir söz söyledikleri zaman, duydukları ve kalplerinde bildikleri gibi dosdoğru söylemeyip tahrif ederek söylemeleridir. Nitekim Yahudiler, Hz. Muhammed (SAV)'ın huzuruna gelirler bazı şeyler sorarlar, yanından çıktıkları zaman Peygamber (SAV)'in kelamını değiştirerek anlatırlardı.(1)

İlâhi kitap, söz ve mana itibariyle Allah tarafından gönderilmiş olan kitaptır. Kaynak Allah olduğuna göre ilâhi kitapta insana ait söz olamaz. İddia edildiği gibi Tevrat'da Yahudilerin gelenekleri, yaşam biçimleri, edebiyatları yer alıyorsa, Hz. Musa (AS)'ya indirilmiş bir kitap olduğu kabul edilmiyorsa nasıl olur da kutsal kitap olarak kabul edilebilir! Nasıl olur da Allah'ın, Hz. Musa (AS)'ya indirdiği ilâhi bir kitap olduğu kabul edilmezken, Tevrat'ın aslını koruduğundan bahsedilebilir! Tevrat'ın tahrif edilmediğini, aslını koruduğunu iddia edenler, Tevratın gökten indirilmiş bir kitap olmadığını söyleyerek büyük bir çelişkiye düşüyorlar.

Önce başlık üzerinde duralım:
"İlahi dinlerin kaynağı tektir" deniyor.

Nedir "ilâhi dinler"?

"Din"leri böyle ayırmak belki bir kesim "İslamcı"ların mantığına göredir. İslam'a bile uygun değildir. Çünkü "ilâhi" sözcüğündeki "İlâh"la amaçlanan Kur'an'ın "Tanrı"sıysa, bu "Tanrı", İslam'dan başka bir "din" tanımaz. Kâfirûn suresinde "Senin dinin sana, benim dinim banadır" deniyor olmasına bakmayın. Çünkü bunu diyen ayetin hükmü, "mümâşat" dönemine, yani müslümanların güçsüz oldukları, başkalarıyla "barış içinde bir arada yürümek" istiyor göründükleri döneme

özgüdür. Sonradan, "Kılıç Ayeti"yle, yani Tevbe suresinin 5. ayetiyle "neshedilmiştir". Yani yürürlükten kaldırılmıştır. (Bkz. Bu ayetlerle ilgili tefsirler, ayrıca İbnü'l-Bârizî, Nâsihu'l-Kur'an'il-Azîz Beyrut, 1988, s. 58.) "Kılıç Ayeti"yle Kur'an'ın 114 yerindeki hüküm yürürlükten kaldırılmış kabul edilir. (Bkz. İbn Hazın, e'n-Nâsihu ve'l-mensûh, Tefsiru İbn Abbas'la birlikte, Mısır, 1390, s. 122; Zerkeşî, Burhan, Mısır, 1957, 2/40; İbnü'l-Bârizî, aynı kitap, s. 22.) Kur'an'ın "Tanrı"sı, müslümanların kendilerini güçlü görmeye başlamalarından sonra yalnızca bir "din"i tanıdığını bildirmiştir. O da İslam'dır. (Bunu, hiçbir yoruma gerek kalmayacak biçimde görmek için bkz. Âlu İmrân, ayet: 19, 83, 85) Demek ki bu "Tanrı"ya göre "ilâhi dinler"den değil; yalnızca bir "ilâhi din"den söz edilebilir. Yani "ilâhî din" olarak yalnızca "İslam" vardır.

Bilimsel ve evrensel yaklaşıma göre "din"ler, "ilâhî olanlar, olmayanlar" diye ayrılamaz. Falanca dinin inanırlarına göre o din "ilâhî"dir, filanca dinin inanırlarına göre de o dindir "ilâhî" olan. Yani kabul ettiği "Tanrı" katında geçerli sayılan.

ANAP'lıların ağırlığıyla, Türk Ceza Yasası'nın 175. maddesi değiştirilerek "semâvî dinler, semâvî olmayanlar" ayrımı yapılmıştı (1986). Sonradan bu değişiklik, Anayasa Mahkemesi'nce "iptal" edilmiştir.

İlknur Tüzüner, "Kur'an'ın ve diğer ilâhi kitapların kaynağı tektir." diyor. Bu da kendine özgü "dinsel" bir mantık. Yalnızca "iman"a dayandığı için de bilimsel yönden tartışılabilir bir yanı yoktur. O, inancına dayanarak öyle diyecektir, öbürü kendi inancına dayanarak başka şey söyleyecektir. Nasıl tartışılır? Tüzüner, "hepsi de Allah tarafından gönderilmiş olup, esas gayeleri tevhid inancına davettir..." diyerek sürdürüyor. Bu, bir "iman". Bu "iman"ı paylaşırsın, paylaşmazsın ayrı bir konu. Tüzüner, "ilâhi dinler"in ya da bir başka deyişiyle "Kur'an ve diğer ilâhi kitaplar"ın "kaynağı"nı "tek" gösterirken "tevhid" gibi havada kalan kavramın dışında, o "kaynağın ne olduğu"- nu somut bir biçimde, bilimsel inceleme ve araştırma ölçülerine girecek nitelikte belirtmiş olsaydı tartışılabilirdi. Evet, nedir o "tek kaynak"? Eğer amaçlanan, "Tanrı"ysa, "Tanrı anlayışı" o denli çok ki ... İslam'ınki başka, Hristiyanlığınki başka... Kur'an'ın "Tanrı"sı, Yahudilerden, Tevrat'tan "kopya" olarak alındığı halde, birçok kez, Kur'an'da başka-

dır, Tevrat'ta başkadır. "Esası birdir" demeninse bilimsel bir değeri yoktur. Somut kanıtlarla, somut açıklamalarla yapılmadıkça. Tümünün "temel"inin "bir" olduğu bilimsel bir açıklamayla ileri sürülecekse, şöyle denebilir: "Tümünün 'tanrı' sı, ilkellerdeki 'mana' inancına dayanır". ("Mana"ya ilişkin bilgi için bkz. Prof. Dr. Sedat Veyis Örnek, Etnoloji Sözlüğü.) Yani savunması yapılan inanç, ilkellerdeki inancın ötesine gitmez.

"Tahrif"

Tüzüner, "Kur'an'ın dışındaki kitapların insanlar tarafından değiştirildiğini, bozulduğunu" ileri sürüyor ve bunu kanıtlamak için de Nisâ suresinin 46. ayetini gösteriyor.

Oysa bu ayette, insanların "herhangi bir kitabı değiştirmeleri"nden değil, kimi sözlerin yerini değiştirdiklerinden söz ediliyor. Dahası, yalnızca "dillerini eğip bükerek konuşuyor olmalarından, "işittik boyun eğdik" diyecekleri yerde de "işittik ve karşı çıktık" dediklerinden, bir de 'râinâ' diye bir sözcük kullandıklarından yakınılıyor. Muhammed'i dinlerlerken "işittik ve boyun eğdik" deselerdi ya da "râinâ" yerine, "bize bak, bizi gözet" anlamına gelen "unzurnâ" demiş olsalardı sorun kalmayacaktı; bu bildiriliyor. Herkesin bildiği anlamdaki "tahrif" bunun neresinde anlatılıyor? Yani "Kur'an'dan önceki kitapların değiştirildiği" yolunda bir sav, burada anlatılanların neresinde?

Birçok Kur'an yorumcusu gibi Fahruddin Râzî de bu ayeti ele alarak, yahudilerin "Tevrat'ın sözlerini değiştirdikleri" anlamında bir "tahrif"in söz konusu olmadığını, burada anlatılanı, "yahudilerin kendi eğilimlerine göre Tevrat'ı yorumladıkları" anlamında anlamak gerektiğini belirtiyor. (Bkz. F. Râzî, e't-Tefsir'ul-Kebîr, 10/118.)

Tüzüner, "tahrif"in "üç anlamı"nı yazıyor. Kaynak olarak da - belki Arapça bilmediği için - asıl kaynağı değil; Elmalı Hamdi Yazır'ın "Hak Dini Kur'an Dili"ni gösteriyor. Bu açıklamanın asıl kaynağıysa "Fahruddin Râzî"nin "e't-Tefsiru'l-Kebîr"i. (Bkz. F.R. e't-Tefsiru'l Kebîr, 10/117-118.)

İmam-Hatip Okulu öğretmeni Tüzüner, kaynağındaki bilginin tersini gösterip savunuyor

İlknur Tüzüner, "Kur'an-ı Kerim dışındaki kutsal kitaplar" ın, "insanlar tarafından değiştirilmiş, bozulmuş" olduğunu ileri sürmüştür. Kuşkusuz, nice "ilâhiyatçı" gibi... Oysa "tahrif"in "üç anlamı"nı aktarırken gösterdiği kaynakta "sağlam olarak" benimsenene terstir bu. Elmalı Hamdi Yazır, "tahrif"in ikinci anlamını, F. Râzî'den alıp anlatırken şöyle diyor (sözler bugünkü dile çevrilmiştir):

"Kuşku sokarak ve yanlış yorumlar yaparak, bir sözü öteye beriye çekerek anlamını bile bile yanlışa dönüştürmektir ki, bu da yorum ve açıklamalarda yapılan türden manevi tahriftir. Fahruddin Râzî, 'nitekim zamanındaki ehli bid'at da (sapık yolun yolcuları), görüşlerine ters düşen ayetlerde böyle yapıyorlar' demiş ve 'TAHRİF'in yorumunda bu ikinci anlamın temel olduğunu yazmıştır." (Bkz. Elmalı Hamdi Yazır, Hak Dini Kur'an Dili, 2/1362.)

Tüzüner, kaynak olarak gösterdiği yerden bunu, dürüstçe böyle aktaracağı yerde, ileri sürdüğü görüşe ters olur diye, burada anlatılan türden bir "tahrif" yapıp geçiyor; kaynağında yer almayan örnekler veriyor; "Hz. Dâvud, Hz. Süleyman hakkında iddia edilen, yanlış yorumlamaya dayanan fikirler gibi." diyor.

Kuşkusuz bu çok kötü bir "ayıp"tır. Ama bu türden "ayıplar"ı, İslamcı ve "ilâhiyatçı"lar içinde yalnız Tüzüner yapmıyor ki...

Kısacası, gerek Tüzüner'in gösterdiği kaynağa, gerek asıl kaynağa göre; kanıt olarak dayanılan ayette, Tüzüner'in ileri sürdüğü türden bir "tahrif" savı bulunmamakta. "Kitab ehli"nden kimileri, Muhammed'i "peygamber" tanımazlarken onun sözlerine karşı "işittik ve karşı çıktık" anlamında sözler söylemişler ve "bize bak, bizi gözet" anlamında bir söz söylemeleri beklenirken "râinâ" demişler. Hepsi bu. Bu anlatılıyor ayette. "Râinâ" da, "aşağılama", "alay etme" niteliğinde bir anlam içeren sözcük diye ileri sürülür. (Bkz. F. Râzî, 10/118-119.)

Kaynaktaki anlamıyla "Kur'an"da da tahrif yapılagelmiştir

Fahruddin Râzî, Nisâ suresinin 46. ayetinde yahudiler için söylenen "tahrif"in benzerinin, "kendi zamanında" da ve "Kur'an ayetleri"

ele alınırken yapıldığını çok açık biçimde yazıyor. (Bkz. F. Râzî, e't-Tefsiru'l-Kebîr, 10/118.) Râzî'nin bu görüşü savunduğunu Tüzüner'in kaynağı da belirtiyor. (Bkz. Yazır, 2/1362.). O zaman şu açıkça ortaya çıkıyor. Eğer yahudilerin yaptıkları "yorum"lar "tahrif" sayılacaksa, İslam kesiminde, Kur'an ayetleri ele alınırken yapılan "yorumlar" -ki bugünkü İslamcılarda bolca var- "tahrif"tir. Buna göre Kur'an da "tahrif" edilip duruyor. Başka açıklama olabilir mi?

Mektuba devam edelim:

KUR'AN-I KERİM'DE TAHRİF YOKTUR

İddia edildiği gibi, Kur'an-ı Kerimde en küçük bir tahrif'in dahi olması mümkün değildir. Kur'an-ı Kerim'e Allah kelamından başka hiçbir söz dahil edilmemiştir. Kur'an-ı Kerim ayetlerine karışmasını önlemek için Hz. Muhammed (SAV), kendi sözlerinin yazılmasına kesinlikle izin vermemiştir. Sahih-i müslimde Ebu Said el-Hudri'den rivayet edildiğine göre Peygamberimiz Hz. Muhammed (SAV) şöyle buyurmuştur:

"Benim ağzımdan Kur'an'dan başka hiçbir şey yazmayınız. Kur'an'dan başka bir şey yazmış kimse varsa silsin. Ancak, yazmaksızın benden dilediğiniz gibi rivayet ediniz..."

Nazil olan Kur'an ayetleri, anında vahiy katiplerince yazılmış ve ezberlenmişti. Ne Hz. Peygamber (SAV) devrinde ne de daha sonraki dönemlerde bir tek harfin değişmesi bile mümkün değildir. Çünkü inen ayetler, yazılmasıyla birlikte anında ezberleniyordu da. Yazıda ve ezberde bir noksanlık olmaması için de Hz. Muhammed (SAV), her sene ramazan ayında Vahiy Meleği Cebrail ile karşılıklı Kur'an-ı Kerim'i okurlardı. (2)

Hz. Muhammed (SAV) zamanında böyle bir değişikliğin olması mümkün olmadığı gibi O'ndan sonraki devirlerde de imkânsızdır. Hz. Ömer devrinde Kur'an-ı Kerim kitap halinde iki kapak arasında toplandı. Vahiy katiplerince çeşitli malzemelere yazılan Kur'an ayetlerinin iki kapak arasında toplanması görevi Zeyd b. Sabit'e verildi. Zeyd, hem vahy katibiydi hem de Kur'an-ı baştan sona hıfz-etmişti (ezberlemişti). Zeyd, bu görevde her ayetin Hz. Peygamber tarafından yazdırıldığı şekilde tespit olunmasını ve bunun iki şahidin şehadetiyle vesikalandırılmasını şart koştu. Böylece Kur'an-ı Kerim, Allah'tan indirildiği gibi hiçbir tahrife uğramadan kitap haline gelmiştir. (3)

Bu durumda, Kur'an-ı Kerim'de herhangi bir değişikliğin, noksanlığın ol-

ması mümkün değildir. Zira en küçük yanlışlık onu ezberleyen yüzlerce kişi tarafından anında fark edilirdi.

Hz. Muhammed (SAV)'den sonraki dönemde Kur'an-ı Kerim'in açıklanmasına ihtiyaç duyuldu. Hz. Muhammed (SAV) devrinde anlaşılamayan ayetler O'na sorularak öğrenilebiliyordu. Hz. Muhammed (SAV)'ın ashabı (arkadaşları), O'nun vefatından sonra Kur'an-ı Kerim'deki anlaşılmayan kapalı kısımları açıklama görevini üstlendiler. Kur'an'ın anlaşılamayan kısımlarını, Kur'an-ı Kerim'deki diğer ayetlere dayanarak, Hz. Muhammed'in açıklamalarına, hal, hareket ve yaşantısına dayanarak açıklamaya çalışıyorlardı. Kur'an-ı Kerim'de ayrıntılı olarak anlatılmayan kıssaların ayrıntılarını Yahudi ve Hristiyanlara soruyorlar, İslam inancı ile karşılaştırarak ince bir süzgeçten geçirdikten sonra kabul ediliyorlardı. (4) Ancak daha sonraki dönemlerde kimi müfessirler (Kur'an-ı Kerim'i açıklama işini yapanlar) ehli kitabın anlattıklarına güvenerek, araştırmadan tefsirlerine almışlar, büyük hataya düşmüşlerdir. (5)

TAHRİF TEVRAT'TADIR

Tevrat'ın pek çok yerinde gözle görülür çelişkiler vardır. Örneğin,

1- Tekvin'in altıncı bölümünün on dokuz ve yirminci, yedinci bölümünün sekiz ve dokuzuncu ayetlerinde "ve seninle beraber sağ kalmak için her yaşayan bütün beden sahibi olanlardan, her türden ikişer olarak gemiye getireceksin, erkek ve dişi olacaklar" diye yazılıdır. Yedinci bölümün ikinci ve üçüncü ayetinde ise "Bütün yeryüzü üzerinde zürriyetlerin sağ kalması için kendine tertemiz hayvandan erkek ve onun dişisi olarak yedişer olacak" diye yazılıdır.

2- Çıkış kitabının dokuzuncu bölümünde "Ve Rab, bu şeyi ertesi gün yaptı. Mısırlıların bütün hayvanları öldü. İsrailoğullarının ise bir tek hayvanı bile ölmedi" ifadesiyle bütün hayvanların öldüğü açıkça belirtilirken hemen arkasından "Firavun kavminden olup da Allah'ın sözlerinden korkanlar hayvanlarıyla birlikte evlerine sığındılar. Allah'ın sözlerinde kalplerine korku gelmeyenler de hayvanları sahrada bıraktılar" denilmektedir.

3- II. Kralların yirmi dördüncü bölümünün sekizinci ayeti "Yehoyakin kral olduğu zaman on sekiz yaşında idi" derken II. Tarihler'in otuz altıncı bölümünün dokuzuncu ayeti "Yehoyakin kral olduğu zaman sekiz yaşındaydı" denilmektedir.

Tüm bu çelişkili ifadeler, Tevrat'ın gökten indirildiği gibi kalmayıp bozul-

duğunu, değişik yerlerde değişik kişilerce kaleme alınıp Tevrat diye ortaya çıkarıldığını gösterir.

"Kur'an'da tahrif yoktur" savı, bir müslümanın "iman"ına uygundur kuşkusuz. Ama bu sav için sağlam bir dayanak gerek.

"Kur'an"da bir anlamda "tahrif"in olageldiğini F.Râzî gibi Kur'an yorumcularının da kabul ettiklerini yukarıda gördük. Kuşkusuz, herkesin anladığı anlamdaki "tahrif" bu değildir. Ama herkesin anladığı anlamda bir "tahrif"in Kur'an'da yapılmamış olduğunun da kanıtı yok. İleride belirteceğim gibi ters kanıtlar var.

Tüzüner, "Kur'an-ı Kerim'e, Allah kelamından başka hiçbir söz dahil edilmemiştir." diyor. Bu da "iman"a uygun. Ama "kanıt"ı nedir?

Tüzüner, buna kanıt olarak, "ayetlerin hadislerle karıştırılmamış" olduğuna ilişkin savı gösteriyor. Oysa hem bu sav kanıt olarak yetmez, hem de bu savın da ayrıca kanıtlanması gerekir. Muhammed'in "Benim ağzımdan, Kur'an' dan başka hiçbir şey yazmayınız..." dediğini anlatan hadis de yeterli değildir. Önce bu hadisin "mensuh" yani hükmünün yürürlükten kaldırılmış olduğunu ileri sürenler vardır. Ayrıca birçok örnek gösterilerek, bu hadiste yasaklananın yapıldığı belirtilir ve "caiz olduğu" görüşünü paylaşanların çoğunlukta bulunduğu anlatılır. (Bkz. Müslim, e's-Sahih, Kitabu'z-Zühd/72, hadis no: 3004, s. 2298, not: 2; İbn Melek, Mebariku'l-Ezhar, İstanbul 1309, 1/231.) Demek ki Muhammed'in "benim ağzımdan, Kur'an'dan başkasını yazmayın..." dediğini bildiren hadis, bu konuda ileri sürülen "yasak" için bile yeterli bulunmamakta. Muhammed'in, bir konu nedeniyle: "Benim söylediklerimi falan kişi için yazın..." dediği de aktarılır. (Bkz. Buhârî, e's-Sahih, Kitabu'l-İlm/49, Tecrîd, hadis no: 93).

Muhammed'in bir yerde bir zaman "benim ağzımdan, Kur' an'dan başka bir şey yazmayın!" dediği, bir başka yerde, bir başka zaman da bunun tersi doğrultuda: "Benden (benim ağzımdan) falanca için (şu şu konuları) yazın!" diyerek buyruk verdiği doğru mudur? Eğer "doğru"ysa, yani GERÇEK'se, Muhammed'in nice "çelişki"lerinden biridir bu. İslam "ulema"sı, bu tür "çelişki"leri, "birinci hüküm neshedilmiştir" diyerek "çözüm"e (!) bağlarlar. Buradaki tutumları da öyle olmuştur. Ama eğer gerçek değilse, bir "yalan" vardır ortada. Ya birinci hadis "uydurulmuş"tur ya da ikincisi. Bu "uydurma"yı yapan da "müslümanlar"dan başkası olamaz. Yani "yalan", müslümanların.

Büyük olasılıkla da Muhammed'in "ashab"ının (arkadaşlarının).

Muhammed'in, "Kur'an'dan başka bir şey yazdırtmadığı" gerçek olsaydı, bu, "Kur'an'ın tahrif edilmediği"ni kanıtlamaya yeter miydi? Elbetteki hayır. Çünkü, Muhammed'in "yazdırdıkları" yalnızca "Kur'an ayetleri" olurdu da yine de "tahrif" yapılabilirdi. Bu, onun döneminde de olabilirdi, ondan sonraki dönemde de.

Görülüyor ki, İmam-Hatip Okulu öğretmeni İlknur Tüzüner'in, "Kur'an'ın tahrif edilmediğini" ileri sürerken gösterdiği kanıtın sağlam bir yanı yok.

"Kur'an'ın bir harfinin bile değişmediği" yalanı

Muhammed döneminden bu yana, "Kur'an'ın BİR HARFİNİN bile değişmediği" ileri sürülür. Bu koca bir "yalan"dır. Bu yalan, Tüzüner'in uydurduğu yalan değildir. Ne ki, Tüzüner de bu yalanı "gerçek" gösteriyor.

"Yalan" mı, değil mi bakalım:

İlknur Tüzüner'in mektubunda gösterdiği kaynaklardan biri de, Cerrahoğlu'nun "Tefsir Usulü" adlı kitabıdır. Bu kitabı açalım: Bu kitabın sayfa 90-110 arasında, İslam kaynaklarından aktarılan bilgilerden bir kesimi şöyle: (Bkz. İsmail Cerrahoğlu, Tefsir Usulü, Ankara, 1971.)

Tevbe suresinin 114. ayetindeki "iyyahu" sözcüğünü, Hammad İbn Zeberkân, "ebahu" diye okurdu. Sad suresinin 2. ayetindeki "izzetin" sözcüğünü de "ğırratin" okumaktaydı. (Bkz. s. 90)

Buradaki değişiklikler "harf değişikliği". Birincisinde "ya" "ba"ya, öbüründe de "ayın" harfi, "ğayın" harfine dönüşmüş.

Haydi bu tür "harf" değişikliklerini önemsemeyelim.

Eldeki Kur'an'da görülen kimi sözcüklerin yerine, Abdullah İbn Abbas, "mürâdiflerini", yani "eş anlamlı olanlarını kullanırdı. Enes İbn Mâlik de Müzzemmil suresinin 6. ayetindeki "akvamu" sözcüğünün yerine, "asvabu" sözcüğünü kullanmıştır. (bkz. s. 94) İbn Ömer, Cum'a suresinin 10. ayetindeki "f'es'av" sözcüğünün yerine, "f'emzû" sözcüğünü; İbn Abbas Kâria suresinin 5. ayetindeki "kel' ıhni" yerine "k'essavfı"yı uygun görüp kullanırdı. Yine İbn Abbas "sayhaten vahi-

deten"lerdeki "sayhaten" yerine, "zeyfeten"i yeğlerdi. Enes İbn Mâlik, İnşirah suresinin 2. ayetindeki "vada'nâ" yerine, "halelnâ" diye okurdu. (Bkz. s.95) Buralarda görülen de yalnızca "harf" değil, "kelime" değişikliğidir. Aynı kitapta, gösterilen kesimde başka örnekler de görülebilir.

Demek ki "Peygamberden bu yana bir HARF bile değişmemiştir" savı, İmam-Hatip Okulu öğretmeni İlknur Tüzüner'in kendisinin gösterdiği kaynaktaki bilgilere göre bile gerçek değildir. Çeşitli "mushaf"larda, "harf" değil, "kelime" farkları bile görülegelmiştir.

İsmail Cerrahoğlu'nun da kitabında yer verdiği (bkz. aynı kitap, s. 93-94.) bir olay çok ilginçtir bu konuda. Aktarıldığına göre: Bir gün, Hizam Oğlu Hakîm Oğlu Hişâm, Furkan suresini okumaktadır. Ömer dinler, bakar ki Hişâm bu sureyi, Muhammed'in kendisine öğretip okuttuğundan başka türlü okuyor. Ömer öfkelenmiştir.

— Bu sureyi sana böyle kim belletip okuttu?

— Peygamber!

— Yalan söylüyorsun. Çünkü Peygamber bu sureyi bana, senin okuduğundan başka türlü okuttu.

Ömer bu tartışmayı yaparken, Hişâm'ın yakasına sarılmıştır. Sonra adamı alıp peygambere götürür.

— Bu adam, senin bana okuttuğundan başka türlü okuyor Furkan suresini.

—Yakasını bırak da adamın okuduklarını ben de dinleyeyim.

Ömer yakasını bırakınca, Muhammed adama döner:

— Hişâm haydi oku bir de ben dinleyeyim, Furkan suresini nasıl okuyorsun?

Hişâm, Furkan suresini, kendisine öğretildiği gibi okur. Sonra Muhammed, "Bu sure bana böyle indi" der.

Muhammed, aynı sureyi bir de Ömer'e okutturur. Ömer' inki için de aynı şeyi söyler. Yani ikisininkini de doğru bulmuştur. Sonra da şöyle der:

— Kur'an, yedi harf (yedi türlü) indirildi. Bunlardan hangisi kolayınıza gelirse, Kur'an'ı ona göre okuyun. (Bkz. Buhârî, e's-Sahih, Kitabu'l-Husûmât 4; Tecrîd, hadis no: 1766; Müslim, e's-Sahih, Kitabu Salâti'l-Müsâfirîn/270, hadis no: 818.)

Bu hadis, Hişâm'ın okuduğu Furkan suresiyle, Ömer'in okuduğu

Furkan suresinin, çok çok başka olduğunu açıkça ortaya koyuyor. Bu hadise göre, Muhammed kavgayı tatlıya bağlıyor, "Kur'an'ın yedi çeşit indirildiğini" ve herkesin bir türlü okuyabileceğini söylüyor. Yani, Kur'an'ı türlü biçimlerde öğrenip okumayı serbest bırakıyor. "Başkalık"sa, hadisten de kolaylıkla anlaşılacağı gibi, "okunuş"ta değil; "okunanlar"dadır. Yoksa Ömer'in o denli öfkesinden söz edilebilir miydi?

Kaynaklar, ayrı ayrı "mushaflar" üzerinde durur. Aktarılan örneklere göre, kimi "mushaf"takiler, bugün elimizdeki "resmî Kur'an"dakileri tutmamakta. (Bilgi için örneğin bkz. Süyûtî, el İtkân, 2/32-33). Ayrıca İbn Ömer'in şu sözü son derece ilgi çekicidir:

— "İçinizden kimse, Kur'an'ın tümünü elinde tuttuğunu söylemesin. Bunu diyen bilir mi Kur'an'ın tümü ne kadardı, nasıldı? Kesin olan o ki, Kur'an'ın çoğu yok olup gitmiştir". (Bkz. Süyûtî, el İtkân, 2/32)

Bütün bunlar karşısında, yine "Kur'an, Peygamberden bu yana olduğu gibi ve bir harfi bile değişmeden gelmiştir." denebilir mi?

Şu gerçek de unutulmamalı: Kaç kez yazdık ve kanıtladık ki, Kur'an'ın birinci orijinali de, ikinci orijinali de yine müslümanlar eliyle "yakılmıştır". Kuşkusuz, gerçekleri örtmek için. Osman döneminde oluşturulup çoğaltıldıktan sonra belirli merkezlere gönderildiği "nüshalar"ın orijinallerine de, dünyanın hiçbir yerinde rastlanmamakta. Bunu da birçok kez yazıp kanıtladık. Çeşitli yerlerdeki yazılarımdan oluşan ve yakında "DİN BU" adıyla çıkacak olan kitabımda da buna ilişkin açıklama ve kanıtlar bol bol görülecektir.

"... Yazıda ve esasta bir noksanlık olmaması için de Hz Muhammed (S.A.V.) her sene ramazan ayında Vahiy Meleği Cebrail ile karşılıklı Kur'an-ı Kerim'i okurlardı." diyor Tüzüner. Bu, her zaman, "Kur'an'ın tastamam olduğuna ve değişmediğine" bir kanıt olarak gösterilir din çevrelerince. Tüzüner de Cerrahoğlu'nu kaynak göstererek aynı geleneğe uyuyor. Oysa böyle bir şey kanıt olabilir mi? "Her yıl ramazan ayında Cebrail gelirmiş de, Muhammed'le karşılıklı Kur'an okurlarmış" (!) Bu hadis, "iman" için bir değer taşıyabilir. Ama Kur'an'ın değişikliklere uğramadığına, olduğu gibi geldiğine, "eksiksiz" olduğuna kanıt niteliği taşıyamaz.

Bir de konunun şu yönü var:

Kur'an, olduğu gibi zamanımıza gelmiş olsaydı, yani hiçbir değişiklik ve eksiklik -fazlalık bulunmasaydı bile, onun "Tanrıdan geldiğine" inanmak mı gerekecekti? Buna yine, ancak "iman" ölçüsü içinde "evet" denebilir. Gerçeklere ve gerek aklın, gerek bilimin geçerli ölçülerine göreyse, böyle bir inanışın hiçbir sağlam temeli olamaz. Akıl ve bilim, birtakım "cambazlıklar"la DİN'e kurban edilmedikçe de tersi ileri sürülemez bunun.

Tüzüner, "Hz. Ömer devrinde Kur'an-ı Kerim, kitap halinde, iki kapak arasında toplandı..." diyor ve birtakım "bilgiler" aktarmaya çalışıyor. Ne var ki "Kur'an ayetlerinin derlenmesi" konusunda, daha işin başında "yanlış"a düşüyor. Çünkü, bilindiği gibi tüm kaynaklara göre, ilk derleme "ve iki kapak arasına getirme" olayı, "Ömer dönemi"nde değil; Ebubekir döneminde gerçekleşmiştir. Burada yanlışa düşen, başka yerlerde doğru bilgiler aktarabilir mi?

Tevrat'taki saçmalar

İlknur Tüzüner, Tevrat'taki kimi "akıldışılık"lar, çelişkiler üzerinde duruyor. Gerçekte bu, Tüzüner'in incelemesi değildir. İslamcıların her zaman, "Tevrat'ın ilâhi olmadığına" kanıt göstermek için başvurdukları noktalardır bunlar. Tevrat'ta belirli "saçma"lar, "çelişki"ler bulunup gösterilegelmiştir. Gösterilenler, gerçekten de "saçma"dır, "çelişkidir". Ve bunların içinde bulunduğu metinler de gerçekten "Tanrısal" olamaz. Ama "aslı" öyledir "Tevrat"ın. Aslı öyle değilse, aslının öyle olmadığını iler sürenlere, "peki Tevrat'ın aslı nerede? Aslının öyle olmadığını nasıl kanıtlayacaksınız?" sorusuna cevap bulmak düşer. Ne ki bunun cevabını şimdiye dek bulmuş değillerdir. Gerçekte ne Tevrat, ne İncil, ne de Kur'an "Tanrı'dan indirilme"dir. Hepsi, oradan buradan yapılan derlemelerin ürünüdür. Tevrat'ın bir sürü kaynağı vardır. Kur'an'ınsa en temel kaynağı "Tevrat"tır. Kaynakları arasında, çeşitli yahudi kaynakları yanında, İncil, eski Arap gelenekleri ve kendi özel yaşamı da küçümsenemeyecek bir yer tutuyor. Bu dizide hepsini, kanıtlarıyla bulacaksınız. Mektup şöyle son buluyor:

İSRAİLİYYAT NEDİR?

Kur'an-ı Kerim'de geçen "İsrailoğulları" ifadesinin sık geçmesini öne sürerek, Kur'an-ı Kerim'in baştan sora israiliyyatla dolu olduğunu söylemek çok yanlıştır.

İsrailiyyat kelimesinin lügat manası, İsrailî bir kaynaktan aktarılan kıssa ve hadisedir.

İsrailiyyatı'ın ıstılah (terim) manası ise İslama ve özellikle tefsire girmiş olan Yahudi, Hıristiyan ve diğer, dinlere ait kültür kalıntıları ve yine bunlara ait uydurulmuş dinin lehinde veya aleyhindeki her türlü haberdir.

İsrailiyyat, uydurma haber manası ifade ettiğine göre Kur'an-ı Kerim'de İsrailoğulları ile ilgili haberlerde "İsrailoğulları" kelimesi geçtiği için "Kur'an-ı Kerim baştan sona israiliyyattır" iddiasında bulunmak ne derece doğrudur?

"İsrailoğulları" ile başlayan bu ayetlerde Allah'ın Hz. Musa (AS)'a ve kavmine verdiği nimetlerden (Bakara, 40) Firavun'un zulmünden onları kurtardığından, Kızıldenizde Firavun ve adamlarının boğulduğundan (Bakara, 49-50), Yahudilerin Hz. Musa'ya ve Allah'ın bu nimetlerine nankörlük edip bir buzağıya tapmalarından (Bakara, 51) inkarlarından dolayı inanan pek azı dışında diğerlerinin lanetlendiklerinden (Nisa, 46) bahsedilir.

"İsrailoğullarından 'Allah'tan başkasına kulluk edinme etmeyin, anne ve babaya, yakınlara, yetimlere, düşkünlere iyilik edin, insanlarla güzel güzel konuşun' diye söz almıştık. Sonra siz pek azınız müstesna geri döndünüz. Siz-ler, zaten döneksiniz." (Bakara, 83)

"Musa, Rabbim ben ancak kendime ve kardeşime söz geçirebiliyorum. Artık bizimle bu zalim kavmin arasını ayır dedi." (Maide, 25)

"Ey Musa! Bir çeşit yemeğe dayanamayacağız, bizim için Rabbine yalvar, bize yerin bitirdiği sebze, hıyar, sarmısak, mercimek ve soğan yetiştirsin demişsiniz de 'hayırlı olanı daha küçük şeyle mi değiştirmek istiyorsunuz. Bir şehre inin, şüphesiz orada istediğiniz vardır" demişti (Hz. Musa). Onlara yoksulluk ve düşkünlük damgası vuruldu. Bu, Allah'ın ayetlerini inkar etmelerindendir. (Bakara 61)

İddia edildiği gibi Yahudiler (İsrailoğulları) Kur'an'a göre en seçkin en üstün toplum değillerdir. Aksine, Allah'ın kendilerine verdiği nimetlerin kıymetini değerini bilmemişler, şımarmışlar, nankörlük etmişlerdir. Yukarıdaki ayetlerde bu açıkça görülmektedir. İsrailoğullarının kendi dönemlerinde

üstün kılındıklarının hatırlanması isteği de bu üstünlüğün belli bir zamanda olup bittiğini gösterir. Zira, hâlâ sürüp devam eden şey hatırlanmaz!

Hz. Dâvûd hakkında işlediği iddia edilen günah:

Hz. Dâvûd'un, komutanlarından Üriya'nın karısına aşık olup onu harbe göndermesi, öldürülünceye kadar ön safta savaşmasını emretmesi ve sonra karısıyla evlenmesi iddiaları asılsız ve yalandır. (6) Hz. Ali, bir peygambere iftira edilmesini önlemek için bu yalanları anlatana 160 değnek dayak atacağını söylemiştir. Zira, peygamberlere yalan isnad etmenin cezası 160 değnektir.

Konunun aslı şöyledir:

Hz. Dâvûd, vaktinin bir kısmını devlet işlerine tahsis eder, halkın meselelerinde hüküm verirdi. Vaktinin kalan diğer kısmında da halvete çekilir, ibadet eder, Mihrab'da Allah'ı tespih edip Zebur'u düzenlerdi. İbadet ve halvet için mihraba girdiğinde insanların yanına çıkana kadar hiç kimse O'nun yanına girmezdi. Bir gün bir de baktı ki içinde ibadet ettiği mihraba girmeye çalışan iki kişi. Olay Kur'an-ı Kerim'de şöyle anlatılır:

"Sana o davacıların haberi geldi mi? Hani onlar duvardan mescide tırmanmışlardı. O vakit Dâvûd'un karşısına girivermişlerdi de O, bunlardan telaşa düşmüştü. Korkma! dediler; biz iki davacıyız. Birimiz ötekinin hakkına tecavüz etti. Şimdi sen aramızda adaletle hükmet. Aşırı gitme. Bizi doğru yolun ortasına çıkar. Onun doksan dokuz koyunu var. Benim ise bir tek dişi koyunum var. Böyle iken onu bana ver dedi. Mücadelede beni yendi.

Dâvûd dedi: 'Andolsun ki o, senin dişi koyununu kendi dişi koyununa katmak istemesiyle sana zulmetmiştir.' Mallarını birbirine katıp karıştıran ortakların çoğu mutlaka birbirine haksızlık eder. İman edip de iyi iş işleyenler bunun dışındadır. Fakat bunlar ne kadar azdır. Dâvûd sandı ki biz kendisine azab hazırladık. Bunun üzerine O, rabbinden mağfiret dileyip rukû ile yere kapanıp Allah'a yöneldi." (Sad, 21-24)

Hz. Dâvûd, diğer hasmı dinlemeden, açıklamasına fırsat vermeden, herhangi bir delil istemeden, açıkça zulüm gören tarafın anlattığı doğrultuda hükmetti. "Senin koyununu kendi koyununa katmak istemekle sana haksızlıkta bulunmuştur." diyerek hüküm verdi. Bunun üzerine Allah, diğer hasmı da dinlemesi, hüküm vermede daha tedbirli davranması hususunda O'nu uyardı.

Ayrıca, Hz. Dâvûd (AS) gayet sağlam yapılmış aşılmaz, geçilmez zannedilen, muhafızlarca korunan sarayının aşılıp içeriye girildiğini görünce, kendisinin fitneye düşürüldüğünü, Allah'ın sevk ve idaresiyle mülkünde bir ihtilalin

başlatıldığını veya kendisine bir baskı düzenlendiğini sandı. Kendisinin imtihan edildiğini düşündü. Sonradan işin düşündüğü gibi olmadığını görünce kötü zannından dolayı Allah'tan af dileyip secdeye kapandı. Hz. Dâvûd'un tevbe edip secde etmesinin sebebi işte şudur. (7)

Hz. Dâvûd'a gelen bu iki davacının melek olduğu iddiaları da yanlıştır. Çünkü melekler evlenmezler, onlar için aile hayatı söz konusu değildir. Birbirlerine zulmetmezler, hasım olmazlar. (8)

Kur'an-ı Kerim'de geçen doksan dokuz koyundan maksadın kadın olduğu söylenerek Hz. Dâvûd'a iftira edilmiştir. "Na'cetün" kelimesi Kur'an-ı Kerim'de hakiki manasında (koyun) kullanılmıştır. Tevil etmeye hiçbir şekilde ihtiyaç yoktur. (9)

Hz. Dâvûd (AS)'ın, komutanının karısını elde etmesi, onunla evlenmesi asılsız ve yalan olduğuna göre Hz. Süleyman'ın böyle bir ilişkiden doğmuş nesebsiz biri olduğu iddiası asılsız alçakça bir iftiradan başka bir şey değildir.

Hz. Muhammed (SAV)'in Zeyneb (RA) ile evlenmesi:

Hz. Dâvûd gibi, Hz. Muhammed (SAV)'e de saldırılmış aslı olmayan, saptırılmış iddialarda bulunulmuştur.

Hz. Peygamber (SAV)'in, evladlığı Zeyd'in boşamış olduğu karısıyla evlenmesi İslam düşmanlarınca saptırılarak çarpık bir şekilde ele alınmıştır. Hz. Muhammed'e ve İslama yönelik kasıtlı bir hücum aracı olmuştur. İddia edildiği gibi Hz. Muhammed (SAV) evladlığı Zeyd'in karısına ne aşık olmuştur ne de bu durum Allah tarafından Hz. Peygamber için haklı bulunurken Hz. Dâvûd hakkında hatalı bulunmuştur.

Meselenin özü şudur:

Zeyd b. Harise, Rasulullah'ın azadi kölesidir. Rasulullah, Zeyd'i halasının kızı Zeyneb ile evlendirdi. Bir müddet sonra aralarında geçimsizlik çıktı. Zeyd, Zeyneb'i Rasulullah'a şikâyet etti. Hz. Muhammed (SAV) de Zeyneb'i boşamamasını söyledi. Allah, bu noktada Rasulullah (SAV)'i "Allah'ın açığa vuracağı şeyi içinde saklıyordun" diyerek uyarmıştı. Zeyd, Zeyneb'i boşayınca da O'nu Zeyneb'le bizzat Allah-u Teala nikâhladı. Nikâhın Allah tarafından kıyıldığını "Zevvecnâ" (Biz nikâhladık) ifadesinden anlıyoruz. Hz. Zeyneb, nikâhının gökte Allah tarafından kıyılmasıyla övünürdü. (10)

Rasulullah (SAV) böylece, Allah'ın vahiydeki emrini yerine getiriyordu. Yoksa, Zeyneb'e duyduğu aşktan dolayı değil. Rasulullah, vahiy emriyle Zeyneb'le evlenmekle, evladlıkların öz oğul gibi olmadığını göstermeyi amaçlıyordu.

Nitekim, ayette bu durum şöyle ifade ediliyor:

"Sonunda Zeyd, eşiyle ilgisini kestiğinde onu seninle evlendirdik ki evladlıkları eşleriyle ilgilerini kestiklerinde onlarla evlenme konusunda bir sorumluluk olmadığı bilinsin" (Ahzap, 37)

Allah, kullarına sıkıntı verecek şeyi emretmez. Allah, "Allah'ın peygamberlere farz kıldığı şeylerde O'na bir güçlük yoktur. Bu, Allah'ın öteden beri gelmiş geçmişlere uyguladığı yasasıdır. " diyerek Zeyneb'le Hz. Muhammed'in (SAV) evlenmesini noksanlık olarak kabul eden münafıkların iddialarına cevap vermektedir.

SONUÇ

Kur'an-ı Kerim, Allahu Teala tarafından Hz. Muhammed (SAV)'e indirilmiş kutsal bir kitaptır. Kur'an-ı Kerim'de inanç ve ibadet esaslarının yanı sıra geçmiş milletlerden, peygamberlerden, inanmayanların başlarına gelenlerden bahsedilir. Bundan maksat da insanların düşünmelerini sağlayıp yanlış hareket etmelerini önlemektir. Kur'an-ı Kerim'de ahlaki özelliklerden de bahsedilir. Çünkü İslam, insanın ahlaki özelliklerle donatılmasını amaçlar. Bu amaçla da soy temizliğine büyük önem verir. Boşanmış veya kocası ölmüş kadının hemen evlenmeyip belirli bir müddet iddet beklemesi neslin birbirine karışmasını önlemek, temiz olmasını sağlamak içindir. Allah'ın dinini insanlara ulaştırmakla görevli tüm peygamberler gibi Rasulullah da Kur'an-ı Kerim' deki ahlaki unsurları kendi yaşantısında tatbik etmiştir. Onlar hakkında iddia edilenler kasıtlı yapılmış, çirkin, alçakça iftiradan başka bir şey değildir.

İlknur Tüzüner
Keçiborlu İmam-Hatip Lisesi Öğretmeni
32700 Keçiborlu/ISPARTA

KAYNAK

(1) Elmalı, Hamdi Yazır, Elmalı Tefsiri, 2/1361
(2) İsmail Cerrahoğlu, Tefsir Usulü, Ankara 1979, sf. 54
(3) İsmail Cerrahoğlu, a.g.e., sf: 70
(4) İsmail Cerrahoğlu, a.g.e., sf: 71
(5) Sabuni, Safvet'üt-Tefasir 3/54
(6) Diyanet dergisi, sayı: 1'den naklen İbn Arabi, Ahkam'-ül Kur'an, IV/1626-1627
(7) Elmalı, a.g.e. 6/4092
(8) Diyanet dergisi sayı : 1'den naklen Alûsi, Tefsir'ul Alüsi 23/179
(9) Fahruddin Razi, Mefatih'ül-Gayb, 26/197
(10) Sabuni, Safvet'üt-Tefasir

Tüzüner, "Kur'an'da 'İsrailoğulları' sık geçiyor diye, Kur' an'ın, baştan sona İsrailiyyatla dolu olduğunu söylemenin çok yanlış olduğunu" yazıyor.

Kur'an, gerçekten de "İsrailiyyat"la doludur baştan sona. Ama, bu, yalnızca "İsrailoğulları"nın çok sık geçmesinden değil kuşkusuz. Böyle bir şey ileri sürülmemiştir. Kur'an'ın "İsrailiyyat"la baştan sona dolu olduğu; hem "İsrailoğulları'nın sık geçiyor oluşundan, hem de "İsrailoğulları"nın yaşamlarından, inançlarından, gelenek ve göreneklerinden bolca söz edişinden, bunlara, türlü boş inançlara dayalı söylencelerden, oradan buradan derleme öykülerine, mavallarına pek çok yer veriyor oluşundan dolayı bir gerçektir. Yazılarımda anlatılmış olan budur. Ve bu gerçek yok sayılamaz, örtülemez.

Tüzüner, "İsrailiyyat"ın ne olduğunu açıklamak için önce bir sözlük anlamını alıyor. Bu anlam doğrudur. Ama sonra bir de "ıstılah" anlamını, yani sözcüğe sonradan özel olarak yüklenen anlamı alıp sonuca varmaya çalışıyor.

Önce şunu sormak gerekiyor:

"İsrailiyyat"a "ıstılah" anlamını yükleyen kim, kimler, hangi "ulema"?

Bir sözcüğün elbetteki bir "sözcük" anlamı yanında, bir de "ıstılah" denen özel kullanımdaki anlamı olabilir. Ama bu "ıstılah" anlamı, rastgele ve "keyfî" olarak oluşturulmaz ve sözlük anlamından da büsbütün ilgisi kesilemez.

Tüzüner, "ıstılah anlamı" deyip bir anlama yer verirken, bunu nereden aldığını belirten hiçbir kaynak göstermiyor. Ama ben, nereden kopya ettiğini belirteyim: Tüzüner'in "ıstılah anlamı" diye yer verdiği; İslamcı çevreden Dr. Abdullah Aydemir'in, Tefsirde İsrailiyyat adlı kitabında aynen var. Aynı sözcüklerle...(Bkz. Aydemir, Tefsirde İsrailiyyat, Ankara, 1979, Diyanet yayınlarından. s. 6-7) Tüzüner, aynen alıp kendine maletmiş. Neyse haydi bunu bağışlayalım. Bu anlamı yanlış anlamış ya da bilerek, ilgisiz bir sonuca götürmüş, bir başka anlam oluşturmuş bundan. "İsrailiyyat, uydurma haber ifade ettiğine göre..." diyerek sonuç çıkarıyor. Oysa "uydurma haber", "İsrailiyyat" sözcüğünün ne sözlük anlamıdır; ne de herhangi bir "ıstılah"ta böyle bir anlamın yeri vardır. Tüzüner önce aynen kopya için kullandığı görülen Aydemir'in söz konusu kitabındaki açıklamaları da görmezlikten

geliyor, yok sayıyor. Söz konusu kitapta, "İsrailiyyat" üçe ayrılır: "Senet, metin bakımından sağlam olan İsrailiyyat, zayıf olan İsrailiyyat ve uydurma olan İsrailiyyat" diye. (Bkz. Aynı kitap, s. 7-9.) Bir başka ayrımda şöyle yapılır: "İslam'a uygun olan İsrailiyyat, zıt olan İsrailiyyat, susulup geçilen İsrailiyyat." (Bkz. Aynı kitap, s. 9-16.) Sözcüğün "ıstılah anlamı"nın özeti, Tüzüner'in gösterdiği gibi, "uydurma haber" olsaydı, Diyanet İşleri Başkanlığı yayınlarında yer alan, bir İslam savunucusunun kitabında bu ayrımlar yapılabilir miydi?

"İsrailiyyat", bence de "uydurma haberler"den oluşuyor. Ama her "uydurma haber" için "İsrailiyyat" denemez. Kur' an'daki "uydurma haberler" içinde de "İsrailiyyat"tan olan vardır, olmayan vardır.

Tüzüner'in, Aydemir'in kitabından kopya aldığı "ıstılah anlamı" doğru kabul edildiğinde, "İsrailiyyattan olmak için ille de tefsirlerde bulunmalıdır" demek gerekmez. Bu anlama göre de "İsrailiyyat" her yerde bulunabilir. "Tefsir"lerde de, "hadis"lerde de, "ayet"lerde de... Var olduğu da bir gerçek. "Istıahi anlam" doğru sayıldığında, "Kur'an' ın baştan sona İsrailiyyatla dolu olduğu" sonucuna daha kolay varılır. Çünkü, sözlük anlamında "İsrailiyyat", yalnızca "İsrailoğullarına ilişkin" olanlardır. Yani "yahudi kültür ve edebiyatı"nda olanlar, yahudi inanç, gelenek ve göreneklerinde yer alanlar, öyküler, söylenceler... Bunların Kur'an'da bolca bulunmadığını, gerçeği göz önünde bulundurabilen hiç kimse yok sayamaz. "Istılah anlamı"nı doğru sayarsak, "yahudiler'inkine bir de başkalarını, "Hristiyanlık dünyası"ndakileri ve ötekileri EKLEMEK gerekir. Bunların Kur'an'da bulunduğu da bir gerçek. O zaman, "Kur'an baştan sona İsrailiyyatla doludur" sözü daha rahat söylenir.

Tüzüner, Kur'an'daki "İsrailoğulları'ndan söz eden kimi ayetlere yer veriyor. Hiçbir şey olmasa bunlar bile, "Kur' an'da İsrailiyyat yoktur!" yargısına elvermez.

Tüzüner daha sonra "iddia edildiği gibi yahudiler (İsrailoğulları), Kur'an'a göre en seçkin, en üstün toplum değildir." diyor. Oysa yazılarımda da belirtmiş olduğum gibi, Kur'an'ın "Tanrı"sı, hiçbir yoruma gerek bırakmayacak biçimde, "İsrailoğullarını, âlemlere üstün kıldığını" duyuruyor. Bu duyuru, Bakara suresinin 47. ve 122. ayetlerinde aynı sözcüklerle ve A'raf suresinin 140. ayetinde yer alıyor. Bu, nasıl yok sayılabilir? Kuşkusuz, Kur'an'da "yahudiler"i eleştiren, kınayan

anlatımlar da var. Ama bu, ayetlerde öyle bir duyurunun yer aldığı gerçeğini örtemez. Kur'an'ın "Tanrı"sı Tevrat'tan aktarılma olduğu için, ayetlerde İsrailoğullarını "tüm âlemlere (toplumlara) üstün kıldığı"nın duyuruluyor oluşunu yadırgamamak gerekir. Yahudileri eleştirme, kınama ve yahudi düşmanlığı; yahudilerle çatışmanın olduğu dönemlerin ürünüdür. Yahudi düşmanlığı nedeniyle, "İsrailoğullarının âlemlere üstün kılındığını" duyuran ayetlere de birtakım zorlamalı yorumlar bulma çabası gösterilmiştir Kur'an yorumcularınca. Ama gerçek ortada. Tüzüner, "İsrailoğullarının kendi dönemlerinde üstün kılındıklarının hatırlanması isteği de, bu üstünlüğün belli bir zamanda olup bittiğini gösterir. Zira hâlâ sürüp devam eden şey hatırlanmaz!" diyor.

Bu mantık doğru sayılacak olsa içinden çıkılmaz bir sürü durum ve sonuçlar karşısında kalınır:

Diyelim ki, sizinle arasındaki dostluğu anımsamanızı istiyor. Bundan, o dostluğun "bittiği", sürmediği mi anlaşılacak?

Âlu İmrân suresinin 103. ayetinde (Diyanet'in çevirisiyle) şöyle deniyor:

—"Toptan Allah'ın ipine sarılın, ayrılmayın. Allah'ın size olan nimetini anın: Düşmandınız, kalblerinizin arasını uzlaştırdı da onun nimeti sayesinde kardeş oldunuz..."

Görüldüğü gibi burada, seslenilen müslümanların "bir zamanlar düşman oldukları" anımsatılıyor, bunun anımsanması isteniyor. Bu düşmanlık "bitmiş"tir. Bu, Tüzüner'in mantığına uygun. Ama yine bu ayette, bir başka şeyin anımsanması daha isteniyor. "Müslümanların, Tanrı'nın nimeti sayesinde dost-kardeş oldukları". Bu da "bitmiş" midir? Aynı mantığı kullanacak olursak, buna da "bitmiştir, müslümanların kardeş yapıldıkları anımsatıldığı, bunun anımsanması istendiği için müslümanlar artık kardeş değildirler, onların dostlukları bitip sona ermiştir." dememiz gerekir. Böyle diyebiliyor mu İslam'ın savunucuları?

Kur'an'ın birçok ayetinde, "Tanrı"nın birçok nimeti" anımsatılıyor, bunların "anımsanması" isteniyor. "Bu nimetler bitmiştir" denebiliyor mu? Örneğin Fâtır suresinin 3. ayetinde:

"Ey insanlar, Allah'ın size olan nimetini anın..." deniyor.

Şimdi "müslüman insanlar", Tüzüner'in mantığını kullanarak,

"Allah, bize olan nimetini hatırlamamızı istediğine göre, bu nimetler artık sürmüyor, sona ermiştir." diyorlar mı, diyebiliyorlar mı?

İlknur Tüzüner! Görüyorsunuz ya, bir çıkmaz karşısındasınız!

"Hz. Dâvûd'un, komutanlarından Uriya'nın karısına âşık olup onu harbe göndermesi, öldürülünceye kadar ön safta savaşmasını emretmesi ve sonra karısıyla evlenmesi iddiaları asılsızdır ve yalandır" diyor. Ve kaynak olarak da, *Diyanet Dergisi* 'ni gösteriyor!

Hemen belirtelim. Bunlar "yalan" olabilir elbette. Dahası, birçok "peygamber"le birlikte, tarihte "Dâvûd Peygamber, Süleyman Peygamber" diye birilerinin yaşadığı da belki "yalan"dır, uydurmadır. Çünkü bunlar, bunların yaşadıkları, yaşamları, öyküleri, birer "söylence"den öteye gitmiyor. Ne var ki Kur'an da bunların "maval"larıyla dolu. Kaynak "Tevrat" ve yahudi kaynakları olduğu için, Kur'an yorumcuları da sıkıştıkça bu kaynaklara başvurmuşlar, Kur'an'da kimi yerde kısa ve kapalı deyimlerle geçen "kıssa"ların boşluklarını bu "maval"larla doldurmaya çalışmışlardır. Olan, bu.

Tüzüner "konunun aslı şöyledir" diyor ve anlatıyor. İyi ama "konunun aslı"nın o söylediğiniz olduğuna kanıtınız nedir? Yorumlarınız, şimdiye dek bilinegelen yorumlar. Daha doğrusu, bir kesim yorumcunun, "Kur'an"ı, İslam'ı, çağdaş bilim ve ahlak karşısında savunma, kurtarma çabasıyla girişmiş olduğu zorlamalı yorumlardır. Ben kaynaklardakini, temel kaynaklar göstererek sergiledim. Sizse "kaynak" (!) olarak *Diyanet Dergisi'* ni gösteriyorsunuz yorumlarınız için. Bu, "ciddîlik"ten uzak olmuyor mu? İmam-Hatip okulundaki öğrencilerinize de, *Diyanet Dergisi* 'ni mi "kaynak" alarak ders veriyorsunuz? Sormakta haksız mıyız?

İlknur Tüzüner'in "Zeyd"e ve "Zeyd'in karısı Zeyneb"in Muhammed'le olan öyküsüne ilişkin "yorum"ları da aynı türden olduğu için üzerinde durmaya gerek görmüyorum.

Sonuç

Yazdıklarım ortada ve "en sağlam" kabul edilen temel kaynaklara dayalı. Çürütebilecekler varsa, buyursunlar bunları çürütsünler...

İmza Dergisine yanıt

İmza Dergisi Sorumlu Yazıişleri Müdürlüğü'ne

— Ahmet Kekeç Bey'le mi görüşüyorum?

— Evet, benim.

— Ben Turan Dursun. Derginizde, benimle ilgili yazı yazmışsınız. Onu görüşmek istiyorum.

— Evet efendim.

— "Nedir bu aşağılamalar, yalanlar?" diye sormayacağım. Çünkü bunlar sizlerden beklemediğim şeyler değildir. Gerekli cevabı da vereceğim. Ama yazılardan özellikle birinde, şimdiden merakımı gidermek istiyorum. Bir "esans, ayakkabılık ve halı talimatnamesi" varmış; bunun altında benim imzam bulunuyormuş!!! Nedir bu, söyler misiniz? İçtenlikle söylüyorum, öğrenmek istiyorum. Nedir bu "talimatname"?

— İsterseniz sizinle görüşelim.

—Görüşelim de şimdi "merak"ımı gideremez misiniz? Nedir bu?

— Efendim, ben "mizah" yazarıyım. Biliyorsunuz, mizahta biraz abartma olur.

— İyi ama bir şey olursa abartılır, olmayan şey nasıl abartılır? Gerçekten var mı böyle bir şey? Ben de şu Turan Dursun'u tanıyayım?

— Görüştüğümüz zaman merakınızı gideririm.

Ahmet Kekeç'le telefon görüşmemiz uzunca oldu. Girişse aşağı yukarı böyleydi. Pazartesi *2000'e Doğru*'da bulunacağımı söyledim ve görüşmeyi kararlaştırdık.* Ahmet Kekeç, "kekeleme"den bakalım neler söyleyecek bana?

"İmana zincirli olmayan akıl ve bilimin böyle şeylerin (mucizenin) olabileceğini kabul edebileceği düşünülebilir mi?"

"Mizahcı"(!) Kekeç benim bu tümcemi almış. Turan Dursun denen herifi hem "dil" ve "yazım", hem de düşünce alanında vurmak için, ayrıca ve ilgi çekecek biçimde başa dizdirmiş.

Sormak ve öğrenmek istiyorum:

— Ey "dilbilgisi" ustaları! Ey söz ve imlâ uzmanları! Lütfen söyler misiniz önce? Benim bu tümcemde dilbilgisi kurallarına aykırı bir şey bulabiliyor musunuz?

Eğer siz bulamıyorsanız bilesiniz ki, "mizah" ustamız (!) "dilbilgi-

si" alanında da nasıl "usta (!) olduğunu, "ülküdeş"lerine göstermek için, tümcemdeki aykırılığı buluyor ve gösteriyor. Başına "Turan diyor ki"yi koyduktan ve alıntıya yer verdikten sonra ayraç içinde şöyle diyor: "Turan, noktalama, dilbilgisi türünden gereksiz ayrıntılarla uğraşmadığı için, sevabına ben düzelttim. Turan Dursun sağolsun, varolsun ve de tuttuğu altın olsun da, şu Türkçesine bir çeki - düzen versin inşallah."

Kekeç, benim tümcemin neresini mi düzeltmiş?

Belirtiyor: Tümcemdeki "edebileceği" sözcüğünü "yanlış" bulup "etmesi" diye düzeltmiş. Gördünüz mü "usta"yı?!

Telefonla olan görüşmemizde sormuştum kendisine:

— Bu düzelttiğiniz sözcük hangi yönden yanlış? Hangi yönden "dilbilgisi" kuralına ters?

— Yani cümle düşük.

Kekeç, "cümle"de hem "düşüklük", hem de bu düşüklüğü "imlâ"ya aykırı bulmuştu.

— Olur mu kardeşim? Tümcemde "edebileceği" yerine elbette ki "etmesi" de kullanılabilirdi. Ama bu, anlatılmak isteneni anlatmazdı ki! Burada ne "cümle düşüklüğü", ne de "imlâ"ya aykırı bir durum var. Ayrıca bir şey daha söyleyeyim: Ben, "Türkçe"ye, "dilbilgisi"ne de son derece önem veririm.

Bu alanda bir "yanlış"ımı bulup gösteren olursa teşekkür edeceğimi, "minnettar" olacağımı da söyledim. Buna, "Türkçe"yi ve "dilbilgisi"ni de bir "uzmanlık" alanı olarak seçtiğimi ekledim.

Ve kafamda bir "merak" daha oluştu: Seslendiği kitlenin anlayamayacağı kimi sözcükleri de araya sokuşturarak bilgiçlik gösterisinde bulunan ve sarhoş ettiği sözlerinin kafasını o taşa bu kayaya vurarak kırıp döken bu efendi, söz konusu "yanlış"ı bulurken ölçü aldığı "dilbilgisi" kurallarını kimlerden ve nerede öğrenmiştir? Telefon görüşmemizde bunu öğrenemedim.

Uzun telefon görüşmemizde, Kekeç'in yazısındaki yalanlar üzerinde de durdum.

— Bakın kardeşim, nasıl derlemişsiniz, size kim bilgi vermişse, yazınızda bir sürü yalan var.

— Yazın, konuşalım, seve seve düzeltiriz. Maddî bir hata varsa düzeltiriz.

Kekeç, "insan hakları"na bağlı olduklarını ve kendi cevap haklarını da saklı tutarak yapacağım açıklamaya yer vereceklerini söylüyor, söz veriyordu.

— Örneğin dokuz çocuğum olduğunu söylüyorsunuz. Yok kardeşim.

— Yani dokuz çocuğunuz yok mu?

— Yok!

— Kaç çocuğunuz var?

— Üç. Yalnızca üç çocuğum var.

Kekeç şaşkınlık göstermişti ya da bana öyle gelmişti.

— Yaşar Kemal'in romanımdan çaldığını açıkladığımı da yazıyorsunuz, bu da yalan.

— Roman yazmadınız mı?

— Yazdım.

— Götürüp Yaşar Kemal'e vermediniz mi, okutmadınız mı?

— Evet, Yaşar Kemal'e verip okuttum; doğru. Yaşar Kemal'le ben gidip tanışmadım, o gelip benimle tanıştı. Dr. Yıldırım Aktuna evime getirmişti onu. Ve evimde tanışmıştık. Aktuna'ya sorabilirsiniz. Konuştuk, sonra romanımı verdim, okudu. Aktuna'ya, telefonla beğendiğini de söylemişti. Yaşar Kemal'in "roman değil" dediğini söylüyorsunuz. Olabilir. Benim için roman olup olmaması önemli değil. Ben roman ustası değilim. Roman benim alanım da değil. Öyle olunca Yaşar Kemal'in benim romanımdan çalıp roman yazması da söz konusu olamaz.

Yazıda, "Kur'an Ansiklopedisi projesi"nden de söz ediliyor. Sonra "...Mehmet Barlas'la görüşerek eserinin *Güneş* gazetesinin ramazan eki olarak yayınlanmasını ('yayımlanması' olacak - T.D.) sağladı." deniyor. Bu da yalan olduğu için bunu da anımsattım. "Kur'an Ansiklopedisi" için Mehmet Barlas'la gerçekten görüşmüştük, ama "ramazan eki için" filan değil. Güneş Yayıncılık'ta ansiklopedi olarak yayımlamak için. Kur'an Ansiklopedisi'nin tüm ciltlerinin (14 cilt) yayıma hazırlanması işi bitmişti. Güneş Yayıncılık, "holding" çatısı altına girince bağlantı da kesilmişti. Bunu anlattım özet olarak.

Kekeç, bir çeşit "kekeme" olarak "Politzer" deyip duruyor yazıda. Beni yoldan çıkardığı için "kâtil" Politzer'miş! Onu bana okutturup kanıma giren de Abdullah Yılmaz' mış.

— Nerden çıkarılıyor bunlar? Ben sol yayınlarla taa 1965 yılında tanıştım. Politzer'in kitabı da bunların arasındaydı. Bunu ben yazdım. Bana bu yayınları tanıtan, okutan kişinin adını da yazdım açıkça.

Gerçekten Politzer'in, "Felsefenin Başlangıç İlkeleri"ni ta o zaman okumuştum ve o sırada yine "iman"lıydım. Benim "iman"ımın sarsılmasında sol yayınların en küçük etkisi olmamıştı. Bunu hep belirtirim. Beni "dinsiz" yapan, "din"in kendisidir. Bu konudaki araştırmalarımdır. Yalanları, sahtelikleri yakalamamdır. Ve başta İslam ve Yahudilik olmak üzere, tüm dinlerin, insanlığın zararına olduğu konusunda kesin bilgi edinmiş olmamdır. Bunu da hep belirtegelmişimdir.

Kekeç'le olan uzun telefon konuşmamızda, benim yazılarımı da ele aldık. Kekeç'in, benim yazılarımda, "tartışmaya değer bir yan" bulunmadığını, benim yazılarımı anlamadığını söylemesine de "Bu, sizin sorununuz. Benim yazılarımı anlayanlar da var." anlamında karşılık verdim. Yeri geldi; yazımdaki kaynakları, "ayet"leri, "hadis"leri herkesle tartışabileceğimi söyledim. Kekeç, bunun, kendisine düşmediğini, ilgili "üstadlar"a düştüğünü söyledi.

"Demokrasi" üstüne, "insan hakları" üstüne konuştuk.

— Bana, inancıma saygı duyuyor musunuz?

— Size "insan" olarak saygı duyabilirim. Ama inancınıza, dininize saygı duyamam. Din, karanlıktır, kötülüktür, işkencedir. Bunlaraysa saygı duyulmaz bence. Adam öldüreni ve adam öldürmeyi anlarım. Dini ve dine inananı da anlarım. Bunlara kin duymam. Ama saygı duymak başka şey. Kötülüğe, ilkelliğe ve sahiplerine saygı duyamam.

Böyle anlatmaya çalışmıştım. Ne ki, anlatabilmiş miydim "mizah" ustasına?

Kekeç, "hangi zeminde" benimle konuşulup tartışılabileceğini sordu. Şuydu karşılığım:

— Dürüstlükle; "Zemin", dürüstlük olmalı. Ne var ki siz yalanlarla karşıma çıkıyorsunuz. Aleviliğim ileri sürülmüştü olmadı. Adımın altında "Mehmet" olduğu, "Mehmetçiğe ve Muhammed'e düşmanlığım"dan dolayı bu adı kullanmadığım ileri sürülmüştü. Oysa ne kütüğümde böyle bir adım olmuştu, ne de böyle bir adla çağrılmıştım. Siz de başka yalanlar uyduruyorsunuz.

İmza dergisinin sorumluları, ilgilileri ve de "bil cümle İslamcılar"! İyice bilin! Bilin ve unutmayın ki ben, yüzyılların doğurduğu bir

"ölüm"üm! İslam'ın, tüm dinlerin, "tabu"ların, sonuçları bugün ve yarın görülecek olan ölümüyüm. Çıkarları "din karanlığı" üstüne kurulu olanlar, bu karanlıktan türlü biçimde yararlananlar, tüm karanlık böcekleri benden korksunlar. Ne "imza"lı, ne de "imza"sız yalanları beni yıldırabilecektir. Korksunlar elimdeki "ışık"tan. Bir "mum ışığı"nın bile koca bir oda karanlığını nasıl parçaladığını anımsasınlar. Binlerce yıllık ilkelliklerin, yalanlarla örülüp piyasalara sürüldüğü "iman"ın kafalardaki, duygulardaki "zincir"lerinin elbette ki bir gün sonu gelecektir.

Kekeç'in yazısında "*2000'e Doğru* dergisinde yüklü teliflerle aylık" aldığım da yazılı. *2000'e Doğru*'dan açtığım ve bu derginin ilgililerinin de tanık oldukları telefonla da belirttim. Benim bu dergiden aldığım para, "asgari ücret" düzeyinde çok komik bir paradır. Merakınızı gidermek için açıklıyorum bunu. *Teori* dergisinde de yazıyorum. Her sayısında kimi zaman 20 sayfadan fazla yazılarım çıkıyor. Biliyor musunuz buradan ne kadar para alıyorum? Yine merakınızı gidermek için belirteyim: Yalnızca 50 bin TL alıyorum her sayısındaki yazı karşılığında. İşte "yüklü telifler" böyle! Dargelirli olageldim ve yine dargelirliyim. Ama komik ücretler karşılığında yazılar yazıyorum. Siz bana sütunlarınızda yer verin, size de yazayım. Hem de "ücretsiz" olarak. Karşıtlarını da yayımlayın. Olur mu?

Yine Kekeç'in yazısında "takiyye" yaptığım yazılıyor. Ve şöyle tanıtılıyorum:

"Önce solcu, sonra sağcı, sonra tekrar solcu olan hoca..."

Size fırsat veriyorum. Eğer bunu kanıtlarsanız, kamuoyuna "onursuz" (şerefsiz) biri olduğumu duyuracağım. Buyurun kanıtlayın.

En azından iki şeye hiç mi hiç gücünüz yetmeyecektir: Bir, çıkarcı olduğumu, bir de "soldan sağa, sağdan sola" döndüğümü. "Sağda"yken, düşünce dünyamdaki gelişmeler nedeniyle "solda" yer aldığım doğru. Ama hiçbir zaman yeniden "sağda" yer almadım. Güçlü İslamcı kesimden önemli "maddî teklifler" aldığım halde. Râbıtatu'l-Âlemi'l-İslami'nin güçlü adamı Dr. Sâlih Özcan'ın adamı olduğunu söyleyenlerden ve başkalarından...

"Takiyye", kullanılan anlamıyla "olduğu gibi görünmeme, göründüğü gibi olmama"dır. Bir başka sözcüğüyle de "hud'a". Bu, yalnızca İslamcılar ve de "Şeriatçı Marksistler"in kullandıkları yöntemdir.

"Peygamberiniz Muhammed"in yöntemidir. "Harb hud'adır (hiledir)" diyen, bu yöntemi kullanan ve "tavsiye" eden odur. (Bkz. Buhârî, e's-Sahih, Kitabu'l-cihad/157; Müslim, e's-Sahih, Kitabu'l-cihad/19, hadis no: 1740; Ebu Dâvûd, Sünen, Kitabu'l-cihad/101, hadis no: 2636, 2637. Ben kaynakları böyle gösteririm işte Kekeç efendi! Senin ya da üstadlarının gücü çürütmeye yeter mi?). Bense son derece aşağılık bulduğum bu yöntemi hiç kullanmadım. "Dinsiz, imansız" olduğum günden başlayarak bunu açıkladım. TRT'de "dinsel yayınları" yapıp yönettiğim zamanlarda da, bunu söylediğim ve bu programlarda laik kişileri de konuşturduğum için bu programlardan alındım. "Din ve ahlak" programında, "ahlak"ın, "genel ahlak"ın ne olduğunu anlatmaları için anayasa profesörlerini, hukukçuları da çağırıyor ve konuşmalarına yer veriyordum. 1961 Anayasası'nın 11. maddesine, özgürlüğü sınırlayanlar arasına "genel ahlaka aykırı olmama"yı da koymuşlardı. Bu anayasayı yapanlardan Prof. Dr. İlhan Arsel'i, Prof. Dr. Muammer Aksoy'u, öteki hukukçulardan Prof. Dr. Faruk Erem'i, Avukat Halit Çelenk'i çağırmış, bu "genel ahlak"ın ne olduğunu, hangi amaçla Anayasaya konulduğunu anlatmalarını istemiştim. Ve anlatmışlardı. Zamanın "solcu" geçinenleri bu programın yayımına engel olma çabası gösterdikleri halde, yayımlamayı başarmıştım. Karataş döneminde "dinî yayınlar" da prodüktör niteliğini taşıdığım halde, işten atılabileceğimi bile düşünmeden ve son derece zor geçinen bir memur olduğum halde bir ajansa demeç verdim; benim dışımda hazırlattırılan dinî programlarda "Şeriat propagandası" yaptırıldığını kamuoyuna duyurdum. *Cumhuriyet* gazetesi de birinci sayfasında yer vermişti açıklamama. (Bkz. *Cumhuriyet*, 19 Eylül 1976.)

TRT'de, bugün *2000'e Doğru*'daki yazılarımın benzeri türünden, İslamcıları çıldırtan yayınlar yapıyordum bir programımda: "Başlangıcından Bu Yana İnsanlık" programı. Diyanet İşleri'nin "Din İşleri Yüksek Kurulu'nca karar alınmış ve bu programın "durdurulması", benim de "atılmam" istenmişti ilgililerden. TRT'nin "solcu" geçinen kimi ilgilileri de bu isteği yerine getirmişti. Ama diziden birçokları yayımlandıktan sonra başarılabilmişti bu. O programın altına "yayımlanmaz" imzasını koyma yürekliliğini gösteremeyen kimi TRT ilgilisi de programdan birkaç metni, MHP'lilerin çıkardığı *Devlet* dergisine vermişler ve bu dergide "hedef" gösterilmemi sağlamışlardı.

Özet: Ben "çıkarcı" olmadım; ben "ikiyüzlü" olmadım, ben bütün lendikten sonra seçtiğim ileri dünya görüşünden dönmedim.

Kekeç'in yazısında: "1989 devrimi olarak nitelenen Doğu Bloku'ndaki değişimlerle Turan'ın Kemalist ve sosyal demokrat olarak ortaya çıktığını görüyoruz." deniyor. İyi ama nerede "görüyorsunuz"? Lütfen bunun belgesini bir açıklar mısınız?

Ben size, bunun da yalan olduğunu belirteyim. Ben "Kemalist" değilim. Hiç de olmadım. Dahası 1989'da "Kemalist"lere çok ağır bir mektup yazdım. Belgesi elimdedir. Biliyor musunuz ki ben "Atatürkçü" de değilim. Olamam da... Anayasayı anayasa olmaktan çıkaran bir hükmü, "zorunlu din dersleri"ni, 1982 Anayasası'na koyan, koydurtanlar da "Atatürkçü" olunca ben nasıl Atatürkçü olabilirim? Haa, şunu da belirtmeliyim: Atatürk, benim için gelmiş geçmiş üstün nitelikli kişilerin, devlet adamlarının başında gelir. Onun döneminde yaşayıp onunla tanışmış olmayı çok isterdim. O, bu toplumu kendi deyimiyle "Arap Dini"nin (bkz. Afet İnan, Medenî Bilgiler, s. 364-365) baskısında "reaya"dan, yani "sürüler"den biri yapılmışken kurtarıp çağdaş bir toplum durumuna getirmek istemişti. Ama yazık ki, sonradan olanlar oldu ve işte sizin gibi ürünler verdi bu ülke. Şimdi siz, derginizde "Şeyh Said"i "rahmet"le, "gıpta"yla (s. 17.) anıyorsunuz. Anın bakalım. Küçük büyük "üstad"larınız, "muhterem"lerinizle birlikte. "Fatih"lerinizi de "Fatihcik"lerinizle anın. Siz anın, siz de bir türlü anılacaksınız. Karanlıklar üstüne nasıl kurulduklarınızla ve gelecek kuşaklarca anılacaksınız.

Şimdi size düşen, benden özür dilemektir. Ve bu yazıyı derginizin ilk çıkacak sayısında yayımlamak. Yoo hayır, bunu sizden bekleyemem!

** Ahmet Kekeç'le iki uygar insan olarak görüşüp, konuştuk.*

Teori

Ağustos 1990, Yıl 1, Sayı 8

MEKTUPLAR VE YANITLARI

Turan Dursun'un aşağıdaki yazısı, öldürülüşünden önce eline geçen son mektuplara verdiği yanıtlardan oluşuyor.

Bilindiği gibi bu dizide, "Kutsal Kitapların Kaynakları"ndan "Kur'an'ın Kaynakları" yer alıyor. Mektuplar da geliyor bu arada. Bunlardan üçü, karşılıklarıyla birlikte yayımlanacak. İkisi iki öğretmenden. Öğretmenlerden biri emekli, öbürü Keçiborlu İmam-Hatip Lisesi Öğretmeni. Bu iki öğretmenin mektubu, iki örnek olarak ele alınmıştır. Binlerce benzerinin İslam, insan, evren konusundaki bakış açısını sergilediği için önemlidir. Öğrencilerine neleri, nasıl öğrettikleri, çarpıcı biçimde yansıyor.

Emekli öğretmen Ahmet Hamdi Güler'in mektubu

Mektubundan anlaşıldığına göre. A. H. Güler, Amasya'da *Yeşilırmak* adlı gazetede "Kur'an-ı Kerim'i eleştiren *Teori* Dergisi'ne Reddiye" başlıklı yazılar da yazıyor. İslam dünyasında "Reddiyye" geleneği ünlüdür. Zaman zaman İslam "kahraman"ları çıkar ve kimi "kâfir"lere "reddiyye"ler yazar ve "hadlerini bildirir". Anlaşılan bizim bu emekli öğretmenimiz de bu yolun çekiciliğine kapılıp heveslenmiş. Şimdi burada, mektubuna olduğu gibi yer verilecektir. Tüm yanlışlar da kendisinindir. Yani hiçbir şeyine dokunulmamıştır. Ancak cevap için araya girilecek.

A. H. Güler — *İslam Dinini ve Kur'an-ı Kerim'i eleştiren Turan Dursun'un derginizin 4 - 5 - 6 sayılarınızda yayınlanan yazılarına topluca reddiye mahiyetinde cevap vereceğim ve vermeye de devam edeceğim.*

T. Dursun — Bu bir tümce. Bu tümcede bir sürü yanlış göze çar-

pıyor. Tümcenin kendi kuruluşu yanlış. Ayrıca "imlâ (yazım)" yanlışları. Daha başlarken ve ilk tümcede görülen bu tür yanlışlar, "emekli öğretmen"imizin mektubu boyunca sürüp gidecek. Bunun altını çizmek gerekmez mi?

A. H. Güler — *1. Sivas Müftülüğünden ayrılan Turan Dursun 'Pireye kızıpta yorgan yakan insan' misali gibi dengesizce yazılar yazıyor. Dünya nüfusu 5.3 milyardır. Bunun 1.2 milyarı müslümandır. Turan Dursun sen, 1.2 milyarda birsin. Yani kabaca Sonsuzda birsin. Daha doğrusu SIFIRSIN. Kalkmışsın 1.2 milyar müslüman kitlesinin Kabe'ye doğru akışını terse çevirmek cüretini Selman Rüştü ve Reşat Halife gibi gösteriyorsun. Menfi uğraşların nafile hele materyalizm felsefesinin çökmekte olduğu şu günlerde.*

T. Dursun — Şu birkaç satırdaki yanlışları sayabilir misiniz? "Emekli öğretmenimiz bunca yanlışı bir arada yapmayı nasıl başarmış?" diye düşünmekten kendini alamıyor insan. Emekli öğretmenimiz yanlışlarını bir kez bile okuyup görme olanağını bulamamış mı? Öğrencisi bu yanlışlardan bir ikisini yapmış olsaydı ona kaç numara verirdi? Yoksa bu yanlışları kavrayamadığını mı düşünelim? Ve bunlar sürüyor.

Bunca yanlışı yapanın "dünya nüfusu"nu, şu ya da bu ideolojiyi değerlendirebileceği kolay kolay söylenebilir mi?

Benim "sıfır"lığıma gelince:

"Sıfır" olarak nitelenmem umurumda değil. Ama emekli öğretmenimiz beni böyle gördüğüne göre bana "reddiye" yazma gereğini niye duyuyor?

Ben bir "sıfır" değil; belki de "ölüm"üm. İlkel düşüncenin, "tabu"ların, özellikle de "din tabusu"nun ölümüyüm. Ya da karanlığa tutulan ışığı elinde bulunduran kişi.

A. H. Güler — *2. Teori Dergisinin 6. sayısında "Dinsizim" diyerek övünüyorsun. Aklı olmayanın Dini olmayacağına göre Turan Dursun aklından zorun var galiba?*

T. Dursun — Yalan ve yalancılıkta tarih boyunca yarışılagelmiş olan İslam dünyasında, uydurulan nice hadislerden biri de "aklı olmayanın dini de yoktur" anlamındaki sözdür. (Uydurma olduğunu görmek için bkz. Ali el Kârî, el Mas'nu', Beyrut, 1984, s. 207, hadis no: 398; Aclûnî Keşfu'l-Hafâ, Beyrut, 1985, s. 486, hadis no 3065.) "Aklı

olmayanın dini" var mı, yok mu, bunu bir yana bırakalım. "Aklı olanın dini" olur mu ya da "dini olanın aklı" var mı; onun üzerinde düşünelim. Bence, "iman"la bozulmadık bir aklın sahibinde, eğer bu aklı gerçek anlamda kullanarak ve araştırma yaparak her şeyi değerlendirme çabasını göstermişse kolay kolay "din" bulunmaz. "Dini olanın aklı"na gelince, bence "imanla prangalanmış bir akıl"dır bu. Gelelim benim "aklımdan zorumun olup olmadığı" konusuna. A. H. Güler'in, "dinsizliğim" nedeniyle beni "aklından zoru olan bir kişi" olarak görmesini anlıyorum. Ama şimdi konu bu mu?

A. H. Güler — *3. Teorinin 4-5-6 sayılarında Peygamberimize Hz. Kelimesini çok görerek Muhammed diyorsun. Halbuki Ağrı'da (Tutak) Din görevlisiyken ve Müftülüğünüz zamanında hutbelerinizde kimbilir kaç defa Hz. Muhammed kelimesini çok kullandınız hemde yıllarca. Babanız sizi sapıklıkla hitap ettiğini ve bedduasını aldığınız belli. Senin sonun karanlık Turan Dursun.*

T. Dursun — "Tanrı" ile "insanlar" arasında aracılık yaptığını ileri sürerek ortaya çıkanlar, ilkel dönemlerin ürünlerini sergileyegelmişlerdir. Yalanlarla örülü karanlıklar nedeniyle de milyonlarca insanı çevrelerinde toplamayı başarmışlardır. Çıkarları aynı karanlığa dayalı olan güçlüler de bu geleneğin sürmesinde etkili olmuşlardır. Muhammed de bu gelenek içinde nicelerden biridir. Ona "hazret" demek zorunda değilim. Dahası, böyle demeyi kendim için bağışlanmaz bir şey sayarım. Kaldı ki, "hazret", çok sonraki dönemlerin bir uydurmasıdır. Muhammed'in kendi dönemindekiler, o dönemdeki müslümanlar bile ona "hazret" dememişlerdir. Esasen onun döneminde, ona gerçekten inanmış kişilerin bulunduğu bile tartışılabilir. Ama yeri burası değildir. A. H. Güler, "sonumu karanlık görüyor". Böyle görmesinde, bence bir sakınca yok.

A. H. Güler — *Bir gün Atatürk bütün ilim adamlarını topluyor ve: "Dünyanın en büyük insanı kimdir?" diye soruyor. Birkaçı: "Sizsiniz." diyorlar verdiği cevap hayır. Mete, Atila, Fatih, Whashington, Churchil... vs. Hep cevaplara Atatürk Hayır cevabını veriyor VE kendisi açıklıyor. "Dünyanın en büyük insanı Hz. Muhammed" dir diyor. Sebebini şimdiki nüfusa göre açıklayalım. 1.2 milyar Müslümanın yarısının namaz kıldığını kabul edelim. 0.6 milyar bunu günde Beş Vakit Namazla çarparsak 3 milyar eder. Yani günde Hz. Muhammedin ismi*

3 milyar defa anılıyor. Bundan daha büyük kimse olabilirmi? 1985 yılında Amerikalı İlim Adamı Michael Hart Dünayın en büyük insanını bilgisayarda seçmeye karar veriyor. Yüz insanı Bilgisayarın hafızasına programlayarak kaydetti. Bu programlama 2 ay sürdü. İlim adamlarının huzurunda merakla netice beklendi Tuşa basıldığı zaman yine Hz. Muhammed en büyük insan çıktı. Bazı itirazlar yapıldı. Programlamayı bu itiraz edenler yaptı? Yine tuşa basılınca değişmeyen aynı büyük isim çıktı. Bunu iyi öğren Turan Dursun.

T. Dursun — "Atatürk bütün bilim adamlarını toplamış"!

Ne zaman "toplamış"?

"Bir gün" (!)

Atatürk "dünyanın en büyük insanı kimdir?" diye sormuş(!) ve herkes bir karşılık verirken Atatürk'ün kendisinin verdiği karşılık da şuymuş: "Dünyanın en büyük insanı Hazreti Muhammed". Böyle demiş (!) Atatürk!

İslamcı emekli öğretmen. A. H. Güler, bir paragrafta, bir satırda bile görülen türlü yanlışlar içinde, dilbilgisi kurallarının "başını gözünü kırarak" bu öyküye yer veriyor, bunu bir gerçek diye sunuyor. Ama kaynak gösteremiyor. Gösteremez de.. Çünkü bu, bir kocaman yalan. İşte İslamcılar böyle yalan söylerler ve böyle yalan söyleyerek kitleleri kandıragelmişlerdir.

Burada, Muhammed için "en büyük insan" dediği ileri sürülen Atatürk, Muhammed'i "Arap Peygamberi" diye tanır. İslam için de "Arap Dini" der. Ve bu dinin, toplumlara zararlı olduğunu, özellikle de Türklerin ulusal kimlikleri için hiç iyi olmadığını, "millî his ve heyecanlarını uyuşturduğunu kendi el yazısıyla yazar. (Bkz. Prof. Dr. A. Afet İnan, Medenî Bilgiler ve M. Kemal Atatürk'ün El Yazmaları, Ankara, 1988, s. 364 ve öt.) Aynı Atatürk'ün Muhammed'i "dünyanın en büyük insanı" diye tanıtmış olacağı düşünülebilir mi?

Dünyada şu kadar "milyar müslüman" bulunduğu da bir başka tür yalan. Türkiye'nin "nüfusunun" -nüfus cüzdanlarına bakılarak- "şu kadarının, %99'unun müslüman olduğu" yolunda ileri sürülegelen sav gibi. Kaldı ki, "dünya nüfusunun %99'u müslüman" olsaydı bile aklı başında olan bir insan, kendisini müslüman olmak zorunda görmezdi. Öyle görünüyor olsa bile... Çünkü dünyadaki insanlar, "İki kere iki ondur" deseler, aklı başında bir insanın da bunun böyle olduğuna

inanması gerekmez. İşte bir kez daha açıkça belirtiyorum: Ben dinsizim ve dinsizliğimle övünüyorum. Ve biliyorum ki daha güzel dünyada insanlar ya tümüyle ya da bugünkünden daha büyük bir oranda dinsiz olacaklardır. İnsanların özgürlükleri, insanca yaşamaları, çok büyük bir ölçüde dinden arınmış olmalarına bağlıdır.

A. H. Güler — *4. Aralık 1987 yılında Regan ile zirvede buluşmaya giden Michael Gorbaçov SSCB Hava alanında yüksek predzidyum üyelerine: Allah yardımcınız olsun diyor. (Milliyet Gazetesi Pazar İlavesi Haftaya Bakış Dergisi 12-18 Aralık 1987 Sayı 60 Sayfa 18; Yüzyılın anlaşması) Demekki bir insan fikren Allahı inkar etse dahi kalben edemiyor. Çünkü, kalbin sol kulakçığında Arapça olarak "ALLAH" yazısı olduğunu Oparatör Doktorlar bilirler. Arapça ALLAH = O demektir. Baştan bir hafini "Elifini" alırsak LİLLAH = O Lillahın tekrar baştan bir harfini "LAMINI" alırsak "LEHÜ = O" tekrar Lehünün baştan bir harfini "Lamını" alırsak "HU = O" manasına gelir.*

T. Dursun — Bunlar abuk sabuk şeylerdir. Üzerinde durmaya gerek görmüyorum.

A. H. Güler — *Kainat küresel, gezegenler, güneş, atom ve canlı hücreler hep küresel. Elektron, proton, nötron, pozitron, metzotron, nötrino vs. küçük parçacıklar hep küreseldir. Yukardaki saydıklarımız Alemlerin çizdikleri yörüngeleri Elips yani o dur. Bir küreyi (Karpuzu) nereden kesersek keselim. Hep O çıkar Yüce Allah Güzel İsmini her zerreye işlemiştir. Gorbaçow ve onun Rusyası Allahı ararken sana ne oluyor Turan Dursun. Tersine mi gidiyorsun?*

T. Dursun — Bir sürü bilgiçlik taslanırken yine sözcükler, deyimler yanlış kullanılıyor. Yine dilbilgisi kuralları hiçe sayılıyor. Daha doğrusu bu kuralları bilmediğini ortaya koyuyor emekli öğretmenimiz. Ve yine abuk sabuklar... Ve soruyor: "Gorbaçow ve onun Rusyası allahı (Allah'tan sonra kesme imi konmalıydı. - T.D.) ararken sana ne oluyor Turan Dursun. (Nokta değil, soru işareti konmalıydı. - T. D.) Tersine mi gidiyorsun?"

Belirtmem gerekeni daha önce belirttim. Bu soruda yer alan, yalan değil gerçek olsaydı bile, kendimi aynı çizgiye koymazdım. Ben, gittiğim yolun ve insanlığın tümüne önerdiğim dünyanın ne olduğunu biliyorum.

A. H. Güler — *5. "2000 Yılına Doğru" Dergisinin 13. Mayıs 1990 tarihli 46-47 sayfasında "Din Bilgisi ve Mektuplar" bölümünde resminle seni tanıdım. Turan Dursun. Orada yandaşlarına felsefeci Çemil Sena Ongun'un "Hz. Muhammedin Felsefesi" kitabını kaynak olarak gösteriyorsun ve çok yavaş okunmasını tavsiye ediyorsun. Bir dahaki yazımda ona ait "Bir Felsefeciye Reddiye" başlıklı yazımla cevap vereceğim. Yeterki bu yazdıklarımı ve bundan sonraki yazacaklarımı kısaltma. Sansür koyma. Bu hususta bana söz ver. Bütün yandaş profesörlerini, doçentlerini çağır imdadına sana formüllü, grafikli denklemli şemayı sana anlatsınlar, açıklasınlar olurmu?*

T. Dursun — Emekli öğretmen Güler'in bu yazdıklarına "gülüp" geçmemek mümkün mü? Böyle dediğim için beni lütfen hoşgörürler mi?

A. H. Güler — *6..Türklerin İslamiyeti kabul etmekle geri kaldığını iddia ederek iftira ediyorsun. Türk İslam Tarihini iyi bilmiyorsun. Yeniden oku. Kendini Türk kabul ediyorsun. Seni Türk olarak kabul etmiyorum. Çünkü, dinsizsin. Dinsiz Türk olmaz. Türklük Bedenimiz, İslamiyet ise Ruhumuzdur.*

T. Dursun — Bir kimse için "şunu bilmiyorsun" denirken kanıtını da göstermek gerekmez mi?

İslam'ın, "Türklere zarar verdiğini", yukarıda da belirttiğim gibi Atatürk de söylüyor. Atatürk'ü de "Türk" kabul etmiyor musunuz? Belki de etmiyorsunuzdur. Ama benim umurumda değil. Türk sayılıp sayılmam da. Ne Türk olmak umurumda, ne de başka bir ırktan olmak. Ben kendimi "insan" görmeye ve bunun gereğini yapmaya çalışırım; o kadar. Ve konunun uzmanı olarak da söylerim ki Müslümanlığın kendisi, Kur'an'ıyla (bkz. En'am, ayet: 92; Şûrâ, ayet: 7; Meryem, ayet: 97 ve daha nice ayetler), hadisleriyle (hadis kitaplarındaki "Kıtalu't-Türk" bölümünde yer alan hadislere bkz.) Arap'tan başkasını ve bu arada "Türk"leri "müslüman" saymıyor. Siz istediğiniz kadar, "Türklük bedenimiz İslamiyet ruhumuz" sloganını kullanarak avunun.

A. H. Güler — *8. Teorinin 6. sayısında:... dinlerin insanlığa ettiği kötülüğü düşünerek dinsizliğimle övünüyorum ve onur duyuyorum. Diyorsun. 35. sayfada da: Dinsizlik, sapıklık değil insanlığın gelişmesi ve derinleşmiş biçimidir diyorsun. 38. sayfadada:... aklın*

mantığın bilimin din için ırzına geçiliyor diyorsun. ve... geçmişten bize bu günlerden daha güzel bir Dünya bırakılabilirdi. Bunun olmamasında dinlerden kaynaklı karanlığın çok ama çok payı büyüktür." diyerek çok büyük laflar ediyorsun Turan Dursun. Din ile İlim arasındaki farkları bilmiyorsun. Şimdi iyice öğren ve öğret.

a) İlim Yüce Allahın (CC) yarattığı eserleri inceler.

b) Din ise Yüce Allahı (CC), peygamberlerini ve getirdikleri kitapları inceler.

c) İlim Cemiyetleri ileriye götürür.

d) Din ise Cemiyetleri doğruya götürür.

(Sen dinsiz olduğuna göre doğru değilsin.)

Bir dahaki yazımda İlmin geçirdiği safhaları anlatacağım.

T. Dursun — Emekli öğretmenimiz, siz "Modern Türkiye"de bunları böyle öğreterek öğretmenlik ediyordunuz değil mi? "Türk Millî Eğitim"i, içine düşürüldüğü bilinen durum nedeniyle böyle ürünler de vermiştir. "Zorunlu din dersleri"nin yürürlükte olduğu "Millî Eğitim"imiz kimbilir ne ürünler verecektir?! Hepsi bir yana da şu sorudan kendimi alamıyorum: A. H. Güler, mesleğiniz öğretmenlik olduğuna göre - ne "öğretmen"i olduğunuzu da yazmamışsınız - bunca "dinsel allâmelik" yapmak yerine, mesleğinizin en başta gelen gereği olan "dilbilgisi" kurallarını niye öğrenmemişsiniz ve öğrenmiyorsunuz? Biliyorsanız neden hemen her sözcükte ya da her tümcede, her satırda çiğniyorsunuz? Düşünce yanlışlarını bağışlayanlar, bu alandaki yanlışlarınızı bağışlayabilirler mi dersiniz?

Bakın, "din"in, "inanç dünyası"nın alanı başkadır; "bilim"in alanı başkadır. "Din" hep karanlık kesimdedir; "bilim"se aydınlık kesimde. "Bilim" gözleme, deneye dayanır. Kurallarını, nesnel gerçeklerden alıp oluşturur. "Doğa yasaları"nı alır, ona göre "çözümlemeler" yapar. Daha bir nice şey sayılabilir. "Din"deyse bunlar yoktur. Bunlara karşı, ayağı yerde olmayan temelsiz savlar vardır. "Tanrı yarattı" diyorsunuz. Bunu, bilimin kullandığı nesnel gözlemle, deneyle kanıtlayabilir misiniz? Bilimde "yaratış" değil, "süreç"ler içinde değişmeler, gelişmeler, evrimler, devrimler vardır. "Çağdaş öğretmen" de insanların iyi eğitim almaları, gelişmeleri için bunları öğretir. Öyle değil mi?

A. H. Güler — *9. Hz. Muhammed (SAV) Albert Einsteinin Özel*

İzafiyet Kanunlarına ait formülleri bilmiyorlardı ama onların daha ileri neticilerini biliyorlardı, çünkü, Ahiret Alemine ait söyledikleri sayısal hadisler, doğruluğunu tasdik etmektedir. Bir dahaki yazımızda bunu ispatlayacağım. Yeterki yazdıklarımı kısaltma aynen yaz. ve prof.larını imdadına çağır.

T. Dursun — TRT'nin "İnanç Dünyası"nda ve başka programlarında, özellikle şu bilinen "doktor"un "dinsel allâme"liğinde de "bilim"i böyle "dine kurban" etme çabalarına tanık olup duruyoruz. Sağcı, dahası kimi "çağdaş" (!) basınımızda da... Siz şimdi bunları geçin lütfen de, öğrenmeniz gerekenleri öğrenin; sonra yazın. Kızmanız için değil; içtenlikle belirtiyorum bunu. Kısacası Türkiye Cumhuriyeti'nin okullarında okumuş, okutmuş bir öğretmene uygun savlar ileri sürün ve ona uygun yazı yazın. Bu, yalnızca bir öneri.

A. H. Güler — *10. Amasya'nın Yeşilırmak gazetesinde, Özel Köşemde 20-25 tefrikalık "Kur'an-ı Kerim'i eleştiren Teori dergisine Reddiye" başlıklı yazılarıma başladım. Bitince topluca sana göndereceğim.*

11. Cemil Sena ya ait yazdığım, Bir Felsefeciye Reddiye yazı dizimiz, Amasyanın Amasya Gazetesinde 20 Tefrika halinde çıkmıştı. 1988 yılında. Sonra, Yozgatta çıkan, M.E.B. ca orta dereceli okul öğretmenlerine tavsiye edilen "Birliğe Çağrı" dergisinin 18 Kasım 1988 ve 19 Mayıs 1989 da bir kısmı yayınlanarak çok ilgi ve alaka gördü. Aynı yazılarım Amasya noterliğinde kayda girmişti.

Yazılarımı kısaltma, sansür koyma, özgürce, ve uygarca seninle Hodri Meydanda buluşmaya nedersin? Matematik ve fizik prof. ve doç. de yanına alarak gel.

Adres: Gümüşlü Mah.
Saraydüzü Cad.
No: 5
05200-AMASYA

T. Dursun — Görüyorsunuz, mektubunuzu hiçbir "sansür"e uğratmadan yayımladık. Okurlarımıza birer işkence olabilecek tüm yanlışlıklarıyla birlikte... "Millî Eğitim Camiası"nda ne öğretmenler bulunduğuna bir örnek oluşturuyorsunuz. Ama bundan sonraki mektuplarınıza yer vermemiz için, biraz, yazdığınız alanda bilgi, tartışılabilecek düzey, ciddî kaynak, hiç değilse biraz "dilbilgisi" ve kural-

larına uyma çabası beklemek hakkımızdır.

Eğer bu koşullar yerine gelmezse ve biz de okurlarımıza daha çok işkence çektirmemek, haksızlık etmemek için yer vermezsek hoşgörebilir misiniz? Sizden başkaları da var çünkü. Benim yazılarımda, sövgü ve saldırıdan başka sermayeleri olmayan dinsel çevrelere karşı "gelin uygarca tartışalım. İstiyorsanız bu konularda muhterem hocalarınızı, âlimlerinizi de alarak gelin. Var mısınız?" diye yazmalarıma karşılık olarak. "... Özgürce, ve uygarca seninle Hodri Meydanda da (burdaki imlâ da yanlış) buluşmaya ne dersin? Matematik ve fizik prof. ve doç. de yanına alarak gel." diyorsunuz. Ama siz de biliyor olmalısınız ki bu "kahramanlığınız" (!) uygun düşmüyor, konumuz ve uzmanlığınız alanında olmadığı için çok "komik" oluyor. Siz lütfen önerime uygun, emeklilikte bile olsa, "öğretmenlik" niteliğinizi kullandığınız için, en başta "dilbilgisi" öğrenin ve uygulayın. Benim karşıma çıkmak, "muhterem din üstadları"na düşer. Zaten onlar da gereken "reddiyye"lerini gönderiyorlar zaman zaman. Gereken karşılıkları da alıyorlar. Diyanet İşleri eski başkanlarından Prof. Dr. Süleyman Ateş'inkini anımsayın. Okudunuzsa anımsarsınız.

Havva Kaplan'ın mektubu:

Havva Kaplan, Cerrahpaşa - İstanbul'dan yazıp göndermiş mektubunu. Mektup oldukça ilginç.

Sayın Turan Dursun,

31 yaşındayım. Ev kadınıyım. Evliyim. Bana ancak siz yardımcı olabilirsiniz. Eşim namaz kılan birisidir. Eşimin akli dengesi yerinde midir? Anlayamadığım için durumu size anlatıyorum:

1) Eşim ara sıra mastürbasyon yapar. Ne var bunda demeyiniz. Hem mastürbasyon yapıyor, hem de "Allah. Allah" diye zikir yapıyor. Sebebini sorduğumda: İmam-ı Rabbanî Mektubat kitabının 1. Cilt 1. mektubunda (Allah bana kadın şeklinde ve organları suretinde göründü. Bundan aldığım zevki başka hiçbir şeyden almadım) dediğini söylüyor. Ben Türkçeden başka dil bilmiyorum. Eşim doğru mu söylüyor yoksa yalan mı söylüyor? İmam-ı Rabbanı öyle bir şey söylemiş mi Mektubat'ın 1. Cilt 1. Mektubunda? Ve eşim "Hanım beni rahatsız etme. Allah senden kat kat güzel bir kadınmış. Şimdi onunla ilişkide

bulunuyorum." diyor. Turan Bey bu konuda siz ne diyorsunuz?

2) Eşim yaz aylarında benimle ilişkide bulunuyor. Kış aylarında ise oğlanlarla. Sebebini sorduğumda "kadın teni soğuk, oğlan teni sıcaktır. Yazın iki sıcak bir arada teni azdırır. Kışın iki soğuk bir arada teni kurutur" diyor. Kaynak olarak Keykavus'un Kabusname kitabında böyle yazıyor diyor. Turan Bey siz ne diyorsunuz?

3) Turan Bey eşim sizi de eleştiriyor. Şöyle: "Turan Bey 'dinsizim' diyor. Fakat yalan söylüyor. İslam kumarı, içkiyi, zinayı yasaklamıştır. Zaman gazetesinin yayımlamayıp Teori'de yayımlanan röportajın sonunda Turan Dursun (Hiç kumar bilmem. İçki içmedim. Zina yapmadım) diyor. Kısacası Turan Dursun Murathan Mungan'ın deyimiyle 'Tanrıtanımaz bir Müslüman'dır." "Yukarıdaki eleştiriye cevap verse bile bu Turan Dursun'un Ahmet Altan'a kıyasla gerici olmadığını göstermez." Kısacası eşim sizin a) Tanrıtanımaz bir Müslüman olduğunuzu b) Ahmet Altan'a nazaran gerici olduğunuzu (zina etmediğiniz için) söylüyor. Mektubum bu kadar Turan Bey. Lütfen cevap veriniz. Eşim doğru mu söylüyor, yalan mı söylüyor?

Havva Kaplan / Cerrahpaşa-İstanbul

İmam-ı Rabbani'nin kitabında, Havva Kaplan'ın sözünü ettiği şeyi bulamadım. Söz konusu kitap, çeşitli yerlere gönderilmiş olan mektuplardan oluşuyor. 506 mektup olduğu ileri sürülür. Üç ciltte toplanmış. İlk Türkçe çevirisi hicrî 1277 yılında basılmıştır. Daha sonraki çevirileri birinci ciltten yapılmış. Örneğin 1962'de Hilal yayınlarınca yayımlanan çeviri, birinci ciltten yalnızca 98 mektubu içine alıyor. Sönmez'in 1968'de yayımladığı Hüseyin Hilmi Işık çevirisinde 313 mektup var. Bu, birinci cildin tamamı.

Bu "mektup"larda, "Tanrı"nın bir "sevgili" olarak işlendiği yerler var. Örneğin 10. ve 140. mektupta böyle işlendiği görülür. Ama Havva Kaplan'ın eşinden aktardığına tam uygun bir şey yok. Çünkü Kaplan'ın yazdığına göre eşi "mastürbasyon" yaparken: "Hanım! Beni rahatsız etme! Allah senden kat kat güzel bir kadınmış. Şimdi onunla ilişkide bulunuyorum." diyormuş. İmam-ı Rabbani'nin "Mektubat"ının ne birinci mektubunda, ne de öbür mektuplarında bunu görebildim.

Havva Kaplan: "Eşim yaz aylarında benimle ilişkide bulunuyor. Kış aylarında ise oğlanlarla. Sebebini sorduğumda 'Kadın teni soğuk,

oğlan teni sıcaktır. Yazın iki sıcak bir arada teni azdırır, kışın iki soğuk bir arada teni kurutur.' diyor." diye yazıyor. Kaynak olarak "Kâbûsnâme"yi gösterdiğini belirtiyor. Kâbûsnâme'deki tam böyle değil.

İlgili bölümde şunlar yazılı:

"Bilmiş ol ki ey oğul! Cima (cinsel ilişki), dünyanın lezzetlerinden bir ulu lezzettir. Ama onun lezzetine aldanıp kendini çok verme, tâ ki vücudun güçten düşmesin. Eğer kendini yenemezsen bâri sevdiğinle cima etme, tâ ki, sevgi yapısı çatlamasın. Çünkü SEVGİ SICAK BİR NESNEDİR VE CİMA SOĞUK BİR HAREKETTİR. Kuşkusuz bu soğukluk, o sıcağı bozar. (...)

Çok cima etmenin zararı var dedik. Az etmenin de zararı var. (...) Ama ister aşırı isteğin olsun, ister olmasın, elbette sıcak hamamda, sıcak günde ve çok soğukta cima etme..." (Keykâvus-Mercimek Ahmet, Kâbûsnâme, Tercüman 1001 Temel Eser, 1/187-188.)

Sevgili okurum! Eşinizin benimle ilgili olarak birtakım şeyler söylediğini yazıyorsunuz. Bunlar arasında ciddiye alabileceğim hiçbir şey yok. Ben hiçbir yönümü saklamıyorum. Yazdıklarımdan, ne olduğumu ve ne olmadığımı anlayabilirsiniz.

Yakında çıkacak olan iki kitabım:

1- "DİN BU". *2000'e Doğru*'da, *Teori*'de ve başka yerlerde çıkan ve kimi de ilk kez yayımlanacak olan yazılarımdan oluşuyor. Kaynak Yayınlarından.

2- KULLETEYN. 12 yaşıma değin olan yaşamımın romanı (belgesel). Akyüz Yayınlarından.

Bu iki kitap da, dinsel karanlığa, "tabu"lara ışıkla yaklaşma çabalarının ürünüdür.

Koray Koçhan'ın mektubu:

Ve beni çok duygulandıran bir mektup. Okurlarımın beni anlayacaklarını ve hoşgöreceklerini umarak, bu mektuba, olduğu gibi yer vermek istiyorum:

Değerli Dostum Turan Dursun,

Size değerli dostum diye hitabediyorum; çünkü siz beni, binlerce yıldan beri süregelen karanlıklar içinden çekip çıkardınız. Yazılarınızı uzun süredir takip ediyorum. Büyük bir cesaret ve umut ışığıyla bizi aydınlığa doğru götüren size karşı borcumuzu asla ödeyemeyiz.

Yazılarınızı defalarca okuyup neredeyse ezberliyorum. Tüm dost ve tanıdıklara din kandırmacasının bilimsel kanıtını açıklamaya çalışıyorum yazılarınızla. 18 yaşındayım, karanlığa karşı savaşmak için daha çok zamanım var.

Sayın Turan Dursun sizden dilediğim, yılmadan çalışmalarınıza devam etmeniz ve kendinize çok iyi bakmanızdır. Siz ve sizin gibilere özlemini çektiğimiz insanın kulluktan çıkıp gerçek insan olduğu dünyayı kurmak için çok gereksinmemiz var.

Koray Koçhan

Mektubunu Kadıköy'den gönderen bu sevgili okuruma şöyle seslenmek istiyorum:

Önce çok teşekkür ederim. Doğru söylüyorsunuz, benim dostumsunuz ve sizin dostunuzum. Mektubunuzla tanışmış olsak bile... Tam belirttiğiniz gibi, "binlerce yıldan beri süregelen karanlık" vardır. Bu "karanlık" da, yine binlerce yıldan bu yana "yalan"larla, aldatmacalarla, sahte görünüm ve yorumlarla örülegelmiştir. Kalın duvarlar ve kalın örtüler oluşturmuştur. Bu duvarları birlikte yıkacağız ve örtüleri birlikte yırtıp atacağız. Ve bunu başardığımız zaman, gelecek insanlara, daha ışıklı bir dünya armağan edeceğiz. Kendime iyi bakıyorum. Kuşkunuz olmasın ve alçakgönüllülüğü bir yana bırakarak belirteyim; önemimi biliyorum. Savaşımda yılmam da söz konusu değil. Buna da kuşkunuz olmasın benim genç dostum!

Teori
Ekim 1990, Yıl 1, Sayı 10

MEKTUPLAR

Bu köşeye gelen mektup oldukça çok. Bir sıraya konuyor ve karşılık vermeye çalışılıyor. Şimdi kimi eleştiri içeren, kimi de destekleyici nitelikte birkaç mektup ve cevabı sunulacak:

"İslam'a zarar verilemez"

İsmail Nacar'ın mektubu.

Nacar daha önce de bir mektup yazmıştı. 37. sayımızda olabildiğince yer ve karşılık verilmişti. Ne var ki, sevgili okur, bunu yeterli bulmamış. Saldırılar da içeren anlatımlarla üzüntüsünü belirtiyor. Her mektuba, tümüyle yer vermeyi isterdik. Yazık ki, buna olanak yok.

"Bir müslüman olarak, ipe sapa gelmez bu tip söz ve yazılardan, İslam adına en ufak bir üzüntü ve rahatsızlık duymadığımı bilmenizi isterdim. Çünkü bırakın Turan Dursun gibileri, tarihte, burnundan kıl aldırmayan nice kudret sahibi Firavun ve krallar, dengeyi sağlayamamış nice ideolog ve düşünürler, İslam'a olmadık çamur attılar da, o yine de tüm asaletiyle kucağını bütün insanlığa açık tutarak hep tebessümle yoluna devam etti." diyor Nacar.

Cevap:

Gerçek ortada

Gerçeği, yalnızca gerçeği gözler önüne sermeye çalışıyorum. Gerçeği ortaya serenler hiç olmadı mı şimdiye dek?

Kuşkusuz oldu. Ama ayetleriyle "nerede bulursanız orada öldürün!" diyen (bkz. Bakara: 191; Nisâ: 89, 91; Tevbe:5.) İslam'ın tüyler ürperten acımasızlığıyla yok edildiler. Örneğin: İbnü'l-Mukaffa (8. yy). "Kulumuz Muhammed'e indirdiğimizden kuşkulanıyorsanız, siz de onun benzeri bir sure meydana getirin'." diyen (Bakara: 23.)

Kur'an'ın "Tanrı"sına karşılık verip "nazîre (benzer)" yazdığı için bu ünlü düşünür ve edebiyatçı da aynı acımasızlıkla yakılarak yok edilenlerden.

Bu köşede ne yazılıyorsa, en sağlamlarından KAYNAKLAR'a dayandırılıyor. Son derece ilgi görmesi de bundan. "İslam'a olmadık çamur atılıyor" suçlamasının gerçekle bir ilintisi yok.

"Kuran'ın tasdik ettiği Tevrat ve İncil tahrip edilmeden öncekileridir"

Ankara İlahiyat Fakültesi'nden yazan Alpaslan Aslan bunu ileri sürüyor mektubunda. "Kur'an, hiçbir zaman, başka dinleri taklit etmek için değil, onları kaldırmak için gelmiştir. Çünkü artık bozulmuşlardı." diyor. Dinlerin en çok "ortak olduğu nokta"lardan birinin "Peygamberler" olduğunu belirtiyor. Ve şunları yazıyor:

"Kur'an, İncil ve Tevrat'ı tahrif edilmemiş şekliyle mi tasdik ediyor, yoksa tahrif edilmiş haliyle mi tasdik ediyor?"

Cevap:

"Tahrif", yalnızca İslam'ın savıdır

Bir metne "tahrif edilmiştir" demek için, o metnin, "aslı"nı göstermek gerekir. "Tevrat" ve "İncil"in "tahrif edilmemiş biçimleri", hiçbir yerde gösterilemez. Çünkü hiçbir zaman olmamıştır. Dünyanın neresindeki TEVRAT ve İNCİL'e bakılırsa bakılsın; İslam'ın ileri sürdüğünden, savunduğu kimi iman ilkelerinden başka bir içerikle karşılaşılır. Muhammed'in zamanından da önce okunan, elden ele dolaşan ve saklanan "metin"leri, "elyazmaları" vardır. "Tahrif" mümkün mü? Değil. Kaldı ki, müslüman yorumcu ve araştırıcıların ileri gelenlerinden birçoğu da, "metni değiştirme ve bozma" anlamında bir "tahrif"in "Tevrat" ve "İncil" de olamayacağını anlamış, "itiraf" etmişlerdir. Fahruddin Râzî'yi de bunlardan sayabiliriz. (Bkz. F. Râzî, e't-Tefsiru'l-Kebîr, 8/107, 3/134-135, 10/118; 11/187.) Râzî, ayetlerde söz konusu olan "tahrif"in "yanlış yorum" niteliğinde olduğunu, yani Tevrat ve İncil'in "sözlerinin değiştirilmiş olamayacağını", olsa olsa "sözlerinin yanlış yorumlanmış olabileceğini" ve "tahrif" deyince

bunun amaçlandığını çok açık biçimde yazıp savunuyor. (Bkz. Gösterilen yerler.) Yani: Tevrat ve İncil'de bir "değiştirme" olmamıştır.

Tevrat ve İncil birtakım söylence ve öğütler derlenerek nasıl kaleme alınmışlarsa öyle sürüp gelmişlerdir. Bir kesimi de Kur'an'a, yer yer değiştirilerek geçirilmiştir. Yani: "Tahrif" Kur'an'dakilerdedir. Bu ortaya çıkıyor.

"Yorumlarınızda biraz daha ölçülü olamaz mısınız?"

Salim Taşçı da mektubunda böyle diyor.

Şunları yazıyor:

"Manevî değerlere saldırma hakkını siz nereden buluyorsunuz? (...) Yeryüzündeki insanların ALLAH kavramını beyinlerindeki şekillendirmeleri mutlaka değişiktir. Milyarlarca insana sorarsanız, benzer bulamazsınız. Allah, her şeyden münezzehtir..."

Cevap:

"Saldırı" değil, "sergileme"

Yazılarımı okuyanlar, "saldırı"nın değil; kanıtlarına ve kaynaklarına dayalı bir SERGİLEMENİN olduğunu görürler. "Ölçü"süyse gerçeklerdir. Sevgili okurum, "hacc farizasını yerine getirmiş bir Kemalist olduğunu" da yazıyor. "Kemalist"in "Kemal"i, eğer Mustafa Kemal Atatürk'se, Atatürk'ün getirdiği LAİKLİK ve devrimlerin "hedef"i anımsanmalı. Atatürk ilke ve devrimleri getirilip yerleştirmeye girişildiğinde de "manevî değerler" adına gürültüler koparılmıştı, öyle değil mi?

"Evrendeki bu düzen raslantı sonucu olamaz"

Âdem Yalnız da, sayfalardan oluşan çok uzun mektubunda bunu dile getirmeye çalışıyor. Mektubundakilerin büyük çoğunluğu, Diyanet yayınlarından bir kitapta da aşağı yukarı aynen var. TV'deki "İnanç Dünyası" konuşmacıları, örneğin bir Dr. Haluk Nurbaki de zaman zaman bu kitaptakileri, hiç kaynak göstermeden, yani kendi

konuşmasıymış gibi sunmakta.

"Bakın şu gördüğün yuvarlak AY değil, DÜNYA. Şu da GÜNEŞ. Kim düzenlemiş onları? Aralarındaki yaklaşım mesafesi nasıl da uyumlu. Ya Dünya, Güneş'e 100 Km. yakın mir mesafede olsaydı, her halde ısı 150-200 derece olmaz mıydı? (...)

Sevgili okur, evrendeki, dünyadaki, canlılardaki, özellikle insandaki şaşılası yapıya, düzene örnekler veriyor. Ve bunların "bir raslantı"yla değil, bir GÜÇ eliyle, Tanrı'nın yaratmasıyla olması gerektiğini yazıyor. Ayrıca şöyle diyor:

"Kur'an, herşeyin özünü oluşturmakta ve fikirler sunmaktadır. Bütün buna rağmen 6666 Ayet, 6666 çekirdek. Her çekirdek, binlerce çiçek, binlerce meyve, binlerce tohumdur. Hesabı varın, siz yapın."

Cevap:

Evrende herşey, değişerek gelmiştir ve de değişmekte

Gök cisimlerinin evrendeki konumları hep bu görüldüğü gibi olmamıştır. Milyarlarca yıl içinde değişerek gelmiştir. Sürekli de değişmekte. Milyarlarca yıl önce öyle zamanlar olmuştur ki, yıldızların, gezegenlerin kimi hiç yoktu, kimi de yeni oluşumlar içinde bulunuyordu. Ne Dünya, ne Ay, ne öteki gezegenler, ne Güneş, ne de gezegenleriyle öteki "güneşler", yıldızlar böyleydi bir zamanlar. Zaman içinde, biçimden biçime, konumdan konuma girerek bugünkü durumlarını aldılar. Örneğin 6 milyar yıl yönce DÜNYA var mıydı ve böyle miydi? Gezegenimizin doğumundan sonraki, hiçbir canlının yaşamadığı, yaşayamadığı ortamını bir düşünün. Baştan başa ATEŞ. "Tek hücreli canlı"nın bile meydana gelmesi için bir buçuk milyar yıl beklemek gerekmiştir. Sözü edilen "DÜZENLEYİCİ" neredeydi o zamanlar? Bugünkü hayranlıkla bakılıp görülen ve "Yaratan"ına "kanıt" sayılan canlıların, özellikle İNSAN'ın, olsa olsa ancak birkaç milyon yılın ürünü olduğu bilimsel araştırmalarla ortaya konuyor. "Dünya"ysa yaklaşık 5 milyar yıllık.

Kaldı ki, evrene bakılırken kafalarda oluşan "Tanrı"nın "Kur'an'daki Tanrı"ya benzeyebileceği tartışmalı. İleri sürülen "6666 ayet"inse ele alınıp tartışılması bir başka konu. Yalnız hemen belirtmek gerekiyor ki, eldeki Kur'an'da bulunan ayet sayısı "6666" değil-

dir. Kur'an'a ilişkin yazıyı bekleyiniz.)

"İslam nedir ve kimler eliyle oluşturulmuştur?

"Din Bilgisi" köşesinde yayınlanan ve daha önceleri kapak konusu yapılan yayınların çok önemli, yararlı ve gerekli olduğunu düşünüyorum." diyerek mektubuna giren H. Atakan'ın sorularından ikisi böyle özetlenebilir. "Bu yayınlar aydınlığa, medeniliğe, bilime, demokrasiye açılan öncü hareketlerden biri. Bu konuda bir başlangıç sayılabilir. Çoktan zamanı gelmiştir, *2000'e Doğru*'ya nasip oldu." diyerek bize güç vermeyi de esirgemeyen sevgili okurumun öteki sorularıysa; "ayetler"e, "Muhammed"e (okuma yazma bilip bilmediğine), "Kur'an'ın üslubunun mucize niteliğinde olup olmadığı"na, "İslam'ın anlattığı İsa"ya ve "Daniken'in Kur'an ve Muhammed konusunda bir çalışması olup olmadığına" ilişkin.

Cevap:
Köşedeki yazıları izlerseniz
sorularınıza karşılıklar bulabilirsiniz

Sorular burada hemen karşılık verilebilecek türden değil. Ayrı ayrı ele alıp yanıtlamak gerekir. Ancak şu bilinmeli ki, bu köşede tümünün, olabildiğince ve ayrı ayrı başlıklar altında karşılıkları yer alacaktır. Son soruya gelince: Daniken'in öyle bir çalışması olup olmadığını bilmiyorum.

"Kur'an'ın Tanrısı akıllı mı?"

Halil Konut'un mektubunda, bu soru tam böyle yer almıyor. Ama bu anlamda.

Sevgili okur, oldukça çaplı bir inceleme ve araştırmada bulunmuş. Kimi gazete ve dergilerdeki yazıları taramış, "akaid kitapları"na bakmış, ilgili Kur'an ayetlerini incelemiş. 22 Eylül 1989 günlü *Türkiye Gazetesi* 'nde "Bir Bilene Soralım"da, bir okuyucuya verilen cevapta: "Bir kimse ALLAH ŞUURLUDUR derse ŞUUR yaratık olduğu, insanda olan bir sıfatı Allah'a verdiği için KÜFRE DÜŞER (kâfir

olur), İMANI GİDER" dendiğini aktıyor. "Akaid kitapları"nda "Allah'da AKIL ve ŞUUR bulunduğu yazılmıyon" diyor. Ve birtakım incelemelerden sonra, ayrıca şu soruyu soruyor:

"Allah'ta AKIL ve ŞUUR olmadığına (akaid kitaplarının böyle dediğine) göre, Allah'ı KANUN KOYUCU kabul edenlerde, yani ŞERİATÇILAR'da akıl ve şuur var mıdır? Akılsız ve şuursuz olan bu kişilerden size bir zarar gelmeyeceğine nasıl emin olabiliyorsunuz? Ve sizin için kaygılanan okurunuza nasıl oluyor da 'KAYGILANMAYIN!' diyebiliyorsunuz?"

Cevap:

Korkup çekinmek bir çözüm değildir

"Kur'an'daki Tanrı'nın aklı" konusunda, buna ilişkin yazıyı (yayımlanacak olan "İSLAM'IN TANRI'SI AKILLI MI?" başlıklı yazıyı) lütfen okuyun, gerekli karşılığı, bulacaksınız. "Şeriatçı kesimin ZARARI"na gelince. Daha güzel bir dünya için karanlığın üzerine yılmadan gidilmesi gerekir. Kitleleri AYDINLATMAKTAN başka bir yol yok. Bunun için de birçok şeyin yanında, iki şey, "olmazsa olmaz" niteliğinde gerekli: "BİLGİ (araştırmaya dayalı)" ve "YÜREKLİLİK". Hani ne derler, "korkunun kendisi, korkulan şeyden kötüdür."

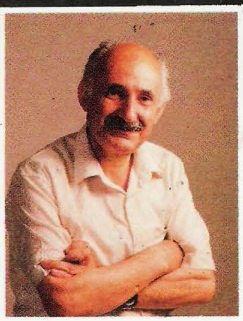
2000'e Doğru

5 Kasım 1989, Yıl 3, Sayı 45

TURAN DURSUN

TABU CAN ÇEKİŞİYOR

DİN BU

"Bana en çok engel olan aydınlardır.
O çok geri, ezer keser dedikleri,
ürktükleri halkla benim aramdan çekilseler.
Bilimle imanı karıştırıyorlar,
İkisinin de ırzına geçiyorlar.
Din olmayınca insanlar düşünebilecek,
neden birileri doğarken sefalete,
birileri de servete mirasçı oluyorlar.
Dinin özünden gelen bir mizah var.
Öyle şeyler ki, üstü örtülegelmiş.
Örtüleri kaldırınca bugünün insanına gülünç geliyor.
Siz karanlığa ışıkla gitmezseniz,
o karanlık yayıldıkça yayılır
bir kısım engeller çıkar,
ışık kaynaklarıyla halk arasına girer.
Ülkemizde şöyle ya da böyle bir laiklik
geleneği vardır. Maya Tutar.
En mutlu ve coşkulu olduğum bir dönem.
Hayatı çok seven bir insanım. Ancak hiçbir zaman
kendi yaşamımı öne çıkaracak kadar bencil olmadım."

ISBN 975-343-012-4 (Tk. No)
ISBN 975-343-015-9 (3. Cilt)

2700000